

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 60 korona. Félévre 34 korona.
Megyei díjra 7 korona. Egy hónapra 9 korona 40 fillér.
Egyre csak betyán és előfizet 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési Osztály
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM: 702.
Szerkesztőség 702. Kiadóhivatal 704.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Lesz-e tiszti fizetésemelés?

Írta: Dr. Kmety Károly.

Kossuth Ferencz bécsi útjának célját és az ötnegyedórás audiencia eredményeit még a titok leple fűdi. Annyit tudunk és ez sokat jelent, hogy maga a vezér a Felsővel folytatott s ugy látszik beható politikai tanácskozás után derűs hangulatban hagyta el a Burgot és a kérdezősködésekre kifejezést adott annak is, hogy a kihallgatás során történtek meglepedésére szolgálnak.

Ha a nemzet vezére jó benyomásokkal tért haza, van okunk remélni, hogy jót hozott a nemzet számára is, melynek sorsa intézésében neki ma döntő szerep jutott és különösen van okunk bizni abban is, hogy a függetlenségi pártot a jövő alakulatok és feladatok körül már újabb súlyos megpróbáltatások nem érik.

Különösen két nagyfontosságú kérdésben t. i. a katonatiszti fizetésemelésnek és az önálló nemzeti banknak kérdésében kell közel jövőben a függetlenségi párt álláspontjának minden bizonynyal érvényre jutnia, mert e nélkül a nemzeti

érdek súlyos károsodásával párhuzamosan ezen uralkodó párt prestígiét már alig elviselhető csorbitás érné.

Ualószínű, hogy a bécsi audiencia e két kérdésre is kiterjeszkedett, sőt talán bizonyos megállapodásokra is vezetett. Főképp kézenfekvőnek tartjuk, hogy a tiszti fizetések kérdése e kihallgatás nyomán jobbra vagy balra hamarosan dűlőre jut. Sok várakozási idő nincs is erre, mert hiszen nincs kizárva — bár ma még ellenkezőt híresztelnek, hogy már május hó végén összeülnek a delegációk; de ha csak szeptemberre volna is ez várható, a függetlenségi pártban jó előre, tehát okvetlen a nyári szünet előtt teljesen tiszta helyzetet kell teremteni, mert a magyar kormány a közös hadügyminiszterrel a helyzetnek teljes tisztázása előtt tárgyalásokba nem mehet bele és magát nem angazsálhatja.

Abszolúte nem hiszszük azt a tendenciózus hirt, hogy Kossuth Ferencz e kérdésben másképp gondolkoznék, mint pártjának zöme és hogy „rebus sic Stantibus“ beigerte volna azt a fizetésemelést. A függetlenségi párt, a magyar delegációban elfogadott Okolicsányi-Sághyféle határozati javaslat daczára még csak morális obligót sem vállalt a tiszti fizetésemelés kérdésében. Még csak arra nézve sem foglalt állást, vajjon kellőleg indokoltnak és jogosultnak tartja-e önmagában, vagyis a politikai vonatkozásoktól eltekintve, a tiszti fizetésemelést.

A függetlenségi pártban tehát még az is mérlegelés és kérdés tárgya, vajjon a katonai javadalmazás a hasonrangú és kvalifikációju magyar polgári tisztviselők javadalmazásával szemben csakugyan kedvezőtlennek mondható-e.

A katonai és polgári javadalmazás igazságos összehasonlításánál pontos figyelembevételt igényelnek ugyanis — a mint gróf Batthyány Tivadar a képviselőházban nem régeben jól hangsúlyozta — a különböző mellékilletmények, melyekre a tisztnek igénye van, valamint pénzértékre átszámítandók a számos mentességek és kedvezmények, miket kiváltságosan élvez.

Semmi esetre sem helyezkedhetik a függetlenségi párt, de a népképviselői országgyűlés sem arra az elavult és mindenkép tarthatatlan elvi álláspontra, hogy a katonai szolgálat viszonylag értékesebb a polgári szolgálatoknál és magasabb ellenértékkel honorálandó, annál kevésbbé szankcionálhatjuk az adozó nép rovására való felesleges parádézást, hogy egy jó magyar szót használjunk „pflanzolást“.

Ha az érdembeli mérlegelés mégis arra vezetne, hogy a katonatiszt fizetésének emelése aránylagosan is jogosult, akkor második sorban az a döntő szempont jó figyelembe, hogy az adott politikai helyzet mit követel, mily magatartást szab a függetlenségi párt, illetőleg a koalíció elé.

Koalícióról szólunk szándékosan,

Báránfyelű.

Írta: Szántó Kálmán.

(Utánnyomás filoz.)

— Gratulálok! A kávéház irodalmi asztalánál a törzsvendégek mind lármás örömmel fogadták Szemes Adorján. Gratulálok a mai novellához! Az utolsó két esztendőben nem írtak páriát! De te magad se!

Ez volt még a legszerényebb magasztalás, amit Szemes Adorján az írotársaktól kapott s egykedűven dugta zsebre ezt is, mint a többi. Nagyon sokszor s nagyon régen megkapta már ezeket s ő maga inkább arra gondolt, vajjon a Szabad Sajtó szerkesztője ki fogja-e fizetni az érte járó harmincz koronát, vagy már régen esedékes előlegekre fogja visszatartani. S ezt tudni többet ért volna minden gratulációnál. Mert ha nem, akkor megint egy hónapig is elvárhat egy kis mellékjövedelemre.

Nem volt élelmes s harmincz éves koráig csak ennyire vitte. Éjszakánként rendőri tudósítást körmölt s a bécsi postát várta nyomorult díjazásért, a közbeeső időben pedig álmodozott meg nem írott költői alkotásokról. Nem is lett volna érdemes megírni őket; egy tárczaregénye már megjelent, de nem kapott kiadót, aki könyvalakban is kiadta volna; a Nemzeti Színháznál már három év óta volt darabja, szerződése is volt róla, de vinkulumot elfelejtett kikötni s inkább nem adták elő. Egyetlen kötete jelent meg, annak is nagy irodalmi sikere volt, de a példányok mind a könyvespolcon maradtak.

Megingott a hite önmagában s elösmerte,

hogy a kiadóknak nem érdemes kapkodni a munkái után; s mikor azt is látta, hogy a nálánál apróbbak mint emelkednek, néha az ő vállán át, mind magasabba, szivesen megszökött volna az egész irodalomtól, csak tudta volna, hová. Titokban már kezdett is keresni valami biztosat a statisztikai hivatalnál és az országos levéltárban.

Az utóbbi helyen már meg is ígérték neki, miután vállalkozott, hogy leteszi a szükséges vizsgát, de unta utána járni s főleg az abbamaradt tanulmányairól a bizonyítványokat előkeresni. Még nem fogyott el a kenyér-rakás, amit Allalt az ő számára a Szabad Sajtónál elhelyezett, ráér magát törni akkor is, majd ha elfogyasztotta.

Pedig ez irányban már ígéretet is tett Dunbar Fáninak, de annyiszor megszegte az ígértét, hogy ő maga se bizott benne. Megmondta pedig Fáni, hogy hivatal nélkül nem lesz a felesége s Adorján álmodozásainak ez volt pedig egyik délibábja, de utóvégre is Fáninak kellett engedni, mikor már a balladai „egy szál szoknya“ is majd leszakadt róla.

Akkor azonban, mikor már a felesége lett, teljes joggal vette a kezébe az ura dolgát.

— No né, nem is tudtam, hogy Szemes Adorján megházasodott, — mondta a Szabad Sajtó szerkesztője a fiatal menyecskének, — milyen nagy hunczut, milyen titokban csinálta!

Dunbar Fáni, ó-angol elődjétől eltérően, ez esetben dushaju fekete szépség volt, egyszerre százfelé csillogó kárbunkulus szemmel, kívánatos piros szája volt s olyan keményre párnázott két poikájja, hogy érdemes lett volna beleharapni.

— Nagy hunczut, szerkesztő ur, alamuszi,

de nagy hunczut, azért is jöttem most, mikor tudom, hogy nem találkozhatunk.

A szerkesztő ur kopasz volt és ványadt volt s a megrokkant aggregények sóvár pillantásával falta az üde, fiatal teremtést.

— S mivel szolgáljak a kis menyecskének? — leörölette a kopott divánra s maga egy széklet húzott mellé.

— Nagy kérelem jövök, szerkesztő ur, nem is egygyel . . .

— Talán az opera-jegyet?

— Óh, dehogy! azt kérem, hogy mentse föl az uramat az éjjeli szolgálatról.

— Ojjé, már senkise akar éjjel dolgozni! hát ki csinálja a lapot? ámbár belátom, hogy egy kéthetes asszonyka . . .

— Természetesen, fél egymagában egész éjszaka! no, ugy-e? ezzel hát rendben is vagyunk, de a másik kérésem még ennél is nagyobb. Hanem belátja szerkesztő ur, ugy-e, azt is, hogy két száj többet kér emni egynél? különösen, ha mindakettő egyformán éhes és fiatal!

A szerkesztő ur, aki tulajdonképp tulajdonosa volt a Szabad Sajtónak, nagyon savanyu képet vágott erre s hogy nem is harapott mindjárt, abban már nemcsak a Fáni villogó, mosolygó szem-szájának volt része. Szemes Adorján már öt éve dolgozott a Szabad Sajtónál, fejedelmi pazarlással végzett el, akármennyi munkát adtak elébe s az apró előlegek lekunyorálását nem számítva, sohse jutott eszébe javítást kérni. Érezte, hogy ha nem akarja ezt az értékes munkaerjét elveszteni, ebbe az almába bele kell harapnia.

— S mi lesz a jutalmam, ha még ezt is megadnám? — és simogatni kezdte az egyik kis keztius kezét.

mert ki van zárva, hogy e kérdésben a 67-es pártok a függetlenségi pártot dezavualhassák, cserbenhagyhassák és még nagyobb képtelenség az, hogy ennek ellenkezése daczára delegációbeli többségükkel a tisztí fizetésemelést megsvazhassák. Ily eljárás a koalíció rögtönös teljes felbomlását s a Házban esetleg az egész költségvetés elvetését maga után vonhatná.

A koalíció egységes felfogása kell hogy legyen az, aminek eddig határozottan csak függetlenségi oldalról adatott kifejezés, hogy t. i. a tisztí fizetésemelés kérdése, az adott paktumos helyzet folyományaként elsőrangú politikai kérdés, új katonai tehervállalás kérdése, a közös katonai ügyek statusvojának oly módosítása, amely a magyar katonai követelmények teljes aktuálitását vonja maga után.

Az adott helyzet szerint bármiképp is tagadják ezt Ausztriában, a kikapcsolt katonai kérdések bekapcsolását vonja maga után a tisztí fizetésemelés. Vagy tessék ezt is az átmeneti időről későbbre halasztani, vagy tessék már most honorálni nemzeti jogos és természetes kívánalmainkat, az összes hadsereg magyar kiegészítő részének magyar lábra állítását.

Arról talán lehet szó, hogy ezen követelmények mindenike, mint egy szervesen összetartozó komplexum teljesítessek-e junktim a tisztí fizetésemeléssel, avagy részlettörlesztéssel is megelégedjünk és a későbbi részleteket akkor állítsuk követelésbe, ha a további — soká nem késhető — katonai teheremelések kívánatnak, így főleg a létszám felemelés.

Bizonyos azonban, hogy a „do ut des“ praktikus elvétől nem tághatunk, bizonyos, hogy részünkről semmi további előlegezésekbe nem bocsátkozhatunk.

Ha ezt nem látja be a hadügyi kormányzat, akkor a világosságtól nem lát; akkor sajnálatunkra aligha lesz a császári jubileumi esztendőben magasabb fizetés

a magyar állam pénztárából a tiszturak részére, akkor nekünk is csak egy feleletünk lehet, amit politikai és hazafiui kötelességünk diktál: Non possumus!

Budapest, április 4.

A képviselőház hétőn délelőtt tíz órakerülést tart, amelyen folytatja a házzsabályrevizió részletes tárgyalását.

A házzsabályrevizió tárgyalása. A képviselőház mai ülésén Szmracsányi György a házzsabályrevizió napirenden levő második pontjához olyan módosítást nyújtott be, hogy a sürgős tárgyalás idején ne csak az utolsó félórában, hanem bármikor föl lehessen szólni a házzsabályokhoz, de egy-egy felszólalás csak öt percig tarthasson és így egy ülésben összesen legfeljebb fél óráig lehessen a házzsabályokhoz szólni, azonban ezek a felszólalások nem számíthatók a napirend tárgyalási idejébe. Ez az indítvány az elnökség és az ellenzék között létrejött kompromisszum eredménye, amelyet Návay Lajos alelnök közvetített. A módosítás benyújtása által biztosították, hogy a házzsabályrevizió második és harmadik pontja ellen nem kezdenek technikai obstrukciót.

Minisztertanács. A képviselőház miniszterelnöki szobájában ma délelőtt 11 órakerült meg az eheti rendes minisztertanácsot, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A jegyzőkönyvet ezúttal is Márfy Albin államtitkár vezette. A minisztertanács folyó ügyek elintézésével foglalkozott.

A horvátországi helyzet. Bécsből táviratozzák, hogy a szerb-horvát koalíció vezére, Supilo Ferencz, tegnap este Budapestről Bécsbe érkezett és ma délelőtt az osztrák képviselőházban meglátogatta a délszláv képviselőket. Mint a „Kroatische Korresp.“ jelenti, sikerült egy formulát találni, melynek alapján a tárgyalásokat a magyarok és horvátok közt megkezdhetik. Ezt a hírt megerősíti a Starcevic-párt hivatalos lapjának, a „Hrvatsko Pravo“-nak egy hirt, amely szerint Rojcs és Zagoracz képviselők órákig tartó tárgyalásokat folytattak Georgievics-csel, a belovári főispánnal. E lap szerint Georgievics megegyezést akarna létrehozni a horvát bán és a koalíció között. A koalíció azonban váltig tagadja, hogy ez irányban bárminemű tárgyalások is folynának, sőt a horvát-szerb koalí-

ció egy vezérére így nyilatkozott ma egy hírlapíró előtt:

— Mi még várunk ujesztendeig.

Eszerint és más nyilatkozatok szerint, úgy látszik, hogy a horvát-szerb koalíció várakozó álláspontot foglal el báró Rauch bánnal és a magyar kormányval szemben.

A boszniai szerbek fészkelődése. Szarajevóból jelentik, hogy az ottani szerbek körében az „Otacs-bina“ szerkesztőjének Banjalukában történt letartóztatása nagy elkeseredést keltett. Azt is beszélik, hogy a boszniai szerbek valamennyi nagyhatalomhoz memorandumot szándékoznak intézni, amelyben az osztrák-magyar iga alól való felszabadításukat kérik. Egy ilyen memorandumot, amelyben felsorolják az országos kormány összes eddigi erőszakoskodásait, hír szerint, több nyelvre lefordítva már nyomtatnak is Belgrádban. A legközelebbi napokban a boszniai lakosság körében is brosúrákat szándékoznak szétosztani, amelyben felkelésre szólítják fel a népet. A szerbek és a hozzájuk szító mohammedánok erősen biznak abban, hogy Szerbia segíteni fogja őket és esetleg felszabadítja őket az osztrák-magyar uralom alól. A boszniai szerb lapok kijelentik, hogy a szarajevói horvátok a bosznia-hercegovinai országos kormány pártfogoltjai, és hogy amint Belgrádból jelt kapnak, minden horvátot és bevándorlót ki fognak üzni az országból. Megállapítják e lapok azt is, hogy abban az esetben, ha a nagyhatalmak a szerb nép azon kérését, hogy Ausztria-Magyarországot üzzék ki Bosznia és Hercegovina területéről, nem teljesítik, az egyetlen segítség a forradalom.

Apponyi diszpolgársága. Arad város legutóbbi diszpolgárává választotta gróf Apponyi Albertet azokért az érdemekért, amelyeket az aradi közoktatásügy terén szerzett. A diszpolgári oklevelet ma délelőtt nagy küldöttség nyújtotta át a miniszternek. Az oklevelet Varjasi Lajos polgármester nyújtotta át. Gróf Apponyi Albert megköszönvén a kitüntést, kijelentette, hogy a magyar kultúra fejlesztése mindig egyik legfőbb törekvése volt és lesz is, amíg a magyar politikai életben szerepe lesz. A küldöttség éljenzéssel bucsuzott a minisztertől.

Küldöttség Kossuth Ferencznél. Barabás Béla képviselő vezetésével népes küldöttség kereste fel ma délelőtt Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisztert, hogy tőle a nagykörösi pályaudvar kiállítás munkálatainak megváltoztatását kérjék. A küldöttség szónoka Póka Károly polgármester volt. Kossuth kereskedelmi miniszter megígérte, hogy a kérdést tanulmány tárgyává fogja tenni.

Fáni csak hagyta.

— Jutalma? Micsoda uzsora! Én még semmit se kaptam s maga már jutalmat is kívánna.

— Na, azért csak nem kell mindjárt uzsorára gondolni, beérem én egy apró előleggel is, mondjunk egy kézesókkal egyelőre.

— Az igazán nem sok, de most még ezt se! aki a kisujját odaengedi az ördögnek, már egészen az ördögé, hanem hogy hálátlanak se mondjon, a kisujjam kiskörmét megcsókolhatja.

S egy szál szoknyájában Dunbar Fáni olyan kaczkiasan libbent ki az ajtón, mintha legalább is száz függne még neki otthon a sifonérban.

Elsőjén Szemes Adorján boldogan újságot a feleségének, hogy egyszerre kétszáz koronával emelték a fizetését s a színházat fogja csinálni, éjjeli inspekciót nem fog tartani. Az első fizetés-többletből Fáni kifogástalan smokingot csináltatott az urának — részletre, finom ingeket vásárolt s a maga számára is kiszorított egy színházi bluzt.

A színházakba együtt jártak s egyszerűen csuda, hogy Fáni egyszerre mennyi ösmerőse tett szert; egy primadonna-páholynak nem volt akkora udvara, mint az ő sarokzártszékének. Alighanem e nagy ösmeretség révén hívták meg Szemest fölolvasonak is egyik előkelő kaszinóba s a fölolvásából szenzáció lett. „Utazás a házasság körül“ volt a címe, Fáni az első sorból hallgatta, a közönség pedig nem tudta, a fölolvásra figyeljen-e inkább, vagy a piruló asszonykára. Egy hétig arról beszéltek.

Egyik magánszínház élelmes igazgatója felhalászta a Nemzetinél heverő darabot s kihasználva a kedvező hullámot, mely Adorjánt a felszínre dobta, hamar elő is adatta. Fáni most mutatta meg, hogy mit tud. Az első olvasástól kezd-

ve a bemutató napjáig csinálta az ura darabját. Kért, könyörgött, fenyegetőzött, alázatoskodott, veszekedett, ígért, udvarolt, zsarnokoskodott színeszszel, igazgatóval, újságíróval, primadonnával, ezer meg ezer publikummal egyformán. S mikor a bemutató estén a páholyába tilt eslesigázva, agyonütve, halálra fáradva, egy szót se hallott, amit a színpadon beszéltek, csak a zugó tapsokat, melyek az ura dicsőségét csattogtatták. A darab jó volt, a siker azonban még a jószágánál is nagyobb. Egyik irigykedő kritikus meg is jegyezte:

— Darabot tud írni a kollégánk, hanem színre hozni csak a felesége tudja.

A siker hát megvolt s az anyagi haszna, hogy májusra nagyobb lakásba költözhetek. Szemes Adorjának szüksége is volt egy külön szobára, ahol nyugodtan dolgozzon, mert most már nem irhatott annyit, amennyit szíjjel ne kapkodtak volna. Fáni pedig hozzászoktatta a rendszeres munkához s úgy be kellett tartani a hivatalos órákat, hogy a statisztikai hivatalban se különben.

Maga Fáni is vállalta a részét, takarított, főzött, szabóskodott s míg estefelé az ura a szerkesztőségbe ment, ő azalatt adminisztrált, kiadónál, színháznál, újságoknál, nem felejtvé el ápolni az összeköttetéseket legalább egyedül, ahová már az urával együtt nem juthatott. Dunbar Fáni tudtán kívül is primadonna-természet volt, máskülönben tán nem is tudta volna egy szál szoknyájával meghódítani az urát s ösztönszerűen is érezte, hogy jó bornak is csak kell czégér. Az urának viszont fogalma se volt erről, nem is kellett, hogy legyen, gondolta Fáni, ő csak fogadta a tömjént, a dicsőségének természetesen kijáró áldozati füstöt.

Mióta jól öltözködött s nem járt borostás

ábrázattal, nagyon szívesen látták mindenütt s ő maga is érezte, hogy öltözködni s mindennap borotválkozni kell, ahogy kitűnő íróhoz illik. Lenézéssel s mosolyogva gondolt vissza a régi kávéházi éjszakákra, a félregázolt csizmákra, rojtos nadrágokra s fényesre kopott kabátokra s büszke önérzettel állapította meg, hogy mennyire kinőtt belőlük. Mégis nagy hiba lett volna a statisztikai hivatalba beülni s ott számoszlopokat állítani össze egy életen át.

Most már egyedül is eljár mindenfelé s kellett is, mert Fáni, miután ebbeli feladatát ilyen jól és helyesen megoldotta, egyéb kötelességek teljesítésére vállalkozott, amit csakugyan nem bízhatott másra. Gyerekek jöttek, egyik a másik után s Fáni éppen olyan jól bevált anyának, mint feleségnek. Apának viszont az ura sokkal kevésbé: roppant ügyetlennek érezte magát a tehetetlen jószágokkal szemben, a nyivakolásuk pedig idegessé tette. Akkoráknak pedig nem akartak születni, hogy mindjárt születésükkor el lehetett volna velük okosan és szellemesen társalkodni. Fáni ugyan ezt nem ösmerte el s erősen állította, hogy inkább az apjuk nem elég okos hozzájuk.

Azért ő is inkább küldte az „öreget“ hazuról s nem bánta, ha a cikkeit megint a szerkesztőségben írogatta is. Nagy munkákkal most úgy is szünetelt, ez éppen az előkészítés ideje volt. Esténként kikészítette neki a ruhát, segített neki még az öltözködésben is, az ura eleintén még hívogatta is magával, de mikor az asszony állhatatosan ragaszkodott az otthonmaradáshoz, lassacskán megszokta egyedül menni. S már-már többet is, mint ahogy Fáni szeretete volna.

Próbált is rá célozgatni, hanem az ura nem akarta elérteni, sőt mind nagyobb-nagyobb áldo-

Barkóczy a Házban.

— Két interpelláció. —

Budapest, április 4.

Jó egy óra hosszáig vihar és zajos kavargás volt ma a Házban azzal a két interpellációval kapcsolatban, amelyek a Barkóczy-ügyet a parlament tanácskozási rendjébe illesztették. A felzaklatott közvéleménynek Bródy Ernő adott kifejezést, aki törvényszöveggel kezében bizonyította, hogy az osztálytanácsos ur illetlenül s a törvényt negligálóan viselkedett. Megkérdezte Apponyi Alberttől, hogy hajlandó-e gondoskodni arról, hogy ez az ember, aki ilyen nyilvánvalóan dokumentálta a maga bigott felekezeti elfogultságát, elkertüljön a középiskolai ügyek éléről? Zboray Miklós az ellenkező hurokat pendítette meg s abban, hogy Bródy interpellált és abban, hogy az anyakönyvvezető Barkóczyt illendő magaviseletre figyelmeztette, a lelkiismereti szabadság megsértését kereste. Magasabb komikum értékével bír, hogy a néppárt egyszerre olyan hevülő barátja lett a lelkiismereti szabadságnak!

Tanulságos és érdekes volt a Ház képe a két interpelláció alatt. A padsorokban alig mutatkozik üres hely: a néppárt tömött falanxban foglalja el a maga padjait, de nem kevesebb az érdeklődés függetlenségi és alkotmánypárti padokban sem. Bródy az oroszlan torkában, a néppárt közvetlen szomszédságában kezd beszélni; alig szólt néhány szót, hangja elvész a Barkóczyt védők lármájában. Az alkotmánypárt s a függetlenségi párt zöme némán ül a helyén, a koncertet a néppárt vezeti, egynémely függetlenségi politikus — a függetlenségi párt fekete szárnyán buzgón segít neki a felháborodásban. A disszidensek tapssal, közbeszólással Bródy mellett tüntetnek, időnkint a képviselőház szabadelvű elemei is hozzájuk szegődnek. Justh Gyula, aki erre az alkalomra lemm foglal helyet, velük együtt tapsol, többször közbeszól. Andrassy

zhatnak szerette volna feltüntetni, amelyet a családja érdekében hoz, hogy mind később és később odamarad éjszakára.

— Jó, jó, — mondogatta Fáni, mikor már nem lehetett szótlanná tenni, — csak szokjál megint a te züllött, renyhe czimboráidhoz, a fiústós, büdös kávéházaidba.

Adorján égre-földre esküdött, hogy színét se látja kávéháznak soha.

Utóbb bizonyosságot is szolgáltatott rá, ámbár hogy akaratlan.

Tiszogatás közben egy összegyűrt levél hullott ki a zsebéből, hosszú, szögletes, szarkaláb betűkkel volt írva, czimeres papírosra, alatta valami olyan keresztnevű, melyről csak úgy ordított le az előkelőség.

No, erre csakugyan nem gondolt Fáni asszony. Persze, mostanában egyébre se gondolt, csak szoptatásra, meg dajkálásra. Első pillanatra csaknem ellágyult a keserűségtől, de aztán jobbra gondolta magát. Még legkisebbjét is, akit éppen karon tartott, úgy le találta tenni, hogy az ijedve bömbölt fel a szokatlan anyai gyöngédség alatt.

Adorján még az igazak álmát aludta, mikor kitört a patália, riadtan ugrott ki az ágyból a földindulásra. Fáni asszonyból hangos zuhogással patakzott le az elkeseredés, mint fedélesatornából ömlik zápor után.

— Ezt érdemeltem én? bailódom veled, vesződök a kölykeiddel, embert csinállok belőled s mikor talpra állítottalak, ezéda személyek után szaladgálsz? Nekem éppen elég volt! Tudok én is magamnak jobb mulatságot találni, mint te utánad a bolondját járni. Kapok én még olyan leányt, mint te. Még ma széjjelmegyünk. Ami a

Gyula pedig sűrűn bólongat fejével s ujra és ujra vitatkozást kezd a hátamögött ülő néppártiakkal. Darányi Ignác Zichy Aladárt kapacztatja, aki karját összefogva hallgatja Bródyt. Wekerle, Apponyi némán ülnek helyükön, az ő arcukról nem lehet leolvasni semmit.

Amikor Zboray Miklós kezd beszélni, változik a helyzet. A néppárt öröngve tapsol minden tetszetősebb frázisra, Rakovszky István — Andrassy Gyula háta mögött — felugrik helyéről, úgy buzdítja zajos helyesléssel hiveit. És hivek — ime — a függetlenségi padsorokban is akadnak. A fekete szárny, amelyik az előbb tevékenyen vett részt a Bródy terrorizálásában, hangosan lelkesedik a néppárti ígéren. És a Ház arczatán ez a folt volt a legcsunyább szépséghiba. Abban az időben, amikor a függetlenségi párt liberálistusa virágkorát érte, amikor még az egyházpolitikai harcok idején tudatában volt annak, hogy mivel tartozik Irányi hagyományainak, de hogy is mert volna valaki — a távoli jövőbe nézve — feltételezni ilyesmit! Azonban úgy látszik, változott időket élünk, a függetlenségi párton állandó tényezőképpen rendezkedik be a fekete szárny.

Az interpellációkra Apponyi azonnal válaszolt és felszólt Andrassy Gyula is. Andrassy Gyula a néppárti támadásokkal szemben megvédte az anyakönyvvezetőt azzal, hogy mindenben korrektül és törvényszerűleg járt el. Apponyi pedig nagyon diplomatikus választ adott. Barkóczynek joga volt ahhoz, hogy ne írja alá a jegyzőkönyvet — mondotta — felállásra sem kötelezi a törvény, az osztálytanácsos ur előtte kijelentette, hogy nem akart tüntetni eljárásával, de azért ő mégis elítéli, hogy a báró megdöbbenésével fellépésével az ellenkező gyanúsításra okot adott.

Ez a nyilatkozat diplomatikus volt, mert elsimitotta az összes ellentéteket. Barkóczy megkapta a legfelsőbb rosszalást és a néppártnak mégsem kedveskedtek ürügygyel arra, hogy a koalícióból kiugorva, a más

tied a tied, ami az enyém, azt magammal viszem. A gyerekeken is osztakozunk: ne, ez a tied!

Volt hozzá való esze, hogy a szópórást nyomta az ura markába. Az szegény csak állott s ha eddig szóhoz nem juthatott, most már mozdulni se mert, attól félt, hogy rögtön kiejti kezéből a csöppséget.

Bűnösnek tudta magát s türe, hogy az áradat zuhogjon reá, közbe-közbe mert csak belehágnni: Fáni, no de ilyet, Fáni!

— Menj csak, menj, a te ezéda teremőseid után, majd én is elmegyek a magam utján.

S már kezdett is utra készülni és a szegény ember szerette volna visszatartani, ha már szóval nem tehetné, legalább a kezeivel, de az meg tele volt a csöppséggel, aki úgy visitott a bizonytalan helyen, mintha nyuzták volna.

Hát jól van, Fáni, ha éppen el akarsz menni, hát csak menj el, én nem tarthatlak vissza, mert csakugyan vétkesem irántad, hanem annyit mondhatok, hogy te se vagy hibátlan benne. A jóra való asszony, ha szereti, ne hagyja magára az urát, az legyen neki a mindennél előbbvaló, még a gyerekeinél is.

Meg volt magával elégedve, mert az asszony végighallgatta a szentenciáját. Az végighallgatta, mert érezte ugyan, hogy igaztalan a vád, de belátta azt is, hogy valami van benne.

— Ugy? hát terád is úgy kell vigyázni, mint az ölbéli gyerekre? jó, hát majd vigyázok rád, de nem is eresztelek el többet a kötényem sarkától!

S engesztelődés jeléül ismét magához vette s megszóptatta a csöppséget.

többségi pártok nyakán hagyja az átmenet feladatok teljesítését, ő pedig a népszerűséget gyűjtő ellenzéki kényelmes és hasznos szerepét választja. A válasz azonban még sem keltett teljes megnyugvást mert a képviselőház liberális elemei elkerülhetetlennek tartják azt, hogy a fanatikus osztálytanácsos távozzék helyéről. Azt mondta Apponyi, hogy a hivatali beosztás a miniszter joga s ő maga a legteljesebb elfogulatlansággal s az 1848: XX. t.-cz. szellemében kívánja vezetni a minisztérium ügyeit. Szeretnők azt hinni, hogy ez a kijelentés azt teszi, hogy Apponyi a maga hatáskörében és a hivatali beosztás keretein belül mihamar gondoskodni fog arról, hogy báró Barkóczy a maga elvakultságával neki megfelelő helyre kerüljön, hiszen jobban, mint ő tette, nem lehetne megsérteni a toleráns negyvennyolcadiki törvény szellemét. Hacsak a miniszter határozott kijelentéséből nem okul ez az ur s helyéről nem távozik előbb is önként. Hogyha a férfui önérték éppen olyan kényes benne, mint a vallásos érzék, ezt meg fogja cselekedni.

A néppártnak az a gögös kirohanása, melylyel felhasználta az egyházpolitikai törvények egy részét, mindenesetre megérdemelte egy tromfot a liberális többség részéről. Azt a tromfot, hogy egyszerű, novelláris törvényhozás útján betömjék azt a rést, mely megtámadhatóvá teszi a törvény tekintélyét, kimondván, hogy az illetlen magaviselet, vagy a jegyzőkönyv alá nem írása büntető következményekkel jár. Szükség lenne erre, mert a néppárti szarvak megnövekedése azt mutatja, hogy az egyházpolitikai törvényeket megszavazó többség lojalitása, melylyel kerülni igyekezett a surlódást okozható pontokat, felesleges és káros engedékenység volt a liberalizmus mindenre kész, elszánt ellenségeivel szemben.

A folyosón.

A képviselőház folyosóin természetesen csaknem kizárólag a Barkóczy-ügyet tárgyalták. A néppárt lázas buzgalommal készülődött a mérközésre s összes tagjait berendelte az ülésre. Szmrccsányi György fehér ivet lobogtatott a kezében, amelyben névszerinti szavazást kérnek a néppárt tagjai. Nem is egy, hanem három ivet készítettek előre nem látott eshetőségekre.

A folyosói beszélgetések során ma is sok érdekes vélemény hangzott el. Különösen gróf Zichy János véleményét hallgatták feszült figyelemmel. Zichy János, aki most az alkotmánypárt tagja, de része volt a néppárt megalakításában és a katolikus kongresszusoknak elnöke, a következőket jelentette ki:

— A szabadelvűség szempontjából bírálok a kérdést. A szabadelvűségnek első kötelessége a tolerancia. Abban a pillanatban, amikor nem vagyok toleráns, nem vagyok szabadelvű. Látom azt, hogy mikor a polgári házasság intézményét statuálta, már gondoskodott az olyan esetekről, mikor valaki nem tartja lelkiismeretével megegyezethetőnek a polgári aktusban való közreműködést és az aktív szereplést megtagadja. Mikor a törvény jogot ad arra, hogy az aláírást valaki megtagadja, akkor az alá-nem-írásban nem látok törvényellenes demonstrációt. Sajnálom, hogy ez az affér mégis botránnyá dagadt s nem hiszem, de nem is kívánom, hogy akármilyen irányban komoly következményei legyenek.

Ezzel a finom diplomáciával megfogalmazott véleménnyel szemben Barabás Béla sokkal határozottabb és erősebb hangú kijelentést tett:

— Egyáltalán nem tetszik nekem — mondja Barabás — az ilyen tüntetés, ha ezerszer hivatkoznak is arra, hogy törvény szerint joga volt Barkóczynek az aláírást megtagadni. Ne tessék elmenni az ilyen aktusra, mert az illendőség azt követeli, hogy ha valaki már elmegy ilyen ceremóniára, akkor úgy vi-

selkedjék, ahogy mindenki mástól is elvárják. Nem tudom, hogy a miniszter az ügyet, hogy intézi el Barkóczyval, de feltételezem, hogy legalább erős dorgálást kap s figyelmeztetést, hogy a jövőben ilyesmit el ne kövessen.

Gróf Batthyány Tivadar, a klerikalizmus vádjá ellen védelmezte a kultuszügyek vezetőjét:

— Gróf Apponyi Albert — mondotta, — akit pedig néhány esztendő óta ismerek, semmitől sem áll oly távol, mint a klerikalizmustól. Szinte érthetetlen, hogy miből kovácsolják ellene ezt az értelmetlen, rosszhiszemű vádat. Bozóky Árpád ismeretes támadásai után sokan utána néztek, hogy vajon a tanári kinevezéseknél milyen elbánásban részesíti a katolikusokat. És kitént, hogy még abban az arányban sem részesítette a katolikus tanárságot előnyben, amilyenben a katolikusok számára nyújtja megilletné. Ilyen az Apponyi klerikalizmusa.

Élénk érdeklődéssel várták, vajon milyen eredményre lesz a néppárt azon akciójának, amelylyel a katolikus polgárságot felszólították, hogy vonja kérdőre képviselőit a Barkóczy-ügyben elfoglalt álláspontját illetően. Az akció azonban nem felelt meg a néppártiak reménykedésének. Mindössze ugyanis három-négy képviselő kapott ilyen táviratot, de azok is elállottak a válaszádtól, minthogy később a helyzet egészen tisztázódott.

A déli órákban aztán a minisztertanács foglalkozott a dologgal s ott megállapították a kormány álláspontját a kínos ügy kezelésében. Nemsokára megérkezett gróf Zichy Aladár és közölte párthíveivel, hogy a fegyverkezés fölösleges. Apponyi kívül gróf Andrássy Gyula is felszólal a Barkóczy-ügyben s ez a két miniszteri nyilatkozat mindenkit, függetlenségét és néppártit egyformán ki fog elégíteni.

A harci zaj ilyenformán elcsendesült s a folyosói vitatkozások higgadtabb tónusban folytatódtak. Még mindenki lázas izgatottsággal várta a csengettyűszót, amely fél két órakor az ülésterembe szólította a képviselőket.

Interpellációk a Barkóczy-ügyben.

A Barkóczy-ügy ma két interpellációban is foglalkoztatta a képviselőházat.

Az első interpelláló Bródy Ernő volt.

Bródy Ernő kijelenti, hogy higgadtan akarja elmondani mondandóit és szívesen engedte volna át a szerepet másnak.

— De más nem vállalta volna! — szóltak a néppárttól.

Bródy Ernő: A tényállást nem mondja el, mert le van írva az újságokban.

— Ah! — kiáltották újból kórusban a néppárttól.

Gróf Batthyány Tivadar a zajban Bródy felé kiált.

Návay Lajos elnök rendreutasítja Batthyányt.

Bródy Ernő a nagy zajban folytatja beszédét.

Egy hang a függetlenségi pártól: Éljen Barkóczy!

Molnár Jenő: Hangosabban erről az oldalról!

Erre a függetlenségi padokról Eitner, Dobrovics, Csizmázia és Batthyány a néppárttal együtt kórusban kiáltották:

— Éljen Barkóczy!

Bródy Ernő kijelenti, hogy nem hagyja magát a járma által terrorizálni! Ismerteti tovább a történeteket.

Brestyenszky Kálmán: De ne az újságból!

Bródy Ernő: Barkóczy kultuszminiszteri tanácsos megjelent a II. ker. anyakönyvi hivatalban...

Gróf Batthyány Tivadar: Mint magánember!

Bródy Ernő: Akkor is miniszteri tanácsos volt. Az esketési szertartás alatt az eskünél Barkóczyt az eljáró anyakönyvvezető felhívta, hogy álljon fel.

Szmrecsányi György: Nem volt joga felszólítani!

Bródy Ernő ismétli: Az anyakönyvvezető felszólította, hogy álljon fel...

— Felállott! — kiáltották a néppárttól.

Bródy Ernő: Felállt! Elismerem, de később megtagadta a jegyzőkönyv aláírását! Ezzel a magatartásával tüntetett a törvény ellen.

Szmrecsányi György felugrott: Nem igaz!

Návay Lajos elnök figyelmeztette Szmrecsányit, hogy maradjon csendben, különben a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Ráth Endre: Csak a Ház utasíthat!

Návay elnök: Kérni fogom a Házat, hogy utasítsa a mentelmi bizottsághoz. Tessék csendben lenni. Nem fogom hagyni magamat terrorizálni!

Bródy Ernő a nagy zajban folytatja: Barkóczy megsértette nem a törvény betűjét, hanem szellemét. Hangos nevetés volt a válasz a néppárti padokból.

Bródy Ernő felolvassa a házassági törvény 39. szakaszát s a hozzáfűzött miniszteri indokolást, amely a házasságkötést ünnepej és aktusnak mondja. Az anyakönyvvezető annál az aktusnál a magyar államot képviseli.

Justh Gyula: Ugy van!

Barabás Béla: A magyar állam képviselője.

Nagy Emil: Kár dühösködni!

Halász Lajos: Nem kár!

Bródy Ernő: Az anyakönyvi törvény igazságügyi miniszteri utasítása teljes rendelkezési jogot ad az anyakönyvvezetőnek arra, hogy az ünnepséget zavarókat kivezetesse. A törvény nem írja elő az ítéletkihirdetéseknél a felállást s mégis feláll a közönség. Az eskü fogalmát mindenki annyira tiszteli, hogy természetesnek kell tartani a felállást. Az a véleményem, hogy az anyakönyvvezetőnek joga volt felszólítani Barkóczyt a felállásra.

Nagy Sándor: Kötelessége volt!

Bródy Ernő: Nem találja kielégítőnek Barkóczyt az a választát, hogy őt a törvény nem kötelezi a felállásra.

Kállay Tamás: Új már le!

Rakovszky István: Igaza van Kállaynak!

Csütő Béla: Nem illik e kérdésben interpellálni!

Bródy Ernő: Nem tette volna szövé az ügyet, de kivitték a közéletbe.

Szmrecsányi György: A darabontok vitték ki!

Bródy Ernő azt a véleményét fejt ki, hogy Barkóczy tüntetőleg szállt szembe a törvényvel. Az esküvőnél nem kötelező a tanuskodás. Barkóczy közvetlenül tüntetni kívánt.

— Nem igaz! Hazudik! — kiáltották a néppárttól.

Polónyi Géza: Szombaton a zsidók nem irnak alá a bíróságnál jegyzőkönyvet. (Ugy van! Ugy van! a néppárttól.)

Az elnök Brestyenszkyt rendreutasítja.

Bródy Ernő: Barkóczy mint az állam képviselője járt el a törvényvel szemben tiszteletlenül.

— Nem igaz! Hazudik! — hangzott újból a néppárttól.

Az elnök Szmrecsányit és Jánost rendreutasítja.

Bródy Ernő: Nem mint magánember járt el Barkóczy, aki a kultuszminisztérium középiskolai osztályának az élén van.

— Ez fáj! — kiáltották gunyosan a néppárttól.

Bródy Ernő: Barkóczy megtagadta a tiszteletét a nemzeti színű szalag előtt, amelyet az anyakönyvvezető viselt.

— Nem áll! — kiáltotta az egész néppárt a helyéről felugorva.

Bródy Ernő: Amikor így járt el, nem látja kezében nyugodtan ezt a hivatalt...

Újból feneketlen zaj tört ki a néppárttól.

Návay elnök kéri a képviselőket, hogy csendben legyenek. Bródynak joga van elmondani beszédét. A legszigorubb eljárást fogja igénybe venni.

Bródy Ernő: Nem látja Barkóczyban a kellő tárgyilagosságot és elfogulatlanságot, amely az állásának a betöltéséhez szükséges.

Újból félbeszakította a nagy lármával.

Bródy Ernő: Fáj, hogy éppen Wekerle Sándor miniszterelnöksége idején, aki a liberálizmus disze, fámadnak az egyházpolitikai törvény ellen.

Ezután előterjeszti a következő interpellációt:

Báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos a vallás- és közoktatásügyi minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke egy polgári házasságkötés alkalmából, melynél tanúként szerepelt, oly magatartást tanúsított, mely a törvény elleni tüntetés szándékát és tényét foglalja magában. Kérem ennélfogva a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat.

1. Helyesnek és megengedhetőnek tartja-e azt az eljárást, mely szerint báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos a polgári házasságról szóló törvény elleni tüntetésnek használta fel?

2. Az állam érdekében lévőnek tartja-e a miniszter ur, hogy báró Barkóczy Sándor a vallás- és közoktatásügyi minisztérium középiskolai ügyosztá-

lyának élén maradjon továbbra is, akkor, amikor minden indok nélkül, önkaratából kereste az alkalmat, hogy tüntessen a törvény ellen s ezzel kétségtelenül elárulta, hogy az állami középiskolák vezetéséhez nem rendelkezik megfelelő elfogulatlansággal.

Zboray interpellációja

Zboray Miklós interpellált ezután. Csak azért interpellált, — ugymond — mert Bródy is azt cselekedte. Az egész ügyet csekélyebbnek tartja, semhogy ide kerüljön a Ház elé. Az ügyet csak felfújták, azért, hogy megrontsák a koalíció békéjét.

Szmrecsányi György: Darabont taktika!

Zboray Miklós: Akkor akarják megbontani a koalíció békéjét, amikor arra a legnagyobb szükség van. Amikor a pécsi kongresszuson tüntettek a miniszter ellen s amikor az ortodox zsidók nem írják alá szombaton a jegyzőkönyvet a bíróságnál, akkor a néppárt nem szólal fel. Ez nem tüntetés? De ezt nem akarták szólók felfújni soha. Bródy a nemzeti színű szalag tiszteletét ki akarja sajátítani magának, holott ők esküdtek a vörös zászlóra.

A néppártiak percekig tapsoltak és éljenek.

Zboray Miklós szerint a lóláb ott lógott ki, amikor Bródy azt kérte, hogy Barkóczyt helyezze el osztálya éjéről.

Molnár Jenő: Vigyék el a faiskolába!

Zboray Miklós: Vizsgálni kell, hogy joga volt-e Barkóczynek úgy eljárni, ahogy eljárt.

Hédervári Lehel: Ne ment volna el!

Zboray Miklós: Ez nem jogegyenlőség! A törvény előírja a házasságkötés formalitásait, de ez nem ir elő semmiféle külső formát vagy aktust. Éppen ez a különbség az egyházi és polgári szerződészerű esketés között. Barkóczy eljárása nem demonstrálás a törvény ellen, hanem a törvény szellemének a felfogása. S ami szabad az egyszerű polgárnak, szabad egy közhivatalnoknak is. A miniszteri rendelet expressis verbis kimondja, hogy csak akkor kötelesek a jelenlevők felállni, ha az anyakönyvvezető valami hiányzó okmány adatait eskü után viszi ki a félből.

Azt Bródy is elismeri, hogy a jegyzőkönyv aláírását joga van megtagadni a házassági tanúnak, az ok pedig külön megjegyeztetik. Bródy azt mondta, hogy Barkóczytól nem lehet elválasztani az osztálytanácsosságot, ő pedig azt mondja, hogy Bródytól nem lehet elválasztani a faji jelleget!

Molnár Jenő: És ezek építik a nemzeti államot!

A néppárt tapsol. Lengyel Zoltán és Molnár Jenő gunyosan éljenek.

Zboray Miklós tiltakozik az eifen, hogy az anyakönyves interjúkat ad le a lapoknak, ami nem felel meg az állása tisztességének.

Návay elnök e kifejezésért Zborayt rendreutasítja. (Éljenzés.)

Zboray Miklós: A néppárt nem tűri, hogy Barkóczynek baja történhessék és követeli, hogy megóvassanak azok a tisztviselők, kik szabadon követik vallásukat. Nem lehet tűrni Magyarország keresztény többségének az ilyen eljárást. Kérdést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy hajlandó-e a tisztviselők vallási szabadságát megvédeni?

Gróf Apponyi Albert.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: T képviselőház! Ugy hiszem, helyesen cselekszem, ha a hozzám intézett kétrétebeli interpellációra rögtön megadom a választ. Az interpelláló képviselő urak mindkettője kifejezte azt a szándékát, hogy a szóbanforgó ügyet a legnagyobb tárgyilagossággal kívánja kezelni. Egyiknek felszólalására nézve sem mondom e tekintetben bírálatot, az nekem nem hivatásom, nem feladatam, nem is vagyok arra feljogosítva. Azért emeltem ki ezt a tényt, hogy megállapítsam, hogyha az interpelláló egyes képviselő urak szükségesnek látták hangsúlyozni felelősségük érzetében azt, hogy ezt a kérdést, mely igen érzékeny hurokat pendít a kedélyekben, a legnagyobb tárgyilagossággal kívánják kezelni és ezen szándékukban nem is kételkedem: akkor kétszeresen kötelességem tenni azt nekem azon felelősségteljes állásnál fogva, melyet elfoglalom, ahol nekem feladatom akármilyen, akár természetszerűleg, akár mesterségesen felszólított szenvedélyeknek ártai közt megóvni a teljes tárgyilagosságot, érvényt szerzeni mind a két szempontnak, amely itt hangsúlyoztatott: a

lelkismereti szabadságnak is és a törvénynek is. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) Minthogy e feladat, amelyet állásom reám ró, amikor az a sokat emlegetett eset a lapok közlései útján tudomásomra jutott, természetesen első feladatomból volt annak mibenléte iránt hiteles forrásból tudomást szerezni, magától attól a miniszteri tanácsos urtól, akinek cselekményéről itt szó van és az ő előadása alapján, amelynek őszinteségéhez és valódiságához semmi kétely nem fér, konstátálom a tényállást, mely egyébiránt csak némely árnyalásokban különbözik attól, amit a lapok közöltek.

Két tényről van szó: Arról a tényről, hogy báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos ur, mint tanu a házassági jegyzőkönyv aláírását megtagadta és azonkívül bizonyos külsőségekről viselkedésében az egész polgári házasságkötési eljárás alatt. Méltóztassanak megengedni, hogy ezen két tény közül az elsőt a vitából mindjárt kikapcsoljam, mert nemcsak miniszteri rendelet, hanem egyenesen maga a törvény az 1904:XXXVI. t.-cz. intézkedik így.

Barabás Béla: Ezzel el van a kérdés intézve. (Polytonos zaj. Elnök csenget. Halljuk! Halljuk!)

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter: Azt tartom azonban, hogy ebből az esetből kifolyólag semminemű további hivatalos eljárásnak helye nem lehet. (Igaz! Ugy van!) Mert Zboray Miklós t. képviselőtársam kérdésére azt mondhatom, hogy köztisztviselőnek lelkiismereti és egyáltalán polgári szabadságát minden irányban megóvnom, megóvtam és meg fogom óvni (Taps és helyeslés.), megóvtam olyanokkal szemben is, akik báró Barkóczy miniszteri tanácsos urral ellentétes álláspontot foglaltak el és meg fogom óvni azokkal szemben is, akik a törvény korlátai között, a magán- és polgári életben annak a felfogásnak adnak kifejezést, amelyet báró Barkóczy miniszteri tanácsos ur vall. (Helyeslés.) Ami pedig Bródy Ernő t. képviselő urnak kétegy alakjában öntött azon kérdést illeti, hogy az állam érdekében levőnek tartom-e, hogy báró Barkóczy miniszteri tanácsos ur a középiskolai osztály élén maradjon és nem szándékozom-e e tekintetben változtatást tenni, erre nézve legyen szabad a t. Házat kérem, hogy minden nyilatkozattól mentse fel, mert az ügyek beosztása a minisztériumokon belül annyira sajátos joga a miniszternek, hogy abban a pillanatban, amikor a Ház a miniszter ezen jogához hozzányulni akarna, a miniszternek azt kellene tudnia, hogy a Háznak bizalmát többé nem bírja. (Élénk helyeslés.) Egyébiránt arra nézve, t. képviselőház, hogy a vezetésem alatt álló minisztériumnak minden osztályában az ügyek a legteljesebb elfogulatlansággal, az 1848:XX. törvényezikben lefektetett jogegyenlőségi és viszonyossági nagy elvnek teljesen megfelelő lesz, az egyéni, polgári és politikai szabadság szellemében fognak kezeltetni, arra nézve a garancia én vagyok. (Hosszantartó általános lelkes éljenzés és taps.) Addig birom a t. Háznak bizalmát, amíg a t. Ház meg van győződve arról, hogy ebben a garanciában bízhatik. (Hosszantartó általános lelkes éljenzés és taps.)

Andrássy beszéde.

Az elnök: A belügyminiszter ur kíván nyilatkozni.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: (Halljuk! Halljuk!) T. Ház! Minthogy Zboray Miklós t. barátom interpellációjának elmondásakor az anyakönyvvezetőről sértően szölt és eljárását kifogásolta, kötelességem, mint az anyakönyvvezető főnökének, ebben a kérdésben röviden nyilatkozni. (Halljuk! Halljuk!) Én azonnal kérdőre vonattam az anyakönyvvezetőt, hogy mi volt az eljárása, provokálta-e beavatkozása által a miniszteri tanácsosnak előbb említett eljárását (Zaj), egyáltalában megtartotta-e azt a nyugodt, higgadt eljárást, amelyet megőriznie kötelessége? Ezek alapján ma ismerem az egész tényállást és tudom, hogy ő semmi olyat nem tett, ami kifogásolható volna. Ő semmi mást nem tett, mint megfelelően a régi szokásnak...

Gróf Battlányi Tivadar: Nem mindenütt. (Elmentmondások.)

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Budapest legalább, mióta a polgári házasság intézményét behozták (Zaj), magam is tanuja voltam több

helyütt, rendszeren az a szokás, hogy az anyakönyvvezető, mielőtt azt a kérdést feltenné, hogy akar-e a felek házasságot kötni és mielőtt kinyilatkoztatná azt, hogy a felek házastársakká lettek, rendszeren felszólítja a jelenlevőket, hogy álljanak fel. (Igaz! Ugy van! balfelől. Mozgás.)

Zboray Miklós: Nincs joga hozzá!

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Van. Nincs előírva, nincsen erre nézve kötelezettsége az anyakönyvvezetőnek, de ez az eljárás megtehető a jogszerűságnak. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Ezt tette az anyakönyvvezető és akkor (Nagy zaj. Elnök csenget.), amikor látta, hogy mindenki felkelt, kivéve Barkóczy miniszteri tanácsos urat, akkor ő csak azt mondotta, hogy „szabad kérnem” — ezek voltak a szavai — és erre Barkóczy is felkelt. (Nagy zaj.)

Elnök (csenget): Kérem Szmeccsányi képviselő urat! (Nagy zaj.) Kérem a képviselő urakat, méltóztassanak a miniszter urat meghallgatni. (Nagy zaj. Elnök csenget.) Csendet kérek. (Nagy zaj. Elnök ismételt csenget.)

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Azt akarom tehát konstátálni, hogy az anyakönyvvezető kötelességeit meg nem sértette. (Élénk helyeslés.)

A határozat.

Bródy Ernő tudomásul veszi Apponyi válaszában azt a részét, amelyben helyteleníti Barkóczy eljárását. De a második részét, amelyben bizalmi kérdésnek kéri nyilvánítani a minisztériumi beosztást, nem veszi tudomásul, mert ez Barkóczynak már nem az első esete.

Zboray Miklós tudomásul veszi a választ.

A Ház túlnyomó többsége szintén tudomásul veszi a választ.

Az ülés ezzel három órakor véget ért.

Makó város Kossuth Ferenczhez. Makó város tanácsa Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a Lipót-renddel történt kintüntetése alkalmából fölrattalig üdvözölte. A fölrattal a többi közt ezt mondja: A legfelsőbb királyi kegy, mely Nagyméltóságodnak a Lipót-renddel történt kintüntetésében nyilvánul, Makó közönségét örömmel tölti el, mert belátta a koronás király, hogy Exczellenziád bölcs mérsékletet tanúsító alapvető munkájával nemcsak a magyar nép megerősítésén fáradozik, hanem a magyar nemzet s dinasztia közt a békét is állandósítani kívánja. Makó városa résztvesz az egész ország egyetemes örömeiben Exczellenziád kintüntetésén, mert immár valóság, hogy az uralkodó kibékült Kossuth Lajos emlékével és nagynevű fiával is.

Lengyel vendégek a képviselőházban. Érdekes vendégei voltak ma a képviselőháznak. A kereskedők tavaszi vásárára eljöttek Budapestre a krakói lengyel kereskedők és velük több krakói lengyel mérnök és író is. A főváros vendégei ellátogattak ma a képviselőházba, ahol igen meleg szimpátia nyilatkozott meg irányukban. A krakóiakat Kovács Ernő képviselő kalauzolta. Rendkívül tetszett nekik az országháza. A nagy társalgóban több rutén gazda várta a képviselőjüket. A lengyelek nagyon megörültek a irókonaknak és lefotografálták őket. A lengyeleket bemutatották Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek, akit Kamienszki Gusztáv krakói mérnök igen szívélyes szóval üdvözölt. Darányi megköszönte az üdvözlést és örömet fejezte ki azon, hogy a lengyelek Budapestre jöttek. Ekkor Szerkovszki Szaniszló krakói mérnök szólott. Kifejezte a krakói kereskedők óhaját, hogy a magyar gazdasági, illetőleg kereskedelmi körökkel összeköttetésbe lépjenek. Ezt meg is teszi, ha olyan hitelt kapnak, mint Németországban. Darányi azt hitte, hogy a szónok politizálni akar s ezért megszakította beszédét, mondván, hogy a politika nem tartozik ide. A lengyel vendégek megjegyezték, hogy nem akarnak politizálni. Később a krakóiak fölmentek a Ház karzatára és meghallgatták a Barkóczy-ügyről szóló interpellációt.

A t. Házból.

I. A pizai torony.

— Olyan a mi parlamenti helyzetünk, — mondta ma a forrólevegőjű folyosón egy politikus, — mint a pizai torony. Az ember, amikor nézi, görbének látja s attól fél, hogy egy pillanat alatt összedül, de aztán meggyőződhetik, hogy szilárdabban áll, mint a legegyszerűbb kőfal.

Persze, hogy a nagy háborúságot okozó Barkóczy-ügygel foglalkozott mindenki, boldogboldogtalan, tudós, tudatlan... a mára bejelentett interpellációkat várva. A szenzáció kihatólt a parlamenti épületen túl az egész városra, sőt az országra ugyannyira, hogy ma a legaktuálisabb kérdés mindenütt az volt:

— Mi van a Barkóczy-ügygel?

S a szenzáció akkor volt legélesebb és legizgatóbb, amikor már az ügy tulajdonképpen meg volt oldva. Amikor a vidékre megérkeztek a katolikus központ táviratai, felszólítva a híveket, hogy a képviselőket a klerikális álláspont védelmezésére szorítsák a liberálisokkal szemben, akkor már a legliberálisabb függetlenségi képviselők ezzel üdvözölték egymást a Ház folyosóján:

— Tudod mi az ujság? Az, hogy meg fogom szavazni a választ, amit gróf Apponyi Albert az interpellációkra ad.

Tehát már reggel ismerték az egész választ és pedig aképpen, hogy azt a függetlenségieknek éppugy meg kell szavazniok, mint a néppártiaknak. Mert ugyanezen időben a néppárti folyosón táborozók integettek egymásnak:

— Aztán vigyázzatok, hogy a választ tudomásul vegyétek.

Egy tréfálkozó néppárti körülbelül stiszertü feleletet adott:

— Ha úgy akarja a király, a néppárt akkor félreáll.

Jobboldalon, baloldalon és a középben csupa informált emberek voltak, rettenetes komolysággal őrizve a kiváltságot, hogy őket már megnyugtatták. Miután pedig valamennyien megkapták a tájékoztatást, hát minden, ami a megnyugvás érzéséről különbözött, csak színház volt és csak görög-tűz.

Igaz azonban az is, hogy akik nem merték bevárni az eseményeket, valamint akik nem akartak színt vallani, azok ma reggel elutaztak és a gyorsvonatok ma tele voltak országgyűlési képviselőkkel. A néppártiak és a klerikálisok mindenkit ijesztgettek, hivatkozván a vallásos érzésű választókra és ama katolikusokra, akik az egyes képviselők kerületében vannak. Délelőtt tényleg kezdtek szállingózni a megrendelt táviratok, melyekben katolikus főkortesek a maguk véleményét fejezik ki, de megkövetelik, hogy ezzel egyezzen a képviselők véleménye. Még Bródy Ernőt sem kimélték, aki a nagyszőlősi kerület képviselője s aki arra vállalkozott, hogy interpellációjában a kultuszminisztertől Barkóczy eltávolítását követelje. A neki szóló figyelmeztetés így hangzott:

— Lesz még Nagyszőlős és lágy Bródy.

A folyosó megtelt viharhadarokkal. Eljöttek a professzionátus válságlesők s itt volt ama szenzációra éhes publikum, amelyik skandalum hírére szokta megrohanni a parlamentet s a bejelentett szenzációkkal úgy jár, mint aki akkor érkezik a pályaudvarra, amikor a gyorsvonata már elment. Városi kerületi törzsfőnökök, bankárok, tőzsdeágensek, főispánok, minisztériumi tisztviselők, asztaltársasági elnökök, notorikus stréberek, emberek, akik mindig az uralkodó kormány bukásától várják a maguk érvényesülését.

S mennyit kellett még várni. Hisz az inter-

pellációkat, úgy a Bródy Ernőt, mint a vele ellentétes irányu Zboray Miklós interpellációját az ülés végére tüzték ki.

Addig bent a teremben a házszabályrevíziós javaslat második szakaszával foglalkoztak unalmas szónokok, miként a gyermekek, akik megeszik a kalarábét is, ha biztosan tudják, hogy csak ezen keserves cselekedet után kaphatnak cukrostésztát.

A tájékozatlanoknak bőven volt alkalmuk tapasztalni, hogy maguk az exponált képviselők igen nyugodtak és hogy a néppárt bizonyos dadalérzettel tekint a fejlemények elé.

A néppárt . . . Igenis a néppárt ezt a szenzációt rendkívüli módon kihasználta annak bizonyítására, hogy a politikai taktika teljes szervezetével rendelkezik s ebben a tekintetben az összes többi pártokat felülmulja. Amiféle álláspontot elfoglaltak annak kifejezésére, hogy Barkóczyt megvédelmezzék, azt minden részletében érvényesítették úgy, amiképpen Rakovszky István akarta. Csináltak volna tüntető gyűléseket, szembeállíthatták volna az ország különböző felekezeteit, de rögtön megértették a taktikát, mihelyt Rakovszky István azt mondta, hogy a mostani időben ez politikai hiba lenne és hogy jelenleg helyesebb kompromisszumot csinálni, mintsem háborúságot rendezni.

Valóban a néppárt tudja a titkot, hogy miképpen van építve az a pizai torony, de még azt a titkot is tudja, hogy miként lehet ledönteni.

Éppen ma, amikor második évfordulója van amaz eseménynek, hogy báró Fejérváry meglátogatta Barabás Bélát és megtanácskozta vele a feltételeket, melyek mellett az ellenzéki pártok átvehetnék a kormányt, éppen ma kellett megszabadítani a sokat hányt-vetett koalíciót az összeomlástól.

A pizai tornyot azonban ezután is görbének fogják látni és ezután is félni fognak tőle, hogy minden pillanatban ledűl.

II. Zajos finalé.

Tehát Bródy Ernő interpellált. A demokrata Bródy Ernő, aki beszéde közben már az első negyedóra alatt legalább ötvenszer hallotta, hogy zsidó. Erről már volt szó tegnap is és szegény Bródy Ernő váltig mondotta, hogy szívesen lemondana, hogyha akadna keresztény, aki az interpelláció elmondására vállalkozik. Ma reggelig sem akadt és a kérdést másképpen nem lehetett volna megoldani, mint akként, ha Bródy Ernő reggel kikeresztelkedett volna s az első közbeiktatásra válaszul elővesz egy okmányt és kinyilvánítja:

— Csalódnak, tisztelt képviselő társaim, ime már három órája nem vagyok zsidó.

Bródy Ernő ezt nem tette és csak türe a közbeszólásokat, amelyek igen hamar viharosakká növekedtek. A vihar iránya leginkább azzal vált nevezetessé, hogy a függetlenségi oldalról éppoly erősen toltult előre, mint a néppártiak csoportjából. Ha csupán ebből itélnénk, azt kellene megállapítani, hogy Bródy Ernő kevés számú barátaival egy klerikális örvény közepén himbálózik.

A valóságos helyzet ellenben az, hogy a lármá éppén a hangulat megbékítésére volt szánva, elhitetni a kívül lévőkkel, hogy a kicsiny esetek nélkül futják fel nagygyá. A függetlenségek úgy gondolták, hogy demonstrálni fogják, mennyire nem felekezeti kérdés a Barkóczy-ügy. A néppártiak egy része a maga erejét akarta fitogtatni, de a másik rész inkább a függetlenségek lármáját bocsájtotta előre, hogy aztán úgy tűnjék fel, mintha csakis a békeség kedvéért verekedne. Valamennyien pedig reá rontottak egyebekben kívül azért, mert a demokrata párt, melyet Bródy képviselt, nem koalíciós.

A támadó interpelláció után a védő Zboray Miklósé már majdnem csendben hangzott el és éppen csak kicsinyke tessék-lássék kötődések estek, amíg a néppárt tapsolt.

Ezek után pedig tessék elolvasni gróf Apponyi Albert válaszbeszédét, amelyből kitiünik, hogy báró Barkóczy hivatalos állásának az esküvői tanu szerepéhez semmi köze nincs és hogy Barkóczy rosszul cselekedett volna, ha tüntetett volna, ellenben hivatalosan és ünnepélyesen kijelentette, hogy nem tüntetett, viszont ez nem okvetlen bizonyít amellet, hogy Barkóczy helyesen cselekedett, amikor az anyakönyvi esketésnél csak az anyakönyvvezető felhívása után állott fel. Tehát a végén Barkóczy nem követett el főben járó bünt, de azt is csak képletesen ígérhette meg a miniszter, hogy egy haja szála se fog meggörbülni. (Mert Barkóczy — kopasz.)

Az egyensúlyozás tökéletesbitésére felállott gróf Andrássy Gyula belügyminiszter is, mint az anyakönyvvezető legfőbb hatósága és megvédte az anyakönyvvezetőt, aki kötelességéhez híven figyelmeztette Barkóczyt, hogy az az esketés aktusa alatt fel kell állania.

A választ a képviselőház tudomásul vette és a honatyák a mesterséges izgalmat is kipihenve oszlottak szét.

Kérdésnek csak egy maradt, hogy tudniillik mit kell tenni, hogy hasonló esetek többé elő ne forduljanak. Mit tett az anekdotabeli férj, amikor tetten érte a feleségét a diványon. Kidobatta a diványt. Mit kell tenni, hogy az anyakönyvi esketésnél a konfliktusok lehetetlenné váljanak?

Vázsonyi Vilmos a legegyszerűbb megoldást fedezte fel:

— Az anyakönyvi hivatalból ki kell dobni — a székeket.

A nagy szenzáció mellett.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 4.

Az érdeklődés alig néhány szikrája jutott a képviselőházi ülés ama részének, mely nem a Barkóczy-ügynek volt szánva.

Holott volt a napirendi tárgyak között olyan is, mint például a gazdasági bizottságnak az a javaslata, hogy Kossuth Lajos budapesti szobrára szavazzon meg a Ház tizezer koronát. Rátkay László referálta ezt a javaslatot; a Ház per sze egyhangulag elfogadta.

A házszabálymódosításra vonatkozó indítványnak ma öt szónoka volt; Szikcsák Ferencz, Szmrecsányi György, Pilisy István, Bozóky Árpád és Goldis László. Valamennyien módosítani akarták az indítvány második szakaszát és valamennyien több-kevesebb indítványt nyújtottak be.

Ezután Wekerle Sándor válaszolt Rátkay László minapi interpellációjára az öreg honvédek nyugdíja dolgában. A miniszterelnök elmondta, hogy az öreg honvédek nyugdíját ismét fölemelik május elsejétől fogva, gondoskodnak az özvegyi nyugdíjról is és azonkívül az igazolást is lehetővé teszik. Wekerle választát a Ház nagy megnyugvással fogadta. Ekkor tértek át a Barkóczy-ügy tárgyalására, melyről lapunk más helyén írunk.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula, később Návay Lajos.
Jegyzők: Thorotzkay Miklós, és Szentkirályi Zoltán.

Az elnök: Megnyitja az ülést. Jelentést tesznek az előterjesztésre váró interpellációkról; ezek között Bródy Ernő és Zboray Miklós a Barkóczy-ügyben jegyzett be interpellációt.

Rátkay László előadó előterjeszti a gazdasági bizottság javaslatát, hogy tizezer koronát szavazzon meg a Ház Kossuth Lajos budapesti szobrára. (Helyeslés.)

A Ház így határoz s átter a napirendre, a házszabálymódosítási indítvány második pontjának folytatódagos tárgyalására.

Szikcsák Ferencz ellenindítványokat terjeszt elő, amelyek kinyomatását a Ház mellőzi.

Szmrecsányi György módosítást nyújt be, amely szerint a sürgős tárgyalás idején ne csak az utolsó félórán, hanem bármikor fel lehessen szólalni a házszabályokhoz, ám egy-egy felszólalás csak öt percig tarthasson.

Pilisy István, Bozóky Árpád, Goldis László a javaslat szövege ellen érvel, módosításokat nyújt be, amelyeket a Ház nem kíván kinyomatni.

Az elnök a tanácskozást megszakítja s javasolja, hogy térjenek át az interpellációkra. (Helyeslés.)

Az öreg honvédek.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszol Rátkay László minapi interpellációjára, az öreg honvédek dolgában. Az igazolás kérdésében megjegyzi, hogy Széll Kálmán rendelete igenis megengedi, hogy bármely negyvennyolczas honvéd még ma is igazolja magát. Az ellátás mértékét legutóbb Széll Kálmán felemelte. Mivel azonban még mindig kevés a kapott nyugdíjak összege, szóló már előterjesztést tett a minisztertanácsnak, hogy május elsejétől fogva emelje fel a nyugdíjak összegét. E szerint május elsejétől a közvitéz 120, a tizedes 144, az őrmester 216 korona évi nyugdíjat kap; a tisztek nyugdíja általában 15 százalékkal emelkedik. (Helyeslés.) Aki valamely vitézi tettet igazol, kétszeres nyugdíjat kap. (Élénk helyeslés.) Az özvegyi ellátást is javítja a kormány. Az altisztek s honvédek özvegyei most férjük nyugdíjának egész összegét kapják, a tisztek özvegyei pedig a nyugdíj felét. A jövőben az altisztek s közvitézek özvegyei a felemelt egész összeget, a tisztii özvegyek pedig nem 50, hanem 75 százalékát kapják férjük nyugdíjának. (Helyeslés.) A kormány nem térhet el attól az elvtől, hogy csak az az özvegy kaphat nyugdíjat, aki 1849. év végéig már felesége volt valamely honvédek. A többiek-ről a honvédsegítő-alapból fognak gondoskodni.

Rátkay László s a Ház a miniszterelnök választát tudomásul veszi.

Hoffmann Ottó, Beniczky Ödön és Kovács Pál kéri, hogy interpellációját legközelebb adhassa elő. (Helyeslés.)

Ezután Bródy Ernő és Zboray Miklós interpelláltak a Barkóczy-eset miatt. (Az interpellációkat és Apponyi miniszternek választát más helyütt közöljük.)

Az ülés háromnegyed három órakor ért véget.

KÜLFÖLD.

Az angol miniszterelnök lemondása.

Budapest, április 4.

Már bővebben foglalkoztunk annak a lehetőségével, hogy az angol kabinetben változások lesznek Campbell-Bannerman miniszterelnök súlyos betegsége folytán. Egy londoni távirat szerint félhivatalosan jelentik, hogy Campbell-Bannerman miniszterelnök legközelebb megváltik állásától. Ma állítólag külön futár elvitte Edvard királynak Biaritzba a miniszterelnök lemondását. A miniszterelnök az utóbbi napokban valamivel jobban volt s az orvosok megengedték a minisztereknek, hogy a beteget meglátogassák. Campbell-Bannerman ez alkalommal kijelentette nekik, hogy meg fog válni állásától. Utódja Asquit kincstári kancellár lesz, aki a parlamenti ülésszak megnyitása óta állandóan helyettesíti a miniszterelnököt nemcsak a kabinetben, hanem az alsóházban is. A király csak Biaritzból való visszaérkezése után fogja elfogadni Campbell-Bannerman lemondását s ekkor forma szerint az összes miniszterek le fognak mondani, de egészen bizonyos, hogy a király lemondásukat nem fogja elfogadni.

Mint már jelentettük, Asquit pénzügyminiszternek miniszterelnöksége nagyobb változást fog előidézni az angol kabinetben. Mindekelőtt valószínű, hogy Asquit nem tartja majd meg a pénzügyi tárczát. Bár Gladstone annak idején mint miniszterelnök megtartotta a pénzügyminiszteri tárczát is. Ezt a precedenst azonban most aligha lehet megismételni, mert azóta a kincstári kancellár hatásköre sokkal nagyobb. Valószínű azonban, hogy Asquit megmarad addig a pénzügyek élén, míg az áprilisban megkezdődő vitát be nem fejezik. Ennek a bill-nek

Tárgyalása után Mac Kenna, a mostani közoktatási miniszter veszi át a pénzügyi tárczát. Nem lehetetlen azonban, hogy az utolsó pillanatban e terv változást fog szenvedni és Mac Kenna helyett Lloyd George kereskedelmi miniszter lesz a pénzügyminiszter, ki adminisztratív képességei révén nagy népszerűségnek örvend a pártok között.

Igen nagy érdeklődést fog kelteni Winston Churchill helyettes államtitkárnak meghívása a kabinetbe. Churchill, ki fia és örököse lord Randolph Churchilnak, a mult parlamenti ülés alatt szakított családjának tradícionálisan konzervatív álláspontjával és testtel-lelékkel a liberálisok mellé állt. Kitűnő szónok és pártjának már nagy szolgálatot tett. A kabinetbe való meghívásával egyidejűleg azonban Manchesterben új választás alá kell hogy vesse magát. Minden jel arra mutat, hogy a kormány talajt vesztett Manchesterben és Churchillt aligha választják meg újból. Habár az is kétségtelen, hogy ez esetben valamely biztosabb kerületben fognak részére mandátumot szerezni.

Oszták képviselőház. Az ujonczjavaslat folytatásának tárgyalása folyamán Gergi landwehrminiszter ismételte a két éves szolgálati időre, valamint az aratás idejére való szabadságolásokra vonatkozó kijelentéseit és közli, hogy a hadügyminiszter utasította az összes ezredparancsnokságokat a katonai és czigányzenekarok közötti versengés teljes elkerülésére és kéri végül az ujonczkontingensre vonatkozó javaslat mielőbbi elintézését, miután a sorozási határidő kitöltése nemcsak az egyes katonakötelesek, hanem a közgazdaság szempontjából is érzékeny veszteséget jelent.

Sternberg képviselő sajnálattal konstata, hogy a hadsereget Ausztriában nemzeti és vallási törekvések ellenében villámhárító-szerepre és kompenzáció-tárgynak tekintik. Magyarország semmit sem ad kompenzáció nélkül. Hangsúlyozza a vezényleti nyelv egységességét, amelyről Ausztria sohasem mondhat le. Becsületes politika azonban Ausztriában nem lehetséges, miután a miniszterelnök szentesített házasságban él a polgári pártokkal, egyidejűleg azonban vadházasságban a szociáldemokratákkal. Az államhatalom helyébe a korrupció lépett. Szólv nem hiszi, hogy választói ily rendszernek ujonczokat adnának. Szólv hevesen támadja a cseh politikai kört, mert nem használta fel az ujonczjavaslatot, hogy végül érvényt szerezzen a cseh nép jogos kulturális és nemzeti törekvéseinek.

Bergmann képviselő hevesen polemizál előtte szólvval. A tárgyalást ezután félbeszakították. A következő ülés hétfőn lesz.

Nyelvkérdés a porosz képviselőházban. A lengyelek a centrum és a két dán képviselő segítségével a képviselőházban javasolták, hogy a lengyel és dán nyelv, Kreth képviselő pedig, hogy a nem szláv nyelvek használatát is engedjék meg a poroszországi gyűléseken.

Német birodalmi gyűlés. A mai ülésen napirenden volt a birodalmi egyesülési törvény 7. §-ának tárgyalása azon elzászi rezolúcióval kapcsolatban, amely francia nyelvterületeken tartott gyűlések alkalmával a francia nyelv használatának megerősítését kéri.

Hutlitz konzervatív pártja nevében kijelenti, hogy a 7. §. mellett fog szavazni.

Dr. Spahn centrum párti kijelenti, hogy az anyanyelvvel illető jog elvitathatlan. A szőnyegen levő törvény kétségkívül a lengyelek ellen irányul. A centrum mindenkor az anyanyelv védelme érdekében irányította magatartását, így a polgári törvénykönyv tárgyalása alkalmával is.

Dr. Hieber nemzeti liberális támadja Radzivil herceg nyilatkozatait és kifejti, hogy a lengyelektől nem veszik el anyanyelvüket. Azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a 7. §. elfogadása és alkalmazása remélhetőleg hozzájárul ahhoz, hogy a lengyelek a jövőben a német nemzet tagjainak tekintsek magukat.

Legien képviselő, szociáldemokrata kifejti, hogy a 7. §., amely halomán szerint a rajnai-vezetfáliai nemzeti liberális szellemű nagyiparosok köréből indult ki, csupán azt célozza, hogy a munkásszervezetek működését gátolja és a munkásszervezetek politikai szereplését hátráltassa.

Payer képviselő, délnémet néppárti, azt fejtegeti, hogy párhívei a nem óhajtott hetedik paragrafust elfogadják.

A szász meghatalmazott is kijelenti, hogy Kormány a vendek javára rendkívüli intézkedéseket fog tenni. Beeman-Holweg államtitkár hangsúlyozza, hogy tévednek, kik azt hiszik, hogy a gazdasági szervezetek védelme alatt csak a keresztényszocialista szervezetre gondol. Korufanti lengyel fentartja azt az állítást, hogy a kormány eredetileg nem akarta felvenni e szakaszt a javaslatba és csak az u. n. nemzeti pártok kifejezett kívánságának tett eleget.

Francia püspökök kinevezése. A Figaro szerint a pápa a francia püspökök kinevezése körül a jövőben követendő eljárást a következőképpen szabályozta: Minden püspök évenként akár van megüresedett egyházmegye, akár nem, három pap nevét terjeszti elő, akiket a püspöki méltóságra alkalmas jelölteknek tekint. Ezeket azután nyolcz bíborosból alakult bizottság elé terjesztik, amely a jelöltek személyére és érdemeire nézve megszerzi a szükséges információt. A pápa azután a francia epizkopátus újabb megkérdése nélkül a jegyzékek alapján motu proprio fogja a kinevezéseket megtenni és e tekintetben fentartja magának a jogot, hogy esetleg a jegyzékben nem említett papot is kinevezhessen.

A szerb kormány győzelme. A kormány ma 38 szavazattöbbséggel győzött s így a szkupstina először a költségvetés második olvasását fogja elvégezni s csak aztán kezdi meg a kereskedelmi szerződés tárgyalását. Valószínű, hogy az ellenzék hétfőn megindítja az obstrukciót a költségvetés második olvasása ellen.

Anglia javaslata. Híre jár, hogy az összes török követségek azt jelentették a portának, hogy az angol reformjavaslatokat majdnem az összes nagyhatalmak elutasították és hogy minden oldalról arra törekednek, hogy az orosz javaslatok alapján találjanak alapot a megegyezésre.

A finn parlament feloszlata. A csár aláírta a dekretumot a finn parlament feloszlatairól. A feloszlata azért történt, mert a parlament ellentétbe jutott a szenátussal, sőt a parlament megvádolta a szenátust, hogy megfélemez a haza iránti kötelességéről. A feloszlató rendeletet holnap vagy holnapután fogják közzétenni. A finn szenátus együtt marad. Az új választás július elsején lesz.

Viszálykodó köztársaságok. Panama, mivel közte és Kolumbia között viszály kitörése fenyeget, támogatás iránti kérelemmel az Egyesült Államokhoz fordult. A viszályt a határ közelében levő Jurado községnek Kolumbia által történt elfoglalása idézte elő. A kormány megfontolás tárgyává fogja tenni e kérdést.

Török mozgósítások. Pétervári hírek szerint a negyedik török hadtest mozgósítását befejezték. Az ötödik és hatodik hadtestet, melyek Kelet-Ázsiában vannak helyőrségen, szintén mozgósítják. Karsban nagy az izgatottság az örmény lakosság között. Agtálás folyik, melynek az a célja, hogy az örmények háború esetén az oroszok részén álljanak.

EGYHÁZAK.

(Csernoch püspök beiktatása.) Nagy ünnepek és fényes egyházi ceremóniák közepett fog végbemenni Temesvárt Csernoch János csanádi püspök beiktatása és felszentelése. Az ünnepi aktus az előzetesen megállapított program szerint husvét után a harmadik vasárnapon lesz. A beiktatáson részvételüket kitűntetésbe helyezték gróf Apponyi Albert kultuszminiszter és a képviselők nagy számmal. A felszentelést báró Hornig Károly veszprémi püspök fogja vezényelni, két veszprémi kanonok segédkezése mellett.

AZ EGYETERTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

Berlini kereskedők Budapesten.

Saját tudósítónktól.

Budapest, április 4.

A „Verein Berliner Kaufleute und Industrieller” tagjai a mai napot a főváros nagyobb ipartelepeinek és gyárainak megtekintésével töltötték el. A gyülekezés ma reggel volt a Hungária-szállóban, ahonnan négy csoportra oszolva, járták be a programba vett helyeket. Mindenütt a magyar iparos- és kereskedővilág kiválóságai kalauzolták őket.

Az első csoport a Danubius hajógyárhoz hajtatott ki kocsikon. A gyártelepen Baumgarten Izidor fogadta a vendégeket. Részletesen megtekintették a műhelyeket, amely után a gyár egy új nagy hajó vízrebocsátását mutatta be. A másik csoport Óbudára rándult át, ahol először a kartonnyomó ipar és kereskedelmi r.-t. gyárát tekintették meg. A vendégeket Maróti-Fürst Bertalan udvari tanácsos és Maróti-Fürst László kir. tanácsos, igazgatók fogadták és kalauzolták. Bemutatták a gyárat teljes üzemben és a vezérigazgató magyarázatait a vendégek mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatták. Fél 12 órakor a csoport két részre oszolt, az egyik átment Goldberger Sámuel és Fia r.-t. gyárhelyiségébe, ahol budai dr. Goldberger Lajos és budai Goldberger Leó mutatták be a gyárat. A másik része a Lujza-gözmalomba ment, ahol Héry vezérigazgató kalauzolás mellett megtekintették a legnagyobb budapesti malmot. A vendégek nagy elismeréssel szóltak a látottakról.

Félegy órakor a csoportok egyesültek és megtekintették a tőzsdepalotát. Fogadásukra megjelentek: Lers Vilmos min. tanácsos, Hoór Gyula osztálytanácsos, továbbá a tőzsde elnökének távollétében Simon Jakab és Weisz Károly alelnökök, Sándor Pál országgyűlési képviselő, Sándor Armin, Frankl József, Schöffler Bódog, Beer Izó, Kozma Sámuel, Vaál Béla, Sonnenberger Imre, Böhm Sándor, Alpár Ignác, Herzfeld és Reichmitz Ödön tőzsde tanácsosok, továbbá a Kereskedelmi Csarnok, a Kereskedők Egyesülete és a kereskedelmi és iparkamara képviselői. A vendégeket a tőzsde nevében Simon Jakab, a tőzsde alelnöke üdvözölte.

A vendégek nevében Jakob Emil kereskedelmi titkos tanácsos mondott köszönetet a szives fogadtatásért. Ezután a vendégeknek bemutatták a tőzsde épület egyes teremt. A tőzsde egyik termében pompás villásreggelit szolgáltak föl.

A termek megtekintése után megérkezett Sztéryny József államtitkár kíséretében Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. A minisztert és az államtitkárt az egybegyűlt zajos ovációkkal fogadták. Simon Jakab alelnök meleg szavakban mondott köszönetet a miniszternek és az államtitkárnak megjelenésükért. Dr. Waldschmidt Walter a vendégek nevében köszönetét fejezte ki a tőzsde elnökségének a szives fogadtatásért. Poharat Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterre és Sztéryny államtitkárra ürti.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter francia nyelven válaszolt. Örömmel üdvözölte az egyesület ittlévő tagjait, amely egyesület mintaképe lehet a kereskedelemnek és amelyet mindig nagyra becsült. Poharat az egyesület fejlődésére emeli.

A miniszter felkészöntője után zajos, hosszantartó éljenzés és taps zúgott fel, amely csak akkor szűnt meg, amikor Jakob Emil titkos kereskedelmi tanácsos, francia nyelven szót kért. Kitüntetésnek tekint, — ugymond — hogy idejött az a miniszter, akit az egyesület minden tagja már régóta a legnagyobb tiszteletben és közbecsülésben tart és ezáltal alkalmat nyújtott nekik arra, hogy őt személyesen is megismerhessék. Kossuth Ferencet élteti.

Ezután még több felkészöntő hangzott el.

A társaság két órakor szétoszlott. Délután három óra és öt óra között sétahajózás volt a Dunán.

Kossuth ebéde.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a magyar kormány nevében a berlini vendégek tiszteletére ma este hét órakor ebédet adott a Royal szálló nagytermében. Az ebéden résztvettek a kormány tagjai közül Kossuth Ferenc kereskede-

lemügyi, gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszterek, továbbá Sztterényi József államtitkár, Schönburg-Waldenburg herceg német főkonzul, Bárczy István Budapest főváros polgármestere, Rákosi Jenő, Matlekovics Sándor, Lánzy Leó főrendiházi tagok, Sándor Pál és Copony Traugott orsz. képviselők, a berlini vendégek, hölgyek és férfiak.

Az összes német államok zászlóival díszített fogadóteremben Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter és Sztterényi József államtitkár fogadták az érkező vendégeket.

Az asztalfőn Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter foglalt helyet Schönburg-Waldenburg herceg német főkonzul és Emil Jacob titkos kereskedelmi tanácsos között.

A negyedik fogás után Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter francia nyelven a következő beszédet mondotta:

— Hölgyeim és Uraim! A magyar kormány nevében üdvözlöm önöket, mint a német alkotó erő képviselőit.

Ezelőtt a német fegyverek ereje, ma pedig a német munkának ereje emelte Németországot a legelső hatalmak közé.

Utolsó nagy csatáikat iskolamestereik nyerték meg, azokat a csatákat, melyeket most nyernek meg a világvárosaiban, mely a nemzeteket előbbrevizsi a polgárosodás útján, a német gründlichkeittel és tüchtigkeittel nyerik meg, mely német jellemvonásokat csakis német nyelven lehet kifejezni.

Az alapos tudás, a szorgalmas munka, a komolyság, a takarékoskodás, az erős kar, a rendezett ész s az erős akarat... ezek német tulajdonságok, melyek messzire viszik előre a nagy német Vaterlandot, az önök német császára vezetése alatt, aki megtestesülése minden német jellemvonásnak.

Mi, magyarok rokonszenvvel tekintünk az önök nagy exczelzior útjára; poharamat Németország nagyságára és boldogságára ürítem, mert a nagyság s a hatalom egyedül nem boldogság!

Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps hangzott fel a beszéd nyomán. A miniszter üdvözlő beszédére a berlini vendégek nevében Emil Jacob titkos kereskedelmi tanácsos válaszolt német nyelven:

Mindenekelőtt köszönetet mondok a szíves üdvözlésért, általában a barátság és figyelem azon megnyilvánulásáért, amely mélyen hatja meg őket és egészen elfeledtetik velük azt, hogy távol hazájuktól, idegen országban vannak. Ahhoz, hogy a különböző népek egymáshoz közeledjenek, talán egy foglalkozás sem járul hozzá annyira, mint a kereskedők és iparosok, kiknek igyekezete, hogy a sajátos nemzeti tulajdonságok és nemzeti érdekek szem előtt tartásával a világ népei a munkában egyesüljenek.

Magyarország kereskedelme és ipara óriási haladást mutat fel utóbbi években. Amit tegnap este óta láttak, itt Budapestben, azt a meggyőződést kelti bennük, hogy nincs ország Európában, amely ilyen rövid idő alatt saját erejéből ilyen nagy fejlődést ért volna el. A millenium óta, mikor utóliára volt Budapest, ezen tizenkét év alatt a gyáripár szinte csodálatos haladást mutat, ami úgy a befektetett tőke, mint a munkások számának nagy emelkedésében nyilvánul meg. Különösen kiemeli a budapesti tözsének nagy jelentőségét. Mindezt a haladást annak a szabadságnak tulajdonítja, amelynek Magyarország öshazája. Böles király és hazafias és munkás kormány áll az ország élén. Kossuth Ferenczre, a vendéglátó gazdára emeli poharát, mint, aki melegen szívén viseli az ipar és kereskedelem érdekeit és azon kívánsággal fejezi be szavait, hogy vajha az a barátságos viszony, mely Magyarország és Németország között fennáll, mind bensőbbé és bensőbbé válik. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.)

Dr. Walther Waldschmidt, a berlini kereskedelmi és iparegyesület alelnöke emelkedett ezután szólásra. Beszédében kiemeli a magyaroknak lovaságát, amelyet különösen a nők iránt tanusítanak és amelyhez hasonlót eddig sehol nem tapasztaltak. Gróf Apponyi Albertre emeli poharát. (Éljenzés.)

Ezután gróf Apponyi Albert emelkedett szólásra és a jelenlevők zajos tetszése közt mondott német nyelven hosszabb beszédet. Az előtte szóló — ugymond — említést tett Attiláról és a hunokról. Rég volt s azóta bizony a magyarok igen kedélyes hunok lettek. Csupán két nyelv van az összes nyelvek között, ahol a kedélyesség szó megvan. A magyar nyelvben a kedélyesség szó egészen megfelel a német szónak „Gemütlichkeit”. A világ más nyelvén nincsen szó ezekre a fogalmakra s ezért fel kell tételezni, hogy a világ többi népeinél ilyen nagy mértékben nem él ez az érzés, amelyet e szavak kifejeznek. Ez a kedélyesség természetes kapocs a magyar és német között és ez többet ér sok mesterséges kapocsnál.

Szól ezután a kereskedelemnek a nagy jelentőségéről. Végül üdvözlö a berlinieket, mint azon hatalmas és magas kultúrával bíró német nép képviselőit, amely néppel barátságos viszonyban kívánunk élni. Poharát a jelenlevő hölgyekre, a német asszonyokra emeli. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

A társaság a legjobban hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

A berlini társaság budapesti tartózkodásának holnapi programja a következő: Találkozás a Hungária-szálló kávéházában. Indulás reggel 9 órakor kocsin a királyi várpalotába, a Mátyás-templom, a Halász-bástya és az Országház megtekintésére. Délben 1 órakor a székesfőváros villásreggelije a Hungária-szálló nagytermében. Délután 4 órakor a Ferencz József földalatti villamosvasuton indulás a Városligetbe az Iparcsarnokban rendezett tavaszi vásár, a Mezőgazdasági és a Képzőművészeti Múzeumok megtekintésére. Délután tea a Városligetben Gerbeaudnál. Este 7 órakor diszelszólás az Operaházban. A Fővárosi Kereskedők Egyesületének estéje a Magyar Kereskedelmi Csarnokban.

Hétfő, április 6-án délelőtt a központi vásárcsarnok, a közraktárak és az élelmiszerkivitel részvénnytársaság hűtőházának megtekintése. Délután elutazás.

Magyar fürdők.

Budapest, április 4.

A magyar fürdők miatt való gondban töri fejét egy egész kongresszus, melyet a Balneológiai Egyesület mára hívott össze Budapestre. A panasz régi: a magyar közönség még ma is a külföldi fürdőket kultiválja, az idevalókat pedig elhanyagolja, holott a magyar fürdők az utolsó évek alatt óriási lépésekkel haladtak előre s a legtöbb közülük semmivel sem áll a külföldi fürdőhelyek mögött. Gyógyító erőben és természeti szépségben még ritka nagy is a magyar föld gazdagsága, nem ritkán nagyobb, mint a Baedeker számos gyöngyvé, amint jön a nyár s az üdülést kereső karavánok vándorutja megkezdődik, a magyar közönség szíve mégis a határon túlra huz. Pedig immár az a kifogás is jórészen el-esett, hogy a külföldi fürdők jobbak, olcsóbbak és kényelmesebbek, mert komfortot és olcsóságot immár itthon is talál az, aki keres.

Nem mondjuk, hogy a fürdők miatt aggodalmaskodó kongresszus nagyjából nem igazán panaszol. Panaszra még sok ok van, de az igazság ellen vétenénk, hogyha nem konstatálnánk, hogy a régi rossz állapotok még is mutatnak némi javulást. Immár sok magyar fürdő van, — a java mindenesetre ilyen, — ahol a szezon alatt minden szoba lakóra talál s jóelőre kell gondoskodni kvártélyról, hogy ha nem akar kurszalón billárdján aludni az ember. Legfeljebb egyet lehet megállapítani. A fürdőző családok az a része, amelyik külföldre szokott, ma is évről-évre ugyanazokat a helyeket keresi föl, mint annakelőtte. Tirolt, a tengert, Svájcot stb. Hozzá lehet tenni, hogy éppen ez a csoport a vagyonosabb, előkelőbb emberekből telik ki, azokból, akik példát mutatnak és követőkre találnak.

De ezek mellett egy egészen új társadalmi réteg kezd kifejlődni, amelyik ahhoz a gondolat-hoz szokik, hogy néhány pihenésre szánt hetet évről-évre eltöltson valahol. A szerényebb igényű latáner-familiák ezek, amelyek leginkább rászorulnak az egészség ilyen reparálására. A magyar fürdők ezekből a kevésbé pénzü, levegőre, fenyőillatra éhes emberekből toborozzák a maguk híveit s hogy nem hiába, azt bizonyítják a fürdőstatistika egyre javuló számsorai.

Bizonyos, hogy ezzel nem záródott le a fejlődés perspektívája; az ezután következő lépcsők a külföldön kóborló, külföldön költséző magyarok visszahódítása s a külföldiek idecsalogatása. Ismerve a magyar föld szépségét, a magyar gyógyvizek áldásos hatását, ez sem reménytelen ezél, csak nem egészen közel fekvő. A jobb sorsu, pénzesebb magyar társadalom üdülésre, szórakozásra való igénye hamarabb fejlődött ki, mintsem a magyar fürdők ennek az igénynek a kielégítésére alkalmasakká váltak volna. Most, hogy alkalmasokká lettek, még idő kell ahhoz, hogy a viszonyok legyőzzék azok elfogultságát, akik csak külföldi keretben képzelnek tökéletes pihenést és előkelő szórakozást. De ez csak idő kérdése lehet. Elvégre vagy előbb, vagy utóbb mindenki belátja, hogy a Tátra közelebb fekszik, mint

Svájcz, a Balaton közelebb, mint a wörti tó s akkor praktikus és kényelmi szempontok biztosabban visszahódítják számunkra a külföldön csatangolókat, mint ma a rábeszélés és akármilyen lelkes agitáció.

Egyhuzamban.

☉

A magánhivatalnokok azt akarják, hogy munkájukat ne megszakítsa, de egyhuzamban végezhessek. Ez a kívánság az első szempillanásra természetellenesnek látszik.

Majdnem minden orvos-tudós egyetért abban, hogy az egyhuzamban való munka ártalmas az egészségre. Az emberi természet parancsolólag megköveteli a változatosságot, még pedig a sebestempójú változatosságot. Szórakozás — munka, szórakozás — munka: ennek a kettőnek lehetőleg sűrűn kell váltakoznia.

Vannak emberek például, kik az év hét vagy nyolcz hónapjában (különösen az amerikai kereskedővilágban divatos ez) megfeszített erővel dolgoznak. Pitymalattól sötét estig robotolnak; és még az ételt is munka közben kapiják be. Ha kérdik tőlük, vajjon ez a túlterhelés nem veszélyeztet-e egészségüket, azt felelik, hogy nem; mert az év négy vagy öt hónapjában kipihenik magukat alaposan. Ezalatt az idő alatt semmit sem dolgoznak, még csak nem is gondolkoznak s így visszaszerzik az elvesztett energiájukat, azonfölül meg gyűjtenek is erőt az új munkához.

Ez a fölfogás hibás. Ilyen módon erőrekonstrukció nem lehetséges. Azt a pusztítást, melyet a megfeszített munka a szervezetben véghez visz, soha pótolni nem lehet. Elyűtt idegek helyett frisseket, összeroncsolt izmok helyett egészségeseket semmiféle boltban vagy fürdőhelyen kapni nem lehet. De ha a munkát arányosan elosztják minden napra és még a napi munkát is szórakozással és pihenéssel tarkítják, akkor vakációra egyáltalában szükség sincsen.

Bizonyos mértékű munka nemhogy ártana, de használ az emberi organizmusnak. Épp oly szüksége van erre a munkára, mint akár a pihenésre vagy táplálkozásra. Miért akarják hát a magánhivatalnokok a megszakított munkaidőt az egyhuzamossal pótolni? Ennek a kívánságnak alkalmasint helyi okai vannak. A tisztviselők távol laknak foglalkoztatási helyüktől; ide-oda loholni nagy idővesztés. A város egyéb életberendezései nem esnek össze az ő életrendjükkel.

Nemcsak Budapestten tendál a hivatalnoki kar ebben az irányban, hanem Európa minden városában. Londonban például annyira kompromálják a munkaidőt, hogy a City embereivel péntek déltől kezdve egész kedd délelőttig alig lehet találkozni hivatalaikban. Péntek délelőtt megkezdődik a „vasárnap” és tart kedd délelőttig. De már a gyári munkások is kinyújtották a vasárnap munkaszünetüket; ott szombat délelőtt minden munkás leteszi a szerszámot.

TÁVIRATOK.

Megczáfolt audiencia.

Pétervár, április 4. A lapok azon jelentésével szemben, hogy gróf Berchtold osztrák-magyar nagykövet tegnap audiencián volt a császárnál, amely kihallgatásnak nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak, illetékes helyen kijelentik, hogy az osztrák-magyar nagykövet az utóbbi időben egyáltalában nem volt a császárnál audiencián, így tehát a fentebbi hírhez fűzött kombinációk is alapjukat veszítik.

Nikita látogatása a Hohenzollernem.

Berlin, április 4. (Saját tudósítónktól.) A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” ma Nikita montenegrói fejedelmnek Velenczében a Hohenzollernem

Vilmos császárnál tett látogatásáról, amelylyel a sajtó sokat foglalkozott, azt írja, hogy a látogatás nem történt meg s berlini illetékes helyen semmit sem tudnak arról, hogy a montenegrói fejedelem meg akarta volna látogatni a német császárt.

Közgazdasági táviratok.

	Newyork.	ápr. 4.	ápr. 3.
Buza	locobuza	99 ⁷ / ₈	100 ¹ / ₈
	májusra	101 ³ / ₈	101 ¹ / ₈
	juliusra	96 ¹ / ₄	96 ¹ / ₄
Tengeri	szeptemberre	—	—
	májusra	75 ¹ / ₂	75 ¹ / ₄
	juliusra	72 ⁷ / ₈	72 ⁷ / ₈
Csikagó.			
Buza	májusra	92 ⁵ / ₈	93 ³ / ₄
	juliusra	88 ³ / ₈	88 ¹ / ₂
Tengeri	májusra	66 ¹ / ₂	66 ¹ / ₈

New-York, ápr. 4. Gyapot New-Yorkban helyben 10.50 (10.50 tegnap), gyapot áprilisra 10.68 (10.66), gyapot júniusra 10.76 (10.74), gyapot New-Orleansban helyb 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 4. (Zárlat.) Zsír májusra 8.27 (tegnap 8.30), zsír júliusra 8.52 (tegnap 8.52), szalonna short clear. 7.37 (tegnap 7.37), sertéshus májusra 13.30 (tegnap 13.25).

Balneológiai kongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 4.

A magyar szent korona országai balneológiai egyesületének tagjai 18-ik kongresszusukat tartották ma meg. A kongresszust megelőzőleg tartották meg a gazdasági osztály évi ülését.

A magyar fürdők és ásványvizelepek tulajdonosai, karöltve a fürdőorvosokkal, ezúttal is az ő közismert panaszaiikkal foglalkoztak: a magyar közönség javarésze még mindig távol tartja magát a magyar fürdőtől, óriási mérvben fogyasztja a külföldi ásványvizeket. S ennek az indokolatlan közönytnek sem a balneológiai egyesületnek tevékenysége, sem a fürdőtulajdonosok áldozatkészsége gátat vetni nem tud. Elszomorító jelenség, hogy Magyarország 210 fürdőjét az 1906. évben csupán 115 ezer állandó vendég látogatta, holott akárhány külföldi fürdő van, ahol ugyanannyi fürdővendég költekezik. Körülbelül 60 magyar ásványvízforrásból 25 millió palackot töltenek, míg Németországnak egyetlen egy asztali vizéből 30 millió palackot töltenek. Ez a néhány adat eléggé indokolja a magyar fürdő- és forrástulajdonosok állandó kesergését s a balneológiai egyesületnek tehetetlensége a közönség közönye miatt.

A fürdőügyi kongresszust megelőző gazdasági bizottsági ülés fő tárgya az új adóreform volt. Ezen elhatározták, hogy az ismert új adójavaslatnak a fürdőtulajdonosokra részben hiányos, részben káros intézkedései megváltoztatására feltétlenül törekedni fognak. E célból, országgyűlési képviselők bevonásával, ankétet terveznek, amelynek megállapodásait felterjesztik a kormányhoz és a törvényhozáshoz.

A kongresszus ma délelőtt 10 órakor vette kezdetét a kir. Orvosegyesület üléstermében, ahol a fürdőtulajdonosok, fürdőorvosok és a balneologia iránt érdeklődők jelentek meg. Ott voltak többek között dr. Chyzer Kornél min. tan., dr. Preysz Kornél kir. közegészségi felügyelő, Smialovszky Valér főispán, Papp Samu volt orsz. képviselő, dr. Ozmai József, dr. Arányi Zsigmond, dr. Hintz Kálmán királyi tanácsosok, dr. Vámosy Zoltán, dr. Mohr Mihály, dr. Donáth Gyula egyetemi m. tanárok, dr. Nagy Albert a főrendiház orvosa, Hankó Vilmos tanár, dr. Löw Sámuel, dr. Wosinszky István (Balf), dr. Polgár Emil, dr. Weisz Ede (Pöstyén) főorvosok, dr. Jakob László, dr. Kallós Jenő (Csiz).

Dr. Bokay Árpád udvari tanácsost, az egyesület elnökét betegsége gátolva a megjelenésben, dr. Ángyán Béla egyetemi tanár nyitotta meg a kongresszust, vázolja azt a haladást, ami az egyesület fennállása óta a magyar fürdő-ügyben kétségtelenül látható. Figyelmeztet arra, hogy további haladást elérni hazafias jelszavak mellett nem lehet. Mai társadalmunk már fürdőinket nem istápolandó nemzeti intézményeknek, hanem oly kereskedelmi vállalatoknak tekinti, amit csak akkor pártol, ha az a régiebb és gazdagabb külföldiekkel megállja a versenyt. Vázolja fürdőink nehéz és mostoha helyzetét, mit reájuk nézve ez a társadalmi felfogás teremt, mikor azoknak sem a külföldiekhez hasonlítható mult, sem oly töke rendelkezésére nem áll s mikor azokat még a kormány is mostoha gyermekeiként kezeli.

A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után megkezdődtek a tudományos előadások, amelyek sorát Lenkei V. Dani (Almádi) nyitotta meg s a napfürdők alkalmazásának különféle módjait ismertette. Czélszerűtlennek mondja azok eljárását, akik általában lehetőleg intenzív sütkérezést rendelnek, különösen a mozgó napfürdőket itéli el. Általában az általa leírt enyhébb módszert tartja helyesnek, mely finomabb változatokban bővelkedik és ezért alkalmasabb az individualizálásra.

Dr. Rottenbiller Ödön (Bikszád) a forró fürdők gyógyhatásáról, dr. Tarsz Béla (Karlsbad) a májmegetegedésekről érkezett, aki kimutatta, hogy az alkalikus ásványvizek hatása nemcsak abban nyilvánul, hogy a gyomor és bélhurutot csökkenti, hanem közvetlenül a májszövetre és az ott lefolyó kóros folyamatra is kedvező befolyást gyakorol. Tuszkai Ödön (Marienbad) a tudományos fürdőtan újabb arányait veszi bírálat alá és azok egyrésznének nagy jövőt jósol.

Délután folytatták a tanácskozásokat, amikor is Lukács Emil szerkesztő adta elő javaslatait, a melyek a hazai fürdők és ásványvizek forgalmának emelését célozzák.

Dr. Jakab László előadásában a vér viszcositásának nagy fontosságára mutatott rá a szív munkáját illetőleg. Szükségnek tartja, hogy ezen tényezőre is mindenkor nagy figyelemmel legyünk, különösen ott, ahol a vérkeringési szervek egyensulya labilis állapotban van.

Előadást tartott még dr. Reichardspereg Lajos szovátai fürdőorvos a krónikus izületi gyulladások gyógyítása meleg sós vizekkel czimen. Először ismertette Szovátai fürdőt, melynek vizei dr. Riegler egyetemi tanár vizsgálatai szerint messze fölülmúlják az osztrák és bajor hasonló sós vizeket sótartalom s így természetesen hatás tekintetében is. Szovátai ma már összes sósvezeink között az első helyet foglalja el, s a mai korról haladó gyógyultások és modern berendezések (könnyű vasúti közlekedés, vízvezeték s villanyvilágítás) mind megannyi kedvező körülmények, hogy e bár rövid idő óta ismert fürdőhely, nemsokára kivívja magának az első közötti helyet. Ezután áttér a női bajok gyógykezelésére s bár röviden, de igyekszik kimutatni, hogy a 60—70 fok Celsius meleg sós ülfürdők a női bajoknál valóságos ideális hatást fejtenek ki. Végül a krónikus izületi gyulladásokról tartott szakszerű értekezést, melyből főképp az tűnik ki, hogy a meleg sós vizek használata még akkor is jótékony hatással van emé bántalmakra, amidőn azok már évek, sőt évtizedekig is fennállottak. Véleménye szerint e fürdőknel — mivel az izületi gyulladások gyakran komplikálódnak komoly természetű szivbajokkal — arra kell a fürdőző publikumot kitanítani, hogy csak orvosi felügyelet mellett használja a sós vizeket. Érdekes és tanulságos felolvasását azzal végzi, hogy felhívja a kongresszus figyelmét e székegy fürdőre és Szovátai pártolását ajánlja.

Dr. Weisz Ede (Pöstyén) Imponderabilitás a fürdőorvosi gyakorlatban czimen tartott érdekes előadást. Az igazgatóság által megvitásra kitézött tárgy előadói: dr. Dalnady Zoltán (Ó-Tátrafüred): „A magaslati téli klíma elemei, hatása és indikációi”, dr. Guhr Mihály pedig „A magaslati téli klíma terapeutikai értékéről” mondtak megszívlelendő dolgokat.

A kongresszus munkásságát holnap folytatja. Nagy örömmel fogadta a kongresszus azt az elhatározást, hogy dr. Papp Samu és dr. Hankó Vilmos, a magyar fürdőügy előharcosai a hazai fürdő- és ásványvízügy érdekeinek előmozdítására s a balneológiai ismeretek fejlesztése céljából „Magyar Balneológiai Értesítő” czimen havonta megjelenő szaklapot szerkesztenek.

Az olvasóhoz.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk az „Egyetértés”-re.

Az „Egyetértés” úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralko-

dásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés” ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

- Egy hónapra 2 kor. 40 fill.
- Negyedévre 7 kor. — fill.
- Félévre 14 kor. — fill.
- Egész évre 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Mozgó képek.

Mikor álljunk fel?

Valaki e napokban nem állt fel és ez az ülve maradás — mondják — az állásába kerül.

Nagy kavarodás támadt e látszólag jelentéktelen ügy körül. Minden jel arra mutat, hogy a magyar nevelésügy hiányos: A gyermeket megtanítják — járni, de a felnőttek oktatásából kihagyták a felállítás tudományát.

Kinek kell felállni? Először is ezzel jöjjünk tisztába.

Mindenekelőtt ahhoz, hogy valaki felállhasson, ülnie kell. Különböző más olyan helyzetek is vannak, melyek a felállást parancsolják. Amikor például a szerelmes ifjú hölgye előtt térdel és ez lépéseket hall.

— Álljon föl, jön a férjem, álljon föl! — sugja izgatottan.

Sohol sincs megírva, hogy ilyenkor szót kell fogadni, de szeretném látni azt a szeladont, aki ellesszégül . . . ha csak nem podagrás az istenadta!

Szegényes védekezés tehát, hogy semmiféle szabály vagy törvény nem kötelezte azt az urat a felállásra. Ezer sokkal jelentéktelenebb helyzetet tudok, amelyben felállunk, minden paragrafusba szedett szabály nélkül is.

— Álljon föl kérem! — mondja kávéházi szomszédunk.

— Nem lenne szíves megmagyarázni, hogy miért? — kérdezzük csipős hangon s szikrázó szemekkel.

— Mert a kalapomon tetszik ülni. Ugy-e hogy sietünk felugorni?

A színházi zárószék sor sarkán ülünk. A később jövők minduntalan arra kényszerítenek, hogy fölálljunk. Sőt a felvonásoközökben is felzavarnak.

A villamoson megváltjuk a szakaszjegyet és elfoglaljuk helyünket. A legközelebbi megállóhelynél reszkető fejű, öreg anyókat segít föl a kalauz. Nincs üres hely. A perronon is szoronganak az utasok. A szegény asszony majdnem leroskad. Senki se rendel, s mégis egyszerre öten-hatan állunk föl, hogy leülhessen.

Szép tavaszi napon a körút egyik padján pihenjük ki a hosszú gyalogsétánkat. Hoszszu menet közeledik . . . temetés. A halottas kocsit előtt felállunk

és kalaplevéve üdvözöljük elköltözött embertársunk földi maradványait.

Dolgozószobánkban az íróasztal előtt ülünk. Ajtónkon kopogás hallatszik: látogató jön... felállunk és eléje menve mondjuk:

— Hozta isten!

Társaságban vagyunk s egyik ismerősünkkel komoly politikai kérdés fölött vitatkozunk. A házasszony hozzánk lép és — csak hogy valami kedveset mondjon — megszólít:

— Kedves Rosta, igazán szép magától, hogy eljött!

Felállunk és többé-kevésbé ügyetlenül hajlongva bókolkunk:

— Mindig boldog vagyok, amikor Nagyságod körében lehetek.

Ezeket és ezekhez hasonló példákat soroltam föl egyik barátom előtt, aki egy ideig türelmesen hallgatott, de amikor végre szünetet tartottam, sietett megjegyezni:

— De tudok esetet, amikor fel kellett volna állnom és mégis illendőbb volt ülve maradnom.

— Hogyan?

— Egy hivatalos banketten vettem részt. Két szép néni között ültem és erősen kurizáltam. A kapanszűnnél fölemelkedett az első szónok és a királyra mondott tószót.

Nagy széktologatás közt felállt az egész társaság. Követni akartam a lojális példát, de meggondoltam a dolgot és ülve maradtam. Szomszédnőim nem törődtek velem, de a hivatali kollégám rémülten jött hozzám és sugta:

— Szerencsétlen, mit tettél! Fegyelmet sóznak a nyakadba.

Én is sugtam neki valamit, mire ő úgy elkezdett nevetni, hogy majd megfulladt. Én pedig szalvétámat magam elé tartva lopóztam el a teremből s felöltömbe bujva siettem haza.

— De az anyakönyvi hivatalban történt sajnálatos eseményben kronológiai hibát is látok — jegyztem meg. — Rendesen megbotlik az ember és úgy ül le. Az a tisztelt ur pedigült és csak azután követt botlást.

— Akármint mondanak is — tette hozzá barátom — annyi bizonyos, hogy az az ur elsőrendű állnök lehet, de sohse lesz belőle államtitkár.

Rosta.

UJDONSÁGOK.

Tavaszi munka.

A pázsitos hegy tetejéről,
A fübe heveredve
Nézek le, lennt a völgyben nyüzsgő
Kicsinyke emberekre.

Mintha bogárraj másznék ott lenn,
Sok száz kicsiny bogárka.
A barna földön, zöld vetésen
Lomhán, cél nélkül járva.

S az égből mig vigan ragyog
A napsugár le rájuk,
Ők végezik nap-nap után
A tavaszi munkájok.

És azt se tudják, hogy a nyár
Még itt leli-e őket,
Vagy más aratja majd le a
Megérett gabnatöket.

Nyüzsgönek, másznak, hullanak,
Mint más apró bogár,
Sok száz, ki most még dolgozik,
A nyárra halva már.

S az elhullott helyére jő
Sok más kicsiny bogár,
Minden tavasszal megtelik
Emberrel a határ.

S nem gondol egy se arra tán,
Mire én gondolok,
Hogy élet, munka, szép tavasz
Mind oly, tires dolog!

S hogy nem vagyunk mások mi sem,

Mint férgék idelenn —
Ha elhullunk, nem érzi meg
Hiányunk senkisen.

Vértessy Gyula.

Jó férj, jó apa.

Azokat a pénzügyi generálisokat, kik milliókkal manipulálnak és ezer kis ekszisztencia husából építik palotáikat, rendszerint szivtelen és kegyetlen embereknek szokták képzelni. Olyanoknak, kiknek szemében a családi szentség semmi, déleuner-re szüz leányt esznek, dinner-re pedig férjes asszonyokat szerviroznak nekik.

Nos, itt van ez a Rochette, kinek gazságról a lapok nem tudtak eleget csevegni. Ez a Rochette már megfogta az első millió üstökét, mikor meglátott egy gépiró-kisasszonyt. Igaz, hogy ez a gépiró-kisasszony szép volt; de hát a milliomosoknak nem feltétlenül szükséges feleségül venni egy szép gépiró-kisasszonyt, ha véletlenül fejükbe veszik, hogy ezt a szép gépiró-kisasszonyt souper-ra invitálják. De ez a Rochette udvarolni kezdett, annak rendje-módja szerint, a gépirókisasszonynak. Kísérgetni kezdte, először távolról, azután közről, végre nagyjelenken megbillentette előtte kalapiját. Gyöngemoly, irulás-pirulás, hebegés, szép idő van, holnap aligha fog esni az eső: — szóval átestek a diák-kurizálás minden édes indulatán, míg eljutottak a kölcsönös szerelem megvallásáig. A szülők becegyeztek, az esküvőt kitűzték, volt egyházi és polgári esküvő, azonkívül narancsoszorú és nászut.

És mielőtt Rochette huzta-huzta ki a milliókat a kisemberek zsebéből, azalatt otthon a legfiliszterebb életet élte. Egy-egy virágot, egy-egy csomag édességet vitt haza estéknént feleségének, ki sajátkezűleg horgolta, készítette az eljövendő baba staffirungját. Mikor a közönség értesült ezekről az érzélgős bolondságokról, hihetetlen fordulat támadt lelkiállapotában. Kit az imént még meglincselni akart, tisztelettel kezdte emlegetni, és ami ennél jóval több — kezdte vásárolni papírjait a börzén és azok a papírok, melyek néhány óra előtt semmitsem értek, hirtelen értékpapirokká vedlettek.

Ugy gondolkodnak-e, hogy a jó apa és jó férj nem lehet rossz financier? Ha így gondolkodnak, alighanem csalódnak. A tények már nagyon sokszor igazolták, hogy kik a hivatalban, klubban, utcán czimeres gazemberek, odahaza a családi tüzhelynél ideális papák és ideális férjek. És ennek az ellenkezője is előszokott fordulni. Kik a fórumon erkölcsöt, tisztességet prédikálnak, odahaza verik a feleségüket és malaczságokra tanítják gyermekeiket.

NAPIREND. Napár. Vasárnap, április 5. — Róm. kat.: D. Fekete vas. — Prot.: D. 5. Botond. — Görög-ország: Március 23. E. Nb. 4. V. — Zsidó: Niz. 4. — A nap két reggel 5 óra 33 perczkor, nyugszik délután 6 óra 34 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 4 perczkor, nyugszik 12 órakor. — A miniszterek nem fogadnak. — A Feministák Egyesületének nagygyűlése délután 4 órakor az Újvárosban. — A balneológiai kongresszus második napja. — Tavaszi vásár az Inarcsarnokban. — A Magyar Újságírók Országos Szövetségének értekezlete fél 11 órakor. — Passzióiték a Katolikus Kör dísztermében délután 6 órakor. — A Gyorsírásstudományi Társulat díszülése 11 órakor az Akadémiában. — Népszerű filharmóniai hangverseny a Vigadóban. — A Ganz-nyári dalkör hangversenye 4 órakor a Vigadóban. — A berlini kereskedők látogatása 1 órakor a főváros ebéde a Hungáriában, este 7 órakor díszelőadás az Operában, utána vacsora a Kereskedelmi Csarnokban. — A Budai Tornaszövet évzáró versenye. — A Kézművészeti Társulat tavaszi kiállítása a Műcsarnokban nyitva 9-11-ig 1 korona, 1-3-ig 40 fillér belépődíjjal. Este 7-11-ig sétahangverseny 1 korona belépődíjjal. — Paczka Ferenc és Kornélia kiállítása a Nemzeti S. alonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán emléket rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Keckszeméti-utca 3.) zárva. — Az Uránia Képtéri Szalonja, a Mihely kiállítása nyitva 9-8-ig. Belépődíj 1 korona. — Axell Gallen kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 9-2-ig. — A Nemzeti Múzeum összes terei nyitva 9-12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva. — Az Inarcsarnok nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képtér nyitva 10-2-ig. — A Földtani Int. múzeuma nyitva 10-1-ig. — Az Aquinói múzeum nyitva egész nap. — A Széchenyi-múzeuma nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — A Techn. Inarcsarnok és könyvtár nyitva 9-1-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 9-12-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-12-ig. — A többi múzeum és könyvtár zárva.

Napár. Hétfő, április 6. — Róm. kat.: Zoárd. — Prot.: Delinke. — Görög-ország: Március 24. Zakariás. — Zsidó: Niz.

5. — A nap két reggel 5 óra 31 perczkor, nyugszik este 6 óra 35 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 40 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 16 perczkor.

— **Szterényi József államtitkár kitétele.** Szterényi József államtitkár kitétele alkalmából Kolozsvár város nevében Szvacsina polgármester táviratilag üdvözölte. Az üdvözlést az államtitkár ugyancsak meleghangú táviratban köszönte meg.

— **Lónyay Elemér betegsége.** Adtunk hírt róla, hogy gróf Lónyay Elemér, Stefánia főhercegnő férje Meránban súlyosan megbetegedett. Betegségére vonatkozólag ma ezeket jelentik még: gróf Lónyay Elemér, aki már Cannesben sem volt jól, Meránba való megérkezése után hashártyagyuladást kapott. A grófnak nyolc napi erős láza volt, de tegnap óta valamivel jobban van. Két betegápolón kívül felesége is nagy önfeláldozással ápolta a beteget.

— **Kitétele miniszteri tanácsos.** Némethy Károly miniszteri tanácsos, aki a belügyminiszteriumban a törvényelőkészítő és a városi osztály főnöke, értesülésünk szerint most megválik a városi osztály vezetésétől, mert a törvényelőkészítő osztályt a megoldásra váró kodifikációs feladatok anynyira elfoglallják ez idő szerint, hogy ennek az osztálynak a vezetése egymagában teljesen igénybe veszi Némethy munkásságát. Ugy halljuk, hogy a városi osztály főnöke Hartl Sándor osztálytanácsos lesz. A király ez alkalommal Némethy Károlynak — értesülésünk szerint — kiváló szolgálatai elismerésül a Szent István-rend kiskeresztjét adományozta.

— **Günther Antal Iglón.** E hó 20-án leplezik le Iglón ruttkai Ráth Péternek a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatójának arcképét nagy ünnepek között. A leplezési ünnepélyen résztvesz a vármegye egész intelligenciája, élükön Salamon Géza főispánnal és Neogrady Lajos alispánnal, Igló város közönsége Folgens Kornél polgármester vezetésével és a kassa-oderbergi vasút számos tisztviselője. Az ünnepélyen való részvételét kiállításba helyezte Günther Antal igazságügyminiszter is, kinek fogadására nagyban készül a város közönsége.

— **Beteg osztrák miniszter.** Dr. Derschatta vasutügyi miniszter tegnap 6 felségénél nyert kihallgatásról való visszatérése után rosszul érezte magát és ágyba kellett feküdnie. A miniszter előreláthatólag több napig ágyban marad.

— **Kinevezés.** A király Keleti Dénes műszaki főtanácsosi címmel fölrüházott műszaki tanácsost műszaki főtanácsossá nevezte ki.

— **Széchenyiék.** A Hungaria-szálloda érdekes vendégeit a mai nap folyamán a kérvényező óriási tömege akarta fölkeresni, de senkit sem bocsátottak be hozzájuk. Gróf Széchenyi László nagyon el van keseredve a folytonos zaklatás miatt és rendőri fedezetet kért a főkapitányságtól. E kérelem következtében a fogadó előtt ma már két rendőr vigyázott rájuk s kirándulásaiknál két detektiv kíséri őket. Leginkább otthon tartózkodnak azonban s ma délelőtt sem hagyták oda lakásukat, ahová rengeteg levél érkezik sok fura javaslattal a milliókra nézve, bár akad néhány egészséges ötlet is. A kéregetők között is van részvétre érdemes és Széchenyiék az igazi szükség enyhítésére néhány ezer koronát kiosztottak már.

— **Tarnay Alajos gyásza.** A kiváló s oly népszerű dalköltő, Tarnay Alajost súlyos csapás érte. Ma meghalt édesatyja, id. Tarnay Alajos, akit holnap délután temetnek a delej-utczai gyászházból, honnan Jászberénybe, a család sírboltjába viszik örök nyugalomra.

— **A Rochette-ügy.** A nagyszabású szédelgőknek mindig akad védelmezőjük, akik éreklődésben állottak a letört szélhámmal. Egy párisi távirat jelenti, hogy Rochette vállalatának 3000 részvényese tegnap este gyűlést tartott és határozati javaslatot fogadott el, amelyben bizalmat szavaz Rochettenek, tiltakozik letartóztatása, valamint vállalatát ellen indított összes bírósági intézkedések ellen és Rochette szabadon bocsátását követeli. A népgyűlés ezután elhatározta, hogy a határozati javaslatot a szenátorok és képviselők tudomására hozza. Könnyen megtörténhetik tehát, hogy aki mások jóhiszeműségére építve, bímös uton milliókat szerzett, hivi mentőkeziójának eredményeképpen szabadul a földi igazságszolgáltatás sújtó kezétől.

Széchenyi halálának napja. A Royalban április nyolczadikán rendezendő Széchenyi-ünnep iránt a közönség körében igen élénk az érdeklődés. Az ünnepi beszédet gróf Széchenyi Viktor és Gaál Jenő mondják és az egyetemi énekkaron kívül Fráter Loránd és Wajdits Sári lépnek fel. Ed- dig Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác, gróf Andrássy Gyula, Kossuth Ferenc és Günther Antal miniszterek, számos főrend, képviselő és egyetemi tanár jelentette be részvételét. Külön hívta meg a rendezőség nemcsak a Budapesti időző gróf Széchenyi Béla koronaörit, Széchenyi István fiát, továbbá a most hazaérkezett gróf Széchenyi Lászlót, hanem a Széchenyi-nemzetség összes tagjait is. Tury festőművész már elkészült Széchenyi képével, melyet az ünnepen fognak leleplezni. A legnagyobb magyar ünnepléséhez eddig nyolcz ifjusági szervezet jelentette be részvételét, köztük négy a vidékről. Kedves emlékül fog szolgálni az a csinos kiállítású emlék-füzetke, melyet az ünnepélyen megjelenő közönség díjtalanul kap s melybe közzétünk kitünőségei irtak emléksorokat a Széchenyi-kultuszról. Az emlékünnepe iródája Ráday- utca 16. szám alatt van. — Nagyczenkre, ahol Széchenyi sirja van ma indult el az ifjuság küldött- sége, este Sopronba érkezik, ahol vasárnap reggel megkoszoruzza Széchenyi szobrát, délben pedig Nagyczenken lesz a népiünnep, amelyen Both Dezső magyar, Marschall Ferenc pedig német nyelven fognak beszélni, míg dr. Sziklay János saját szer- zeményül ódját fogja elszavalni a sirbolt előcsarnoká- ban, aztán leteszik az ifjuság babérgoszoruját a sirra.

Az általános sztrájk Rómában. Még eddig, hogy e sorokat írjuk, nem történt Rómában oly rendzavarás, amelynek megfélemlítő hatása volna. Lapok ma — egynek kivételével, melynek nyomdászai nem tartoznak a szakszervezethez, — nem jelentek meg. A tiltakozó munkások föl- vonulását eddig még semmi sem zavarta meg. Negyvenkét munkásegylet vonul föl, legtöbbje vörös zászlóval és koszorúval. Mindegyik zászló után körülbelül kétszáz munkás halad. Az utat mindenütt sűrű csendőrcsapatok szegik be, amelyen senkit sem bocsátanak keresztül. A kviri- nálhoz, az alsóvároshoz és a Palazzo di Venezia- hoz vivő utakat katonaság szállta meg. A mun- kások nyugodtan gyülekeztek a Kolosszeum szomszédságában lévő botanikai kertben, ahol egy köműves fölszólította őket, hogy a Piazza Gezu felé induljanak, de a munkások lehurrogták s a beszédet meg nem hallgatva, tízedfél órakor elindultak. A menet most már majdnem elérte célját. A Kolosszeumtól a temetőig teljes nyu- galom van. A város képe rendes. Csak a közüti vasut és kocsiforgalom szünetel. Féltiltkor nyolcz- ezer főnyi szocialista és republikánus munkás- csapat ötven zászlóval és 20 koszorúval megin- dult a fivészkeret irányában. Az uton, amerre a menet elhaladt, csak kevés közönség látható, el- lenben a házak ablakai zsufolva vannak. A me- net minden incidens nélkül ment a veranói te- mető felé. A Gezu-teret katonaság szállta meg, hogy az anarkisták esetleges kísérleteit megaka- dályozza és hogy a menet ugyanarról a helyről induljon, ahol tegnapelőtt az összeütközés tör- tént. Az utcatorkolatokat mindenütt az ut men- tén katonák és karabinierik szállották meg. Azok- ban az utcákban, amelyeken a menet elhalad, az üzletek zárva vannak. A „Popolo Romano“ kívül ma reggel sem jelentek meg a többi lapok és csupa nápolyi és firenzei lapokat vásárolnak az emberek.

A munkásmenet incidens nélkül a temető elé ért. A koszorukat vivő emberek a halottas- házba mentek és a koszorukat a halottak ravat- talán helyezték el, míg a meneten résztvevők közül a többiek a temető előtt maradtak, ahol Verai és Ciccotti szocialisták, Taragnoli és Leone szindikálisták, Scaturro anarkista és Ser- pieri republikánus szónokoltak. A menet azután a legnagyobb rendben szétszórtott és a részt- vevők visszatértek a várcsba. A délután 4 órára van összehíva, hogy az általános sztrájk be- szüntetéséről tanácskozzék. Azt hiszik, hogy a munkát még ma az egész vonalon megkezdik.

Nemzetiségi iskolák államosítása. Gróf Ap- ponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Árva, Turóc, Liptó, Nyitra és Pozsony megyék te- rületén számos nemzetiségi iskola államosítását te- rezi. Az erre vonatkozó költségeket már a jövő évi endes költségvetésben szándékozik a miniszter elő-

irányozni, hogy az állami iskolák már a jövő őszszel kezdhessek meg működésüket.

A gyermekek nagy napja. A humanizmus égisze alatt működő Gyermekvédő Liga tegnap fe- jezte be a szegény gyermekek felsegítését célzó akcióját: a gyermeknapot. A társadalom igazán mindenképpen igyekezett ez egyszer bőkezűnek lenni s mindenki a töle telhető bőkezűséggel rótta le az adóját a jótékonyaság oltárán. Az eredményével pe- dig meg lehetünk elégedve, mert a két gyermeknap h a t v a n y o l c z e z e r h é t s z á z n e g y v e n e g y korona hatvanegy fillért hozott az el- hagyottaknak és az árváknak. De ennyi csak a fővárosban gyűlt össze. Az előjelek után itélve a vidék nagyobb városai szintén nagy arány- ban járultak hozzá ehhez a nemcsel feladathoz. A bu- dapesti gyűlés eredménye urnánként a következő: I. kerület: Krisztina-tér 220.45 K, Vöröskereszt- Egyesület háza 251.58 K. II. kerület: Kereske- delmi Minisztérium 150.14 K, Fő-utca, Kapuczinus- templom 40.81 K, Margithídó—Zsigmond-utca 51.90 K, Budai Vigadó 99.75 K. IV. kerület: Várház- körút—Nádor szálloda 205.71 K, Kalvin-tér—Kecskeméti-utca 221.20 K, Kalvin-tér—Kecskeméti-utca 536.45 K, Pannonia szálloda 354.10 K, Muzeum-körút—Kossuth Lajos-utca 1108.78 K, Károly-körút—Kossuth Lajos-utca 236.79 K, Károly-körút—Köz- ponti városház 199.06 K, Deák-téri templom 164.88 K, Deák Ferenc-utca—Bécsi-utca sarok 552.31 K, Gizella-tér—Calderoni 1235.98 K, Váci-utca—Krantz 1533.86 K, Váci-utca—Tözsde 351.10 K, Váci-utca—Harris-bazár 907.20 K, Koronaherczeg- utca—Harris-bazár 539.86 K, Koronaherczeg-utca—Marton 416.36 K, Koronaherczeg-utca—Kossuth La- jos 1581.90 K, Ferencziak-temploma 731.03 K, Szer- vita-téri templom 145.47 K, Szervita-tér—Kristófi-tér 1820.07 K, Egyetem-tér 237.01 K, Dorottya-utca—Hüttl 783.85 K, Dorottya-utca—Kereskedelmi Bank 1387.17 K, Dunaparti Korzó—Kioszk 926.78 K, Kigyó- tér—Klotild-palota 925.40 K. A. kerület: Fűrdő- utca—Rigler 333.34 K, Szabadság-tér—Tözsde 234.49 K, Váci-körút—Simon 461.90 K, Váci-körút—Bazilika 74.39 K, Váci-körút—Arany János-utca 347.59 K, Váci-körút—Alkotmány-utca 390.07 K, Váci-körút—Lipót-körút 104.30 K, Váci-körút—Podmaniczky-utca 295.86 K, Vigszinház-kávéház 292.46 K, Vigszinház 326.67 K, Országház bejáró 19.—K, Lánchídó 615.99 K. VI. kerület: Károly- körút—Király-utca 375.02 K, Andrássy-ut 1. sz. 343.32 K, Andrássy-ut—Fonciere-palota 520.84 K, Kass-vendéglő 324.40 K, Opera 212.73 K, Abbazia- kávéház 357.14 K, Oktogon-kávéház 771.15 K, An- drássy-ut—Nagymező-utca 471.43 K, Liszt Ferenc- kávéház 40.76 K, Andrássy-ut—Lukács-czukrácsda 202.91 K, Mücsarnok 55.10 K, Teréz-körút—Cabaret 829.24 K, Teréz-körút—Szondy-utca 67.37 K, Teréz- körút—Király-utca 269.28 K, Terézvárosi-templom 66.63 K, Teréz-körút—Stancsu-kávéház 211.40 K. VII. kerület: Rákóczi-ut—Károly-körút 620.96 K, Rákóczi-ut—Sip-utca 168.96 K, Emke-kávéház 322.64 K és 1 drb jeggyűrű, Hazai Takarékpénztár 189.97 K, Rákóczi-ut—Párisi-áruház 307.90 K, Rá- kóczi-ut—Metropole 41.30 K, Rákóczi-ut—Központi szálloda 123.98 K, Baross-tér—Keleti-kávéház 115.64 K, Thököly-ut—Verseny-utca 57.48 K, Thököly-ut—Aréna-ut 21.83 K, Rottenbiller-utca—Akadémia 95.95 K, Lövéde-tér 111.12 K, Erzsébet-körút—Berger- kávéház 1069.88 K, Erzsébet-körút—Dohány-utca 378.12 K, Newyork-kávéház 292.43 K. VIII. kerü- let: Technológiai Múzeum 152.41 K, József-körút—Hazám-kávéház 120.73 K, József-körút—Rákóczi-tér 29.74 K, József-körút—Bodó-kávéház 87.07 K, Jó- zsef-körút—Commerce-kávéház 50.27 K, József- körút—Baross-kávéház 159.94 K, József-körút—Va- léria-kávéház 262.08 K, Üllői-ut—Klinika 102.25 K, Üllői-ut—Kalvin-tér 493.84 K, Kalvin-tér—Ráday- utca 127.83 K, Muzeum-körút—Sándor-utca 96.62 K, Nemzeti Színház 1694.25 K, Uránia Színház 183.98 K, Rókus-kórház 134.82 K, Népszínház 230.18 K, Nemzet- közli Múlató 79.70 K. IX. kerület: Központi vásár- csarnok 426.63 K, Üllői-ut—Iparművészeti Múzeum 53.20 K, Üllői-ut—Ferenc-körút 125.66 K. X. ke- rület: Plébánia 38.42 K, Martinovics-tér 191.35 K.

Az Országos Gyermekvédő Liga javára a Köny- ves Kálmán műintézetben rendezett képárverésen ma délután megjelent gróf Andrássy Gyula bel- ügyminiszter és Andrássy Tivadar grófné leányával. A főuri vendégek nagy érdeklődéssel néz- ték végig az árverésre kerülő nagy mesterek alkotásait és vagy egy félórraig szemlélték az élénk auk- ciót.

Az Országos Gyermekvédő Liga áldásos mun- kája folytán, mint országszerte, úgy Kaposvárott is megmozdult a társadalom szive és a város előkelő hölgyeinek lelkes gárdája, élén a bizottság elnöke- vel, Rusa Ernőnével bámulatra méltó fáradhatat- lansággal gyűjtötte a szegények filléreit és a gaz- dagok aranyait a csütörtöki és pénteki gyermeknapo- kon. A nemesszü hölgyek mindkét napon egész nap szolgálatot teljesítettek a város különböző pontjain felállított perselyek körül, melyekben tekintélyes összegek gyűltek össze, úgy, hogy a tanintézetek, kereskedők, vendéglők és kávéházakból befolyt összegekkel együtt a két gyermeknap eredménye- ként mintegy 800 koronára számít a bizottság.

Meghalt grófné. Bécsben ma délelőtt a savoyai hiercegi család női alapítványi intézetében meg- halt Tige Ernesztin grófné nyolczvannégy éves ko- rában, aki az alapítványnak kormányzója volt. Az elhunyt grófné anyai részről közel rokonságban ál- lott az Apponyi grófi családdal. Atyja, gróf Tige József, aki szintén magas kort ért meg, utolsó férfi- ivadéka volt családfájának, Lotharingiából származ- zott s már mint meglelt férfi vándorolt ki Ausztriába. Felesége nagyapponyi Apponyi Francziska grófné volt s ebből a házasságból négy leánygyermek származott, akik valamennyien nemesi alapítványi inté- zetekben éltek. A ma délelőtt elhunyt Ernesztin grófné Bécsben született 1824-ben.

Magyar képviselő a pápánál. A római vati- káni nagykövet gróf Szécsen Antal szíves köz- benjárására a pápa külön kihallgatáson fogadta Hódy Gyula orsz. képviselőt, feleségét és a vele utazó unokahugát, Glósz Ilonkát. A kihallgatás vagy husz percet vett igénybe s ez idő alatt a pápa, aki a legjobb egészségnek örvend, elhalmozta kegyességével. Már a fogadóterembe (dolgozószobá- já) belépve, mikor a szokásos háromszori térd- hajtásba belekezdték, a pápa kezével intett, hogy nem kívánja ezt és elébe menve, karonfogva ve- zette a dolgozóasztala mellett levő karosszékhez és leüléssel kínálta meg. Hódy Gyula mindenekelőtt mély hálájának adott kifejezést, hogy nem általa- nos, hanem magánkihallgatáson fogadta Öszentsége őt, majd örömeinek adott kifejezést, hogy a szent atyát olyan viruló egészségben láthatja. A pápa erre kegyesen annyit mondott:

— Én örülök, hogy önt magamnál láthatom, mert így legalább alkalmam van a magyar viszo- nyokról — melyek iránt régi idő óta melegen ér- deklődöm — beszélgethetni.

Majd így folytatta:
— Éppen most is magyar ügyet intéztem el, a rutén (görög katolikus) ügyet és remélem, általa- nos megelégedésre.

Megkérdezte Hódy Gyulától, hogy választóke- rülete melyik püspökséghez tartozik, s mikor meg- mondta, hogy a csanádi püspökséghez, arcaza egy perczre elborult, majd szóval is kifejezte érzelmeit, mert így szólt:

— Igen, igen; boldogult Dessewffy Sándor püs- pökségéhez tartozik.

A pápát még velenczei püspöksége idejében me- leg barátság fűzte a most elhunyt Dessewffyhez. A pápa ismét visszanyerte előbbi barátságos arczo- násait és így szólt:

— Különbben az új püspök egyik kiváló tagja anyaszentegyházunknak s remélhetőleg örülnek a csanádi egyházmegye hívői Csernoch főpásztorá- gának.

— Ámbár mélyen fájlaljuk Dessewffy elhunytát válaszolta Hódy — de Isten akaratában megnyugod- tunk s az új püspök személyében kárpótlást vélünk nyerhetni, mert én különösen ismerem őt, mint ki- próbált harcöszt anyaszentegyházunk tanainak.

— Igaz, hisz az új püspök szintén képviselő, önnel együtt működött — szólt közbe Öszentsége. Majd a kiüzött francia szerzetesrendek elhelyezé- sére terelte át a beszélgetést, végül pedig örömet fejezte ki, hogy Magyarországon a vallási ügyek kezelése olyan kipróbált hívőre, mint gróf Appo- nyi, van bízva, „aki nemcsak nemzetének, de az egész művelt világnak büszkesége.”

Hódy meghatottan köszönte meg a szent atyá- nak megemlékezését Apponyiról s hangsúlyozta is, hogy az egész nemzet valláskülönbség nélkül, nagy szeretettel és tisztelettel övezi Apponyit. Öszentsége a magyar képviselő távozásakor így szólt:

— Áldásomat adom önre — a nők felé fordulva — önökre is és otthoni családtagjaira, különösen édesanyjakra!

Ezek voltak a pápa utolsó szavai s a kihallgatás a szokásos gyűrűcsók után véget ért.

A branyiszkói hősök emlékezete. Szepesvar- alja hazafias közönsége szobrot emelt a branyiszkói hősök emlékezetére. A szoborleleplezés fényes ün- nepesség közepette május 24-én lesz. A leleplezésre küldöttségileg hívták meg a magyar országgyűlés főrendiházát és képviselőházát. Az ünnepély előké- születei serényen folynak.

— **Megczáfolt katonai áthelyezések.** Az utóbbi időben ismét terjedőben vannak azok a hírek, amelyek szerint a 3. és 14. hadtestkerületben magasabb parancsnokságokat fognak elhelyezni, vagy újakat szervezni. Mindeme hírek nemcsak minden alapot nélkülöznek, hanem teljesen indokolatlanok is.

— **Zöldi Elza Budapesten.** Zöldi Elzát, aki néhány nap előtt apja és huga kíséretében a fővárosba érkezett, tegnap a Rókus-kórházban Röntgen-sugarakkal megvizsgálták és megállapították a golyó helyét, amely oly kedvező, hogy az operáció teljesen feleslegesnek mutatkozik. A fiatal, beteg művésznőt a kelenföldi Ringer-szanatóriumban helyezték el négyöt heti tartózkodásra. Azok az ideges tünetek, amelyek környezetét eleinte nyugtalanították, mulóban vannak, úgy, hogy az orvosok véleménye szerint néhány hét múlva elutazhat a délvídekre.

— **A bécsi sakkverseny.** A tizedik forduló lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Maróczy mint sötét, a vezérgyalogjátékban Marshall ellen csak remist tudott elérni és mint-hogy remisvel végződött a Cohn elleni függőjátzmája is, a magyar nagymester jelenleg a második helyen áll. Az első helyen Schlechter vezet, aki ma Johner ellen nyert. Heves küzdelem folyt Rubinstein és Duras között: a vezérgyalogjátékban Rubinstein kitünően játszott és szellemes tisztáldozattal győzött; a prágai mester ezen első veresége folytán az orosz mester is melléje került. Dr. Perlis bátyavégjátékban nyert Mieses ellen. Salve hollandi játékban nyert hosszas küzdelem után Tartakower ellen. Berger spanyoljátékban nyert Cohn ellen, ki elnézést követett el. A Marshall—Maróczy remisjátzmán kívül remisvel végződött még a Spielmann—Leonhardt (spanyol), Alapin—Teichmann (spanyol), Bardeleben—Swiderski (vezéresel) és Réti—Süchting (szabálytan) játzmája is.

A verseny állása a tizedik forduló után: Schlechter 8, Maróczy 7½, Duras, Rubinstein 7, Marshall 6½, Dr. Perlis, Spielmann, Teichmann 6, Berger (1), Leonhardt, Mieses, Tartakower 4½, Alapin (1), Salve, Süchting, Swiderski 4, Bardeleben, Johner 3½, Cohn 3, Réti 1.

A hétfői tizenegyedik fordulón mérkőztek: Berger—Marshall, Teichmann—Cohn, Schlechter—Alapin, Duras—Johner, Mieses—Rubinstein, Süchting—Dr. Perlis, Tartakower—Réti, Leonhardt—Salve, Swiderski—Spielmann, Maróczy—Bardeleben.

— **A torpedozó katasztrófája.** Közöltük, hogy Portsmouth közelében a „Tiger” nevű torpedozót katasztrófa érte utol, melynek harminczhat ember esett áldozatul. A szörnyű szerencsétlenség-rő ez az újabb tudósítás érkezik: A szerencsétlenség oly hirtelen történt, hogy a mentési akció teljesen lehetetlen volt. A „Verwick” czirkáló derékban vágta ketté a „Tiger”-t és a keltévált naszádot hatalmas erővel a víz alá nyomta. A hullámok a kazánhelyiségbe is benyomultak és a kazán felrobbant. A fűtőket a kitóduló gőz halálra forrázta. A legénység többi tagjainak, akik a fedélzet alatt tartózkodtak, nem jutott idejük arra, hogy a fedélzetre siessenek, és így a parancsnokkal együtt a víz alá merültek. A „Tiger” parancsnokát a parancsnoki hidon látták utoljára, és valószínűleg ott is lelte halálát szolgálati helyén. Hogy miképpen történt a katasztrófa, azt eddig nem sikerült kideríteni. Az elsüllyedéskor a torpedozó flotta éppen támadást intézett a czirkáló ellen. A hajók jelzőlámpások nélkül voltak. A „Tiger” úgy látszik, hirtelen el akart vágni a „Verwick” előtt, hogy flottájával egyesülhessen és a parancsnok valószínűleg elszámította magát a távolság becslésekor és azt hitte, hogy képes lesz a czirkáló előtt elsiklani és így történhetett, hogy a hatalmas hajó orrával nekirohant a torpedozóznak.

— **Pánszláv-kongresszus.** A napilapok megírták, hogy a rutének, csehek és a magyarországi tótok legközelebb pánszláv-kongresszust szándékoznak tartani Pétervárott. E hirre vonatkozólag a tót nemzetiségi párt köréből vett értesülésünk alapján a következőket jelentjük: A tót nemzetiségi párt és annak egyes vezető tagjai csakis a hírlapokból értesültek ezen állítólag tervezett kongresszusról. Ily kongresszusra a magyarországi tótok meghívást nem kaptak.

De még az esetre is, ha ilyen kongresszus tényleg tartatnék, amit a tót nemzetiségi párt körében kizártnak tartanak, a magyarországi tótok azon részt nem vennének és nem is képviseltetnék magukat.

— **Még egy megrendszabályozott herceg.** A német császárnak meglehetősen sok baja van a maga hercegeivel. Csak nemrég rendszabályozta meg Joachim Albert porosz herceget, kiközösítvén őt a hadseregből s most megint egy királyi vérből való herceg került sorra. Mecklenburg-Borwin herceget, aki egy porosz huszárezredben hadnagyilag szolgált, a császár fölmentette állásától s a herceg megszűnt a porosz hadsereg tisztikarának tagja lenni. Borwin herceg el is utazott Berlinből, egyelőre Stájerországba ment rokonához, Windischgraetz herceghez. Senkisé tudja, hogy mi volt az oka a herceg váratlan menesztésének. Mecklenburg-Borwin herceg menesztéséről a „Berliner Zeitung am Mittag” a következőket közli: A herceg nem önszántából lépett ki a tisztikar kötelékéből, hanem zilált anyagi viszonyai miatt kellett lemondania rangjáról. Borwin herceg csak most töltötte be huszonharmadik évét s máris annyi az adóssága, ahány a hajaszála. Családjá magá sem dúlakodik gazdagságban s nem adhatott a fiatal hercegnek ezeket, de Borwin hadnagy mégis nagy lábon élt, derűborura csinálta az adósságokat s természetesen uzsorás-kezekbe került. Mikor már majdnem összezsaptak feje fölött a hullámok, a család fűhöz-fához kapkodott, segíteni azonban nem lehetett, olyan óriási nagyra nőtt az adósság. A botrány elkerülése végett Borwin Henrik hercegnek azonnal le kellett mondania, rokonai pedig egyezkedést próbálnak a hitelezőkkel. A könnyelmű herceg atyjára, Mecklenburg Frigyes Pál hercegre ütött, akinek ő másodszületett fia. Pál Frigyes herceg Windischgraetz Mária hercegnőt vette nőül s már két évi házasság után annyira eladósodott, hogy a Mecklenburg-ház feje, IV. Ferencz Frigyes nagyherceg ki akarta őt az örökségből tagadni és gyámság alá helyezni. Az öreg nagyherceg fel volt bősztülve Frigyes Pál herceg ellen, aki áttért a katolikus hitre, hogy elvehesse Windischgraetz hercegnőt. A rokonok léptek közbe s a nagyherceg rendezte az adósságokat, de csak olyan feltétel alatt, hogy Frigyes Pál herceg lemondott örökségéről. Most nyomdokaiba lépett Borwin herceg, akinek az uzsorások elől menekülnie kellett.

— **Harcz a nyomdáért.** Karlóczán a kolostori nyomda patronátusának kongresszusi választmánya ellen indult birtokháborítási pörében a karlóczi járásbíró két hét előtt elítélte a választmányt, amely a mitroviczai törvényszékhez, mint főlebbviteli bírósághoz felfolyamodással élt. A szerzeteseknek a birtokba helyezés iránt való új kérvényére a karlóczi járásbíró, — nem várva be a felebbviteli bíróság jogerős ítéletét — tegnap délután három órára tüzte ki a birtokbahelyezést. A kongresszusi választmány megbízottja ez ellen tiltakozott és semiségi panaszt adott be e határozat ellen. A nyomdának leltár szerint való átadása délután három órákor kezdődött. A felperes kérelmét, hogy a nyomda kulcsai azonnal adassanak át és a nyomdában a munkát megszüntessék, a bíróság elutasította. Este hét órákor a leltározást félbeszakították. A felperes ügyvédje, valamint Ruvarecz esperes, volt nyomdaigazgató, ekkor erővel a nyomdában akartak maradni, de ezt nem engedték meg nekik. Az új folyamán azonban a nevezettek feltörték a zárat, és behatoltak a nyomdába és Karlóca két többszörösön büntetett, legveszedelmesebb emberét revolverrel felfegyverkezve a nyomda bejáratánál őrségül állították, megparancsolván nekik, hogy mindenkiket, aki a nyomdába be merészelné menni, löjjenek le. A tisztviselőknek megtiltották a nyomdába való bejárást és a nyomdai munkát megszüntették. Az est Karlóczán nagy felháborodást kelt.

— **Rablótámadás a villamos megállóhelyen.** Harik Anna tizenkét éves tanulóleány ma este hét óra után a Baross-utca 28. szám előtt levő villamos állomásnál várta a közeledő villamos-kocsit. Elővette erszényét, hogy a jegy árát kivegye. Mig számolgatta pár krajczárját, amikor odaugrott hozzá egy negyven-negyvenöt évesnek látszó, munkás külsejű ember. Szó nélkül mellbe ütötte, mire a kis leány összeesett. A merénylő kikapta kezéből a pénzt és futás-

nak eredt. Üldözőbe vették, de sikerült neki a tömegben eltűnni. A rendőrség nyomozza.

— **Betegpénztárak és orvosok.** Akadtak az országban kerületi pénztárak, amelyek úgy találták, hogy anyagi érdekeiket egészen jól összeegyeztethetik az orvosok követeléseivel és amelyek a legjobb egyetértésben békésen megegyeztek az orvosi karral. Így történt ez Liptó-meg Turócz vármegyében és Zomborban is. Most az Országos Munkásbiztosító Pénztár mindezen egyezségektől megtagadta a jóváhagyást, aminek természetesen következménye az lett, hogy valamennyi pénztári orvos azonnal lemondott állásáról. Így magasabb rendelet folytán ki kell, hogy törjön a háboruszkodás a pénztárak nagy anyagi kárára és a pénztári tagoknak sem éppen előnyére olyan helyeken is, ahol mind a két félben megvan a legjobb akarat a békés egyetértésre. A zombori ker. pénztár négy nap előtt évi gyűlést tartott, amelyen bizalmat szavazott régi orvosainak és újból, immár harmadszor, táviratilag fordult az Országos Munkásbiztosító Pénztárhoz, erélyesen követelve az orvosi karral kötött szerződés jóváhagyását. Ha a jóváhagyás elmarad, lemond az egész igazgatóság is, amit meg kell tennie, mert a pénztári tagok is tömegesen követelik az orvosok kívánságainak kielégítését. Az ilyen esetek bizonyítják legjobban, hogy mennyire méltányosak az orvosok követelése és hogy azon anarchiás állapotért, amely a legtöbb kerületi pénztár területén ma fennáll, nem ők felelősek. — Sopron vármegyében békés megegyezés létesült, amely, mert kielégíti félig-meddig az orvosi kart is, nyilván szintén nem részesül felső jóváhagyásban.

— **Tanárból napszámos.** Egy professzor szomorú zülléséről érkezik hír Szombathely városából. A hir Mocsári Ignácra, a volt körmenői polgári leányiskolai tanárról szól, akinek botránypore őt év előtt olyan nagy port vert föl. E szerint Mocsári, aki leány növendékei megrontása miatt került bajba, most Amerikában mint napszámos keresi kenyerét. Mocsári Czifrák János muraszombati ügyvédhez levelet írt, hogy tegyen lépéseket perének uirafelvétele tárgyában, vagy pedig a király uralkodói jubileuma alkalmából kérjen kegyelmet. Elégge megbűnhődött már — írja — azzal, hogy távol hazájától, mint napszámos dolgozik.

— **Házasságok.** Wirtli Ödön halatonszentgyörgyi kereskedő április 7-én d. u. 1 órákor tartja esküvőjét Weisz Jolánkával Lesencezvárdon.

Barta (Bauer) Mihály eljegyezte Berger Irénkét.

Schmedes Erik, a bécsi operaház kamaraéneke, aki a monarchia határain kívül is mint Wagner-énekes kiváló hírnevet szerzett, e hó 7-én, kedden délbén a budapesti VIII. ker. anyakönyvvizetői hivatalban házasságra lép Pulszky Márkus Emília, a Nemzeti Színház kiváló művésznőjének és néhai Pulszky Károlynak leányával.

Schwarz István, a Wertheimer és Frank cég tisztviselője jegyet váltott Weisz Rózsikával, dr. Barna Ignác kir. ítélőtáblai bíró gyámleányával.

Hoifmann Szerén Hegedüs Loránttal e hó 12-én, déli 12 órákor a Deák Ferencz-utcai izr. templomban tartja esküvőjét Debreczenben.

Csermák Mátyás, a Csapodi Sándor cég beltagja, márczius 31-én tartotta esküvőjét Maramaroszigeten Dengyel Ilonkával, Dengyel László kereskedő leányával.

Dr. Wittmann Ernő Hellsinger Erzsivel április 12-én a dohány-utcai izr. templomban tartja esküvőjét.

— **A szállodás büne.** A Gyermekevédő Liga köbányai menedékhelyéről két héttel ezelőtt megszökött három alig tizenéves leány. Tüvé tették értük az egész várost, de nem sikerült rájuk akadni, pedig a leánykák az intézetben szokásos ruhát viseltek. A minap aztán kiderült, hogy mind a hárman a rossz utra tértek. A detektivek ugyanis, amikor a szokásos razzájukat tartották, a Szövetség-utczában lévő Szarvas-szállóban ráakadtak a megszökött leánykákra. Müller Jakab szállótulajdonos vette őket pártfogásába s esténként kiküldözte sétálni a Rákóczi-utra és más forgalmas helyekre. A rendőrség nyomban intézkedett, hogy a leányokat visszavigyék a menedékhelyre. Müller Jakab ellen megindult az eljárás, amelynek során ma a VII. kerületi kapitányságon husz napi elzárásra ítélték, egyben megtették a lépéseket, hogy Müllertől elvételessék a szálló-engedelem. A leányokat kihágásért négy-négy korona pénzbírsággal súfították és elrendelték, hogy azonnal visszavigyék őket a menhelyre.

— Az utolsó Obrenovics-sarj a züllés útján. Az oly szörnyű módon kiirtott Obrenovics család utolsó, törvénytelen sarja Christics György, Milán király fia, az összes jelek szerint, a züllés útján van. Minap egy bécsi lapban ez a kihirdetés látott napvilágot: „Christics György ur családjától Konstantinápolyból vett értesülés szerint azokat az adósságokat, amelyeket Christics György ur 1908. január 1-je óta csinált, hozzátartozói semmi körülmények között nem fogják kiegyenlíteni. Dr. Granits Róbert ügyvéd”. — Christics Györgynek trónörökösé váló beiktatása még 1893-ban komolyan foglalkoztatta Sándor szerb királyt. Milán király sohasem csinált titkot abból, hogy ő a fiu apja és még akkor is szeretettel és gyöngédséggel gondolt a kis „Djoká”-ra, amikor Christics-Ivanides asszony követeléseivel már kényelmetlenül kezdett válni reá. Amikor Milán meghalt, fia nevelését gróf Zichy Jenő vállalta magára és beíratta a piaristák kolozsvári gimnáziumába. Gróf Zichy Jenő halála után, Milán fia gyám nélkül maradt és visszament anyjához Konstantinápolyba, ahol merényletet is követtek el ellene. A fiatal ember szerencsétlenségére meghalt a nagyatyja, egy dús gazdag konstantinápolyi bankár, aki minden vagyonát fiára hagyta, míg leányát kitagadta az örökségből. Így az egykor büszke Arthemizia asszony nem volt képes fiának megfelelő anyagi támogatást nyújtani, hogy ez trónpretendenshez méltó költséges, nagyuri életmódot folytathasson. Christics György tehát Bécsbe ment és egyéb híján, felcsapott író-gép-ügynöknek és most ilyen módon igyekszik megkeresni a kenyerét. Az még nem jelentené azt, hogy Christics György a züllés útján van. De az a bizonyos apróhirdetés igenis arra enged következtetni, hogy a fiatal ember uzsorások karmai közé került, ami jövőjére nézve nagyon is aggodalmas.

— **Katonai összeesküvés Pétervárot.** Az orosz fővárosból érkezett távirati tudósítások szerint most már kétségtelen, hogy az orosz terroristák hatalmas csapásra készülnek. Az új forradalmi összeesküvés, amelyet pétervári titkos rendőrség legutóbb felfedezett, egy messze elágazó katonai forradalmi szervezetről rántotta le a leplet, amelynek még a gárda-erzedekekhez tartozó személyek is tagjai voltak. Egy tiszt, aki valószínűleg tudomást szerzett külsőben álló letartóztatásáról, öngyilkosságot követett el. A legutóbbi összeesküvés leleplezése alkalmával lefoglalt lista, amely a terroristák által halálra ítélték névsorát tartalmazza, igen terjedelmes. Szerepel rajta néhány nagyherceg, több miniszter és egy egész sereg főkapitányok neve. A leleplezést árulás segítette elő. Egy titkos rendőrnek ugyanis sikerült felvétetni magát a terroristák titkos szövetségébe és ez leleplezte le azután a készülő összeesküvést. A legutóbbi három nap alatt letartóztatottak száma háromszázat is meghalad. Vannak közöttük diákok, orvosok és katonatisztek. Miklós nagyherceg palotáját erősen őrzik.

— **Lopás egy pékműhelyben.** Huber Antal pékmester, akinek a Reáltanoda-utca 10. számú házában van az üzlete, már régóta tapasztalta, hogy üzletéből nagymennyiségű liszt és sütemény tűnik el. Az utóbbi időben oly nagyarányú lett az áruk eltűnése, hogy Huber Antal feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen a rendőrségen. A rendőrség detektíveket küldött ki az üzlet megfigyelésére, akik három éjjel, három nap leskelődtek, míg végre tegnap reggel észrevették, hogy a műhelyből sokkal több süteménykihordó legény távozik, mint ahányat a pékmester alkalmazott. Tizenhárom ilyen legényt fogtak el a detektívek. A legények mind azt vallották, hogy az alkalmazottaknak segédkeztek csak a sütemény kihordásában, mert azok nem győzik a sok munkát. Mivel az alkalmazott kihordók is így vallottak, a rendőrség bizonyítékok hiányában szabadon bocsátotta a tizenhárom péklegényt.

— **Kivégzés.** Konstantinápolyból hozza hírül a táviró, hogy Hristof bolgár bandafőnököt, akit a monasztiri kivételes törvényszék Csengel és Billanik falvak foglyujtása miatt halálra ítélt, ma főlakasztották.

— **A tüsz.** Tegnap Szobanek János napszámot vitték be a Szent Gellért-kórházba Orbán-utca 5. számú lakásából. A kórházban tegnap 25 férfi és 41 nő beteg volt, egy asszony meghalt, megfigyelés alatt volt 13 férfi és 5 nő.

— **Május elseje és a hamburgi munkások.** Hamburgban a rendőrség már most elhatározta, hogy május elsején nem fogja megengedni a szociáldemokrata pártnak a tüntető fölvonulást.

— **Az amerikai kivándorlás.** Az amerikai Egyesült-Államok bevándorlási ügyeinek vezérbiztosa most tette közzé jelentését az 1906—7. pénzügyi évről. A jelentés 1906. július 1-től 1907. év június 30-ig történt amerikai bevándorlással foglalkozik. Az Egyesült-Államok és Kanada kikötőiben 1,285,349 fedélközi utas szállt partra. Az előző pénzügyi évben 1,100,735 bevándorló volt s így 84,614 személylyel növekedett a bevándorlás, (az előző évben 74,230 volt a növekedés). Az összes bevándorlók közül 929,976 férfi és 355,373 nő volt. Ausztria-Magyarországból 338,452 bevándorló szállt partra, az elmúlt évhez képest 73,314 személylyel több. A bevándorlók összesen 25,599,893 dollárt hoztak magukkal, vagyis 490,480 dollárral többet, mint az előző év 1,100,735 bevándorlója. Az osztrák-magyar bevándorlók közül volt 246,237 férfi és 92,215 nő, akik közül magyar nemzetiségű 59,593 volt (az elmúlt évben 42,848 volt); tót nemzetiségű 41,815 volt (előző évben 33,550); horvát és szlavon 47,125 (előző évben 43,157 volt). Az osztrák-magyar bevándorlók közül a legnagyobb számban lengyelek voltak; nagyszámu volt még német, rutén, izraelita és román. Kisebbszámban cseh és morva, dalmát, bosnyák és olasz.

— **Lezuhant léghajó.** Viborg közelében egy katonai léghajó zuhant le, benne két tiszttel. Kiderült, hogy a szerencsétlenül járt léghajó vasárnap szállt föl a stockholmi katonai gyakorlótérrel a két léghajós tiszttel, akiknek egyike a lezuhanáskor meghalt, Slytting hadnagy ellenben magához tért ájulásából s most orvosi kezelés alatt van. A stockholmi katonai léghajó utközben a finn partokon horgonyt akart vetni. Egy finn halász megragadta a horgonyt, de a léghajó hirtelen felszállt, mert elkapta egy szélrohamban s magával ragadta a halászt, aki meg is sebesült. Viborgban a templom fölött sodorta el a léghajót a szél és a templom tornyához vágta. Akkor sérült meg a ballon annyira, hogy a város határában lezuhant.

— **A detektívtestület nyugdíjpótló egyesülete.** A székesfővárosi m. kir. államrendőrség detektívtestületének nyugdíjpótló- és segélyező egyesülete márczius 28-án tartotta hatodik évi rendes közgyűlését. Az 1907. évi zárszámadás 99,387 korona 07 fillér vagyonot mutat ki. Az 1907. évi bevétel 24,103 korona 08 fillér. Ebből 12 nyugdíjas detektívnek 3992 korona 60 fillér illetményt utaltak ki, öt egyesületi tagot ezer-ezer koronával végkielégítettek. Az egyesület tiszta haszna 18,110 korona 45 fillér volt. A közgyűlés a tisztikar, választmány és felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. A megejtett választások eredménye a következő: Elnök Kalmár Hugó, Alemtök Tallián Károly, Titkár Tóth Lajos, Könyvelő Neumann Lajos, Pénztárnok Novinszky Alajos. A választmány és felügyelő-bizottságban csekély változással az előbbi tagok választottak meg újabb.

— **Menetrendváltozások a magyar államvasutakon.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága érdekes leiratot intézett a magyarországi kereskedelmi utazók egyesületéhez azon változtatásokat illetőleg, melyek a nyári menetrendben életbe fognak lépni. A leirat szerint az egyesületnek azon kívánsága, hogy Budapest nyugoti és a keleti pályaudvar közt vonatösszeköttetések létesítenek, nem teljesíthető, mert ez a két pályaudvar jelenlegi berendezése és vágányösszeköttetése mellett kivihetetlen. A nehézség abban rejlik, hogy a jelenlegi forgalom már a két pályaudvar befogadóképességének szélső határát elérte és így azok közt a kívánt összeköttönatok megfelelő időben forgalomba nem helyezhetők. A jelenlegi összeköttetés pedig oly hosszú, hogy az ut bérkocsin, vagy villamoson sokkal rövidebb idő alatt megtehető, mint ez az összekötő vonalakkal történhetné. Az új menetrend szerint Budapest és Gyulafehérvár között közlekedő gyorsvonatpár Gyulafehérvártól folytatódna Brassóig, illetőleg visszafelé, fog közlekedni. A Horvátországgal és Boszniával való vasuti összeköttetés javítása érdekében Szeged—Rókus—Szabadka—Dálya—Bród között egy új, közvetlen vonatösszeköttetés létesíttetik. A Budapesttől Fiuméig közlekedő új gyorsvonat, melyet már korábban jeleztünk, Zágrábba éjjel 11 óra 34 perczkor fog érkezni. E vonat közlekedése által a Zágrábba való közvetlen utazásra újabb kedvező alkalom fog nyílani és ezáltal az esti fumei gyorsvonat túlszulfolsága is még fog szűnni. A menetrend azonkívül is még számos más újítást is tartalmaz az utazó közönség kényelme szempontjából.

— **Mikor a feleség erősebb, mint a férj.** Igen szeretetreméltó felesége van Puevet Achilles nevű párisi szabómesternek, csak az a baj, hogy az asszony testi erő dolgában különb a férjénél. Akármilyen hősi neve is van a tiszteletreméltó szabómesternek, de erő és karakter kérdésében nem mérkőzhetik a hős Achillessele. Bizony sok verést kapott az asszonytól, aki hihetetlen módon terrorizálta. Achilles végre elhatározta, hogy véget vet a türhetetlen helyzetnek: elhagyta az asszonyt. Elhatározását elmondta az asszonynak s ekkor valami szörnyű dolog történt. Az asszonyt elfutotta a harag, ölbekapta az urát s az emeleti lakás nyitott ablakán át kidobta az utcára. A szerencsétlen ember lábát törte és kórházba kellett vinni. Az asszonyért három csendőr ment s hárman is alig tudták lefogni és elvinni a rendőrségre.

— **Rendőri hírek.** Halál a rendőrség főhadjában. Tegnap este nyolcz óra tájban a mentők a hatodik kerületi kapitányságra vitték Manczovics Ferencz ötvenhét éves napszámot, mert a Lehel-utczában egy villamos elütötte. Manczovics teljesen ittas volt, fülén és orrán vérzett. A mentők állítása szerint sérülései könnyűek voltak, ugy, hogy nagyobb ápolás nem mutatkozott szükségesnek. Ittaságra való tekintettel a kapitányságon Manczovicsot saját érdekében lezárták. Kevéssel később horgásra lett figyelmes a kulcsár, mire azonban lement a zárkába. Manczovics meghalt. Valószínű, hogy szívszélhűdés ölte meg. Beszállították a törvénytörési orvostani intézetbe. — **Tűzek.** Ma éjszaka a Knezits-utca 4. számú ház egyik lakásában a mennyezet kigyulladt. Mielőtt nagyobb baj lett volna, eloltották — Ujpesten a Váci-ut 51. szám alatt Regéczi János hentes husfiutöldéje kigyulladt és leégett.

— **Halálozások.** Dr. Majtinszky Zsigmondné, született Kaufmann Gizella, dr. Majtinszky Zsigmond fővárosi ügyvéd felesége ma éjjel 41 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése holnap, vasárnap délután lesz a rákoskeresztúri temető halottasházából. Férjén kívül kicsiny leánya és előkelő rokonság gyászolja elhunytát.

Sucher József, a berlini udvari operaház magyar születésű karmestere ma meghalt 64 éves korában. Sucher a bécsi egyetemen jogász volt s egyidejűleg a zeneakadémiára is járt, később egészen a zenei pályára határozta el magát. A bécsi operánál korrepetitor volt, majd a lipcei operához szerződött karmesternek, onnan a hamburgi operához került és 1888-ban lett a berlini udvari operaház karmestere. Sucher elsőrangú Wagner-dirigens volt s mint zeneszerző is számottevő. Felesége, Haselbeck Róza a német operaszínpadon, mint drámai énekesnő aratott sikereket.

— **Társasutazás Olaszországba és Konstantinápolyba.** A Központi Menetjegyiroda az olaszországi és konstantinápolyi társasutazásokra a jelentkezési határidőt április 12-ig meghosszabbította. A részvételi díj Olaszországba 380 K, Konstantinápolyba 350 K, mely összegben az utazás, elsőrangú szállodalai ellátás, kocsik, belépő-díjak a nevezetességekhez, szakszerű vezetés, sőt még a borralalók is befoglaltatnak. Részletes prospektussal készséggel szolgál az Idegenforgalmi Vállalat r.-t. (Magyar Királyi Államvasutak Menetjegyirodája) Budapest, Vigadó-tér 1.

— **A téli fürdővadász a budai Szt Lukácsfürdőben.** Márczius hóban számosan keresték fel a külföldről és belföldről a Szt Lukács-fürdőt, melynek forró-meleg kénforrása és természetes ásványiszulfurforrása télen is rendelkezésre áll a szenvedőknek enyhülést és gyógyulást nyújtva. Felemlítjük azok közül, akik márczius hóban ott voltak a következők: Boern Moise és neje kereskedő Azuga, Kyppa Horacie Turn-Mogurele, Lütgenau Károly gyáros Hűkeswagen, Theodorescu Tivadar Jassy, Racovitz Edi gyógyszerész Bakau, Nierhaus Emilia Moszkva, Scheuss Christian Vel Plana, Hirsch Pál Wien, Berkovits Zsó és neje Galatz, Löw Károly földbirtokos Gyulafehérvár, Moyzis Imre kápián Mohács, Rujzák János ügyvéd Liptószentmiklós, Gerő Gyula és neje, mérnök Selmeczványa, Balló Ferencz gyáros Kassa, Ujhelyi Imre Magyaróvár, Orosz Mátyás és neje, jószágfelügyelő Tiszaszentmiklós, Dobrilla Frányó Cirkvenica, Papp János jegyző Temes-Szépfalu, Csifáry Ignác Pozsony és még számosan. A jelenlegi átmeneti időszakban, mely a nyári időnyt megelőzi, a teljes téli berendezések változatlanul fentartatnak a fürdővendégek és a gyógykezelések biztosítására.

x **Bérlőváltozás.** „Therapia Palace” grand hotel és szanatórium Cirkvenicán (Fiume mellett) A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg átalakítva jégvár, gőzmosóda és tehenészettel berendezve. Az egész épület, a pavillon és a tengeri fürdő renoválva lettek. Jelenlegi bérlője Csilléry Sándor fehérmegyei nagybirtokos. Kiszállás Cirkvenicán a Therapia saját mólóján.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók** Linhart színházi festőnél és disztionél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-léle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x Az előkelő világ kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba vésvé vannak és így tulkövetelés nem létezik.

x Dr. Hönlög Izsó elektroterapeutai és Röntgen-Intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban s főképp idegbetegek (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szívbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsábadban, álmatlanságban szenvedők stb. találhatnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x Felhívjuk olvasóinkat Keleti J. kötszerész mai számunkban megjelent hirdetésére.

x A Beretvás-léle Migrén-pasztilla öt perc alatt mindenféle heves főfájást biztosan megszüntet. Egydoboz (24 pasztilla) ára 1 korona 20 fillér minden gyógyszerárban.

Divat.

Budapest, április 4.

Az idei tavaszi divat mindenkié, mint ahogy mindenkié maga a szinpopmász tavasz is. Ki-ki választhat magának egy-egy virágot izlése és módja szerint. Rózsát, kaméliát, rhododendront a tehetősebbek, ibolyát, kankalint azok, akiknek szűkebb marokkal mért a sors a földi javakból. Mintha a természet bölcs példáján okult volna a divat, mintha azért vált volna olyan sokoldaluvá, hogy bárki is kinyújthassa karját utána. Hiszen a nagy finanziaális különbözetek már rég megkivánták ezt a megalkuvást. Láttunk nagyon csinos és olcsó anyagból készült berakott kockás aljakat egyszínű kabáttakkal, melyekhez fehér lingerie-zubbonyokat viselnek, vagy bolyhos szövésű, bordúros kelmékből készült trotteuröket, melyek jutányosak és amellet divatosak és czélszerűek is. A látogató-ruhák is sokféleképen módosíthatók, miután a divat elmúlt századok nagy stílusaira utal s konzessziókat tesz minden irányban.

Persze vannak azután ennek a végtelenbe menő toálettsergeknek toálettvezérei is, párisi nagy szalonok büszke kreálói, amelyeknek egyéni jellegéért egy kis vagyont kér megteremtőjük. Mezey urnak, az Árvay J. cég főnökének jóvoltából volt alkalmam revüt tartani a legelőkelőbb párisi divatújdonságok felett s a hosszú változatos ruhaprogrammnak megrajzolom egy-egy kiváló számát. A délelőtti vagy vásárlási ruhák között legoriginálisabb egy úde, fiatalos kis kosztüm, melynek szoknyája egy darabból van szabva s melyet a megrendelő alakjának méretei szerint szőnek a gyárban. Az alj felfelé elszűkülő kockákából áll, mely fölül sima empire-kabát borul. Az empire egyáltalán uralja a divatot s csak itt-ott vegyül össze egy kissé a Louis XV. stílussal. Nagyon szép egy szürke csikos trotteur ruha, melynek zsinórdiszes, aranygombos boleroja terracotta színű vászonnal van kihajtva.

A délutáni séta már előkelőbb anyagokat kíván meg a kabátos ruhák összeállításához. Legnagyobb részük tussorból készül s kiválóan szép modellt mutatott be Mezey ur ebből az anyagból bouton d'or színben; a szoknya pereme s a félhosszu kabát elkerekített szárnyat dus kézihimzéssel. Nagyon elegánsan hat egy barna filett ruha. Az alj görögös tunikával, lafota befoglalással, a hosszú kabát teljesen befödve selyemre aplikált zsinórdiszítéssel. A modellt azonnal az udvar egyik bájos Budapesten tartózkodó hölgytagja rendelte meg.

Egy egészen új és fontos toálettzikké vált a mellény, mely csaknem teljesen független és különálló ruhadarabot képez. Vannak egyszor és kétszorig gombbal ellátottak, derékig és jóval derékon alul érők, posztóbból, tussorból és mintázott szines antilopbőrökből készültek, de legszebbek a nagy rococo mintázatu vászonmellények vidám, rózsás alapzattal s elütő zsinórbefoglalással. Nagyon disztíngvált újdonságzámba megy a tanger-selyem, az a vastagon recézett, kissé czeremoniós anyag, melyből anyáink gálaruhái készültek s melyet most kabátos utcái ruhákra dolgoznak fel.

A látogató ruhák közül legeredetibb és stílusban, művészi összeállításban legtökéletesebb Paquinnek egy kreációja, mely sötétkék gyapjukelméből készült s a legkisebb eltérés vagy megalkuvás nélkül tárja fel előttünk Beauharnais Josephin bájos viseletét. Párja egy millefleur virágos pain brulé alapu tussor ruha sokszínű filett díszszel és valencienne mellénykével.

Rondeau-Templier egy fekete pettyes foulard ruhával exczellált, melynek berakott empire szoknyáján harmónikus bordúrok futnak végig, míg a derékat zöld selyempántokra helyezett batiszt himzés díszíti. Ugyanez a műterem szállított egy halványkék mouselin-ruhát is valencienne medaillonokkal és szalagdíszszel, mely majd a versenyeken lesz hivatva brillirozni.

A kabátokban mind egyre nő a luxus a forma és az anyag megválasztásában egyaránt. Szinben a fehér mellett a zöld és aranybarna tónusok dominálnak. Nagyon szép egy ecris filett kabát modelje vászonújtasírozással s egy másik ugyanez anyagból készült szürke színben tartott dus redzetti köpenyé, melyet apró tafota rózsácskák díszítenek.

Kalapokban a nagy és legnagyobb formák váltakoznak a tokkokkal, melyeknek karimánélküli felét vagy Grenze-szerű csipkefodor, vagy Pompadour-szerű virágfüzér veszi körül. A fodrozott szélű, nagy és lapos tafota-kalapoknak is vannak hívei, míg Nizában csaknem kizárólagosan virággal borított kalapokat hordanak, vagy pedig azokat az idomtalan iözőedény formájú szalmalábasokat, melyeket az itteni kalapszalónok mint utolsó újdonságot mutatnak be.

Vera Violetta.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Félszakadt bemutató.

— Leszakadt a vasfüggöny. —

A Magyar Színházban ma estére volt kitűzve Dálnoky Nagy Lajos „Az attasé apja” című 3 felvonásos új vígjátékának első előadása. A nézőtér egészen megtelt, nagyrészt a szerző ismerőivel — ugyszólván az aradvárosi és megyei előkelőség teljes számmal megjelent. A hangulat felette kedvező volt s az újdonság első felvonása nagy érdeklődés mellett folyt le, s amikor a függöny lebecsátkozott, a szereplőknek a szerzővel együtt hatszor is meg kellett jelenni. A közönség nagy várakozással várta a kedvesen induló cselekvény folytatását. A felvonásközben a férfiak az Apponyi miniszter audienciáján tett tapasztalataikat, a nők pedig bevásárlásaikról és láogatásaikról számoltak be egymásnak. A derült zsongásnak a második felvonás kezdetének jelzése vetett véget. Az ismerősök még sebtiben odasugták egymásnak:

— Te is holnap utazol haza?

— Holnap. A vasutnál találkozunk.

Korán tervezgettek. A színpad felől egy tompa zuhanás hallatszott és a néhány arasznyira felhúzott vasfüggöny ujjra lebecsátkozott. A színpadról hangzó fájdalmas jajszó és füstnek látszó porfelleg általános riadalmat okozott. A közönség felugrált; az első sorokban ülő férfiak — sajnos, éppen a férfiak mutatkoztak nyulszívűeknek! — átszótek a székek támláin. Tannay Frigyes, a Vígsház művésze az igazgatói páholyból a színpadra rohant: feleségeért, T. Halmy Margitért remegett, aki mint rendező és szereplő volt a darabban előglálva. A pánik már-már félelmes arányokat kezdett ölteni, amikor a vasfüggöny aijtája megnyílt s Beöthy László igazgató megjelent és néhány megnyugtató szóval lecsillapította az ideges közönséget. Mindenki elfoglalta a helyét és azt a látszatot iparkodott kelteni, hogy ő nem vesztette el a lélekjelenlétét. Egy hosszúnak tetsző negyedóra mulva Beöthy László egy emeleti páholyból tudatta a közönséggel, hogy a vasfüggöny ellensúlyozója leszakadt, a függönnyt hamarjában felhuzni nem lehet, e miatt az előadást nem folytathatják. A mára váltott jegyek holnap is érvényesek, amikor „Az attasé apja” bemutatóját elejétől megisméttlik. A közönség kedélyesen fogta föl az incidenst s az igaz-

gatót és Dálnoky Nagy Lajost életve szétosztott. Bucsuzás közben az ismerősök átszóltak egymáshoz:

— Holnap itt maradsz?

— Természetesen!

— Tehát, viszontlátásig a premiéren!

A szegény szerző bemutatóelőtti szorongatottsága huszonnégy órával megtoldott, a közönség kellemesnek ígérkező estéje megzavartott... egyéb baj, szerencsére nem történt. De történhetett volna! A vasfüggönynek nyolcz métermázsát nyomó leszakadt ellensúlyja éppen egy díszítő mellett zuhant le. A munkás felesége látta a veszélyt s ijedében elájult. A szerencsésen megmenekült férje karjaiban tért magához. Beöthy László nyilatkozata szerint nem emlékszik hasonló esetre. A vasfüggönnyt tíz munkás segítségével fel tudta volna huzatni, de nem merte a kísérletet megkockázni. Helyesebb is így. Holnapig mindent rendbe lehet hozni és a szereplők, T. Halmy Margittal az élükön, kárpótolhatják a közönséget és — a szerzőt.

K. E.

(*) Opera. Bellini „Norma”-ja már régen lekerült a m. kir. opera repertoírjáról. Valamikor régen, amikor még Wilt Mária élt, akkor gyakran jelent meg Norma, a főlősnő a színpadon és a közönség a régi, elavult muzsika kopott színeit észre se vette. Most más időben élünk. Itália ifju genialis gárdája kiszorította a régi mestereket és így Norma csak akkor jut szóhoz, ha valamely művésznő parádés szerepnek választja. Sebeők Sári frankfurti operaénekesnő kedvéért vették elő a dalmüvet a könyvtár valamely zugából és ma csodálatos mód zsufojt ház hallgatta végig. Sebeők Sári magyar születésű, aki eddig néhány előkelő külföldi színpadon szerepelt. Most hazajött. Talán szerződési czélből jött, de lehet, hogy csak azért, hogy megmutassa itthon is, hogy mit tud, mit tanult a külföldön. Bármilyen is a hazajövetel indoka, semmiképpen sem sajnáljuk a mai találkozást. Széphanu énekesnővel állunk szemben, aki nem mindennapos művészi kvalitásokkal rendelkezik. Ez egy magas, ugynevezett drámai koloratura, amely nem művel ugyan csodákat és éppen a legfelsőbb csúcson hangzik elérhetetlennek, de a hang maga rendes skálájában ugyszólván hatalmasnak, az énekiskola és előadás perfekt művészenek mondható. Egyenletes trillákkal, meglepően ügyes futamokkal brillirozott ma este és a nehéz, nagy szerepet rendkívül érdekessé tudta tenni. Mindenesetre várjuk további felépéseit, hogy más szerepekben is megismerhessük. A közönség nagy melegséggel fogadta a vendégművésznőt és nyílt színen is kitapsolta. A többi szereplők közül Szilágyiné korrekt és kellemes Adaligisája, Lunardi érczes, harsogó hangú Severje érdemelnek említést. Venczei kezdetleges iskolázottsággal legfeljebb elfogadható volt. A zenekar élén Szikla nagyon derekasan megálta a helyét, ellenben a színpadi zenekar félelmetesen hamisan játszott. Ugylátszik siettek haza — Budakeszire. e. a.

(*) A színművészeti akadémia utolsó előadása.

Az Uránia színpadán ma délután bucsuztak el a végzett növendékek a fővárosi közönségtől. Utolsó darabjuk az „Egyetlen leány” volt, gróf Foedro Sándor egyfelvonásos vígjátéka, melyben Makay Margit, Ambrus Kamilla, Vendrey Klára, Gombaszögi Frida és Várnai Janka játszottak, a férfiak közül Lévai Elemér, Szemere Gyula, Kereszti Sándor, Forgács Sándor és Konkoly Károly, csupa első éves növendékek, kiknek betanításával Csillag Teréz meglepő sikert ért el. Van köztük egy-két tehetség, kiknek szép jövőt lehet ísólni. Az előadást táncgyakorlatok előzték meg, melyekben résztvett ugyszólván az egész zeneakadémia. Tizenkét táncszám volt; az első négyet, a polonaise, courantet, menuettet és gavotteot 10—20 pár tánczolta igen kecsesen, ezeket páros és magántánczok követték, melyekben előnyösen tűnt ki Benes Ilona, Bányay Irén, Manheit Mária, Dán Katicza és Narczis Emma. Végül vívőgyakorlatok következtek Fodor Károly tanár vezetésével, ki az első éves férfi- és nőnövendékeinek készségét mutatta be. A közönségnek a szabatosan előadott vívőverseny és iskolavívás nagyon tetszett s végül zajos ovációkban részesítette az akadémia vívótanárait.

(*) Gróf Andrassy Gyula jubileuma. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter tíz év óta elnöke a Nemzeti Szalon művészeti egyesületnek. A jubiláris évforduló alkalmából a Nemzeti Szalon igazgatósága és választmánya ünneplésben fogja részesíteni illusztris elnökét. A Nemzeti Szalon e hó 16-án, csütörtökön délután öt órakor tartja meg rendes évi közgyűlését, amelyen első sorban Ernszt Lajos ügyvezető-igazgató méltatja az elnöknek a Nemzeti Szalon felvirágoztatása körül szerzett hervadhatatlan érdemeit. Az egyesület művésztageiai részéről Kacziány Ödön festőművész fogja üdvözölni az elnököt.

(*) Új folyóirat. Az Atheneum nyomdájából új művészi folyóirat első száma került ma ki, mely már alakjánál fogva a legszelebb körökben nagy érdeklődésre számíthat. Belső tartalmának értékére nézve Málnai Béla főszerkesztő és Székely Dezső felelős szerkesztő nyújtanak garanciát. Az új, havonként megjelenő folyóirat címe „A Ház”, célja a magyar építőművészet továbbfejlesztése. A nálunk szokatlan izléssel illusztrált és művészen rendezett lap első számába dr. Koronghi Lippich Elek, Málnai Béla és dr. Czákó Elemér irtak értékes cikkeket a magyar építőművészetről. Azonkívül számos, az építészet közkérdéseit tárgyaló kisebb-nagyobb cikk gazdagítja az előkelőség jegyében indult folyóiratot, melynek első száma főleg Laehner Ödön magyaros építészeti eredményeit tárgyalja.

(*) Új csodagyermek hangversenye. A Fodor-féle zeneiskolának egy alig 13 éves növendéke László Sándor, meglepő sikert aratott egy előkelő vidéki hangversenyen. A székesfehérvári Zenekedvelő-Egyesületnek meghívására Tarnay Alajos kiváló zongoraművészünk helyett, aki közbelépti okok miatt nem mehetett le, ezt a kis csodagyermeket léptette fel a rendezőség s — amint nekünk jelentik — a közönség olyan hálás figyelemben részesítette a kis László Sándort, mint a kész művészeket szokta. A fiucska Mozart zongorahangversenyét játszotta, olyan technikával, hogy vége-hossza nem volt a tapsnak. Tizenegyszer hívták ki a fiatal művészt, aki néhány pompás ráadással viszonzta a nagy érdeklődést. Közreműködött az estélyen Kacsicsné-Durigo Ilona, aki szintén szép sikerrel adott elő néhány dalt. A székesfehérvári honvédzenekar Frycaj Richárd karmester zseniális vezetése mellett kísérte László Sándort és külön zene-számokat is adott elő.

(*) Grófi Vay Péter külföldön. Grófi Vay Péter apostoli protonotárius, a kiváló orientalista és műtörténész, akinek keletásiai tanulmányutja eredményeképp legközelebb jelenik meg egy nagyobb munkája „Ázsia művészete” cím alatt, a jövő héten ismét hosszabb külföldi utra indul. A kiváló képzettségű főpap elutazása bizonyára meglepő, mert több évig tartott legutolsó tanulmányutjáról azzal az elhatározással tért vissza Magyarországra, hogy képességeit és munkaerőjét itthon érvényesítse. Minthogy azonban idehaza mindaddig nem kínálkozott hajlalmának és főleg a művészeti közélet terén kifejtési szándékait tevékenységének megfelelő munkakör, a tudós főpap újból elhagyja Magyarországot. Első utja Berlinbe, Párisba és Londonba viszi, ahol egyidőben jelennek meg német, francia és angol nyelven „Amerikai tanulmányai”, miután a „Kelet császárságai” című, tavalyi nagyszerű munkája Paul Emil párisi kiadásában már megjelent és osztatlan sikert aratott a külföldön. A gróf ennek folytán felbontja mindazokat a köteleket, amelyek őt a magyar művészeti élethez fűzik, amit az is bizonyít, hogy a „Magyar Művészet” Nagyváradon tegnap megnyílt műtárlata keretében tervezett fölolvasását is lemondta, amit a tárlat rendezőjéhez dr. Rózsa Miklóshoz intézett levélben hozott a nagyváradiak tudomására.

(*) Lehá: Ferencz halála. A Három feleség szereplői, élükön Küry Klárával, továbbá Környeivel, Turchányi Olgával, Szilágyi Dusival, Horváthtal, Petrás Bóskével, Sajóval, Andorffyval és Virággal, kedves elismerésben részesültek a szerző részéről. Lehár Ferencz ugyanis hálás köszönő sorok kíséretében elküldötte nekik egész operettjének eredeti kéziratát, mindeniküknek a saját énekrészét, ezek között a városzerte népszerűvé lett altató dalt, rózsza keringőt, Moulou Rouge nótát és a tánczketősöket. A Három feleség természetesen dominál a Népszínház műsorán; hétfő és péntek kivételével, amikor Blaha Lujza lép fel a nagymamában, minden este színpadra kerül.

(*) A Nagymama ünneplő előadása. A hétfői Nagymama előadást ünneplő avatja egy rendkívül alkalom. A Blaha Lujza gyönyörű darabját ugyanis a tavaszi vásárra érkező külföldi vendégek tiszteletére játszik, akik a páholyok és földszinti jegyek nagy részét már előre lefoglalták a vásár rendezősége révén, hogy így előre helyet biztosítsanak maguknak a Blaha Lujza csodás művészetében gyönyörködő telt házban. Az előadást ez alkalommal a Berlioz-féle Rákóczi-nyitány kezd meg és a darab előtt még alkalmi köszöntő van, melyet Batori Gizella mond el.

(*) A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya 1908. április 6-án, hétfőn, délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai: 1. Ratz István l.-t.: „Az izmokban elősködő végvények és a magyar faunában előforduló fajaik” című székfoglaló értekezése. 2. Fejér Lipót részéről: „A Laplace-féle sorokról”, előterjeszti Kürschak József l.-t.

(*) Axell Gallen ünneplése. A Budapesten időző hírneves finn festőművész, Axell Gallen Kallela tiszteletére a Magyar Iparművészeti Társulat április 6-án, hétfőn az Országos Kaszinóban lakomát rendez, amelyre a többi művészeti egyesületeket is meghívta.

(*) A visszautasított kiállítás. A Mücsarnok tárlatáról visszautasított művészek kiállítására a jövő hét végén nyílik meg a Gresham-palotában. Belépődíj 50 fillér lesz.

(*) De Amicis emlékezete Fiumében. A nemrég elhunyt nagy olasz írónak, De Amicis-nak emlékeztétét különös melegséggel ápolja Fiume olasz lakossága. Az egyes társaságok, társaságok sorra emlékünnepeket rendeznek az elhunyt író emlékének tiszteletére. Az olasz irodalmi kör több De Amicis-féle ösztöndíjat is alapított, amelyet olyan iskolás gyermekek kapnak, akik az olasz nyelvben a legjobb előhaladást tanúsítják. A városi iskolaszék tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy az összes városi iskolákban emlékünnepeket tartanak és a legfőbb városi elemi iskolát a nagy olasz íróról „De Amicis iskola”-nak nevezi el.

(*) Főherczegek a fényképezési kiállításon. A Magyar Amatőrök Szövetsége május hó végén nagyszabású művészfotográfiai kiállítást rendez a városi Mücsarnokban, amelyen ugyancsak előkelő két amatőr fényképész is fog kiállítani: József főherczeg és Frigyes főherczeg felesége, Izabella főherczegasszony. Elhatározásukat a szövetség elnökével: Pogány Lajos országgyűlési képviselővel tudatták s az természetesen igen nagy örömet okozott a szövetségben; mert beismert tény, hogy egy főherczeg, valamint a főherczegnő igen gazdag kollektívával bírnak.

(*) A Mücsarnokból. A tavaszi tárlaton holnap, vasárnap megismétlik a csütörtöki magyar hangversenyt, amely nagy sikert aratott. A hangverseny előadják: Erkel, Liszt, Lehár Ferencz, Huszka Jenő, Demény Dezső és Bachó István darabjait. A koncert este fél nyolc órától tizenegyig tart, Belépődíj egy korona.

(*) A karszemélyzet jutalmajátéka. A Népszínház-Vigopera névtelen hőseinek, a kar- és balettszemélyzetnek április 11-én délután 3 órakor lesz a jutalmajátéka, mely alkalommal a Tündérlak Magyarhonban című népszínház kerül színpadra Blaha Lujza asszonnyal a főszerepben. Az előadás keretében nagyszabású hangverseny is lesz, melyen a főváros elsőrendű művésznői és művészei vesznek részt. A közreműködők teljes névsorát és a változatos műsort legközelebb fogják közzéadni. Jegyek ezen érdekes előadásra a rendes esti helyárok mellett elővételi díj nélkül már a mai naptól válthatók a Népszínház-Vigopera elővételi pénztáránál és a karszemélyzet tagjainál.

(*) Feinhals Frigyes bajor kir. kamaranékes jövő csütörtökön, e hó 9-én a Vigadó nagytermében rendezendő egyetlen dalestélyére a következő végleges műsort állapította meg: Marschner nagy ária Hans Heiling cz. operából, Schumann Sängers Trost, Sonntags am Rhein, Intermezzo, In's Freie, Schubert Dem Unendlichen, An Schwager Kronos, Sei mir gegrüsst, Loewe Odin's Meeresritt, der Schatzgräber. Feinhals hangversenye, amelyre a budapesti társaság érdeme váltott jegyet, a hangversenyazon méltó ünnepi befejezője lesz. Fennmaradt jegyek csekély számban Méry Bélánál válthatók.

(*) A római nagy művészeti díjak. A Fraknoi Vilmos püspök által alapított római nagy művészeti díjakra hirdetett pályázat határideje március 31-én járt le. A pályázatban mintegy husz szobrász és festőművész vett részt. Az Országos Képzőművészeti Tanács a beérkezett pályaművek alapján közelebb fog dönteni a pályázat sorsáról. A döntésben részt vesz Fraknoi Vilmos püspök is, aki állandóan Budapesten tartózkodik.

(*) Hangverseny. A Fodor-féle zeneiskola pénteken e hó 10-én tartja a Royal-szálló dísztermében ez évi második nyilvános hangversenyét. A műsoron ezúttal a 120 tagú női énekkar is szerepel, előadván Haydn „Esti fohász”-át és Siklós Albert „Mesé”-jét. Jegyek az intézet igazgatósági irodájában (Liszt Ferencz-tér 4.) kaphatók.

6 visít Fénykép 1 f 50
HUNNIA FÉNYKÉPESZ.
BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 6.

Böjti mulatságok.

** A Postás-Kaszinó estélye. A Postás-Kaszinó ma este szépen sikerült mulatsággal róta le tartozását farsangszakának. Nagy és díszes társaság keretében hamisítatlan farsangi hangulatot teremtett, melyben és melylyel elfelejtették, hogy már a böjti mulatságokon is tullest. Az estélyt hangverseny vezette be, melyben Horváth Sarolta, Makray Erzs, Erdős Imre és Erdős Mátyás nagy sikerrel szerepeltek. Az est sikere azonban bogáti Hajdu Irén és Margit előadásaiban kulminált, akik művészi czimbalomjátékukkal sok tapsot váltottak ki a közönség soraiból, amit számos ráadással kellett meghálálniok. Hangverseny után reggeli tartó tánc következett, melyen negyven pár vett részt.

** A Gyöngyvér-Társaság szombaton este tartotta hangversenyét és Székely Vladimir, a rendőri sajtóiroda főnöke felolvasásával egybekötött táncestélyét, melyen a közönség oly nagy számban jelent meg, hogy a VII. ker. függetlenségi kör termet befogadni alig tudták.

FŐVÁROS.

Budapest szépséghibái.

Budapest, április 4.

Budapest — ha lehet a sablonos hasonlattal élni — szép és ifjú hölgy, akiben első pillanatra kedve telik mindenkinek. De később szembeötlőnek a szépséghibák, amelyek rontják a hatást és elkedvetlenítik úgy a belföldi, mint az idegent. A világvárosok közt talán egy sincs, ahol az igazi világvárosias oly közel fekszik a faluhoz, ahol a grandiózus dolgokhoz szinte átmenet nélkül simul a primitív. Egy gyönyörű, Párishoz méltó utcából jobbra térünk és a szimpla kisváros rontja kedvünket.

Sokat irtak arról, hogy a fővárosi ügyeket ne csak hivatalokból nézzék, az illetékes faktorok menjenek ki az utcára és nyissák ki értő szemüket. És fognak találni ezer olyan apró és nagy hibát, amelynek jelenléte zavar és a melynek eltávolítása talán annyi pénzbe se kerül, mint a mennyi papírost, írást és munkaerőt pocskolnak rá.

A szűk látókört, a mostohaságot, a hivatalos eljárás merevségét különösen a budai oldal érz. Buda és Pest: ezer és egy. Mintha nem is Pesthez tartoznák a jobbpart, mintha nem egy ugyanazon koponyák gondoskodnának a két városrészről, mintha a nagyváros mellett egy szerény és gazdátlan kis város szégyenkezne. Mások a színek, más a levegő Budán és a fővárosi ember, ha Budára kerül, úgy érzi magát, mintha valami távoli kis városba csöppent volna.

A Margit-hidig még valahogy tart a rossz kövezet birodalma, de azután a sártól nyakig sülyedt kisváros óbégát, szégyenére mindenféle városi hatóságnak, mindenféle nagyvárosi öntudatnak. A polgármester ur invitálja be a városatyákat és ránduljanak ki egyszer a Remetehegy és Mátyás-hegy irányában. Lehetőleg vigyenek magukkal idegen vendégeket — most ugyanis itt időznek a berliniek — és szégyenkezzenek az idegenek csodálkozó és korholó pillantásai alatt. Sőt szégyenkezzenek az idegenek habozó kérdései miatt is. Mert a külföldi ember, aki hallott a budapesti lakásinségről, hallott a budapesti nyomorról, büdös barakkokról, inséglakásokról, csodálkozva fogja kérdezni, hogy miért nem építik ki Budapestnek ezt a gyönyörű fekvésű, egészséges levegőjű vidékét, ahol könnyen és olcsón sok-sok hajlékot lehetne emelni a szegény embereknek. És a polgármester aligha fogja megmondani az igazat. Nem fogja bevallani, hogy nembánomságból ezen a környéken nincs se ut, se víz, se világítás, se rendőr. Nem fogja bevallani, hogy ezen a be-

cses területen csak gaz, csenevész bokor és csirkefogó terem és a polgár rettegve gondol arra, hogy itt hajlékot emeljen vagy béreljen. Ki lakják a Mátyás- vagy a Remetehegyen, amikor oda egy vizmosásos, szakadékos hegyi ut vezet, hasonló a Tátra legvadregényesebb utaihoz, amelyen lehetetlen minden közlekedés. Lehetetlen a költözködés, mert nincs szegény ember, aki egy tízperces utért tíz koronát fizessen egy hatlovas előfogatóért. De nincs senki, aki hazatérve nehéz munkájából, agyonveresse magát a rosszul világított gyöngye közbiztonságu utakon. Az állatvédő egyesület figyelje meg, hogy mit jelent a kisczellai uton egy más körülmények közt könnyű fuvar. Hallatlan állatkinzással jár minden lépés és az embernek megcsúsz a szive a gőzölgő, tajtékos lovakon, amint erőlködve huznak egy kocsi a meredek uton.

Jó volna megtudni, hogy kinek az érdeke nem engedi, hogy ez a vidék ne fejlődjék. A városé nem lehet, hiszen pár ezer koronával sok üdvös javítást lehetne eszközölni azon a vidéken. Érdekes volna megtudni, hogy azon a fejlődésre képes vidéken ki gátolja meg, hogy rendes ut, rendes világítás, iható víz és kellőszámu rendőrlégénység legyen. Jó volna tudni, hogy kinek a nyakát kell megfogni vasmarkokkal és szorítani, amíg elenged egy ily nagy városrészt és engedi, hogy fölvirágozzék. Nem merjük hinni, hogy a tanács a bűnös, amely aktákba és más horizontrontó dolgokba temetkezve nem vesz észre sürgősen szükséges dolgokat és rövidlátásában súlyos mulasztásokat követ el. Talán a mérnöki hivatal? Talán a közmunka-tanács? Nagyon érdemes volna ezt tudni egészen bizonyosan, mert bűnös mulasztást követ el, aki negligálja a sok hasznos tanácsot, amit ebben az irányban adtak.

Azt is jó volna tudni, hogy a Közuti Villamos miért nem építi ki azt a már megengedett utvonalat, amely parallel a Lajos-utczával közvetitene a forgalmat. Ez a vonal lehetővé tenné, hogy az egész paragon heverő terület kiépüljön és hozzájáruljon annak a rettenetes bajnak a szanálásához, amit úgy hívunk: lakásinség.

Egy vidék hibáit soroltuk föl, de ilyen mostoha vidék van Budapesten száz. Szinte megdöbbentő, hogy a mi viszonyaink közt a város nem dolgozik lázas erővel éjjel-nappal, hogy mindenféle orvoslással segítsen ezeknek a városrészeknek bajain és nem tesz meg mindent, ami ezt a mostoha vidéket bekapcsolja a nagyvárosba.

Külföldön ehhez hasonló nincsen. Megbecsülik a földet és tudják mi az polgár, egészségg, jólét és emberség. És mindezeknek a nevében és mindezekért hasznosítják a paragon heverő területeket. Nálunk száraz akták és erdektelen, haszontalan dolgok halmaza mögött nem tekint elő a magisztrátus és a papirhalmok mögött süketen hallgat, amikor az adófizető polgár türelmesen panaszkodik, esdve kér, legföljebb diszkrétan káromkodik. Mindenáron botrány kell ahhoz, hogy a város praktikus dolgok iránt fogékony legyen?

(A Kossuth Lajos-utczai villamos. A főváros még 1904-ben elhatározta, hogy a Kossuth Lajos-utczán át megengedi a villamos vasut építését s felhívta a közuti vasúttársaságot, hogy a csatlakozó vonalak terveit mutassa be. A főváros egyúttal meghatározta azokat a feltételeket is, amelyeknek teljesítését követelte a vonal engedélyezése ellenében a társaságtól. Ezek között első helyen állott a tarifa egységesítése és leszállítása, az átszálló forgalom kiterjesztése, több új vonal létesítése s az alkalmazottak sorsának a javítása. Ugyanakkor Kollár Lajos és társai bizottsági tagok javaslatot tettek, hogy a szakaszhatárok kiterjesztessenek s a szakaszjegyek ára 10 fillér, az átszálló-jegyeké pedig bármely részletben 20 fillér legyen. A közuti vasúttársaság az 1904-ben kapott felhívásra hosszabb tanulmányozási időt kért, amelyet négyszer-ötször hosszabbítottak meg. Az utolsó terminus most járt le márczius 31-én. A társaság újból elmulasztotta a javaslatokra való válaszadást, sőt most a határidő meghosszabbítását sem kérte. A tanács ma felhívta a társaságot, hogy a vasut ügyében haladéktalanul nyilatkozzék, mert az így elintézését tovább halasztani nem lehet.

(Az adófizetés eredménye. Almády Gyula fővárosi főpénztáros ma mutatta ki a márczius hónapban befolyt összegeket. E szerint állami adóban, hadmentességi díjban és kereskedelmi kamatokban be-

fizettek 1,609,542 korona 84 fillért; községi adópótlékban, házbérkrajczárban 346,234 korona 98 fillért; utadoban 15017 korona 33 fillért; kereskedelmi és iparkamarai illetékben 7340 korona 73 fillért; betegápolási pótdobban 66,701 korona 89 fillért. Összesen 2,044,837 korona 77 fillért. A fizető felek száma 25,766 volt. — Az összes kerületi pénztáraknál január 1-től márczius hónap végeig befolyt 13,751,954 korona 95 fillér, míg a mult év hasonló időszakában 13,201,921 korona 7 fillér. E szerint az idén 550,033 korona 88 fillérrel többet fizettek be.

(Pestmegye új tiszteletbeli főorvosa. Gulner Gyula pestmegyei főispán dr. Baán Sándor budapesti működő orvost Pestmegye tiszteletbeli főorvosává nevezte ki.

Nyílt-tér

(A rovatban közlöttéket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Serravallo

China-bóra vassal.

Erősítőszert gyengeségben szenvedőknek, vérszegényeknek és ödémáknak. Étvágyteljesítő, ideget erősítő, vért javító-szer.

Különösen jó. — Több mint 5000 orvosi ajánlat.

SERRAVALLO J. Trieste-Barcola.

Kapható a gyógyszerárakban. Fél literes üveg 2 K 60 fill. Egy literes üveg 4 K 80 fill.

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-melozkén s források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermalis fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos orvosi ellátás. Csusz, köszvény, ideg-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budapest-Buda.

„Szt.-Lukácsfürdő” Rézsz.-Társaság

Nyaraló.

A Ludai hegyvidéken, villamos mentén, nagy befásított kertben felvő három tágas szobából, konyha és mellékhelyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. Telefon 586.

Erzsébet Fürdő

Ez a (Kelenföldi) Egész évben nyitva van. Villamos közlekedés a fürdőig.

Az az 1907-es, hazánk legjobb újságja, most háromnegyedére (áprilistól—decemberig) 9 koronával előfizet:

ingyen kapja az Ústökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

600 oldal vicc, kép humor, stb. — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük.)

Czím: Ústökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az »Egyetértés« előfizetői ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményesen aron (Hozzájárulva 2 kor. Felétre 4 kor. Hárónnegyed-övre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csak az 1908. évi január, márcziusi számokat kapják.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Negyedik nap. —

A hűvös idő dacára élénk látogatottság mellett folyt le a tavaszi meeting mai negyedik napja. A papirforma ismét bevált és majd mindegyik futamban a fogadott lovak voltak frontban. A nap két jobban dotált versenye közül a 3000 koronás Verbung-gátverseny, miként előrelátható is volt, a Reeves H. istálló zsákmánya lett Breakwater révén, amely e meetingen immár 2-ik versenyt nyerte. Az ugyancsak 3000 koronával dotált Megyeri díjban pedig Madelaine révén végre a népszerű Rohonczy-istálló jutott jól megérdemelt győzelemhez.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók handicapja. Díj 1500 korona. Táv 1200 méter. 1. Péchy A. 36 pk Kochanka 64½ kg. (Czárán Z.), 2. Seprősi ménés 66 sk Nem bánom 74 kg. (Czárán J.), 3. Zombory R. 36 pk La Beauté 64½ kg. (Pálffy). Futottak még: Ronulla (Wodjäger), Thija (Sibrik), Pink (Zangen), Rántás (Tulajdonos), Pattó (báró Eltz), Fityóka (Issekutz), Leontine (Kiss G.), Cora (Nádaskay). Küzdelem után fejhosszal nyerve, ötnegyed hosszal harmadik. — Tot.: 10:31, 20:31, 31, 122.

II. Megyeri díj. Díj 3000 korona. Táv 2400 méter. 1. Rohonczy G. 66 sk Madelaine 52½ (Pretzner), 2. Geist G. 56 sk Torta 54½ (Ulrichshofer), 3. gróf Esterházy P. 46 pk Gebacht 52½ kg. (Smeida V.). Futott még: Banzai (Bocskai). Könnyen 3 hosszal nyerve, ½ hosszal harmadik. — Tot.: 10:24, 20:24, 24.

III. Verbung-gátverseny. Díj 3000 korona. Táv 2600 méter. 1. Reeves H. 46 sk Breakwater 63 kg. (Huxtable), 2. Junker J. urnő 66 sk Loredan 68½ kg. (Kapusek), 3. Geist G. 46 pk Panasz 63 kg. (Csompora). Futott még: Curry (Seidemann). Könnyen 2 hosszal nyerve, 10 hosszal harmadik. — Tot.: 10:14, 20:22, 28.

IV. Eladók akadályverseny handicapja. Díj 1800 korona. Táv 3600 méter. 1. Liptay B. 46 pk Excellence 65 kg. (Galló), 2. Reeves H. 46 sk Mohrenseele 67½ kg. (Huxtable), 3. báró Schwaben-Durneisz Gy. ihdn. 46 sk Morbihan 61½ kg. (Neumann). Futottak még: Tüstént (Csompora), Felemás (Lawton), Tyrann (Kiss V.). Könnyen 4 hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:53, 20:29, 24.

V. Hároméves nyeretlenség versenye. Díj 1800 korona. Táv 1400 méter. 1. Capt. Don sk Ne félj 49½ kg. (Tausz), 2. Jankovich B. Gy. Mazurka 53½ kg. (Smeida), 3. Rohonczy G. pk Ez falut ér 53½ kg. (Pretzner). Futottak még: Pipacs (Schima), Éden (Ulrichshofer), Aurevoir (Pulay). Biztosan ½ hosszal nyerve, 1½ hosszal harmadik. — Tot.: 10:32, 20:36, 31.

VI. Dunakeszi díj. Díj 1800 korona. Táv 1600 méter. 1. Zombory R. 36 sk Jimmy 69½ kg. (Pálffy), 2. Jankovich-Bésán Gy. 36 sk Mehet 71 kg. (Czárán Z.), 3. Seprősi ménés 46 sk Malmaison 75 kg. (Czárán J.). Futottak még: Zsoldos (Issekutz), Boitár (báró Eltz), Treff-Dam (Kiss G.), Macska (Tulajdonos). Küzdelem után nyakhosszal nyerve, 2½ hosszal harmadik. — Tot.: 10:38, 20:29, 27, 131.

— Ötödik nap.

Az alagi tavaszi meeting legjobban dotált versenye, a 20,000 koronás Nagy alagi akadályverseny került holnap dűlőre, az urlovasok kedvelt versenyterén. Az idén legfeljebb 6 ló indulása várható, miután legjobban akadálylovunk, a nagy favorit Nugommorv is indul és ezért istállótulajdonosaink nem akarják lovaikat hiába fárasztani. Nugommorv a nehéz akadályokon valóságos klasszist képvisel és ezidőszent határozottan a monarchia legjobb akadálylova, amelyet sem a horribilis súly, sem a távolság nem akadályoz abban, hogy fényes sikereit tovább is folytassa. Már a mult évben is megnyerte e versenyt és minden jel oda mutat, hogy a holnapi nagy akadályversenyben

Nugommorv

megismétli tavalyi győzelmét. Nugommorv után a mezőny legjobb lovának Sárga csikót tartjuk és ő jelöljük a második helyre.

Jelöltjeink:

- I. Stromboli - Villefranche.
- II. Curr - Gebacht.
- III. Nugommorv - Sárgacsikó.
- IV. Réve - Vezess.
- V. Reeves J. ist. - Wohlklang.
- VI. Dornoch - Fatia Negra.

Cseh-magyar szövetségi mérkőzés.

Budapest, április 4.

A két ország football szövetségeinek repraesentatív csapatai mérköznek holnap délután egymással, a Thököly-uti versenypályán, mely erre az alkalomra lobogó-diszbe öltözött. — Már évek óta folynak ezek a mérkőzések, változatos eredménnyel a magyar, cseh és osztrák szövetségek válogatott csapatai között. Sportszempontból vajmi csekély jelentőségük van, mert hiszen egy-egy mérkőzés eredményéből nem lehet a két nemzet erőviszonyait megállapítani. Hogy maguk a szövetségek se tartják ebből a szempontból jelentőségteljesnek a mérkőzéseket, az kitűnik abból is, hogy a válogatottakból álló csapatot nem készítik rendszeresen elő erre a találkozásra.

Ezek a mérkőzések inkább a szövetségek közötti szoros kapcsolatot hivatják dokumentálni, a bairtársi viszony megerősödését, udvariassági tény csupán, melynek tulajdonképpen jelentősége nem a gyepen, hanem a fehér asztalnál elhangzott hivatalos tosztokban van.

A holnapi mérkőzésnek tehát nagy jelentőséget nem kell tulajdonítani, hanem igenis arra kellene törekedni egy a közönségnek, mind a csapat minden tagjának, hogy a nálunk szerepelt cseh csapat a legjobb emlékekkel távozott el tőlünk, nem pedig zöld foltokkal térdeiken.

A két csapat végleges összeállítása a következő:

Cseh csapat: Richter (Smichov), Müller (Smichov), Vessely (Slavia), Irkovszky (Slavia), Kotonc (Slavia), Benda (Slavia), Rozmaizl (Slavia), Karlik (Sparta), Maly (Slavia), Kosek (Slavia), Kundert (Vinohr).

Magyar csapat: Borbás (MAC), Vangel (MAC), Korody (FTC), Schlosser (MTK), Sebestyén (MTK), Gorszky (FTC), Brody (FTC), Ficere (BTC), Csüdör (MTK), Rumbold (FTC), Gilly (33FC).

Bíró: Wilhelm Holley (Oest. Fussball-Verband).

A két csapat összeállítását nézve, feltétlenül komplettebbnek tartjuk a csehekét, melyben két játékos egy csapatból való, még pedig a kontinens legjobb football-klubjából, a Slaviából. Az egész fedeztsor és egy kivételével a csatársor is Slavia, ami a támadásban való nagy erősségüket jelenti. A magyar csapat összeállításában nem látjuk azt a teljes harmóniát, amit a cseheknel. Csatársora három egylethől való.

A fedeztsor is jobb lett volna, ha a harmadik is a FTC-ből való. A kapuban szivesebben láttuk volna Domonkost, a MTK kapusát. A cseh válogatottak szombat este 7 órakor érkeztek meg a nyugati pályaudvaron. Csapatuk a fent közölt teljes összeállításban fog játszani és így a millenáris pálya holnap délután 4 óratól pompás küzdelem színhelye lesz.

A MLSZ. vezetősége a mérkőzésre programokat adott ki, melyeket a match színhelyén a közönség ingyen fog megkapni. A mérkőzés után — este 9 órakor — a cseh vendégek tiszteletére lakoma lesz a József főherczeg-szállodában

() Egyetemenk mezei verseny. Vasárnap délután 11 órakor rendezi a Budapesti Egyetemi Athletikai Club a Főiskolai Sport-szövetség megbízásából az első magyar főiskolai mezei csapat versenyt. Ezzel a versennyel egy év-fől-évre megrendezendő versenynek kezdő lépését teszi meg a BEAC. Ezuttal csak a két budapesti testvér főiskolai sportegyesület, a BEAC és a MAFC méri össze erejét. A verseny utiránya a Fehérvári-ut, Átlós-ut és Villányi-utak közti réteken és a Gellért-hegy dombos oldalán kanyarog; s így az egész verseny lefolyása egy helyről tényleg áttekinthető. Újítás lesz, hogy a fordulókat zászlók jelzik, melyeknél két-két pályabíró fogja ellenőrizni, hogy a versenyzők a kijelölt utat meg ne rövidíthessék. Start fél 11 órakor a BEAC lágymányosi pályája mellett a Fehérvári-uton van. A cél ennek közvetlen közelében az Átlós-utnál. A verseny érdekességét 30 egyetemi hallgató indulása biztosítja.

() Spárta—MTK—FTC. Április 11-én és 12-én a Magyar Testgyakorlók Köre és a Ferencvárosi Torna-Club bainoki csapatai vendégül látjuk a prágai Spártát Budapesten a Thököly-uti pályán. A prágai csapat jelenleg kiváló formában van, mert ebben a szezonban a németországi Deutscher Sportbrüder csapatát 7:0 szenzációs eredménnyel legyőzte. Mult vasárnap a rendkívül szimpatikus prágai csapat erős küzdelem után 3:2 veszített, a Deutscher Fussball ellen, mely eddig óriási goalképeséget áruelt el cred-

ményeivel és pedig 3:0 győzött a First Vienna ellen és 7:0 a bécsi Viktoria ellen. A két magyar csapat is most van legjobb formájában. A MTK a bajnokság élén legszebb sikerét most vasárnap érte el a bécsi WAC ellen, míg a FTC ez idényben veretlenül játszva, aratta egymásután diadalait. A két mérkőzés a saison kiváló eseménynek tekinthető.

() Országos vívóverseny Szegeden. A Szegedi Vívó Egyesület április hó 11. és 12-én rendezendő VI. országos vívóversenyének sikere már előre is biztosítva van, mivel már eddig is igen szép számban neveztek be a versenyre. A verseny: főverseny, középverseny és vén fiuk versenyéből fog állani. Fegyvernem kard és tör. Nevezési díj mindkét fegyvernemre 10 korona. Második nevezési zárlat április hó 9-ének esti 8 órája. Pótnevezésnél 5 korona pótdíj fizetendő.

A győztesek érmei díszes plakettek, már mind elkészültek igen csinos művészi munkák, mindmegannyi értékes műtárgy. A verseny tiszteletdíjait nagy részét már felajánlották. A tiszteletdíjak nagyszámú méltó jutalma lesz a versenyzőknek. Tiszteletdíjakat eddig a következők ajánlottak föl: A magyar kir. honvédelmi miniszter, Szeged szab. kir. város közönsége, a szegedi helyőrség tisztikara, a szegedi hölgyek, Bencsik Lajos gyógyszerész, egyesületi igazgató, Milkó Ferencz gyáros, a szegedi vívó-egyesület, Armentani Ede vívómester, szegedi középiskolák ifjúsága. Igen értékes tiszteletdíjat helyezett kilátásba a m. kir. közoktatásügyi miniszter és a közös hadügyminiszterium.

A verseny az állami főgimnázium (Tisza Lajos-körut 8. sz. a.) tornacsarnokában fog megtartatni. A verseny lefolyása: 1908. április 11-én délelőtt 9 óra kezdettel főverseny tör, kard és vén fiuk versenyének kard minősítési küzdelme, délután 3 órakor középverseny, tör és kard minősítési küzdelem. A tör főverseny döntő küzdelme. A főverseny és a vén fiuk versenyének összes résztvevői 1908. április hó 11-én délelőtt 9 órakor, a középverseny résztvevői 11-én 3 órakor az állami főgimnázium tornatermében a versenybírósnál jelentkezni kötelesek.

() Ezer koronás díjpályázat amatőrfejképekre. A magyar amatőrfejképezés fejlesztése körül szép érdemeket szerzett hazai amatőrfejképek előkelő színvonalu folyóirata: „Az Amatőr”. Képekben és cikkekben, szóval és írásban buzdította már eddig is hazai amatőrfejképezőinket a művészi és nemzeti irányban való haladásra. A most megjelent számban pedig 1000 korona összértékű díjak kitűzésével hívja fel olvasóit a nemes versenyre. A pályázat titkos (anonym) és részt vehet benne minden amatőrfejképező. Külön díjak vannak kitűzve a kezdő, a haladottabb és a művész-amatőrök részére. Az ezer korona összértékű díjakon kívül érmeik, plakettek, dísz-és elismerő oklevelek is kerülnek szétosztásra. Az összes pályamunkákat nyilvános kiállításban fogja bemutatni az Amatőr szerkesztősége. A részletes pályázati feltételekért is az Amatőr szerkesztőségéhez Budapest, VII. Király-utca 89. (május 1-től pedig VII. Baross-tér 15. sz.) alá kell fordulni.

() Országos birkozó-verseny. A Magyar Testgyakorlók Körének országos birkozó-versenye iránt, melyet a Sándor-utcai régi országház gyűléstermében rendez, rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. Ennek a versenynek szenzációja Weisz—Payr-revanche mérkőzése lett volna, de ez elmarad. A két birkozó ugyanis a hét elején együtt dolgozott és ez alkalommal Payr erős bordanyomást kapott, úgy, hogy nem hajlandó holnap a revanche-ra. De ez a revanche-mérkőzés úgy látszik végleg, vagy pedig legalább is ősz előtt nem kerül sorra, mert a májusi országos birkozó bajnokságban se vehet részt Payr, abban az időben ugyanis az olimpiai nyolcasban fog dolgozni. A vasárnapi birkozás nevezési ínyes eredménnyel zárultak. Birkozóink színe-java vesz

benne részt. A fővárosi egyletek közül: a MAC, Postás, BAK, Törekvés és a rendező egyesület adtak le nagyobb számú nevezést. A vidéki nevezések közül említést érdemel a Szegedi Torna Egylet, melynek színei első ízben jelennek meg fővárosi egylet birkozó porondján. Sportszempontból ezért van nagy fontossága ezen versenynek, mert az ott elért győzelmek az egyes győzteseket az olimpiai kiküldetés legjogosultabb aspiránsaivá avatják. A rendező egyesület ez uton is felkéri a versenyzőket, hogy a lemerés és sorsolás megejtése végett d. e. fél 9-kor a helyszínen, régi országház, Főherczeg Sándor-u. jelentkezzenek.

Téli sport-czikkek

Mű- és versenykorcsolák. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 20 fillér. Svéd-, norvég-, sveczi-, tiroli-, hallvölgyi- és amerikai rodal sport es gyermek-szánkók, 'oboggan stb. Lillanföldi ski 30 korona Norvég ski, jábszárak, hótalpak Téli sportöltözékek és felszerelések Sportarjegyék ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR.

EGYESÜLETEK.

(—) A nagybirtok vámpolltkája. A Társadalomtudományi Társaság ma este félhét órakor Károly-körut 14. szám alatti helyiségében előadó ülést tartott, amelyen a nagybirtok szociális hatásai című sorozat folytatásaként dr. Szende Pál ügyvéd tartott előadást, nagy közönség előtt. Az érdekes előadást a megjelentek nagy érdeklődéssel hallgatták és tetszéssel fogadták.

(—) Öngyilkos gyermekek. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság ma este tartott ülésén dr. Deutsch Ernő főorvos a gyermekek öngyilkosságáról tartott felolvasást. Az elszomorító tényt főképen a degenerációnak és a helytelen nevelésnek tulajdonította a felolvasó. Az előadást mindvégig nagy tetszés kísérte.

(—) Az utca művésze. Relle Pál hírlapíró e hó 8-án, kedden folytatja előadását az utca művészetéről. (Pápai-kör. Menton kávéház.)

(—) Az egyhuzamban való munkaidő. A Magántisztviselők Országos Szövetsége nagyobb mozgalmat indít az egyhuzamban való munkaidő meghonosítása érdekében. Minden főnöki és munkaadó érdekképviseletnek és testületnek, valamint a fővárosi cégeknek körlevelet küld, amelyben a többi közt ezt mondja:

A jelenlegi időpontot felette alkalmasnak véljük arra, hogy a megszakítás nélkül való, ugynevezett angol munkaidővel kísérletképen való berendezkedésre kérjük fel az érdekelte köröket. A megcsappant üzleti forgalom egyrészt, a tavaszi-nyári időszak bekövetkezése másrészt, kiválóképen kedvezőnek mutatkozik arra, hogy ezt a nagyfontosságú, szociális jelentőségű, humánus és gazdasági intézkedést életre keltsük s általa az alkalmazottak társadalmának jelentékeny részét felszabadítsuk a nyomasztó terhek és anyagi gondok alól. A mostani időszak mintha predestinálva volna az átmenetre, mert ha az új kísérlet a jelen időszakban beválik, a rendszer állandósítása és a végleges berendezkedés minden megrázkódtatás nélkül lehetséges lesz. A fővárosi pénzüzetek egy része már is meghonosította ezt az új rendet. A magántisztviselők jól fel fogott gazdasági, szociális és egészségügyi érdekeinek szolgálatában és védelmében kérjük az összes érdekelte tényezőket: testületeket, vállalatokat és munkaadókat, hogy kezdésükben jóindulattal támogassák őket.

Oly készítmények exact, tudományos megvizsgálása, melyeket manapság fogporok gyanánt árusítanak, azon meglepő eredményt adta, hogy közülük sokan oly anyagokat tartalmaznak, melyek a fogzománcra és a foghusra közvetlenül ártalmasak. Mivel mindenáron arra törekednek, hogy a fogak „szép fehérek” legyenek, a fogporokhoz savakat, savanyu sókat, szappanokat, alkáli stb. kevernek. Ezen vegyszerek specifikus sajátságaik folytán ugyan gyorsan hatnak, de e mellett, mint azt minden gondolkodó ember beláthatja, a fogzománcot rontják. Valóban kihágásnak kell tekinteni azt, hogy mint sokszor történik, a fogporokhoz tajtkövet, sepiát, kagylóhéjakat és hasonló anyagokat kevernek. Ily durván ható anyagokat, melyek használatuknál a fogzománcot karczolja, előnyös lehet ugyan használati czikkek tisztítására alkalmazni, de nem a becses fogzománczon. Persze ily módon nem csoda, ha számos ember a legszorgosabb ápolás és állandó fogorvosi kezelés daczára is fogbajokban szenved. E fontos vizsgálatoknak köszöni az Irex-fogpor keletkezését. Az Irex-fogpor minden kártékony, fogrontó alkatrésztől absolute mentes. Az Irex-fogpor a lehető leglágvbabb finomságu, de még elég szemcsés ahhoz, hogy a fogak mechanikus tisztítását eszközölhesse. Az Irex-fogpor tényleg egy ideális készítmény.

Az Irex-auto-szelencze lehetővé teszi a fogpor használatát a nélkül, hogy a kefe a szelenczeben lévő pormenténységgel érintkezésbe jöjjön. Egy különleges tányórkára való rányomással, melyet minden szelenczehez ingyen szolgáltatunk, annyi por ömlik ki, a mennyi egyszeri alkalmazásra szükséges, azután a szelencze önmagától záródik. E módon az Irex-fogpor mindig triss és száraz marad és az utolsó szomig használható. Egy szelencze Irex-fogporra 1,20 K mely naponta való használatnál kb. 2 hónapra elegendő, kapható gyógyszerárkban, drogeriákban és illatszerezészeknél.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Magyar jogászegylet április 8-an, szerdán este hat órakor az Ügyvédi Kamara disztermében (Szemere-utca 10.) teljes ülést tart, amelyen dr. Stammer Rudolf hallei egyetemi tanár előadást tart a „helyes jog”-ról. Előadás után esti fél kilenc órakor a Hungária-szállóban társasvacsora lesz. Vendégeket szívesen látnak.

§ Tüntető ügyvéd. A pécsi országos kiállítás megnyitása alkalmával történt, hogy amikor Kossuth Ferencz miniszter a kiállítás területére érkezett, a főbejárat mellett egy ügyvéd ismételt a becsüget kiabált. Az ügyvédnek a viselkedése miatt a pécsi ügyvédi kamara fegyelmi eljárást tett folyamatba, azonban nem látott fegyelmi vétséget fenforogni s ezért a bepanaszolt ügyvédet felmentette. Ezt az ítéletet a Kuria ügyvédi tanácsa helybenhagyta, mindazonáltal, figyelembe véve azt, hogy a panaszolt ügyvéd viselkedése tüntetésszerű volt, a Kuria ügyvédi tanácsa az ügyvédi rendtartás 73. szakaszának esetleges alkalmazása céljából az iratoknak a kamara választmányához leendő áttételét rendelte el.

§ Megrálgalmazott igazgatóság. Riesz Lajos János magántanító két esztendővel ezelőtt az Első Magyar Szállítási Társaság igazgatóságát levélben s broszúrában azzal vádolta meg, hogy hűtlenül sáfárolódik a társaság vagyonában. A levélbeli rágalmaszást a magántanító a büntető írásbírósnál állott törvényt, ahol ötszázhusz korona pénzbüntetésre ítélték. A nyomtatvány utján elküvetett rágalmaszást az igazgatóság az esküdtbíróshoz fordult, mely mára tüzte ki a főtárgyalást. A tárgyalás megindítása után dr. Fried Vilmos a panaszosok képviselője kijelentette, hogy a levélbeli rágalmaszást az igazgatóság teljes elégtételt kapott a bíróságtól, mely a vádlottat elítélte. Minthogy a broszúrában foglalt sértés teljesen azonos a levélbeli sértéssel, ezt külön eljárás tárgyává tenni nem kívánja, hanem beírja a már kapott elégtétellel s a vádat visszavonják. A bíróság e nyilatkozat folytán az eljárást megszüntette.

§ Hlinka András sajtópöre. Hlinka András volt rózsahegy-i plébános a szegedi államfogházba vonult, hogy két évi büntetését leülje, bucsuczikket irt a „Ludove Novini” című pánszláv lapba rózsahegy-i híveikhez. E cikkben Hlinka többek közt azt mondja, hogy felemelt fővel megy a börtönbe, mert jól tudja, hogy ott a tót nép igazságiért, kell szenvednie. Ha onnan kiszabadul, kettőzött erővel fog a tót nép felszabadításáért harcolni. Az üldözések és börtönök — ugymond — nem fogják eltántorítani a megkezdett harctól, melynek végeztelje a tót népet szabadá tenni. A pozsonyi ügyészség e cikk miatt indított sajtópöret Hlinka ellen. A pozsonyi esküdt-sédek e per tárgyalását május hó 4-ére tüzte ki.

§ Pletyka egy festőművészről. Bajai Béla a főrendiház igazgatója tavaly lépten-nyomon azt híresztelte Dajka Antal festőművészről, hogy két nőismerőse segítségével zsarolóbandát szervezett. A nők ugyanis a festőművész képei értékesítésének leple alatt az igazgató állítása szerint nem éppen erkölcsös üzelmeket folytatnak s a könnyen hívó mecénásokat aztán alaposan megszarolják. Ezt a pletykát Bajai a legjobb családok közt terjesztette, míg végre valaki figyelmeztette a művészt a mendemondára és annak forrására. Dajka erre rágalmaszást a főrendiház igazgatója ellen. A fellejtés folytán a büntető írásbírósnál ma Bajait 300 korona pénzbüntetésre ítélték.

KÖZGAZDASÁG.

Szemle.

Budapest, április 4.

A modern élet hullámai egyre hatalmasabb erővel csapnak át a Duna-Tisza völgyére. A magyar társadalom szinte észrevehetően közeledik a gazdasági eszmék felé és ha még kifejezetten jogász és politikus nemzet vagyunk is, immár belátjuk azt, hogy ma a gazdasági kérdések mozgatiák a világot. Az „extra Hungarum non est vita” elvének hívei napról-napra fogynak és ifjúságunk kezd megbarátkozni a reális pályákkal is. A napról-napra rosszabbodó megélhetési viszonyok kényszerítő erővel végzik el azt, amit Szechényi óta annyi nagy közgazdászunk oly kevés sikerrel hirdetett: a magyar társadalom gazdasági reformját. A kétszer-kettő nagy tudománya egyre több követőt szerez magának s lassanként a köztudatba megy át, hogy a társadalom helyes szociális reformja csak a társadalom gazdasági kérdések gyökeres megoldása után lehetséges.

De a népek és országok egymáshoz való viszonyát sem az érzelmi momentumok, vagy a metafizikai közösségek szabják meg, hanem a gazdasági kérdések. Fajlag, nyelvileg rokon népek irtó gazdasági háborúval törnek egymásra: és a gazdasági érdekközösség rabbillincseket rak a népek szíve mélyén gyökerező izzó faji gyűlöltre is. Ma már ott tartunk — és hál’ Istennek, hogy ez így van — hogy minden művelt embernek át kell futni a közgazdasági rovatokat is, nemcsak a kereskedőnek, iparosnak. De a modern élet sokféle munkát is követel attól, aki az árral akar uszni. Anyit, hogy annak elvégzésére a napnak 24 órája is kevés.

Az „Egyetértés” közgazdasági rovata mindenkor hiven és pontosan tájékoztatja a szakembereket épp úgy, mint a laikust, a napi gazdasági élet eseményeiről. Hogy olvasóinknak az áttekintést mégis megkönnyítsük és a tájékozódást előmozdítsuk, időnként egy új rovatot nyitunk hasábjainkon „Szemle” címmel, melyben érdeme szerint méltatva, tömör vonásokban eléje rajzoljuk az elmúlt napok főbb tanulságait.

A napi krónikás alig-alig bírja kellő gyorsasággal követni a napok forrongó közgazdasági eseményeit s főtörekvése csak az, hogy lehetőleg hű képet nyújtson a megtörtént dolgokról. Olyan a szerepe, mint a pillanat-fényképezésé. Örül, ha tisztán lekapathatja az előtte lármásan tovarohanó tömeget s nem igen áll módjában a művészi hatások keresése. A kaleidoszkopszerűen váltakozó benyomások egymás hatását gyöngítik s még mielőtt leszegezhetné a krónikás az események gazdasági tanulságait, már újabb és újabb aktuálisok kötik le figyelmét. Pedig sok jelentéktelennek látszó dolognak mélyeséges háttere van. Olyan, hogy érdemes is, kell is vele foglalkozni. Ha néhanapján csak egy-egy gondolattal, egy-egy eszmével járulhatunk hozzá a társadalom gazdasági neveléséhez: elérjük célunkat.

A mai nap valósággal az idegen-járás napja. A nemzetközi gabonaárfolyam Berlinben székelő bizottsága évenként tartani szokott vándorgyűlést tartja ma Budapesten, míg a tavaszi vásár is ma nyílik meg. Mindkét alkalmaszást számos külföldi vonzott hozzánk, akik gazdasági köreink előtt most a közérdeklődés tárgyai. A gabonaárfolyam nemzetközi tudósait különösen a mi terménytermelésünk vezető alakjai halmozták el kérdézősködéseikkel a német tőzsderiformra vonatkozólag. A tavaszi vásár ez évben előreláthatólag jóval nagyobb sikerű lesz, mint a múlt évi, bizonyosságul annak, hogy közönségünkben meg van a hajlandóság arra,

hogy a hazai terményeket pártolja, csak megfelelő alkalmat kell erre neki nyújtanunk. Mert a mi társadalmunk e tekintetben még tanításra szorul.

Sajnos, a mai középiskolai nevelési rendszer mellett az iskolából kikerülő ifjúságnak igen kevés érke van a gazdasági kérdésekhez. A metafizikai oktatás köti le az egész nevelési rendszert s az amugy is háttérbe szoruló reális tudományok mellett a gazdasági élet előkészítésére iskoláinkban semmi gondot nem fordítanak. Ezért érdemel különös figyelmet a maga csekélységében is az a pályázat, amelyet a Sorompó Ifjúsági Iparvédő Liga most irt ki s amelynek célja az, hogy a középiskolai ifjúságban fejlessze a gazdasági gondolkodás érzékét. Komoly figyelmet érdemlő kezdeményezés ez, amely méltó az összes illetékes körök teljes támogatására.

Népünk főfoglalkozása a földművelés, közeposztályunk pedig a lateiner-pályák felé tódul. A nagy és gazdag nyugoti államok példája mutatja, hogy ez az egyoldalú gazdasági élet szükséges forrása a nemzeti gazdagságnak. Ehhez kell ipari fejlettség is. És az iparfejlesztést az állam egyedül nem végezheti: a társadalom feladata fokozni a hazai ipari termelés iránt való keresletet. A társadalom nevelését pedig az iskolában kell kezdeni. És ha az állam és társadalom így együtt dolgozik népünk gazdasági nevelésén, gazdagodni is fogunk. Ne feledjük: „Csak gazdag nemzetnek van erkölcsi sulya, koldus népnek könyöröcs a vája!”

A harmadik tavaszi vásár.

Budapest, április 4.

Termékeny talajba hullott az a kicsi mag, melyet ezelőtt három évvel vetett el az a 80, jobbára papíruiparos és kereskedő, akik az első tavaszi vásárt szerény keretek között megrendezték. Az igénytelen és a helyi kereteket alig túllépő kiállítás immár élet-erős intézménnyé lett, mely a megizmosodott magyar ipari termelés pezsgő versenyképességét hirdeti nemcsak a hazai, hanem a külföldi kereskedőknek és fogyasztóknak is. Ez a tavaszi vásár immár számottevő gazdasági faktorrá lett, bizonyosságul annak, hogy az az iparpolitika, amelyet Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter irányít kiváló munkatársával, Sztérenyi József államtitkárral együtt, evezet bennünket oda, amely minden magyar ember ideálja: a gazdasági önállósághoz.

A hatalmas iparszarnokban alig lehetett elhelyezni a vásárra összehordott árukat, ami meg fogja nehezíteni a három napos vásárnak forgalmát, mert egy-egy gyűjteményes kiállításához alig lehet hozzáférni. Ha ilyen arányokban fejleszti a vásárt, akkor jövőre már más helyről kell gondoskodni, mert az Iparcsarnokban el nem férnek a vásárosok, a vevők, meg a portéka. A kiállítás hatalmas fejlődését mutatja, hogy 1906-ban csak 80 kiállító volt; 1907-ben 180; az idén pedig 300. A mi viszonyaink mellett igen szép szám, amely még fejlődni is fog.

A vásár ma délelőtt nyílt meg. A rendező-bizottság Mössmer Józseffel s Szénássy Bélával az élén az Iparcsarnok bejáratánál várta Sztérenyi József v. b. t. t., államtitkár, a kereskedelmi kormány képviselőjét, aki Szilvy János min. tanácsos, az iparfejlesztési osztály vezetőjének kíséretében jött a vásárra. A megnyitásra ama testületek képviselőin kívül, akik a vásárt rendezték, eljöttek Fülepp Kálmán főpolgármester, dr. Bárczy István polgármester, gróf Batthyány Lajos, a Tulipánszövetség elnöke, Tutsek Sándor, Somogyi Aladár képviselők, Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója, Györgyi Kálmán, az Iparművészeti, Goul Károly, a Technológiai Múzeum igazgatója, stb. Eljöttek a megnyitásra a varsói kereskedők küldöttei is, akik tegnap este érkeztek Budapestre, hogy a vásárt megnézzék s a

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, kőszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUGHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmulhatatlan háziszor mindama gyomorhajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUGHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

magyar iparcikkéből vásároljanak. Mössner József üdvözölte Sztterényi államtitkár, megköszönte neki, hogy eljött s egyúttal a kereskedők és iparosok hálájának adott kifejezést azért a támogatásért, amelyben a kereskedelmi kormány őket részesítette. Sztterényi államtitkár elsőbbsen is Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter üdvözlését tomácsolta, majd a miniszter elismerését fejezte ki a kereskedőknek és további munkára serkentette őket. „En csak arra kérem önöket, mondta az államtitkár, keltsék fel a társadalomban a magyar ipar termékei iránt a bizalmat, szerezzék meg a hazai termelésnek a hazai fogyasztást s meg fogják látni, hogy munkájuknak nyomában fog járni az anyagi és erkölcsi siker. A vásárt Kossuth Ferencz miniszter ö excellenciájára nevében megnyitom!” Amikor az államtitkár beszéde után felhangzott éljenzés elcsendesült, Shierpovszky Sztaniszló varsói mérnök és gyárigazgató köszöntötte francia nyelven az államtitkár s elmondta neki, hogy ő és társai azért jöttek Varsóból, hogy megismerjék a magyar ipart. Régi történelmi tradíciók fűzik a lengyel a magyarhoz s ök most ezeket a tradíciókat gazdasági tere is érvényesíteni akarják. A francia beszéd után sorra bemutatják az államtitkárnak a varsói s a külföldi vendégeket, azután Sztterényi Béla vezetése alatt elindult megnézni a vásárt.

Közel egy óráig tartott az államtitkár szemléje, aki megnézte mindent. Minden kiállítóhoz volt egy-egy buzdító szava, de főleg az idegeneket ösztökölte, hogy nézzék meg ezt, nézzék meg azt, ez olesó és jó, ebből lehet importálni. A varsóiak nagy figyelemmel hallgatták az államtitkár magyarázatait s mindegyik nyomban alkudozni kezdett a kiállítóval és sokat vásároltak is. A kalotaszegi varrottas gyűjteményes kiállítása s az ott felhalmozott háziipari cikkek nagyon tetszettek a külföldieknek is. Tizenegy óra után ért véget az államtitkár szemléje, aki onnan az Iparcsarnok egy részében elhelyezett kárpitos-kiállítást nyitotta meg, amelyet a kárpitosipartestület rendezett. Sztterényi az üdvözítő beszédre mondott válaszában biztosította a kárpitosokat a kereskedelmi kormány jóindulatáról és arról is, hogy a kormány készséggel támogatja őket anyagiilag is, hogy dolgozhasanak, állandó kiállításokat rendezzenek s így ismertessék meg és kedveltsék is meg izléses és szép munkáikat a vásárló közönséggel. A kárpitosoktól az asztalosok állandó kiállítására ment, ezt is megnézte s az egybegyűlt sokaság harsány éljenzése között távozott a vásár színhelyéről. Az államtitkár eltávozása után élénk forgalom fejlődött ki a vásáron s remélhető, hogy a három napos vásár teljesea meg fog felelni a hozzá fűzött várakozásnak.

A kőrsétán különösen a Bettelheim Miksa és Társa hazai diszmiáru-czég kiállítása ragadta meg az államtitkár tetszését, úgy sokoldalúságával, mint izléses elrendezése folytán. Hirschfeld Mór, a czég egyik főnöke mutatta be a kiállítást és magyarázta az egyes tárgyakat. E czégnek rendkívüli érdemei vannak a hazai ipar fejlesztése körül, mert az ezerszámra menő diszmiáru-czikkeknek nemcsak előállítását teremti elő hazánkban, hanem a cikkeknek a nagykereskedői forgalomba való bevezetését is kiterjedt módon önmaga szervezi és eszközözi. E rendszeres iparfejlesztési tevékenységének eredményeképpen most már ötszáz magyar iparosnak versenyképes cikkeit volt képes a kiállításon bemutatni és ugyane cikkeket hozza forgalomba az egész országban elterjedt detailkereskedő vevői révén. A Bettelheim-czég a részére szállító ötszáz hazai iparosnak az 1907. évi folyamán több mint 800.000 koronát fizetett ki iparcikkéért, ami a czégnek eléggé alig méltántható kiváló érdeme. Ha a többi nagykereskedő-czégeink ugyanez uton haladnának, úgy a most következő tíz év után bátran térhetnénk át az önálló vánterület megvalósítására.

Sebők Gyula pompás nyakkendő-kiállítása is elsőrangú érdeklődésre számíthat. A Chic-nyakkendőket a legfinomabb szentgotthárdi magyar selyemből készíti a czég és különös előnye a többi nyakkendő felett az, hogy egy szimplán kezelhető csattal erősíthető meg a gallérhoz és igen könnyen alkalmazható a dupla gallérokhoz is. Sztterényi államtitkár tetszésének adott kifejezést és megjegyezte, hogy a jövőben ő is kísérletet tesz majd a gyár nakkendőivel.

Az államtitkár nagy érdeklődéssel szemlélte Plöckl és Haas sport-kiállítását, hol különösen a tiszta magyar készítményű iskola-tornadresszek köztötték le figyelmét. Örvendetes — mondotta — hogy magyar gyártmányu szép torna-dresszeket is láthatok.

Baer Ottó festékgyára bizonyára nagy tetszést

fog aratni a kiállított kő- és könyvnyomda-szakmához tartozó festékárúival, továbbá a grafikai szakmához szükséges összes kellékekkel. Sztterényi államtitkár sorba nézte valamennyi cikkeit és érdeklődéssel hallgatta a gyáros szakszerű magyarázatait és végül gratulált és köszönetét fejezte ki.

Klein és Fia főh. udvari szállítók, pipereszappan és illatszergyárosok kiállítása terjedelménél és a kiállított szappangyártmányok és kozmetikai cikkek kiváló minőségénél, tetszetős külalakjánál fogva különösen magára vonta a szemlélő figyelmét. Sztterényi József államtitkár a kiállítást rendező-bizottság és a külföldi vendégek kíséretében lekötött érdeklődéssel időzött ezen kiállítás mellett. A czég képviselőjében jelenvolt tulajdonost, Klein Gyulát megszólítással tüntette ki, meglegedésének adva kifejezést, hogy ezen vállalat mindenhol látható, ahol hazai iparunk és kereskedelmünk érdekei kívánják. Ezen iparvállalat tekintélyes kivitelt folytat úgy a kontinens államaiba, mint a tengerentútra, a Balkán pedig teljes egészében uralja. Részint képviselőket, részint saját utazók által csinál propagandát és teremtett a külföldön állandó piacot gyártmányainak, amelyek ma már kérésrelet tárgyat képezik, a bel-földről pedig az idegent csaknem teljesen kiszorították. A gyártelep, mely 1867. óta áll fenn, 2 év előtt egy 100 lóerejű gőzgéppel és a szappanipart szolgáló legmodernebb gépekkel szerelgetett fel, utóbbiak legtöbbje olyan, amilyen ezen hazai gyártelepünkön kívül csak Franciaország legelsőrendű hasonszakmájú gyárosainál vannak üzemben.

Ma este az Iparcsarnokban rendezett nagyszerű tavaszi vásárral kapcsolatosan két érdekes előadás hangzott el.

Gelléri Mór királyi tanácsos az ipartermekiek izlésességének fejlesztéséről tartott előadást. Kiemelte, hogy ezeknek a kiállításoknak abban áll legfőbb jelentőségük, hogy a közönség művészi izlését emeljük. Azt a pozícióit teszi, hogy e kiállítás alkalmával, minthogy most még sok tárgy izlésesség tekintetében kívánni valót hagy maga után, jövőre az Iparművészeti Múzeum és mindazon intézmények, melyek hivatva vannak az izlést irányítani, szintén bevonassanak. Indítványozza továbbá, hogy jövőre szakmák szerint rendezzenek kiállításokat, melyeknek tárgyai vándorgyűjtemények gyanánt a vidéki gőcpontokban is közszemlére tehető legyenek; kívánatosnak tartja, hogy ilyen mintagyűjtemények a Balkán forgalmasabb városaiban is kiállítsanak. Itt hivatkozott a külföld példájára, Nürnbergre, Drezdára, ahol ilyen műipar-kiállítások már rég dívatban vannak.

Bálint Imre, a Magyar Kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatója a kiviteli technikájáról tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást. Annak, hogy valaki kiviteltre határozza el magát, legfontosabb előfeltétele, hogy annak technikájával teljesen tisztában legyen. Sorban emeli azokat a hiányokat, amelyeket különösen a magyar kiviteli tekintetében észlelt és felhívta a jelenlevőket, hogy saját iniciatívájukból tegyenek javaslatokat a Kereskedelmi Múzeumnak kiviteli kérdésekben.

A közönség mindkét rendkívül tanulságos előadást lelkes éljenzéssel fogadta.

A dalmát hajózás és az osztrákok. Köztudomású dolog az, hogy milyen türelmetlenek a mi osztrák szomszédaink mindannyiszor, valahányszor valamely gazdasági tere előnyomulásunkat tapasztalják. Most is, hogy a dalmát tengerpartok hajózási forgalmának lebonyolításánál az Ungaro-Croata hajózási társaság a hatalmas osztrák Lloydot háttérbe szorította, a bécsi lapok napok óta terjedelmesen foglalkoznak Dalmácia forgalmi ügyeivel s nagy keserőséggel állapítják meg, hogy Triestet a diplomáciai viszonylatokban egyre jobban háttérbe szorult Fiume mellett, melynek megvan az az — az osztrákok által meg nem semmisíthető — előnye, hogy körülbelül 100 km.-el közelebb van Zarához és a többi dalmát kikötő városhoz. Hanem a mi jó szomszédaink nem maradnak meg a panaszkodásnál. Erős buzgalommal látnak a Lloyd versenyképességének fokozásához, melynek hajóparkját modernebb és gyorsabb gőzcsökökkel cserélik ki. Reméljük a magyar társaság sem nézi ölbetett kezekkel versenytársának ellene törő szervezkedését.

A királyi köszönete a magyar ipar pártfogásáért. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a királyi jóváhagyta, hogy Drey-Lützow és Seedorf gróf Lützow Henrik és Pallavicini János ögróf rendkívüli

és meghatalmazott nagyköveteknek a különös legfelső elismerés, továbbá Maglódi Wodianer Rezső 2. oszt. főkonzultnak a legfelső elismerés a milánói nemzetközi, illetőleg a bucaresti jubileumi kiállítás alkalmából, a magyar gyári és kézműipar tekintélyének emelését a külföldön különösen előmozdító tevékenységük méltánylásául tudtal adassék.

Az Unio gyufagyár veszteségei. Az „Unio“ gyufagyár részvénytársaság április 13-án tartja ez évi közgyűlését. A társaság 1895-ben alakult 261.000 korona részvénytökével. Mérlege 15.911 kor 70 fillér veszteséget tüntet föl, tehát már kevesebbet, mint az előző években. 1905-ben 48.311 kor., 1906-ban 72.491 korona volt a vesztesége.

Csöd. Weisz Árpád budapesti bej. czég (üzlete: VIII. ker. Rákóczi-ut 39. szám) szőnyeg, butorszővet, amerikai viaszos vászon és kárpitos kelléket eláruló kereskedő ellen a budapesti váltótörvényszék a csödot megnyitotta. Kinevezettek: Csödbiztos: dr. Vályi Sándor kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnokká: Heinlein Henrik ügyvéd. Tömeggondnok helyettesé: dr. Zoltán Menyhért ügyvéd. A követelések bejelentésére május 7.; felszámolási tárgyalásra június 4.; a csödválasztmány megválasztására június 6. napja tüzetett ki határidőül.

Állami bank alapítása Paraguayban. Paraguay köztársaság elnöke — jelentik lapunknak — törvényjavaslatot terjesztett a kongresszus elé, amely a valuta rendezése céljából állami bank alapításáról gondoskodik. A bank 20 millió arany peso (100 millió korona) alaptökével „Banka de la Republica“ czim alatt kezdi meg működését. Ennek a banknak a valuta szabályozásán kívül az lesz a feladata, hogy az eddigi papírkibocsátást az ország terhére konvertálja. Előrelátható, hogy e törvényjavaslat elfogadásával új korszak nyílik meg Paraguayban s a mi kivitelnk kiállításai is kedvezőbbek lesznek.

Hamis vádak egy tőzsdetanácsos ellen. A legutóbb megválasztott Widder Mór tőzsdetanácsos, terménykereskedő ellen, mint ismeretes, hajszá indult meg, mindenféle vádakot hozva fel ellene, melyeket fegyelmi eljárás tárgyává tettek. Widder, hogy a tárgyalásnak a legtagabb keret megadhasa és a bírákat semmiféle tekintetben ne feszélyezze, a tárgyalás előtt lemondott tőzsdetanácsosi tisztségéről, kérve a tanácsot, hogy ellene a legmesszebbmenő bizonyításnak helyet adjon. Ez ügyben az ítélet pénteken hirdették ki s a fegyelmi tanács megállapította, hogy az írásban benyújtott panaszoknak egyike sem bír semmiféle alappal. Az ítélet kihirdetése után nagyszámú előkelő tőzsdetagozból álló csoport nagy ovációban részesítette Widder Mór s lelkes szavakban adott kifejezést ragaszkodásának és tiszteletének Widder személye iránt.

A Mozgófénykép r.-t. alaptökeemelése. Budapest két év óta a „mozik“ városa. Minden nagyobb utcában van kettő-három. Jól megy a dolguk. Erre mutat az is, hogy a Mozgófénykép R. T. április 20-án tartandó közgyűlésének napirendjén alaptökeemelése szerepel. A társaság a múlt évben alakult 30.000 korona alaptökével, amely azonban a nagy üzletmenet miatt — ugylátszik — kevésnek bizonyult. Most emelik.

Ormody Vilmos ünneplése. Az Első Magyar Általános Biztosító Társasághoz és vezérigazgatójához, Ormody Vilmos főrendiházi taghoz a félszázados jubileum alkalmából a Kereskedelmi Akadémia biztosítási tanfolyamának hallgatói Tarnai Aladár indítványára üdvözítő táviratot küldtek. A jubilans intézet és a jubiláló vezérigazgató most a következő Tarnaihoz intézett levelekben mondottak köszönetet: „Fogadja biztosítási szaktanfolyamuk hallgatói nevében küldött megtisztelő, kedves üdvözlését, melyben engem az Első magyar általános biztosító-társaság és a magam ötvenéves működési évfordulóján részesíteni méltóztatott, hálás szívvel erdelt legszívesebb köszönetemet. Tisztelettel Ormody Vilmos.” — „A nagybecsű, szíves üdvözlését, melyben társaságunkat részesíteni méltóztatott, van szerencsénk ezennel legmelegebb köszönetünket kifejezni. Kiváló tisztelettel Első magyar általános biztosító társaság: Ormody, Szende.”

A budapest-gyulafehérvári gyorsvonat meghosszabbítása. Az a kívánság, hogy a jelenleg csak Budapest és Gyulafehérvár között közlekedő 603-604. sz. gyorsvonatpár Gyulafehérvártól folytatódjon Brassóig, illetve visszafelé már Brassótól kiindulólag közlekedhessék a nyári menetrend életbeléptetéseivel teljesítést fog uerni.

Nagyszombati cacao és csokoládégyár Nagyszombat.

== Kérjünk: földrajzi, történelmi, természetrajzi és mesecsokoládét. ==

Uj hajójárat Korfuba. A korfui konzulátus jelent, hogy a Deutsche Levante Linie elhatározta, hogy hajóit ezután minden három hétben érintik a korfui kikötőt. Ez az új vonalagazat, csupán a szicíliai-korfui-piráusi, továbbá a konstantinápolyi személyszállítás tekintetében fog versenyt okozni alacsony személyszállítási-tarifái következtében. A Deutsche Levante Linie gőzhajói Cataniából érkeznek Korfuba s Korfuból egyenesen Piráusba mennek. A vállalat, ügynökéül a Hamburg—Amerika Linie korfui ügynökét nevezte ki.

A pénzpiacról. A pénzpiac helyzete az utolsó után, mint előre látható volt, szépen javul. A magánkamatlábát még az utolsóigények sem igen emelték, ma már azonban a kamatláb határozottan hanyatló irányzata konstataható. Londonban és Párisban a helyzet normális szükséglet mellett kedvező képet mutat. Figyelemre méltó, hogy a párisi magánkamatláb valamivel a londoni fölött van, ami a párisi házakat arra inti, hogy Londonban esedékes váltóikat ne prolóngálják. A napi pénzért Londonban 2¼—2½%-ot, rövid kölcsönért 2¼%-ot fizetnek. A magánkamatláb pedig 2½% és 2¾% között mozog. Berlinben a magánkamatláb 4½%-ról 4¼%-ra esett, mit sokan összefüggésbe hoznak az új német birodalmi kölcsön kibocsátásával. Bizonyosra vehető, hogy a birodalmi bank a közeli napokban tartandó ülésén kamatlábát egy egész százalékkal leszállítja. Nálunk a helyzet szintén kielégítő, a kamatláb hanyatló; igaz, hogy a forgalom igen csekély. Bécsben szorgosan ajánlanak pénzt és a magánkamatláb körülbelül 4%.

A Budapesti tőzsdén jegyzett értékpapírok táblázatos ismertetése. A közgazdasági élet tükré szerint a tőzsde, mely legérzékenyebben tükrözi vissza a gazdasági élet hullámzásait. Az utolsó tíz év tőzsdei monográfiáját nyújtja számokban az az értékes munka, melyet Hoch H. Henrik tőzsdei tag és Scherz József tőzsdei titkár szerkesztettek s amely ma jelent meg a könyvpiacon. A mű hézagpótló és nagy előnye abban rejlik, hogy a különböző pénzintézetek, iparvállalatok, hatóságok, gyámpénztárak és tőkésék a budapesti áru- és értéktőzsdén jegyzett értékpapírokra vonatkozó összes adatokat föltalálhatják benne, könnyen áttekinthető táblázatos formában. Művük összeállításánál — melyben a külföldi érdeklődők miatt a magyar szöveg német és francia nyelvre is le van fordítva — nagy súlyt helyeztek arra, hogy a nagyközönség az óvadékképes, illetőleg a katonai házasági biztosítékul szolgáló papírok felől is tájékozást nyerhessen. Fölvették továbbá a beruházási értékek szelvényesedésségének, szelvényelvéüléseinek, a törlesztéseknek, visszafizetéseknek és cizme-elvéüléseknél ismertetését is, kiegészítvén azokat az utolsó 10 évben elért legmagasabb és legalacsonyabb árfolyamok statisztikájával; a részvényekre vonatkozó ismertetésben pedig a lefolyt 10 év osztalékain kívül az utolsó 10 évben belül előfordult alapítói változásokat is feljegyezték. Az ipari vállalatok részvényeinél pedig a gyár- és üzembendezési adatokon kívül az értékesítési tartalékalapok kimutatásaival is bővítették a mű tartalmát. A csinosan kiállított munkához, melynek ára 5 korona 30 fillér, Sztéryny József államtitkár irt előszót.

A munkakönyv és a vallás. Ritkán kerül össze ez a két fogalom. Nem is igen tartoznak össze. Mégis hivatalosan kénytelen vele foglalkozni az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara, amelyhez egyik tagja Czukor László azt az indítványt nyújtotta be, hogy a kereskedelmi és ipari alkalmazottak és tanoncok bizonyítványaiból, munkakönyveiből és felszabadítóleveléből maradjon ki a vallás megjelölése.

Gróf Károlyi Sándor emléke a Tisza völgyében. Károlyi Sándor, mint a Tiszavölgyi Társulat elnöke és mint a magyar gazdaközönségnek hosszú éveken át elismert vezére, mint tevékeny közigazda és politikus erős részt vett a Tiszavölgy ármentesítésének nagy munkájában. Ez a munka az ország legértékesebb részén, a nagy magyar Alföldön folyt le és sok millióval gvarapította az alföldi nép keresetét. Nagyon helyénvaló tehát, hogy gróf Károlyi Sándornak, a szinmagyar alföldi vérenek látható emléke is legyen a nagy rónaságon. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ünnepies hangon tartott hivatalos köriratban rendelkezett egy ily emlék létesítése iránt.

A késmárki erdő eladása. Késmárk város állandó választmánya javaslatba hozta a város közgyűlésének a körülbelül háromezer hektáros területű kitévő városi erdőbirtok eladását. Az erdőbirtokra dr. Schweiger Ferenc és Pollák Armin hat hónapra kérnek elővételi jogot és az erdőért 2 millió koronát ajánlanak. Ha a város félében belül jobb ajánlattevőnek eladná, akkor ők 60 ezer korona kártérítést kapnak. A másik ajánlattevő Krompecher Albert, aki egy éven belül 2 millió 100 ezer koronáért adja el az erdőt 1 százalékos provízió mellett.

A vetések állása. A földmívelésügyi miniszter a gazdasági tudósítótól április elsejéig beérkezett jelentések alapján közreadja az ország vetéseinek állását és a mezőgazdaság állapotára vonatkozó adatokat. Eszerint márczius második felében gyakori csapadék mellett, amely leginkább az ország nyugati felére terjedt, a hőmérséklet nagy ingadozásokat mutatott és a gyakran ismétlődő éjjeli fagyok folytán a nappali meleg sem volt elegendő a növényzet fejlődésének előmozdítására. A keleti és délkeleti részekben a hideg időt szárazság kísérte s ennek következtében itt eső hiánya miatt is panaszkodnak. Ahol szárazabb idő volt és amennyiben a talaj is megfelelő porhanyós volt, a gazdaság minden részén serény tevékenység fejlődött ki, sok helyen, főleg a sík és dombvidékeken, a tavaszi kalászosok vetésével elkészültek és az Alföldön helyenkint már a tengeri alá is elkészítették a talajt. A burgonya ültetése, a here és más takarmányfélék, valamint a répa vetése is napirenden van. A hegyi részekben is megkezdődött a tavasziak előmunkája, sőt a vetés is, csak hogy itt még — a Királyhágón túli részeket kivéve — a túl nedvesség és hideg idő tartja vissza a gazdákat a nagyobb tevékenységtől. Az őszi vetések kielégítőek, mert a tél folyamán sok vetés kikelt még. A területi csökkenés a múlt évben bevetett területhez képest aránylag csekély. A korai tavaszi vetések, árpa és zabfélék az Alföldön elég sűrűn kelnek.

A baja—bátaszéki vasút. Nagyon serényen folyik a baja—bátaszéki vonal és a Duna-híd építésének munkálata. Most már nagy a remény, hogy megépíthető lesz ez az országos érdekű vonal. A baja—bátaszéki vonal és a Duna-híd építésének 1908. évi programja szerint a felhasználásra előirányzott hétmillió koronából a következő munkálatok fognak végrehajtani: az al- és felépitményi munkák legnagyobb része, az összes ártéri hidak, valamint a többi kisebb hidak és átereszek falazási munkái teljesen és a vasszerkezetek szerelésének megkezdése, végre a magas építványi munkák nagyobb része.

A második tavaszi luxulóvásár. A Tattersall telepen serényen folynak az előkészületek az idei második tavaszi luxulóvásárra, amely április 25-én veszi kezdetét. A bejelentési határidő április 10-én jár le. A bejelentési lapok a Tattersall titkárságánál kaphatók. A vásárral egybekötött díjazás április 27-én lesz, amikor is tizenkét értékes díj és a földmívelésügyi miniszter nagydíja fog a legszebb lovak tulajdonosai között kiosztásra kerülni. A díjakon felül okleveleket is ad a bíráló bizottság.

Az ipartörvény revíziója és a magyar gyáripár. A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetsége által az új ipartörvény tervezetének tárgyalására küldött bizottság tegnap folytatta tanácskozását s megkezdte az ipartörvénytervezet második részének (a munkaidőről) megvitatását. A bizottság a tervezet 413. szakaszától kezdődően megvitatja a tervezetnek a gyermekek, fiatal munkások és nők munkaidőjére vonatkozó intézkedéseit. Az egyes szakaszoknál Altschul Arthur, dr. Loóssy Adolf, Schmidt József, Garay Károly, Goldberger Leó, dr. Bossányi Endre, Kiss J. Jenő, Klein Gyula és mások szólaltak fel, az egyes iparágak szempontjából gyakorlati tapasztalataik alapján bírálván a tervezet rendelkezéseit. A bizottság elhatározta, hogy a munkaidőre vonatkozó főbb elvi kérdéseket kérdőpontokba foglalva fogják a bizottság tagjai elé terjeszteni, azonban az összes iparágak tulzottnak tartották a tervezetnek 14 évnél idősebb ifjúkorúak és nők munkaidőjének korlátozására vonatkozó rendelkezéseit és kijelentették, hogy ezek Ausztriával szemben hátrányos helyzetbe hozzák a magyar ipart. Hegedüs Loránt igazgató indítványára azután az értekezlet azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy intézkedések felterjesztés a kereskedelmi kormányhoz s abban a szakegyesületek kérelmezzék, hogy a kormány ossza két részre a készülő törvényt. Az első rész a tulajdonképeni ipartörvény revíziójára szorítkozzék s az idevonatkozó részlet indokolásának mielőbbi

közzétételét kérik az érdekeltek. Ettől külön választás a munkásviszonyt tárgyaló rész, mely külön törvénynek lehetne anyaga, miután a benne foglalt kérdések egyrésze ma még nem érett meg a kodifikációra. Az indítvány helyesléssel találkozott s az egyes szakegyesületek tárgyalásának alapjául fog szolgálni.

A nemzetközi gabonaárfolyam ellenőrző bizottság ülése. Ma délelőtt tartotta ülését Budapesten a nemzetközi gabonaárfolyam ellenőrző bizottság a Köztelek palota nagy tanácstermében. A nemzetközi bizottság vezetőségéből megjelentek az ülésen dr. Ruhland Gusztáv, Dade Henrik tanár; a magyar tagok közül Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Ottlyk Iván államtitkár, Desseffy Aurél főrendiházi elnök, gróf Zselénszki Róbert, báró Sztójánovics György, Hertelendy Ferencz, dr. Gaál Jenő, Perczel Ferencz, Emödy József, Mérey Lajos, Lázár Pál, Kodolányi Antal, Paikert Alajos, Bernát István, Balogh Elemér, Meskó Pál. Az Omge tisztviselő karából Rubinek Gyula igazgató, Jeszenszky Pál, Krolp Hugó, dr. Mutschenbacher Ede titkárok. Az ülést gróf Zselénszki Róbert v. b. t. t. nyitotta meg előbb magyar, majd utóbb német nyelvű rövid beszéddel, amelyben üdvözölte az értekezlet megjelent tagjait. Az ülés megnyitása után felkéri Ruhland tanárt előadása megtartására. Ruhland Gusztáv berlini tanár a tavaszi gabonapiacz alakulásáról, különös tekintettel a gazdák, a kereskedők és a fogyasztók kezén lévő készletekre, valamint a vetések állására, tartott feszült figyelemmel hallgatott előadást. Az előadást az értekezlet bizalmasnak jelentette ki. Ugyan e tárgyról értekezett Dade Henrik tanár is. A következő előadó Rubinek Gyula volt, aki az ideai vetések állásáról, a terméskilátásokról szól és ismerteti a hazai gabonahírszolgálat szervezetét, mely részben az Omge, részben pedig a földmívelésügyi kormány által gyűjtött adatokon alapul. Javaslatot bertejeszt a bizottság elé a hírszolgálat fokozására nézve. Ezután dr. Ruhland tartotta meg értekezését a mezőgazdasági statisztika tökéletesítéséről, — míg a német birodalmi mezőgazdasági tanács gabonaárjegyző irodájának feladata és céljáról dr. Dade Henrik tanár (Berlin) tartott előadást. A zárt tanácskozáson résztvettek ezután élénken megvitaták a szövegre hozott kérdéseket. A tanácskozás befejeztével gróf Desseffy Aurél az O. M. G. E. nevében mond köszönetet a vendégeknek, kiknek értékes előadásai bizonyára előbbre viszik a kérdéseket. Végül gróf Zselénszki Róbert elnök annak a reményének adva kifejezést, hogy az értekezlet gyümölcsöző lesz a gazdatársadalomnak, berekeszti a tanácskozást. A külföldi vendégek két napig maradnak Budapesten.

A budapesti kárposok és asztalosok kiállítása. A Budapesti Kárposok és Asztalosok kiállítása a városi Iparcsarnokban butorkiállítás rendezett, amelyet ma nyitott meg Sztéryny József kereskedelmi államtitkár, aki Szűry János min. tanácsos kíséretében jelent meg a kiállításon. Herman Ödön, az ipartestület elnöke, meleg szavakban üdvözölte az államtitkárt, aposztrofálva azt a hálát, amelylyel Kosuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek tartoznak a kisiparosok, aki nagyarányú kisipari politikájával regenerálni akarja a kisipart.

Sztéryny József államtitkár válaszában hangsúlyozta, hogy a miniszter minden áldozatra kész a kisipar érdekében, ha azzal komoly eredményt lehet elérni. A kereskedelemügyi kormányzat nem fukarkodik akkor, ha a kisiparosság maga felismeri az érdekeit, amint felismerte a Budapesti Kárposok Ipartestület, amely tehát számíthat is a miniszter további támogatására.

Az államtitkár beszédét felkes éljenzéssel fogadták, majd megtekintették a gazdag és igen szép kiállítást, amely bizonyosságot tesz a kárposok-ipar nagyarányú fejlődéséről. Innen az államtitkár és kísérete ugyancsak az Iparcsarnokban levő asztalos-kiállítást tekintette meg Kántor Tamás kalauzólása mellett és a látottak után legnagyobb elismerését fejezte ki az asztalosoknak, hogy iparukat oly magasra emelték.

Adria hajók külföldi forgalma. Érkezett: (ápr. 1.) Kassa Marseilleba Port Maurífióbból, Duna Rouenbe Fiuméből, Tisza Marseilleba. Indult: (márcz. 31.) Lederer Sándor Messinából Bariha, Deák Lisszabonból Bordeauxba, Rákóczi Messinából Palermoába, Szápáry Maltából Cataniába, (ápr. 1.) Rákóczi Palermoából Nápolyba, Szápáry Cataniából Messinába Gibraltáron áthaladtak: (márcz. 31.) Arad Cardiff felé, Báthory Rotterdam felé és Jókai Velenceze felé.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidhauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székelyorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az orvosi gyomorot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Vasárnap, április 5.
Külön...
A m...
közze...
ruár ha...
tokat, s...
forgalm...
napján...
megfele...
Ez...
Évi 20...
február...
168.3 m...
esik. Ki...
pest ali...
millió k...
millió k...
ban áru...
szemben...
tűntet fe...
B e l...
gel a t...
árak bel...
61.9 mill...
keveseb...
mutszöv...
koronát...
ronát. L...
a gabon...
február...
ben 25.8...
tékü Aus...
gabona...
ronát tet...
január—...
és ig á...
havának...
millió ko...
emelkedé...
korona. F...
millió ko...
pest 0.6...
A kü...
1908. feb...
közöl ad...
pokban E...
m. rozs, t...
geri, 331...
ugyanazo...
m. árpa, ...
495.104...
Fium...
A fiumei...
nyisége...
mászát...
pedig 556...
tal az elő...
11.000 m...
körülbelü...
két hónap...
mennyiség...
métermáz...
képest a...
kent, kivi...
emelkedet...
adatai sze...
érkezett...
nyal és 2...
közül 445...
kezettek...
rint az 19...
közül 417...
11 angol...
gyar, 78...
jegyezzük...
gyar gőz...
magyar-h...
és Abbáz...
járatai, m...
Gabor...
rierre Me...
mában kö...
tette a ko...
séget, hog...
a külföld...
életbe lép...
mot. A h...
amennyibe...
liszt kivitel

SZ

Külkereskedelmi forgalmunk február havában.
A m. kir. központi statisztikai hivatal ma tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi február havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat, szembeállítva az előző év február havának forgalmi eredményeivel, valamint az év első két hónapjának forgalmi adatait, ugyancsak a múlt év megfelelő adataival összehasonlítva.

Ez adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 201.2 millió koronával szemben ez év január-február havában 215.0 millió korona volt s ebből 168.3 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk az 1907. év első két hónapjáéhoz képest alig 7 ezer koronával csökkent, értéke 193.6 millió korona volt, mely összeghez Ausztria 140.6 millió koronával járult. Az 1908. év két első hónapjában árumérlegünk összesen 21.4 millió, Ausztriával szemben pedig 27.7 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

Behozatalunkban legnagyobb értékűszeggel a textilipar kész gyártmányai szerepelnek. Ez áruk behozatali értéke a f. év első két hónapjában 61.9 millió koronát tett s ez összegben Ausztria nem kevesebb, mint 60.6 millió koronával részesedik. Pamutszövetekből behozatalunk egymagában 27.1 millió koronát tett, gyapjuszövetekből pedig 16.8 millió koronát. Legfontosabb kiviteli cikkeink ezúttal is a gabonaneműk és a liszt. Az utóbbiból január-február havi kivitelünk 19.4 millió koronát tett, (1907-ben 25.8 millió korona), amiből 17.2 millió korona értékű Ausztriába szállított. Kivitelünk az összes gabona-, lisztnevelékből, hüvelyesekből 54.3 millió koronát tett, kerekén 16 millióval maradván a múlt évi január-február havi kivitel értéke alatt. A vágós és igásállatok kivitele az előző év két első hónapjához képest emelkedett s 23.8 millió koronáról 29.2 millió koronára szállott föl. Az emelkedés legnagyobb a sertéskivitelnél: 4.1 millió korona. Homok- és kristálycukorból kivitelünk 3.4 millió koronát tett, mely összeg az előző évihez képest 0.6 millió értékcsökkenést mutat.

A külkereskedelmi közlemény egyúttal Budapest 1908. február havi gabona- és lisztforgalmáról is közöl adatokat. Ezek szerint: január-február hónapokban Budapestre érkezett: 204.462 m. buza, 27.975 m. rozs, 86.025 m. árpa, 44.540 m. zab, 63.215 m. tengeri, 331 m. repce, 5390 m. liszt és 2406 m. korpa, míg ugyanazon időben 3714 m. buza, 14.277 m. rozs, 4565 m. árpa, 10.489 m. zab, 859 m. tengeri, 233 m. repce, 495.104 m. liszt és 133.238 m. korpa szállított el.

Fiume február havi áru- és hajóforgalma.
A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áruk mennyisége 1908. év február hónapban 434.203 métermázsát és 123 darabot, az onnét elszállított áruké pedig 556.477 mm. és 116 darabot tett ki. A behozattal az előző év ugyanezen időszakához képest mintegy 11.000 métermázsával emelkedett, a kivitel pedig körülbelül 16.000 mm. val csökkent. A folyó év első két hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 832.290, az elszállítottaké pedig 1.273.480 métermázsával volt. Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal kb. 183.000 métermázsával csökkent, kivitel pedig körülbelül 22.000 métermázsával emelkedett. A behozatal csökkenését főleg a szénbeadatok szerint az 1908. év február havában 582 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 554 rakományral és 28 üresen. A rakományval érkezett hajók közül 445 gőzös és 109 vitorlás volt, az üresen érkezettek közül 15 gőzös és 13 vitorlás. Lobogók szerint az 1908. év február havában érkezett gőzösök közül 417 magyar, 21 osztrák, 8 olasz, 2 német, 11 angol, 1 török volt, a vitorlások közt pedig 6 magyar, 78 osztrák, 36 olasz, 1 német, 1 görög. Megjegyezzük, hogy a fiumei kikötőben megfordult magyar gőzösök számában nem foglaltatnak benne a magyar-horvát tengerhajózási részv. társaság Fiume és Abbázia közt közlekedő, tisztán személyszállító járatait, melyeknek száma az érkezésnél 496 volt.

Gabona- és lisztvám Törökországban.
A Corriere Mercantile genuai kereskedelmi lap mai számában közli, hogy a török külügyminiszter értesítette a konstantinápolyban székelő olasz nagykövetséget, hogy Törökországban folyó hó 14-től kezdve a külföldről importált gabonára és lisztre ismét életbe léptetik a tízenegyszázalékos behozatali vámat. A hír Magyarországot is közvetlenül érdekli, amennyiben hazánkban a török kikötőbe irányuló lisztkivitele elég jelentékeny.

A Generall mérlege.
A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) ez év márczius hónap 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztették be az 1907. évi mérlegeket. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917,014.396 korona és 99 fillért tettek ki és az ez év folyamán bevett díjak 41,095.963 korona és 58 fillerre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31,422.408 korona 19 fillérrel 264,156.557 korona 24 fillerre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréss- és tűlkörűveg-biztosítást, a díjbevétel 16,585,488.656 korona biztosítási összeg után 27,302.460 korona 49 fillér volt, miből 10,146.474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 17,155.986 korona 4 fillerre rugott, mely összegből 12,269.989 korona 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113,331.852 korona 27 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3,921.627 korona 66 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,717.649 korona 6 fillerre rugott. Károkkért a társaság 1907-ben 37,742.589 korona 25 fillért és alapítási óta 899,042.935 korona és 20 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 173,248.760 korona 76 fillér esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 20,292.237 korona 37 fillerre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6,300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alapított tartalék 12,565.698 korona 89 fillér összegben, továbbá felemelendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan-tartalék, mely az idei átutalással 1,266.538 korona 48 fillért tesz ki. Az értékpapírok értéke 4,741.807 korona 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézetet nem érinthette, mert ez a 17,013.704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leírását. Ez a tartalék ma még mindig 12,565.698 korona 98 fillért tesz ki. Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztül vitt kibocsátása, melynek ágio-nyereségéből 11,525.000 korona a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott. Részvényenkint 600 arany frank osztalék kerül ki fizetésre. A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 292,979.592 korona 76 fillérről 323,629.347 korona 57 fillerre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 60,625.971 korona 77 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 26,668.849 korona 8 fillér. 3. Letétmennyezett értékpapírokra adott kölcsönök 4,017.801 korona 92 fillér. 4. Értékpapírok 209,404.916 korona 74 fillér. 5. Tárczaváltók 842.350 korona 85 fillér. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 3,820.000 korona. 7. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 13,249.457 korona 21 fillér, összesen 323,629.347 korona 57 fillér. Ezen értékekből 65.5 millió korona magyar értékekre esik.

DR. HÖNIG IZSÓ
Elektrotherapiai és Röntgen-intézet.
Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-30.

Gyógyítványok:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— **Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-8-ig.** —
Kezelés egész napon át. — — Kívánatra prospektus

Idégyengesség állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, Idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygsavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőrbajok. Bőrviszketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszosság).
Aranyeres csomók.

Alorizma.

(Az amerikai „Globe”-ből.)
Az igazán tisztességes asszonynak csak egy házi barátja van: az amerikai porcelán-póder.

Amerikai Porcellán-Póder Részvénytársaság, Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 1. Ismeretelő füzet ingyen.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonatőzsde.

A tegnapi derut ma folytatást nyert. Bár a felmondások jóval kisebbek lettek, a lanyha, hanyatló irányzat ma még nagyobb tápot nyert a földmívelési miniszternek hivatalos jelentése által, mely szerint a vetések országos átlagban kielégítőek. Az áprilisi buza és rozs árfolyama tegnap óta ismét 30 fillérrel csökkent. A készárupiaczon mindössze 6000 mázsa buza kelt változatlan áron. Rozs 10 fillérrel lett olcsóbb. Zabra nem volt vevő.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 kg. 23.20 korona, 100 mm. 78 kg. 23.20 korona, 200 mm. 77 kg. 23.10 korona, 100 mm. 78 kg. 23.10 korona, 200 mm. 75 kg. 22.70 korona, 100 mm. 77.5 kg. 23.— korona, 100 mm. 76.5 kg. 22.90 korona.
Beckereki: 3000 mm. 73.4 kg. 22.— korona.
Bácskai: 100 mm. 76 kg. 22.70 korona.
Pestvidéki: 300 mm. 79 kg. 23.05 korona.
Fejérmegyei: 100 mm. 75 kg. 20.60 korona.
Felsőmagyarországi: 200 mm. 77.8 kg. 22.90 kor.
Raktár: 1300 mm. 77 kg. 22.80 korona.
Maláta árpa. 600 mm. 14.40 korona.
Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiaczon kötöttet:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 11.08, 11.10, 11.05, 11.12, 11.06.
Buza 1908. májusra 11.18, 11.17, 11.20, 11.19, 11.15.
Buza 1908. októberre 9.66, 9.67, 9.64, 9.68, 9.66.
Rozs 1908. áprilisra 10.47, 10.22.
Rozs 1908. októberre 8.48, 8.49.
Zab 1908. áprilisra 7.22, 7.24, 7.21.
Tengeri 1908. májusra 6.30, 6.25.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.99	11.—
májusra buza	11.06	—11.07
októberi buza	9.60	— 9.61
áprilisi rozs	10.16	—10.17
októberi rozs	8.46	— 8.47
áprilisi zab	7.21	— 7.22
májusi tengeri	6.24	— 6.25

Délutáni forgalom.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Délutáni nagy lanyhaság volt.
Buza 1908. áprilisra — — — — — 10.78 — 10.79
Buza májusra — — — — — 10.88 — 10.89
Rozs 1908. áprilisra — — — — — 9.96 — 9.97
Rozs új októberi — — — — — 8.39 — 8.40
Zab 1908. áprilisra — — — — — 7.19 — 7.20
Tengeri 1908. májusra — — — — — 6.19 — 6.20

Budapesti gabonaforgalom.

1908. április 2-től április 3-ig.

Erkezett:		Elszállított:
Buza	4606	513
Rozs	3800	—
Árpa	2083	315
Zab	1344	4041
Tengeri	27883	13004
Liszt	—	12211
Korpa	—	5476

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsde tartózkodó irányzattal nyílt meg. Midőn az első bécsi jelentések beérkeztek, melyek gyengébb árfolyamokat jelentettek, az irányzat lanyha lett s a bécsi realizációk nyomásztól fogva ha-

SZÉN, koks, briket, antracit
összes gazdasági, ipari és házi célokra
Telefon: Batall 26-27, 75-26, Engros 164

Radnay Károly
BUDAPEST, Váci-körút 78. szám.

Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

EGYETÉRTÉS

tottak az árfolyamokra. Az előtőzsdé végén megváltozott a helyzet s a forgalom élénkebbé vált. A déli tőzsdén kedvezőbb volt a hangulat és zárlat felé az árfolyamok mind megszilárdultak. A helyi piacon csendes volt a forgalom és üzlet alig volt. Változás a Hazai takarékpénztári, az Erzsébet gözmalomi és a Városi vasut részvényekben volt. A déli tőzsdé alatt a német kereskedők is megjelentek a tőzsdén, kik élénk érdeklődéssel kísérték a déli tőzsdé forgalmát. Emelkedtek a Hazai Bank 1.25 koronával, a Rimamurányi részvény 4.25 koronával, az Államvasuti részvény 1.25 koronával. Visszaestek a Magyar hitel 2 koronával, a Jelzálogbank 2 koronával, a Közúti vasut 1 koronával.

Előtőzsdé.

Előtőzsdé gyenge. Kötötték: Osztrák hitelrészvény 649.50-649.75. Magyar hitelrészvény 751-751.75. Osztrák-magyar államvasut 682.50-684.25. Rimamurányi vasut 557.75-557. Jelzálogbank 430.25-431.50. Közúti villamos vasut 271.90-272.50. Magyar koronajáradék 93.77 1/2.

Déli tőzsdé.

Déli tőzsdé szilárd. Kötötték: Osztrák hitelrészvény 650.50-650.80. Magyar hitelrészvény 752-752.50. Osztrák-magyar államvasut 684-686. Rimamurányi vasut 557.75-558.50. Jelzálogbank 430.25-431.25. Közúti vasút 559-560. Magyar koronajáradék 93.75. Kereskedelmi részv. társ. 575. Egyesült fővárosi takarékpénztár 2135.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8-10, K, 1908. április hó végére 22-24 K.

Utőtőzsdé.

Az utőtőzsdé csekély forgalom mellett tartott irányzattal folyt le. Kötötték: Osztrák hitelrészvény 650.25-650.65. Államvasut 686.50-687.25. Zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 650.65. Államvasut 687.25

BÉCSI GABONATŐZSDÉ

Bécs, április 4. (Az Egyetértés távirata.) A mai hetitőzsdén a lanya irányzat még határozottabban kiélesedett s gabonaneműekben jelentékeny

baissé állott be, mert a konsum egyáltalán nem volt hajlandó vásárolni és a budapesti tőzsdé árnyattalálai még nagyobb tartózkodást idéztek elő. Az üzlet igen szűk keretek között mozgott, az árak azonban jelentékenyen hanyatlottak, amennyiben buza 35-40, rozs pedig 25 fillérrel olcsóbban lett volna kapható, mint 8 nap előtt. Arpa irányzata is változatlanul lanya, a helyi konsum igen csekély beszerzéseket tett. Takarmányárak közül tengeri 25, zab minőség szerint 15-25 fillérrel lett olcsóbb.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 11.80-12.30 korona, mosoni és győri 11.05-11.40 korona, tőffelvidéki 11.10-11.50 kor., déli vasuti 11.10-11.40 korona, marchfeldi 10.90 11.25.

Uj-rozs: tőffelvidéki 10.60-10.90 korona, csepeli 10.60-10.90 kor., pesti-megyei 10.70-11., déli vasut 10.60-10.80 korona különféle magyar 10.60-10.90 kor., osztrák 10.60-10.85 korona.

Arpa: morvaországi 8.25 8.60 kor., marchfeldi 7.40-7.90 kor., bécsvidéki 7.75-8.30 kor., tőffelvidéki 6.90-8.30 kor., csepeli 7.20-7.80 kor., déli vasuti 7.20-7.80 kor., tiszavidéki 6.50-7. korona.

Magyar tengeri: régi 6.65-6.85, új 6.65-6.85, korona, cinquantin 8.-8.45, új 8.-8.45 korona.

Magyar zab: selejtes 7.65-8. kor., közepes 7.65-8. kor., elsődrendű 8.05-8.30 kor., válogatott 8.35-8.60 korona.

Liszt már a hét folyamán olcsóbb lett s ma megint veszített árából, de még így sem fejlődött ki üzlet s csak minimális mennyiség került eladásra. Korábbi kitételekre az átvétel nem egészen kedvezőtlen, de csak kis tételekről volt szó. Takarmányliszt és korpa ismét olcsóbb lett egészen csekély érdeklődés mellett.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, április 4. A bányáértékek magatartása a mai előtőzsdén még bágyadtabb volt, minthogy a finombádógarak mérséklése és az újból kedvezőtlen amerikai vaspiazi jelentések terjedelmes eladásokra szolgáltattak okot. Alpesi bányarészvények már a forgalom kezdetén erős eladások folytán 6 K-val hanyatlottak. Ez a többi értékekre is visszahatott, de

ezeknek az árnyattalálása sokkal kisebb mérvű volt. Az előtőzsdé zárlata felé az irányzat kissé javult. Államvasuti részvények lényegesen emelkedtek. Alpesi bányarészvények, melyekben visszavásárlásokat eszközöltek, szintén javultak. Magyar jelzálogbank részvények budapesti eladások folytán kissé alacsonyabban állottak. A déli tőzsdén alpesi bányarészvények újból javultak. Államvasuti részvények is élénkebbek voltak, a többi értékek pedig nyugodtak. A tőzsdé irányzata később, minthogy Berlinből szilárd irányzatot jelentettek, általánosan barátságossá vált.

1 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 636.25, Magyar hitel. 752.-, Länderbank 684.-, Államvasut 684.-, Elbavölgyi vasut 143.-, Déli vasut 143.-, Alpisi bányatársulat 685.75, Rimamurányi 556.50, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajár. 93.90, Orosz érték 92.80, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.57.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 636.50, Magyar hitel 752.-, Länderbank 436.-, Unio-bank 545.-, Államvasut 685.50, Anglo-bank 143.-, Bankverein 143.-, Déli vasut 143.75, Gőzhajó 143.-, Alpisi bányarészvény 688.-, Májusi járadék 97.65, Magyar koronajáradék 93.90, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.55, Elbavölgyi vasut 143.-, Rimamurányi 557.50, Orosz járadék 97.-, Keleti vasutak 430.25, Skoda 430.25, Magyar jelz. 430.25, Kárpáti petroleum 430.25.

Bécs, április 4. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 97.65, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.-, 1860-as sorsjegy 150.- Osztrák hitelsorsjegy 301.40 Bécsi Bankverein 540.65 Osztrák-magyar bank 1725.- Déli vasut 142.50 Dunagőzhajózási társ. 10.30 Dohány részvény 408.- Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.66 Osztr. Lloyd 423.- 4.2 száz. ezüst. jár 97.60-99.55, Osztr. koronajáradék 97.75, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 635.75, Union-Bank 544.50, Osztrák Länderbank 436.-, Osztrák-magyar államvasut 685.-, Elbavölgyi vasut 427.-, Alpisi részvény 690.75, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 240.30, Lipótkohó 467.-, Töröksorsjegy 187.75. Nyugodt.

Table with columns for 'Buza', 'Egyéb gabonaneműk', 'Burgonya', and 'Különféle termények'. It lists various agricultural products and their prices in different units and currencies.

Table with columns for 'Allamadósság közkölcsönök', 'Záloglevelek, Elsőbbségek', and 'Gőzmalom'. It details government debt, bonds, and mill operations.

Table with columns for 'Bank részvények', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalom', and 'Különféle vállalatok'. It covers bank shares, savings banks, insurance companies, mills, and other enterprises.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off, containing names and possibly prices or company information.

Bécs, április 4. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 111.60. Tiszal és szeg, kölc. sorsjegy 148.58, Magyar hitelbank részvény 753. —, Magyar leszámítoló és váltó részvény 474. —, Rimamurányi 556.60, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 470. —, Magyar koronajáradék 93.80, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 93.80, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191. —, Kassa-Oderbergi vasutrézvény —, Magyar jelzálogbank 430.15, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, április 4. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsde megnyitásokor az irányzat, tekintettel a tegnapi new-yorki tőzsde lanyha lefolyására és a német befektetési piacon ujabban észlelhető feszültségre, gyöngye volt, mire majdnem az összes piacokon visszamenő mozgalom kapott lábra. Bányáértékek, részben realizációk hatása alatt, estek, szintegy bankok is. Járadékok közül japánok és oroszok szintén ellanyhultak, míg a német címletek ellentállóbakknak mutatkoztak. Vasutak általánosságban tartottak voltak. Kanada Pacific a legutóbbi hét kedvezőtlen bevételeire estek, míg Meridional vasut részvényei a várható osztalék kedvező megítélésére emelkedtek. Gőzhajós részvények eladások nyomása alatt állottak. Amidőn a későbbi folyamatban bank- és bányarészvényekben visszavásárlásokat eszközöltek, ismét szilárdabb irányzat jutott érvényre, az árfolyamváltások azonban a többi piacon csak csekélyek voltak. Zárlat szilárd. Osztrák vasutak gyöngyülés iránt mutattak hailandóságot. A készpénzpiac ipari értékei többnyire szilárdak voltak. Magánleszámítolási kamatláb 4 1/2%, napi pénz 4% és ezen felül.

Zártaikor jegyeztetik: 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, osztrák hitelrészvény 205.10, Déli vasut 25. —, orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos új orosz kölcsön 73.25, Disconto Commandit 175.60, Dinamitruszt 162.80, Harpeni 191.25, Unifikált török járadék 95.80, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 103.75, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék 103.75, Alt. villamossági Edison 201.75, Gelsenkircheni 191.10, Laurakohó 212.50 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) április 4. 4-2 százalékos papíráradék 93.35, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.70, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.45, Osztrák hitelintézeti részvény 205.20, Osztrák-magyar államvasut 146.40, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár —, Bécsi Bankverein 137.10, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcson 78.50, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.40, Osztrák koronajáradék 97.40, Magyar koronajáradék 93.65, Osztrák-magyar bank 123.90, Déli vasut részvény 25.30 Elbevilgyi vasut —, Bécsi váltóár 859.35, Páris váltóár 813.33, Union bankrészvény 136.40, Alpési bányarészvény —. Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) április 4. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.20, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 25. —, 4 százalékos Aranyjáradék 98.60, Osztrák hitelrészvény 204.00, Osztrák-magyar államvasut 146.75, Olasz járadék 103.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.65 Szilárd.

London, április 4. Angol consol 87 3/8.

Páris, április 4. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.35, Osztr. aranyjáradék —, Magyar aranyjáradék 94.85, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 490.50, 4 százalékos Olasz járadék 103.40, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315. —, 5 százalékos marokkói járadék 512. —, 4 százalékos 1890. Román kölcson 95.30, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 89.30, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 90.75, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.23, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 512. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 93.75, 4 százalékos unifikált török jár. 94.67, Török sorsjegy 180. —, Török dohányrészvény 444. —, Osztrák föld-hitelintézet 11.58 Osztr. Länderbank 481. —, Magyar jelzálogbank 451. —, Banque de Paris —, Banque Ottomane 724. —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 148. — Meridional vasut 682, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 468. —, Rio Tinto 16.31, Sucriere d'Egypte 32. —, Tula 242. —, Thomson Houston —, Urikányi köszén 150, Chartered 18. —, De Beers 294.50, East Rand 83. —, Jagersfontein 83.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 44.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.06, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 1/10, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 2/10, Csek Londonra 251.35 Magánkamatláb 2 1/2%. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskezeskedelmi csarnok. Budapest-Kőbánya.

Budapest, április 4-én. (Hivatalos tudósítás) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 126-128 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 128-130 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 130-132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám 1908. évi április 2. napján volt készlet 29724 drb., 1908 április hó 3-án felhajtott 138 darab, 1908. április 3. napján elszállított 140 darab, 1908 április 4. napjára maradt készletben 29728 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan nyugodt

Sertéskezesvásár.

Budapest április 4. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 490 darab sertés, 108 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 228 darab sertés, 102 darab süldő, — darab malacz, összesen 718 darab sertés, 210 darab süldő, — darab malacz. Eladott 317 darab sertés, 73 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 401 drb sertés, 137 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül életsulyban 97-102 fillér, életsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 90-97 fillér, életsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, életsulylevonással 122-131 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, életsulylevonással 126-130 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, életsulylevonással 126-130 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — 128 fillérig, életsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő 88-104 fillér. Malacz — fillérig. (Árak minden levonas nélkül kilogrammonként, elősulyban értendő.) A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 4-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hozánkban tegnap változóan felhős és tulnyomában száraz idő uralkodott. Ma reggelre az északnyugati megyékben fordult elő némi csapadék. A hőmérséklet az ország délnyugati felén emelkedett, egybeült alig változott; maximuma: Fiumében 15 C°, minimuma: Tátrafűtreden meg Boffalun -6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony idő várható lényegtelen hőváltással és helyenkint esővel.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb mag. 700 +, A hőmérséklet Celsius skálán, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmér. fokiel. min. max. The table lists various locations like Szatmárnémeti, Ungvár, Késmárk, etc., with their respective weather data.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

vezető: ERDŐS ARMAND

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Ajánlható beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikus Tátra tejcsokoládé gyára Budapest. V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom cukorka-bombonyár, teásütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközli.

Fleischmann Lipót szalámi és füstöltusáru gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27-08. Keleti Export. Előállítás naponta 17.000 pár. Allandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Triestini ált. biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 300 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykiházasítási biztosítások. — Tűz-, szállítvány-, befőzéses lopás elleni és fűvegibiztosítások. — Léghibiztosítás a Magyar lég- és vízszállítás részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet Budapest VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsító helye: VI., Andrassy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányítók: sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Háztartási cikkek.

Droga és háztartási cikkek V., Báthory-utca 9. sz. („Szabadság”-kávéház mellett.) Rendeléseket pontosan házhoz szállítunk. Telefon-szám: 12-30. Hesz Izidor és Társa „Korona”-drogeria.

Hazai vas- és rézbutorgyár.

Bruce J. Henrik, Budapest. Gyár: IX. Lilliom-utca 8. Mintaraktár és iroda: Andrassy-ut 32. Ajánlja különösen legdivatosabb rézbutorai legmodernebb kivitelben. Árak a legjutányosabbak. Vidéki megrendelésekre különös súlyt fektetünk. Arjegyék ingyen és bérmentve.

Víz- és légszeszvezeték és csatornázás.

Piszurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádós műhelye és horgany díszítmények gyára. Légszesz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vizledék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtő-fűtőhely összeköttetéssel vagy saját tűzhelyivel. Ambergi légszeszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszesz-készülék minden házbán. Telefon 20-83.

Angol férfi- és nőtiszabó.

Pöbner Ferencz férfi és női szabó Váci-utca 26. Páris-utca sarok. Allandó nagy választék a legújabb divatszövetekben.

Villamossági berendezések.

Magyar Siemens Schuckert Művek villamossági részvénytársaság. Igazgatóság: Budapest, V., Lipót-körút 5. Telefonszám: 211. és 212. Táviratcim: Siemenschuckert. Gyár: Pozsonyban. Készít: villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos-vasutakat. Bánya-vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozó áramu generátorokat és motorokat, valamint az erősáram körébe vágó minden egyéb cikket. Különlegességek: felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűtőgépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüstáruháza. IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldisz, tálak, fényűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári áron, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemárak.

Szenásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza IV. Bécsi-utca 4. Az összes tavaszi újdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú „Szenásy” cég van, tisztelettel kérjük, selyemáruházunknak szóló ri. rendelvényeknél a pontos címünknek szives ki-bását, Szenásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

NYILATKOZAT!

A Kerpel kézfinomító hatása valóban osodás, úgy hogy bátran állíthatom: a Kerpel kézfinomító nélkülözhetetlen mindenkinek, aki ragyogó fehér kézre akar szert tenni.

Kerpel kézfinomító ára 90 fill. 4 üveget bérmentve küld: Kerpel Gyógysz., Budapest, Lipó-körút 28.

Szerkesztői üzenetek,

Ajer Mariska, Győr. Siremlékek beszerzését tessék a Müipari cikkek kereskedelmi vállalata, Iván és Váry cégénel (Budapest, VI., Teréz-körút 1/c.) eszközölni, hol részletes utbaigazítást nyerhet.

K. G. Nyiregyháza. Az ágakon és galyakon támadt apró metszési sebek, amelyeket éles késsel ejtettünk, minden segítség nélkül is begyógyulnak. Nagybobb sebeknek, amelyek nagy ágak leszedése vagy a törzsön volt ráketyészet kimetszése folytán támadtak, különös kezelésre szorulnak. Ha fűrészzel ejtettünk sebet, akkor éles késsel, különösen a szélen utánametszünk. Törzssérüléseknél, amelyek a kéreg szétdarabolásával, vagy szétromgyolódásával kapcsolatosak, az összes laza kéreg- vagy farészeket ki kell metszeni. A sebet azután kátránnyal kenjük be, bekötni nem szükséges. Ahol kátrány nincs kéznél, fahabarcot használunk. Ez áll jól meggyurt agyagból, szalmamentes tehéntrágyából, amelyet borjuszórral és ha lehet vérral péppé keverünk. A sima sebfelületet ujnyi vastagon kenjük be vele és szákvázzonnal való átkötéssel megakadályozzuk lehullását. Nyulrágástól származó sebeknél, amely esetben a kivágás nem szükséges és nem tanácsos, a fahabarc különösen jó hatást mutat. Ily esetben a kátrány több kárt tenne, mint hasznot. A kátránybevonat csak fامتzési sebeknél alkalmas, a fahabarc azonban úgy ezeknél, mint különösen feületi kéregsebeknél.

Kaszaházi gazdasszony. A tyúk tojásévére nagyon könnyen rászokik. Annak, hogy a tyúk a tojását megesszi, sok esetben a gazdasszony az oka, mert az elhasznált tojás héját egyszerűen a tyúkok elé dobja. Ebből a tojáséből a baromfiak a mézhiányt pótolják, melyre az új tojáshej képződéséhez szükségük van. Jobb azonban tojáshej helyett a tyúkoknak vakolatterméket adni mézspótlásul. Ha egy tyúk tojásévővé vált, a letojást csak úgy menthetjük meg, ha ahhoz az állatot hozzáférni nem engedjük, azaz ha a tojásévket úgy rendezzük be, hogy abból egy fonálhálót át az alatta levő kosárba hull alá, melynek alján fűrészpör, vagy más egyéb puha anyag van. Ezt azonban csak értékes fajtyúkoknál tegyük; a közönséges tyúkot legjobb levágni, mert ezzel nem érdemes ennyit bajlódni.

Tapasztalatlan ifju. Tanácsra nincsen szüksége, hiszen már megtette kötelességét, mert visszaküldte az „6” szerelmes leveleit. És visszaküldte virágzárait, melyek szép sorjába száradtan pihennek a bársony-albumban; visszaküldte minden ajándékát, sőt még azokat az elhullatott czernaszálakat is, miket áhítatos kegyelettel szedett föl, hogy elhelyezhesse a boldog szerelmesek emlék-muzeumában. A kis kasszonyka kinötte a kurtaszoknyát s jaképnél hagyta gyerekkori lovagját. De nem azért, mert — mint ön írja — „nagyvási mániában szenved”, hanem abból az egyszerű okból, hogy megjött az — esze. Ami az ön leveleit s ajándokait illeti, ne tegyen semmiféle

ujabb lépéseket, mert a kisasszony vagy megőrzi azokat, vagy nem. Ha megőrzi, ez csak hízoló lehet önmre nézve, mert azt jelenti, hogy néhanapián szívesen fog elmerengeni a régi szép emlékeken. Ha pedig nem őrzi meg, talál módot rá, hogy valamiképpen megsemmisítse. Nincs értelme és nincs joga, hogy követőleg lépjen fel értük.

5148. sz. Nagyon szépen meg lehet belőle élni, sőt egy kis ügyességgel vagyont is szerezhet vele. Mert amióta felszökkent a hus ára, tetemesen megnövekedett a baromfi és tojásé is. Hogy sikeres tenyésztést folytathasson, mindenekelőtt a vidéket kell ismernie, mert nem minden baromfi való hus-, vagy tojás-termelésre, mert a vidék éghajlatától függ, hogy egyik, vagy másik fajbaromfi képes-e ott kellőleg szaporodni. 2. A tejűs teheneknél nagyon gyakori a tejnek a fejes előtt való folyása és a legtöbb esetben tögymegbetegedés lesz a következménye. Az ilyen tejűs teheneket meg kell fejni már a borjázás előtt néhány nappal s utána, hatórai szabályszerű időközökben. A legelőre való bocsátás előtt is meg kell fejni, a legelőre pedig naponta kétszer. A fekhelyük alatt meleg, száraz alom legyen. A tögymbőzölmok elernyvedése esetén nagyon ajánlatos a tögylakéreg-főzettel való lemosás.

Reménykedő. Őszi s tavaszi tartózkodásra az olasz tavak, a Genfi-tó, Arco, Merán alkalmasak, a téli időre száraz hurutal járó tüdőbetegségeknél legmegelőzőbb Madeira, Ajaccio, Palermo, míg azoknál, kiknél bő expectoratio áll fenn, Egyiptom, Malaga, Capri, a meleg nyári hónapokat a Tátrában, Marillán lehet tölteni.

A. J. Abauj-Szántó. A kérdézt sorsjegyeket még nem sorsolták ki.

B. Gy. Harkány. A török sorsjegyet még ki nem huzták. A sorsvényeket 1875 december 1-e óta nem váltják be, de azért a sorsjegy érvényes. Részletesebb felvilágosítással Wahrman és Társa bankháza (VI., Teréz-körút 35.) szolgál.

G. D. K.-Szt-Miklós. Tessék Singer és Wolfner könyvkereskedéséhez fordulni Andrassy-ut 10.

H. J. Város-Hidvég. Tessék a Liga elnökségéhez fordulni, a tőlük kapott választ közölni velünk. Második kérdése ügyében utána fogunk járni a dolognak, vajjon olyan igen embertelenek-e ott az illető közegek. Kérdésünkre azt a feleletet kaptuk, hogy a kérdézt állapota javulófélben van.

H. A. Budapest. Hozni fogjuk.

M. S. Andrásida. Telekkönyvi vizgára csak az jelentkezhetik, aki négy középiskolai osztályt elvégzett s valamely telekkönyvi hivatalnál már legalább egy évig volt gyakorlaton. A segédtelkkönyvvezető 1200, 1400 koronát, a telekkönyvvezető 1600, 2000, 2600 korona fizetést s megfelelő lakáspénzt kap.

A. T. Mulattoknak nevezik Amerikában azt a gyermekét, kinek apja fehérbőrű európai, anyja néger.

R. Jenő. A naiv szó a latin nativusból származik s azt jelenti, hogy: veleszületett, természetes s nagyon tévedett, amikor más magyarázatot adott neki. A naiv elnevezés az érzelmeknek és gondolatoknak minden mesterkéltség nélküli természetes állapotát jelenti, mely jámbor, őszinte, igénytelen és romlatlan lélek sajátága s mely híven, igazán, minden tervszerűség nélkül szokott megnyilvánulni. Ellenét a mesterkéltségre előre kiszámított gondolkodásnak.

Kártyás. 1. A preferansz szabálva ez: A preferanszot rendszerint hárman szokták játszani, de ha négyesbe megy a játék, akkor az osztó nem játszik. A játék 32 levelű kártyával történik. A három játékos egyenként 10—10 kártyát kap, kettő pedig mint talon felretétezik. Ekkor a licitáció következik a színek szerint s aki játszani akar, annak hat biztos ütésre kell számítani, úgy, hogy a tők három, a vörös négy. A játékra az jogosult, akinek fölébvaló színe van. Aki ötöt mond, annak egy ütést sem szabad csinálni, ellenben aki hatig licitál, tartozik hat ütést nyerni. 2. Az illető lap tényleg csak egy korona lefizetése után válaszol kártyakérdésekre, mert a jótékony

alapot ezektől hozza össze. Nekünk nincs ily alapunk s így a kártyakérdés felelete díjtalan.

Dr. B. Az illető intézet statisztikai kimutatása szerint 1907 április 1-től december 31-ig 191 beteg jelentkezett, ezek közül azonban 89 volt határozottan tuberkolotikus.

A határon. Ez önnek is szól. Alom. Valamelyik vidéki lap szívesen leközi, a mi mértékünket azonban még nem őrzi meg.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Orgona-harmoniumok

mindkét rendszer szerint, legolcsóbban szállítanak

Pajkr Rezső és Tsa
Budapest, X., Delej-utca 11/1.
(Tiszivizelő-telep).

Pedálos harmoniumok pentos orgona mozdokkal.
Bőrmentes szólítás az utolsó vasúti állomáig.
Tanszék és lelkészeknek külön szülők engedélyvel.
Részletfoglalás engedélyezve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BUTOR DUS VÁLASZTEKBAZÁR, KÉSZPÉNZRE, MINT RÉSZLETFIZETÉSRE RENDHÍVÓI GYŰSÁRON KAPHATÓ

EHRENTREU TESTVÉREKNEK
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SÁRKI) TELEFON 82-27

„MINTA” szálloda
Budapest, Nagymező-utca 62. szám.
Teljesen újonnan berendezve 40 szobával rézgyakkkal és villanyvilágítással.
Szobák 80 kr.-tól feljebb A szálloda! kávéház egész éjjel nyitva, Eires ozigányzene.
Telefon 815. Strasser Jakab, szállodás és kávéos.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herku'es-mot.rvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy osóplási, mint malomüzemre kiténően alkalmas, leggyorsabb benzínkomobiljait, melyek V. ker., Váci ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemer!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan olós szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
3—14 éves fiu is kezelheti!!!
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részlelőfizetésre!
200 drb elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

HFTY MŰSOR.

Márczius—Április	Nemzetl Szinbaz	M. kir. Operaház	Viaszinbaz	Szary-Szinbaz	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar színház	Vár Szinbaz	Teatla szinbaz
6 Hétfő	A tudós nő	Mesterdalnokok	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	Az attasé apja.	—	Uj asszonyok
7 Kedd	A gyermek	Bohémet és a magy. tancegyv.	A tanítónő	A dollárkirálynő	Három feleség	A csasza: katonái	—	Uj asszonyok
8 Szerda	A félisten	Jancsi és Juliska és a B. hatunder	Tatárjárás	A dollárkirálynő	Három feleség	Az attasé apja.	—	Uj asszonyok
9 Csütörtök	Az asszony	Hoffmann meséi	A tanítónő	A dollárkirálynő	Tékozió líru Három feleség	A csaszar katonái	—	Uj asszonyok
10 Pentek	A félisten	Pulángó kisasz.	Az ördög	A dollárkirálynő	A nagymama	Frau Warren's Gewerbs	—	Uj asszonyok
11 Szombat	Florenzitragedia és a semlegesek	A Bolygó hollandi	A tanítónő	A dollárkirálynő	Pündérlak Magyarhonban Három feleség	Strindberg este	—	Vizsga előadás
12 Vasárnap	c. u. este Florenzitragedia és a semlegesek	Próféta	A megváltás története Tatárjárás	A dollárkirálynő	Három feleség	A csaszar katonái Frau Warren's Gewerbs	—	Rendnek műszaki leoni Uj asszonyok

Vasárnap

Remzeti

Délután

Ahol un

Vigjáték 8

Bellac
Róger
Toulonier
Tábornok
Saint Réault
Gaiac
Suzane
Céran grófi
Arfeonné
Des Millets
De Boins

Este 8

A fé

Dráma 3 felvon

Giorgione
Leonardo Lore
Tiziano
Del Piombo
Aretimo
Lorenzo Lott
Wolfram
Mórike
Van Boyer
Egy pap
Ceclia

Vársz

Z

M. Kir.

EL

Zenedáma 3
vegét írta. Her
Abrányi E. Zer
halovi

Artusz
Ginevra
Lancelot
Eliana
Ezrinus
Kíot
Remete

Kerzete

Vigs

Délután

Az

Vigjáték 8 tel

Az ördög
Jólan
János
Elsa
Czinka
András
László

Este fél

A tar

Színmű három
Bródy

A tántifón
A tántifón any
Óreg Nagy Ist
Nagyszony
A tántif
Kántorkisszer
Fóur
Kápián
Szoigabiró
Törvénybíró
Kray Ida

Urania

Délután

A TE

Este fél n

Uj as

Föv

WALDMAN

2 N

Ke

= Délu

= B6

A téllkert

Hull a h

Egy

Gara Géz

SZÍNHÁZAK

Vasárnapon 1908. április 5-én.

Nemzeti Színház

Délután fél 3 órákor
Ahol unatkoznak.
Vígjáték 3 felvonásban.

Este 8 órákor
A félisten.

Dráma 3 felvonásban. Irta Gozsdu Elek.
Giorgione Odry
Leonardo Loredano Gál

Várszínház
Zárva

II. Kir. Operaház

Eliána.

Zenedráma 3 felvonásban. Szövegét írta Herrig H., fordította Abrányi E. Zenéjét szerzelte Mihalicich Odón.

Vígyszínház

Délután 3 órákor.
Az ördög.

Vígjáték 3 felv. Irta Molnár F.
Az ördög Hegedüs
János Varsányi

Este fél 8 órákor
A tanítónő.

Színmű három felvonásban. Irta Bródy Sándor.
A tanítónő Varsányi I.
A tanítónő anyja Harasztói H.

Urania színház

Délután fél 4 órákor.
A Tenger

Este fél nyolcz órákor
Uj asszonyok.

Népszínház-Vígopera

Délután 3 órákor
A piros bugyellárás.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban.
Irta Csépegy Ferenccz.
Török Mihály Kürthy
Zsófi, a felesége Blaha

Este fél 8 órákor
Három feleség.

Operett 3 felvonásban. Irta Bauer Gyula. Fordította Mérei Adólf. zenéjét szerzelte Lehar Ferenccz.
Turi János Saló
Lóri Kürty K.

Király színház

Délután 3 órákor
Varázskörnyög

Operett 3 felvonásban. Irta Dérmann és Jacobson. Fordította Mérei Adólf. Zenéjét szerzelte Strauss Ösköz.
Kili. Joachim Csizsér
Lothár Papir

Este fél nyolcz órákor
Adollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Irta Willner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerzelte Fall László.
John Cauder, Németh
Alice, leánya Petráss S.

CHICAGO - SZÍNHÁZ

VII. István - ut 30.

Kitűnő nyári szórakozó hely! Készült, télen-nyáron nyílván délután 3 órától kezdve, Vasár- és ünnepnapokon délután 8-tól.
Vilamos villanások. Allandóan a legszépségszerűbb és legújabb kivitelű aktuális képek.

kiknek eladó Sauvignon vagy Semillon, esetleg más francia fajszőlőkből szűrt borai vannak, felkértenek csegűnknek ajánlatot tenni. Bármily mennyiséget megvásárolnak.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.
Aprilis hó 1-től új műsor.
SARATOFF orosz ének és tánczospori
Elsa & Capitain Smith műlővő-pár
Glässer Waldemeer örömulányok.

A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban.

Ejjele 12 órától reggeltől 5 óráig, a télidőben zene és táncz.
Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

Nagy élvezetet nyújt a
„Világpanoráma”
Budapest, IV., Városház-tér 4. (Piaristák épületében.) Jövő héten Gradó tengeri fürdő, Miramare, Trieszt és az adelsbergi barlang.
Minden héten új műsor. Nyitva reggeltől 9 óráig este 9 óráig. Belépődíj 40 fillér, tanulóknak 20 fillér.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCA 77.
Igazgatóság: WABITS és GRUNER.
Budapest legelőkelőbb családi mulatója.
Ma és mindennap
Teljesen új szenzációs műsor.
Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.
Nemes Lessenn Molt Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottadalok (harrakisérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és tánczosnő. Schmiel Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrette. Sngár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.
Pénztárnyitás 5 órákor. Kezdet 8 órákor.
Telefon 15-10.

Jól lát?
Ha nem, akkor forduljon bizalommal
HATSCHEK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látóeszközök a legelőkelőbbek kaphatók ingyen árjegyzéket bérmentve.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz
bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.
Dr. Prelez Hugó a. m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.
A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

BUDA KIRÁLY KESERÜ VIZ
ELSŐRANGÚ HASHAJTÓ
KAPHATÓ MINDEN FÜSTKERESKEDESBEN

SZABADALMAKAT
védjegyeket és mintajelvényt megszerző
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
FASZTOR (besz. cég.)
BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRUT 17.
Telefon 24-20.

Szalloda
Az „ARANY BÁRÁNYHOZ”
BÉCS, Wieden, IV., Hauptstrasse 4.
Elsőrangú szálló. - A magyarok találkozó helye. - Szobák 2-60 koronától felfelé.
3 percznyire az Operától és Károlystrazsetől.
Világos szobák. Világos szobák.

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitel- osztály megnyílt
a legelőkelőbb a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál törlesztendő részlete.
A vásárolt zongorák vagy hangszerék értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A hangszer ára tehát csak annyi, mintha készpénzért venné.
Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepén.
Budapest, Király-utca 53. szám.
Prospektus és árjegyzék minden hangszerrel külön díjmentesen.

Telefon 11-21,
Helyiségváltozás
miatt
NEUMAYER FÜLÖP
Bpest, V., Váci-körút 2. és 4. sz.
Árukészletét rendkívül előnyösen árusítja ki.
Tetemes ármérséklés:
szőnyegek, függönyök, átvettők, ág- és asztalterítők butorszövetek és matracok oszintokban, továbbá minden szakmába vágó cikkekben.
Az üzlet
Dedk Ferencz-tér 1. sz.
alá helyezték át.
Telefon 11-21.

Michelstädter utóda
OSKÓ GEZA
BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz.

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma, vasárnap
2 NAGY ELOADÁS.
Kezdetük d. u. 4 és esti 8 órákor.
= Délután mérsékelt helyárak. =
= Bővebbet a falragaszok. =
A télikerthen reggeltől 9 óráig VORÓS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t.
Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzetésküldési hely
Gara Géza és Tsa drogéria Bpest, VIII. József-körút 78.
Tessék árjegyzéket kérni.

Vasárnapon, 1908 április 5 én

Magyar színház

Délután 3 óraker

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Írta Földes Imre.

Személyek: Karády István, Karády Zoltán, Karády Erzsébet, Schneller Lajos, Marjay István, Szilassy Ernő, Jász Géza, Sasrossy Agósti, Keller Gyula, Szedlacsok János, Pintér István, Ferencz

Az atyásé apja.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta Dálnoky Nagy Lajos.

Személyek: Forray György, Béla, a fia, Margit, unokahuga, Nyitrai Emília, Szablay Dezso, Birtó Dóczy, Tisztartó, Boriska, a lanyka, Csófi Woronzoi, Julien, Inas, Póter, András, Julcsa, Rugsyl

Apollo színház.

(Telefon 62-39.)

KANADAITORTENET

Az elikkasztott tervek. A csodadoktor. — Az almafa alatt. — GYERMEKMENTES EGY SAS KARMAIBOL. Utazás Középafrikán keresztül. — Tervedések vigjátéka. — Mindennapos történel. — Modern szobrász. Élet a gyermekmenhelyeken (Saját felvételünk). Az előadások d. u. fél 8 óraker kezdődnek.

MODERNISZT-HAZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-10. Roland Kirtje. Operetta. Írta Franc Urbain. Fordította Gábor Andor. Zeneje szerzette Claude Perrasse. Szereplők: Nyárai, Kelefi Juliska, Bárony, Szentirmay, Vörös III, Boross, Nagy Mariska, Kókány Ius.

Pénz áll a hához. Bohózat. Írta Golz. Szereplők: Sarkadi m. v., Nyárai, Nagy Mariska

Angyalika. Dráma. Írta Szomorvy Dezso. Szereplők: Poór Lili, Thanv. Géza, Nyárai, Kardos Illoka. Nick Carter a Kabaretben. Irta. Írta Heltai Jenő. Szereplők: Kardos, Bárony, Palásthy Marcel, Nagy Mariska. Medgyaszay Vilma, Nyárai, Vörös III, Gyöző magán-számai. Kezdeté 9 óraker.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 8 1/2 óraker.

«DAS KIND VON HEUTE»

Gyermekmese felnőttek számára. Írta: Satyr. Rendező: Werner Manó.

Ezt megelőzi 9 1/4 óraker:

Az aczélkirály vád alatt.

Bírósági karcolat. Írta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor. Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Bertó u. szőlőszamjalkai.

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig. Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggel 5 óráig zene és tánc.

Budapesti (Benbonntere) CABARET

Teréz-körút 28. Telefon 52-88.

Április: Új műsor.

3 új bohózat! 6 új színpadi tréfa! 20 új cabaret-szám!

Jegyek: Bárd: Kossuth Lajos-n. 4. és Andrássy-ut 2. Zluzser és Könyg: Andrássy-ut 4. Cabaret-pénztár: Teréz-körút 28.

Villand testvérek Nagy Cirkusza

TATTERSALBAN

Ma és minden este 8 óraker: nagy diszelőadás

Szenzációs műsor. A legelső művészek és művésznők. Jegyek kaphatók: SOPRONI-nagyfőnödség Rákóczi-ut 1. és a cirkusz-pénztárnál.

Szájpadlás nélküli

higyenikus légszivőkamarás fogcsorok.

A modern fogtechnika legnagyobb vívmánya. Bárkinél nagyszerűen alkalmazható még akkor is, ha egyetlen saját fog, vagy gyökér sincs mar a száiban. Azonnal megszokható és rághatáa kiilló. A fest emittett fogcsor saját tulajdánóm. Készíték saját módszerem szerinti ki nem vehető 22 és 24 karátos arany hídakat stb. 10 évi jótállás.

Guttermuth János műgy-specialista,

a szájpadás nélküli hig. légszivőkamarás fogcsorok és hig. fogkefe stb. felállításja. Budapest, VII., Baross-tér 20, 1. em. 3. Kérem a névre és az affőzésre figyelni mert kétféle vagyunk e házban. Válaszbélyeg.

A gége, torok, tüdő, gyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál felülmulthatatlan

MALNASI Siculia ARTEZI GYÓGYVIZ KAPHATO MINDENÜTT FŐ-RAKTÁR: BUDAPESZ, VIII., JOZSEF-KÖRÜT 37/39. Csak „SICULA” névvel ellátott üvegek valódiak.

Amerikai rendszerű fogmüterem

Dr. Fritz Samu fogorvos

Budapest, VII., Rákóczi-ut 22. szám. Specialista kaucsuk és arany munkákban.

Kivándorlás töltőleges Kereset mindenki részére a legújabb gyorskötőgépeken való kötésel. Arlyegyeket küld: Első Magyar Kötőgépgyár

TENNIS-RAKET JAVITÓ

Tennis-palya-javító és felszerelő Vervejnyjátékosok egyedüli raketjavítója. — MACHER REZSO sportüzlet, Budapest, IV., Koronaheroeg-utca 3, szám (Az udvarban)

Czimbalom kedvelők.

Mielőtt bárhol czimbalmot vásárolnának, kérjenek árjegyzéket a czimbalomkészítés elismert első szakértjétől, ki minden tekintetben a legjobb világhírű szabadalmazott czimbalmok készíti. Czimbalmok mar 25 trttól kezdve kaphatók, ugy-szintén az összes hangszerék a legjobb minőségben. Számos kiállításon elsőrendű kitüntetés és elismerés a legjobb és szakcsertü munkáért.

Habits Antal

Budapest, VII. kerület Erzsébet-körút 42. szám.

Hatschek Béla

optikai műintézet

embert műszerek gyári raktára és formák készítője. (Operatív teljes mellőzése). Szemüvegek vagy orrsorítók minden szemhez és arra külön külön választott orvosi receptek szerinti megrendelések pontosan készitve. Található naponta reggel 10 ig, d. u. 1-4-ig, este 8-10-ig. Budapest, VII., Király-utca 69. földsz. 3.

Nászajándékok

jubileumra díszlágyak, evő-eszközök, mülpári cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

műőrás ókszertelepén

Budapest, Erzsébet-körút 29. 1. em.

Arlyegyek 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdús, rendkívül üdítő asztali viz.

Orvosilag ajánlva.

Író-gyógymődra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedénze idült hurutjainál, húgykő- és fűvenkőpződésnél a leginkább és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

SCHMIDT M

szőgyártó, nyerges és bővőndő Budapest, VIII., Rákóczi-ut 28. sz. Ajanlja saját gyártmányú kocsik- és lovagló-szerekműveit. Működésben utazó és kőzi bővőndők, pony, nyerges, szőgyártó stb. társaság. — Arlyegyek bérmentve.

Butor

kézpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készén raktáron a leggyorsertübb kivitelű a legfinomabbig. Képes árlyegyek ingyen, Album 50 fillér belyegeben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Vaczi-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

WALLA JÖZSEF

TELEFON 59-90. Alapítottait 1878-ban

ezementárugyár részv.-t. Mozak-, műkőárugyár-és betonépítési vállalata. Iroda és gyár kizárólag: BUDAPEST, VII., Gizella-ut 38. szám

BUTOR

Kézpénzért vagy részletfizetésre legutányosabb áron EHRENTREU és FUCHS testvéreknel Budapest, VI. ker., Teréz-körút 8. szám. Telefon 88-59. Képes árlyegyek ingyen és bérmentve.

SZIVÓ GÁZ BENZIN MOTOROKES LOKOMOBILOK

BRÜNN-KÖNIGSFELDI MOTOROK

EGYED-ÁRUSÍTÓ ABELES EMIL BUDAPEST V. VÁCI-UT 44. TELEFON 38-38

.. Vidéki képviselők kerestetnek. ..

Ber

Bülcstől álló Vagyonállomány

Különös

elis éven a Világkörüly — A biztosítvány érvénytelenné. Megszűnt bírálható — FA npereménv 90 25,072,638.84 K. zélések 5%-áv-tére 25 évi idő

Igazgat

Fogke

Sz

használó és a kel 60 fill

Mü

szállítólétező

Mü

darabja

Va

Mü

Buda

A TI

Ott, ah gedezését s zugott már kijutunk, a kint.

A kajüt elővigyázat nyíláson.

A fák közetlen F Framet.

Monk ó nagy mege nagy sötéti tódzott a n

— Talá hogy bele Monk?

— Tehé mindent, ho akarata a széd, és am betegségben eleve is kiz

— A tré miatta. Meg mi lesz.

— Harc és akkor m lönben jobb tervet nem igen, de sen

— ria e a lélekveszt a véletlen nyal? . . .

— Volt

Berlini Victoria Általános Biztosító Részvény-Társaság.

Alapított 1858.

Biztosítási állomány 1905. dec. 31-én 7,212,089,80 Forint az 1905. évben 188,078,99
 Vagyoniállomány 1905. dec. 31-én 630,837,79 Évi nyereség 627,128.

Különös előnyök: Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után sommiféle alapon sem támadható meg. — Párba vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjartó és azután az egész biztosítási összeg fizetelt ki halálesetben. — Világkötvény: Kezdetől fogva tartózkodás és utazás az egész földön posták nélkül megengedve. — A biztosítás megújulásának kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem válnak árvénytelenné. — Legmagasabb költségek és visszavásárlási érték három évi fennállás után. — Megszűnt biztosítások árnyéka helyettesítése 6 hónapra belüli orvosi vizsgálat nélkül eszközölhető. — Főbiztosítás: Teljesen költségmentesen. — Nyereségmegosztás: A tiszta nyereség 90% a a biztosítottaknak szavazották. Az 1900. életrév a tiszta nyereség 98% a, azaz 28,072,638,34 K utaltatott át a biztosítottaknak mint nyereségosztás. — Már 1878. óta az összejelentések 5%-ával emelkedő osztalék fizetnek ki. — Fődíj: 10,000 koronára szedő megadás és halál esetére 25 évi időtartammal kötött biztosítás egy 80 éves egyén részére összesen 6000.— koronába kerül. Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. Ügyes képviselők alkalmaztatnak.

Igazgatóság Magyarország és a Keleti országok részére
 Budapest, V. kerület, Széchenyi-utca 1. szám.

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek, nagy és olcsó választékban.

MÜLLER J. L.-féle Szalicil-szájvíz és fogpor

használatát eltávolít minden fájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását és a kellemetlen szájbűzt. **Egy üveg szájvíz 80 fillér, 1 korona 60 fillér, nagyobb üveg 8 korona 20 fillér és 8 korona**

Müller J. L.-féle Szalicil-fogpor,

szalicil-vizrel használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek továbbterjedését is meggátolja. **Doboz 1 kor. 20 fill. és 2 korona 40 fillér.**

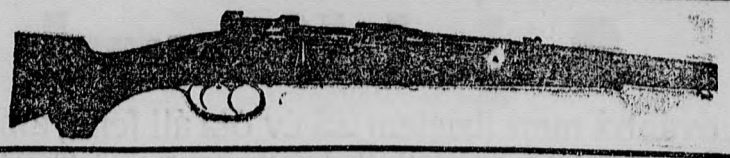
Müller J. L.-féle Szalicil-fogpép,

darabja **70 fillér.** Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főn: elősorolt készítmények orvosi utasítás után készülnek.

Valódi tojás-olajszippan

30 fill., 3 drb
 80 fillér,
 1 tucat 3 kor.

MÜLLER J. L. cs. és kir. udv. szállító illatszere- és piperesszippan-gyárosnál, **Budapesten, IV., Koronaherczeg-utca 2. szám.**

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert, egy és kétsővű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemlés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A TITOKZATOS HAJÓ

- BEGÉNY. -

Irla: FRED VILLER

49

Ott, ahol mi tartózkodtunk, csepp szellő lengedezését sem éreztük, de a fák koronái között zugott már és tudtuk, mihelyt a fák árnyékából kijutunk, a Fram öt-hat eszmét megtesz óránkint.

A kajütben égett a lámpa, de a függönyök elővigyázatosan össze voltak húzva minden nyíláson.

A fák árnyéka olyan mélyen feküdt, hogy közvetlen közelben sem lehetett észrevenni a Framot.

Monk és én fent ültünk a fedélzeten. Csak nagy megerőltetéssel tudtuk egymást látni a nagy sötétben. Néha egyikünk felállt és hallgatózott a néma éjszakába.

— Talán mégis helytelenül cselekedtünk, hogy belegyeztünk a tervébe — hallod-e Monk?

— Tehettünk másképp? Hiszen elkövettünk mindent, hogy megakadályozzuk, de az ember akarata a menyországa, mondja egy példabeszéd, és amint te is tudod, Holt jelenleg heves betegségben szenved, olyan betegségben, mely eleve is kizár minden ellentmondást.

— A tréfád jó, de kezdek kissé aggódni már miatta. Meg fogják őt és aztán — nem tudom mi lesz.

— Hírcz nélkül nem engedi magát elfogni és akkor már hallottuk volna a revolvert. Különben jobban elgondolkoztam a dolgon és a tervet nem találok ostobának; — merésznék igen, de semmiesetre sem ostobán vakmerőnek.

— Ha ezt tervnek lehet nevezni... Hogy a lélekvesztőn a buvóhelyhez lopózzék és aztán a véletlenre bizza, vajjon beszélhet-e a leánnyal? ...

— Volt egy nagy rész számítás is a dolog-

ban. A hölgy minden bizonynyal egyedül van a sátorban; többször láttuk őt ki-bejárni, mielőtt besötétedett. Tizenegy órakor sötét lett odaát és minden elcsendesedett.

— De hátha őrszemeket állítottak ki?

— Őrszemeket? Azt hiszed, az emberek kedvtetésből virrasztanak? Minek tartanának őrszemeket, mikor nem is sejtik, hogy valaki keresi őket? Hiszen itt olyan biztonságban érzik magukat, mintha az északi sarkon, vagy a paradicsomban lennének.

— De egyikünknek mégis el kellett volna kisérni a lélekvesztőn, két ember mindig több, mint egy ember.

— Nem, nem osztom a nézetet. Egy bátor ember néha többet végez, mint kettő, különösen ott, ahol gyorsaságról és nyugalomról van szó. Holt olyan a kémszemlén, mint egy indián és erős, mint a medve. De semmi értelme sincs erről még csak beszélni is. Ő maga akarta a kalandot átélni és semmi lebeszélés nem használhatott volna; erőszakot kellett volna alkalmazni, hogy visszatarthassuk őt ettől az uttól.

— Hány óra?

— Fél kettő.

Füfelve és hallgatózva keltem fel helyemről: de semmi nesz nem hallatszott, az éjszaka nesztelenül borult ránk.

Könnyű lökést éreztünk a hajó oldalában, de csak egy fatörzs volt, amit a víz magával sodort; az is eltűnt az éjszakában.

Még egy óra telt el így várakozásban. Már Henriksen is nyugtalanává vált. Nem szólt semmit, csak a sötétben mászkált ide-oda, valamit megigazitott és valamit morgott maga elé:

— Mégis csak jó, ha rendben van az ember szénája ...

Keleten a tenger kezdett világosodni és a fák árnyéka még sötétebbnek tetszett, a víztükör pedig sűrű fényt mutatott.

Egyszerre csak lövés dördült el, majd egy s még egy, mely szinte egybeolvadt.

Mindhárman alól álltunk a kis fedélzeten és a sötétség dacára egymás arcába igyekeztünk nézni

Egyszerre a távolban emberi hang zaja hallatszott, aztán több ember lármája; igazán kinos percek voltak ezek.

— Most a hajót vitorla alá kell hozni, ugyebár ...?

— Ez a legjobb, amit tehetünk, — felelt Monk és maga ugrott a fő vitorlatartóhoz. — Gyorsan a kormányhoz, Henriksen!

A vitorlát felvontattuk, a hajót tartó zsineget eloldoztuk. Az áramlás kivitte a hajót a fák árnyékából a sima víztükörré. A nagy vitorla halkán verdesett, de aztán felfogódott és a Fram csendesen kisiklott a tenger ezüstsűrű felületére.

A hold félgömbje ragyogva bujt ki a fák árnyékából; odaát azonban, a nagy szigeten, mely előttünk feküdt, még olyan sötétség uralkodott, hogy nem lehetett semmit sem megkülönböztetni. Csak a két hajó árboczhegye látszott meg az ég peremén, a törzsük, a part, az összetakolt kalypbák teljes sötétségbe burkoltan álltak, éppen mint a kis sziget is, amelyet az előbb hagytunk el.

A szél bizonytalan lárma hangját hozta át hozzánk, de semmi világosságot nem láttunk.

Feszülten hallgattunk a legkisebb zajra, evezőcsapásra, vagy esetleg Holt hangjára; de a legkisebb nesz sem hallatszott a közelben, ami elárulta volna bajtársunk sorsát.

— Ha kiszökött a kezük alól, — suttozta Monk, — akkor a fák árnyékában marad és előbbi helyén keresi a Framot. Nem szabad tehát nagyon messzire czirkálnunk.

— Meg fogunk fordulni és keveset visszaterelni.

A kormányt ismét leengedtük, a kutter repült a szélben. És csakhamar a kis szigetek fái jótékonyan befedtek homályukkal.

Monk előre hajolt a víztükör felé és kiáltozni kezdett:

— Holt, Holt! Itt vagyunk ...

Folyt. köv.

A jubileumi év alkamából,

továbbá mert üzletem 25 év óta áll fenn, amióta haj- és szakálnövesztő pomádémat feltaláltam, elhatároztam, hogy vevőimnek oly kedvezményt nyújtok, melyek eddig páratlanul állanak s bizonyára mindenütt élénk tetszést keltének.

Egy elsőrangú bécsi banküzletben letétbe helyeztem alább felsorolt 100 darab sorsjegyet, melyeket minden fő- és melléknyereménygel együtt nagyrabecsült vevőimnek ajándékozok. — Az alant jegyzett 100 darab sorsjegy összes főnyereménye

5 MILLIÓ KORONA,

mely összeg természetesen vevőimé. Összesen 77 huzás lesz. Ezen 100 sorsjegy szétosztása, mely a mai naptól teljes egészében vevőim tulajdona s amiért soha semmit sem kell fizetniük, úgy történik, hogy 1909 május 1-én az addig ki nem huzott sorsjegyek eladatnak s az azokból származó bevétel s az addig kihuzott fő és melléknyeremények teljesen ingyen, a következő módon osztatnak ki nagyrabecsült vevőim között: Minden vevő, ki egy tégely haj- és bajuszpomádét 1 frt-ért vesz vagy rendel, kap az alant sorsjegyekre egy részjegyet, melylyel azok társ-tulajdonosa lesz s jogosult a részesedésre minden fő- és melléknyereményben. 2 frt-nyi megrendelésnél 2 részjegyre, 3 frt-nyi megrendelésnél 3, 5 frt-nyi megrendelésnél 5, 10 frt-nyi megrendelésnél 10 részjegyre tarthat igényt, vagyis minél nagyobb a megrendelés, annál több részjegyet kapnak a vásárlók s annál magasabb is az összeg, melyhez a 100 sorsjegy eladása alkalmával 1909 május 1-én jut s így több főnyeremény huzása folytán annál nagyobb lesz az összeg, mentől több részjegy van a t. vevőim birtokában.

Megjegyzendő, hogy minden részjegy fel van tüntetve a sorsjegyek, azok száma és huzási napja, valamint a főnyeremény is. Ez által alkalmat nyújtok nagyrabecsült vevőimnek arra, hogy a mai naptól kezdve 1909 május 1-ig a tulajdonukat képező 100 sorsjegyben részesedjenek, anélkül, hogy ezért bármit fizetniük kellene.

Egy tégely ára 1.—, 2.—, 3.— és 5.— frt.

CSILLAG ANNA WIEN, I. Bez., Graben 14.

100 SORSJEGY, melyek nagyrabecsült vevőim tulajdonát képezik s azok fő- és melléknyereményei:

1 Bécsvárosi községi sorsjegy	főnyeremény K 400.000	1 Jelzalog-sorsjegy	főnyeremény K 70.000
2 Tisza-sorsjegy	„ 180.000	1 Pálffy-sorsjegy	„ 84.000
1 Földhitel-sorsjegy	„ 90.000	1 Braunschweigi sorsjegy	„ 180.000
5 Magyar elsőbbségi kötvény	„ 300.000	1 Salzburgi sorsjegy	„ 40.000
2 Szerb sorsjegy	„ 80.000	1 Laibachi sorsjegy	„ 40.000
10 Osztrák vöröskereszt-sorsjegy	„ 60.000	1 Krakai sorsjegy	„ 50.000
20 Bazilika-sorsjegy	„ 30.000	1 Innsbrucki sorsjegy	„ 30.000
10 Magyar vöröskereszt-sorsjegy	„ 30.000	1 Szász-melningeni sorsjegy	„ 25.000
10 Olasz vöröskereszt-sorsjegy	„ 35.000	25 Jásziv-sorsjegy	„ 30.000
1 1864-iki sorsjegy	„ 300.000	4 Török sorsjegy	„ 600.000

KÜLÖNFÉLÉK.

Már rügyet bont . . .

Már rügyet bont a napsugár a fákon,
A levegőben szállnak illatok,
A korai nevető ibolyákon
A tavasz ragyog.

A hegyekről a kődök messze szállnak
Violás színt ölt már az alkonyat,
A háztetőkön sütkérezni látok
Pecsképarókat.

A körutak benépesednek este,
Mert muzsikál a zsongó kikelet
S ilyenkor győtri millió átok terhe
Az én szívemet.

Tavasz van ismét, megújul az élet,
És aztán megint mély sirjába száll
S egyformán minden új ívő évet
Megöli a halál.

Igy vágtat nívánába minden század,
Minden május egyformán csalogat.
Oh, nem hozza meg a megújulásnak
Az apostolokat.

Ócska tavasz, te meddő, bus káprázat,
Nem örül nekem immár a szívem!
Népmilliók egy új tavaszra várnak,
Mely termékenyen a meddőre lázad,
Azé a hitem!

Peterdi Andor.

(Apróságok de Amicisről.) Az újabb olasz költők közül a nemrég elhunyt Elmondo De Amicis tett szert leghamarább népszerűsége és a költőszerepére, amely műveinek tömeges kiadásában nyilvánult, mindvégig hi maradt hozzá. A „Bozzetti militari” című művét 1868-ban adta át Treves kiadónak és ebből a helyszínen azonnal elkelt 500 példány, ami egy olyan íróra nézve, aki először lép művével a nyilvánosság elé, hallatlan szerencse. Hasonló rendkívüli eredményt ért el a Cuore-vel (Szív) is. Néhány évvel ezelőtt egész Olaszországot büszkeség

töltötte el, amikor megtudták, hogy a „Szív” a háromszázadik kiadást érte meg. Ma ebből a gyönyörű kötetből már 400 ezer példányt adtak el. Ezen a művén De Amicis, aki pedig különben szerette műveit újból és újból átdolgozni, egy betűt sem javított. Az a szerencse azonban, amely a nagy olasz író könyvei révén érte, sohasem tette pénzsóvárrá. Midőn „Május elseje” című műve teljesen készen volt és megjelenését is már bejelentették. De Amicis a legcsábítóbb ajánlatokat kapta minden oldalról. A költő azonban ezzel a művével nem volt megelégedve és vonakodott azt kiadni, jóllehet, ezáltal száz-ezer lírát veszített volna. A közönség csodálatosképpen még a leggyöngébb könyveitől, amelyek alig értek el egynapos sikert, sem vonta meg jóindulatát. A „Carozza di tutti”, amely 1898-ban jelent meg, husz kiadást ért meg. A leggyöngébb eredményt a „Rittra letterari” ért el, amelyből 7000 példány kelt el. De Amicis irodalmi tevékenysége az utóbbi években sem hanyatlott, sőt mindinkább emelkedett. Néhány nappal halála előtt még levelet írt kiadóhoz, Treveshez, amelyben értesítette, hogy immár újból két könyvvel készült el, amelyek kiadásra várnak. Carducci nem sokat tartott róla és gúnyosan „szomorú fiú”-nek nevezte De Amicist. Annál érdekesebb a két költő találkozása, amelyet Piera Barbera rendezett. Barbera de Amicist Firenzéből Bolognába kísérte. De Amicis rendkívül örült a találkozásnak, de utközben nagyon izgatott volt, mert Carducci rendkívül kiszámíthatatlan természetű volt és fölötté gombba tudott lenni. A költőt egy korcsmában zavar-ták föl. De Amicis neve hallatára kissé zavartan ugrott fel helyéről és megszorította De Amicis felé nyújtott jobbát. Ügyetlenül és dadogva válaszolt Amicis első szavaira, amelyeket ez alattvalói hódolattal, a meghatottságtól reszkető hangon ejtett ki, azután helyet kínált maga mellett vendégének és még egy üveg bort rendelt. Körülbelül egy óra hosszáig voltak együtt a korcsmában és azalatt az idő alatt majdnem kizárólagosan De Amicis vitte a szót, míg Carducci kortyonkint szopogatta borát, csak néha-néha szólalt meg:

— Igen, igen, teljesen úgy van! Bravó! Nagyon jól van!

Egész lényén meglátszott, hogy a találkozás teljesen közömbösen érinti.

(Az állatok ösztöne.) Humboldt, a nagy természettudós már régebben kimutatta, hogy az állatok mennyire megérik előre a nagy természeti szerencsétlenségeket. Humboldtnek ezt a nézetét megerősítik a jelenségek, amelyeket a Pelée-tűzhányó vidékén észleltek. A tűzhányó kitörése előtt a kigyók és a

gyíkok csapatostól menekültek a hegy környékéről. Az igavonó állatok megmagyarázhatatlan nyugtalan-sága is hámulatba ejtette a lakosokat. A francia akadémia legutóbbi ülésén Mascard tartott az állatok ezen különös előérzetéről érdekes felolvasást. Kimutatta, hogy a vándormadarak vonakodnak olyan helyekre vonulni, ahol ragadós betegség, pestis, vagy kolera dühög. Különösen a kisebb madaraknak, a fecskéknak s a verebeknek van meg ez az érdekes ösztönük.

(A 7-es szám jelentősége.) Senki sem hinné, mily fontos szerepet játszik a hetes szám a világtörténelemben. A régi pogány vallásoktól eltekintve, már a katolikus vallásban is sok nyomát látjuk e számnak; például: 7 arkangyal, 7 erény, 7 főbűn, 7 szentség, Visnu, az ó-indusok istene, a 7-ik régióból szállt alá a földre; Agninak, a nap és a tüz istenének, 7 sugara van, 7 pap szentelte föl és kocsiját 7 nyelvű lovak huzzák. A legenda szerint Buddha, mindjárt születése után 7 lépést tett észak felé; 7 napra rá meghalt édesanyja; ő maga 7 héten keresztül ké-szült magányában, hogy tanításával kilépjen az emberek elé; állítólag 7 mennybéli kincse volt és tiszteletére 7 emeletes palotát építettek. Még az ó-görög világban is fontos szerep jutott e számnak; az argonauták legendájának két főszereplője: Jazon és Médéa házasságából 7 fiú és 7 leánygyermek származott; a Beóciába, Thébe ellen küldött expedíció-nak is 7 hőse volt; az Iliásban szó van Ajax paj-zsáról, mely 7 állati bőrből készült; Agamemnon, hogy lecsillapítsa a bész Achillest, 7 költeményt, 7 szüzet és 7 népes várost ígért neki. A rómaiak történetéből véve a példákat, mindjárt Plivius mon-dása tűnik föl, aki azt mondta, hogy az ember teljes kifejlődésére háromszor 7 esztendő szükséges; míg Ciceró azt üzenté afrikai Scipiónak, hogy a 7-es szám minden dolognak a sarkpontja. De az ó- és új-testamentumban is gyakran előfordul a 7-es szám és különösen a zsidók történetében játszik nagy szerepet. Mohamed is a Koránban 7 égről, hét földről és 7 tengerről beszél. A hajdani csillagászok szerint a csillagrendszer alakulásában is szerep jutott a 7-es számnak; szerintük a csillagrendszer a naptól és a holdból áll, amelyekhez még öt más égitest sorakozott és ezek valamennyien a föld körül keringe-nek. Így tehát 7 égitest keringett volna a föld körül mindmennyi külön központi szférákkal, amelyeket 7 ének neveztek. Végezetül a nóta is azt mondja: „Hét csillagból van a Gönczöl szekere.”

Mindenfitt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
 Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Budapesti villamos városi vasút részvény társaság.

Hirdetmény.

A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság t. c. részvényesei az 1908. évi április hó 14-ik napján délelőtti 11 órakor a társaság helyiségében VII., Kertész-utca 10 szám alatt tartandó

XVII. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Naplirend:

- 1.) Az igazgatóság évi jelentése és az abban foglalt indítványok.
- 2.) Az 1907. évi mérlegének és szárszámadásának előterjesztése.
- 3.) A felügyelő-bizottság jelentése és a felment. ény megadása iránti indítvány.
- 4.) A nyereség felosztására vonatkozó javaslat.
- 5.) Négy igazgatósági tag választása.

A részvények letételek I. évi április hó 6-ig bezárólag a Pestl Magyar Kereskedelmi Bank értékpapír-pénztáránál V. Dorottya-utca 1. szám alatt és az Angol-osztrák Bank budapesti fiók-telepénél V. Fűrdő-utca 6. szám alatt.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból.

18. szakasz: Minden részvényes jogosítva van a birtokában levő minden 25 db. társasági részvény után egy-egy szavazatot a közgyűlésen gyakorolni. Szavazati joggal bír azon részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, vagy helyettes által résztvenni kívánnak, kötelesek a közgyűlés megtartására kitűzött határidővel 8 nappal részvényüket a le nem járt szelvényekkel együtt az igazgatóság által a közgyűlést egybehívó hirdetményben kijelölt helyeken letenni.

20. szakasz: Az évi mérleg és szárszámadás, valamint a felügyelő-bizottság jelentése a KT. 198. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőzőleg 8 nappal a társaság helyiségében közzétételre kitétetnek.

21. szakasz: Azon részvényesek, kik személyesen nem jelennek a közgyűlésen, magukat e célból külön meghatalmazott szavazat képes részvényes által képviselhetik. Kiskorúak, vagy gondnokság alatt állók törvényes képviselőik által képviselhetők, nők és jogi személyek oly meghatalmazott által is képviselhetik magukat, kik maguk nem részvényesek.

(Utányomás nem díjazatik.)

HOLZER DIVATHAZA

IV., Kossuth Lajos-utca 9.

SOUTERRAIN-osztály:

- Kosztüm, angol kelméből, zsinórral szegve, bélt kabáttal 42.— K
- Kosztüm, hosszú bélt Ferencz József-kabáttal, zsinórral szegve 45.— «
- Paletot, fekete posztóból, zsinórdíszszel, 60 cm. hosszú bélt 25.— «
- Raglán, angol divatkelméből 12.— «
- Raglán, divatos, elegáns kivitelben, angol kelméből 22.— «
- Gallér, divatosan, hosszú angol kelméből 22.— «
- Aj, divatos, berakott különféle színekben 20.— «
- Aj, divatosan berakott, angol kelméből 14.— «
- Ta'ota-aj, berakott, fekete színben 48.— «
- Selyem tafota-zsupon, különféle színekben 14.— «
- Bluz, csikos, angol kelméből 4.50 «
- Bluz, fehér, angol pikéből 4.90 «
- Bluz, divatos, csikos, angol kelméből, modern jávával 13.— «
- Bluz, divatos csipkéből 9.— «

Továbbá dús választék:

pongyolák, selyembluzok, gyermekgallérok, leánykaruháscskák stb.

Az utolsó idény modelljeit u. m. toalettek, kosztümök, köpenyek, pongyolák és bluzokat stb.

melyen leszálított áron árulatom el

Pontos és legjobb
ÓRÁK
 5 évi jótállás mellett.
 Arany és ezüst ékszerek, evőeszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.
 Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.
 Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
 műrész —
 Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

Captol
 No. 4711

Egyetlen, tudományos hajviz. Dr. mag. EICHHOFF, elberfeldi egészségügy. tanácsos utasítás alapján, a hajidegek izgatására, Specificum korpaképződés, a fejbőr viszketése és hajhullás ellen.
 Egyedüli gyáros **Ferdinand Mühlens** cs. és kir. udvari szállító Kőln a Rh.
 Fiókirtár: Bécs, V.-A. Heumühlgasse 3. Kapható a gyógyszerárakban drogériákban és illatszertületekben.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén.
 Vonat összeköttetések és menetárok Budapestről (déli vasut pályaudvaráról).

Abbazia	Nagykanizsa—Pragerhofon át	Budapest d. v. ind. gy. v. 8 ⁰⁵ reggel, 8 ⁰⁰ este. Abbazia-Mattuglia érk. » » 9 ²⁸ este, 9 ²¹ d. e.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 109.10 K, II. oszt. 77.90 K, III. oszt. 49.50 K.
Görz	Nagykanizsa—Pragerhofon át	Budapest d. v. ind. gy. v. 8 ⁰⁵ reggel, 8 ⁰⁰ este, sz. v. 10 ⁰⁰ este. Görz — — — érk. » » 9 ⁵⁰ este, 10 ³⁴ d. e. » » 6 ²⁶ »	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 109.10 K, II. oszt. 77.90 K, III. oszt. 49.50 K.
Bozen-Gries	Nagykanizsa—Pragerhof—Marburg Franzensfesten át	Budapest d. v. ind. sz. v. 6 ⁵⁰ regg., gy. v. 8 ⁰⁵ regg., 8 ⁰⁰ este, sz. v. 10 ⁰⁰ e. Bozen-Gries érk. gy. v. 12 ⁰² d. u., » » 5 ⁵⁸ » 4 ⁰³ d. u. » » 12 ²¹ éj.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 182 K, II. oszt. 94.80 K, III. oszt. 60.70 K, továbbá 90 napig érvényes menetjegyzeteket megszakítható utazások y gyorsvonatokra: I. oszt. 138 K, II. oszt. 102.80 K, III. oszt. 70.90 K.
Meran	Nagykanizsa—Pragerhof—Marburg Franzensfesten át	Budapest d. v. ind. sz. v. 6 ⁵⁰ regg., gy. v. 8 ⁰⁵ regg., 8 ⁰⁰ este. Meran — — — érk. » » 1 ¹⁹ d. u., » » 7 ²⁵ d. e., 5 ³⁴ d. u.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 138.80 K, II. oszt. 101.60 K, III. oszt. 64.80 K.
Arco	Nagykanizsa—Pragerhof—Marburg Franzensfesten át	Budapest d. v. ind. sz. v. 6 ⁵⁰ regg., gy. v. 8 ⁰⁵ regg., 8 ⁰⁰ este. Arco — — — érk. » » 3 ²³ d. u. » » 9 ¹⁵ d. e., 7 ¹⁷ este.	Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 144.30 K, II. oszt. 105.— K, III. oszt. 66.80 K.

Ekszerék, Ezüstneműek,
 gyári áron egyházi szerek, órák,
 angol rendszer angol rendszer China ezüst díszár-
 gyak a legújabb szerint beszélhetők

Részletfizetésre
Sárga János ékszergyárostól
 Kolozsvárt.
 Képes nagy árjegyzék ingyen.

HA FÁJ A FEJE,
 ne tévoldások hanem használja azonnal
Beretvás-féle MIGRAIN-PASTILLÁI
 Minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható.

34 pasztillát tartalmazó doboz 1 kor. 20 fill.

Főosztály: Beretrás Tamás gyógyszerész Kispest, Rákóczi utca 8.
 Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

BUTOR

Kiállítás.
 A n. é. közönség érdekében áll, hogy a
Koronaherczeg-utca 2. sz. alatt
 levő
Magyar Butoripar Társaság
 óriási választékú raktárát megtekintse, hol a legdivatos-
 sab egyszerű minőségű a leginomabb izlésű butorokat
 u. m. palisander, mahagoni, cseresznye,
 madárjavor stb. divatos fából bázmutatos olcsó
 árban jótállás mellett árusítunk miről a n. é. vevő-
 közönség meggyőződést szerezhet.

Varga Mihály és Társai
 Magyar Butoripar Társaság
 IV., Koronaherczeg-utca 2. sz. Kigő-tér sarok.

Déli vasut.
 Az étkező-, háló- és közvetlen-kocsik forgalma Budapest
 d. v. pályaudvarról az 1908. évi téli menetrendben.

Étkező kocsik. Budapest d. v. - Prágerhof között.
 Budapest d. v. ind. reggel 8 óra 05 perc. Prágerhof érk.
 délután 2 óra 07 perc. Menettartam: 6 óra. Prágerhof
 ind. délután 3 óra 10 p. Budapest d. v. érk. este 9 óra
 42 p. Menettartam 6 1/2 óra.

I. II. oszt. hálókocsik. Budapest d. v. - Velenceze (Vene-
 zia) között Prágerhof-Nabresina-Cormonsen át. Buda-
 pest d. v. ind. este 8 óra 00 perc. Velenceze érk. dél-
 után 2 óra 15 perc. Menettartam 18 1/4 óra. Velenceze
 ind. 2 óra 10 p. Budapest d. v. érk. d. e. 10 óra 12 p.
 Menettartam 20 óra.

I. II. közvetlen kocsik Budapest d. v. Meran között
 négy I. oszt. hálókocsival. Prágerhof-Marburgon át. Buda-
 pest d. v. ind. este 8 óra 00 perc. Meran érk. d. u. 5
 óra 34 perc. Menettartam: 21 és fél óra. Meran ind. d. u.
 3 óra 30 p. Budapest d. v. érk. reggel 10 óra 12 p. Menet-
 tartam: 18 1/4 óra.

I. II. oszt. közv. kocsik. Budapest d. v. - Velenceze
 (Venezia) között. Prágerhof-Nabresina-Cormonsen át. Bu-
 dapest d. v. ind. este 8 óra 00 p. Velenceze érk. d. u.
 2 óra 15 p. Menettartam: 18 1/4 óra. Velenceze ind. dél-
 után 2 óra 10 p. Budapest d. v. érk. d. e. 10 óra 12 p.
 Menettartam 20 óra.

I. II. oszt. közv. kocsik Budapest d. v. Udine kö-
 zött. Prágerhofon át (nov 15-től) (a szent-pétervár-wien-
 nizei express vonathoz való csatlakozással) Budapest d. v. ind.
 reggel 3 óra 05 perc. Udine érk. este 10 óra 58 perc.
 Menettartam: 15 óra Udine ind. reggel 5 óra 45 p. Bu-
 dapest d. v. érk. este 9 óra 42 p. Menettartam: 16 óra

Budapest d. v. - Abbazia-Fiume között. Prágerhof-
 St-Petron át. Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 perc
 Fiume érk. délelőtt 9 óra 40 perc. Menettartam: 13 1/2 óra
 Fiume ind. este 8 óra 00 perc. Budapest d. v. érk. d. e.
 10 óra 12 p. Menettartam: 14 1/2 óra.

Budapest d. v. - Triest között. Prágerhofon át. Bu-
 dapest d. v. ind. reggel 8 óra 05 perc. Triest érk. est
 9 óra 02 perc. Menettartam 13 óra. Triest ind. regge
 7 óra 55 p. Budapest d. v. érk. este 9 óra 42 p. Menet-
 tartam: 13 háromnegyed óra.

Budapest d. v. - Pakrácz között. Nagykanizsa -
 Barcsan át. Budapest d. v. ind. este 10 óra 00 perc.
 Pakrácz érk. d. u. 1 óra 20 p. Menettartam: 15 és fél
 óra Pakrácz ind. d. u. 2 óra 50 p. Budapest d. v. érk.
 reg. 6 óra 30 p. Menettartam: 15 1/4 óra.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD LÁTHATÓ IRASU IROGEP

GERBEN BELA KRISZTÓF 2

Telefon 56-19.

Kérem! Ne tévedjen!
 ügyeljen a cégre
Lukács Gyula
 férfi-szabó
 VI. Károly-körút 14

Tiszti gallérok! nagy választékban

Oltöny	26 K
Redingot oltöny	60 "
Smoking oltöny	40 "
Felöltő	24 "
Nadrág	10 "
Divatmellény	6 "
Fü felöltő	18 "
" oltöny	18 "
Gallér	12 "

Fü- és gyermekru- hákdus választékban

GYUMMI szerek

Valódi francia és amerikai gyümöly!

Gummi.
 eredeti csomagolásban:
 12 db. finom minőségű K 8-10
 12 db. francia gyártású. 6-10
 12 db. eredeti amerikai. 10-12
 Capot american (rövid). 4-6
 12 db. finom. K 6-10
 "Non plus ultra". 12-10

Hálhólyag
 12 db. finom. K 6-10
 "Non plus ultra". 12-10

Minta-gyűjtemény
 csészéit csészéállásban, 12 db K 6-
 25 db K 8-10

Női övszer
 "Pensarium colu-
 tivum" K 3-5

Székülés
 orvosi tanácsok a valódi
 angolacél rugóval K 7-10 Cs. és kir.
 szabad. Kelett-féle pneumatikus pe-
 lottával K 12-15

Suspensor (meretelés) darabja K 1-2-40
Havibaj K 816 darabja K 8-11
Koskötés darabja K 7-24
Gummi göröcsér-harisnya darabja K 3-12
rrigator teljesen felszerelve, darabja K 5-9
Uji "Auto vaginal Spray" legmegbízhatóbb női költés-
 legesség K 15-18

Székülés titoktartás mellett - Képes árjegyzék
 ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiárúk és beteg-
 ségek ápolási cikkek gyára.
 Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17/1.

Valódi brünni szövetek
 az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes térfűrhá-	1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nad-	1 szelvény 15 korona
rág és mellény)	1 szelvény 17 korona
elejendős, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért,
 színtígy felöltőszövetet, turistaféldent, seiyem-
 kamgarut stb. stb. gyári áron küld a mint meg-
 bízható és szolid cég mindenütt ismert posztó-
 gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.
 Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magányvő élvez, ha
 szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cé-
 gnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.
Szabó-, legelőcsébb árak. Óriási választék.
 Miniatúr, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
 rendelésnél is, teljesen friss árban.

Siessünk

Árunkat beszerezni, mivel tetemes áremelkedés
 lesz. - Kérem a hirdetés kivágni és össze-
 gyűjteni, mivel mindég más árú hirdetek ugy,
 hogy a t. vevő közönségnek összes áruimról
 meglesznek az árak.

Vendéglő és kávéházi berendezés.

1 drb esiszolt boros-üveg	1 lit. 24	1/2 lit. 19 kr.
1 drb esiszolt boros-pohár		5 kr.
1 drb esiszolt vizes-pohár		6 kr.
1 drb esiszolt spritzeres-pohár	0.3	18 kr.
1 drb sörös pohár	0.3	19 kr., 0.5 23 kr.
1 drb likőr pohár		20 kr.
1 drb gulyás mély tálka		10 kr.
1 drb ovál pörköltös tál kicsi		15 kr.
1 drb ovál pörköltös tál nagy		18 kr.
1 drb ovál 2 füles tál		25 kr.
1 drb dupla erős tányér partle nagy		10 kr.
1 drb dupla erős tányér ezakos nagy		14 kr.
1 drb dupla erős fehér csésze teás		20 kr.
1 drb dupla erős fehér tej és kávé		15 kr.
kanna csak		15 kr.
1 drb sajt takaró üveg	50	70 kr.
1 drb dupla erős szines csésze kávé- házi teás vagy kávé		35 kr.
1 drb talpas gardinett tál üveg csak		30 kr.

Figyeljenek!
 Kérem figyelemmel lenni a
 legközelebbi hirdetésre,
 Haszajándékok nagy választékban,
 ingyen láda, ingyen csomagolás!

Takács Ferencz
BUDAPEST,
 VIII., Baross-tér 4. sz.

Titkos betegségek
 gyógyítására legjobban ajánlható 23 éven át szerzett
 kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS
 v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Bizos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztélyást, hólyagbajt,
 sebeket, bujakórt (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfőt,
 idősebbekkel is, éntörtézet és annak stóbaajt, idg- és hát-
 gerinobajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.
 Levélre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
 Levél útján is biztos gyógyszer.

Vasárnap

G

Iva

FIS

150.000
 1.000.000
 1.000.000
 1.000.000
 1.000.000

120-
 kat. bold
 minél
 sokat

E hirdetés
 egyszeri
 petit betűk
 betűkből:

Ünnep
 fele

Minden cs
 fontosabb
 a tulb gye
 melynek er
 lairatok e
 díszkréten
 magyar leve
 Anna Kau
 Lindenstr.

BU

árverésről,
 szorú butor
 garson sze
 fotellek, g
 diván, bős
 porzasszony
 darabok;
 Kertész-ut
 cica sarok

Árverés
 szönye
 raktáramat
 kiköltő
 Dob-utca
 Nagy

Mérnöki
 vez, elad,
 rók, Planin
 Goerz-Ze
HATSC
 András
 Fiókja: Er

30
Varr

műgépészne
 let Akácia-
 nemű varro
 legjutányos
 lalom. An

BEI
 (hammené
 legjobb
BARTA-10
APONTA
 gyógyszerel
 szerezésük
 K 1.60,
 koronae
 szállít a
ZERVYÁ
 pes-m,

Grammofon tulajdonosok figyelmébe

Starkton Világ Rekord kétoldalu művész hanglemez. Az egész világon szabadalmazva. Nagysága 27 cméter. Az eddig létező összes gyártmányu hanglemezeket felülmúlja. — Hogy megvőzödjék mindenki lemezeink kiválóságáról az első próba lemezt 4.50 fillérért számítjuk.

Egyébként a Világ Record lemezek gyári ára 7 kor. Részletfizetésre is szállítjuk. Mindennemű hangszerek ugymint: grammofon, hegedű, citera, harmonika és fuvalákat olcsón vásárolhat részletfizetésre.

Kérjen próbalemezt.

Lemezjegyzék ingyen.

Kérjen próbalemezt.

Iván és Vári hangszertelepe Bpest, VI., Teréz-körut 1/c.

FISCHER és TSA NAGYENYED FA- és SZŐLŐISKOLÁK. 150.000 Gyümölcsfa cseméje, 1.000.000 Gyümölcsfa-alany, 1.000.000 Éltő szőnyeg cseméje... 30.000 Kiváló szép beosztással és bosszúval szilvafa cseméje.

HEKTOGRAPH javított másoló készülék HEKTOGRAPH-ANYAG, HEKTOGRAPH-TINTA. levél, számla rendező és bibliorhaptas. Képes árjegyzék, helogr. levonatok ingyen és bérmentve. Telefon: 15909.

MŰBUTOR csak kiváló jó minőségben. Szolid munka. Olcsó árak. Modern kivitel. Fáy Antal butorgyárosnál BUDAPEST, Semmelweis- (Ujvilág-) utca 4. sz. a sarokon.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Önök övni kell a feleségét! Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrel igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

BUTOR árverésről, finom és egy szorú butor, hálószobák és garzon szobák szalon bútorok, gyönyörű tükör, diván, bőrszék, íróasztal, porzsaszívó és egyes darabok; Páldos B. Vil, Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Árverési butor-, szőnyeg-, csillár- takarómat olcsón elárulom kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Mérnöki műszereket vez, elad, cserél, lejmérők, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Triáderstb HATSCHKEK EMIL. Andrásy-ut 13. Fiókja: Erzsébet-körut 38

30 forint. Varrógépek egy új valódi cseméje Singer varrógép zárszekrényvel 5 évi garanciával csatlakoztatva SINGER A.

Működésnél Budapest, 16. utca Akácia-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

BEKHURUT, (hamonés) gyomorgörcs legjobb gyógyszer a BARTA-féle PEKETE-APONYA GYÖGYBŐR gyógyszereszek és fűszereknél 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8.- koronáért bérmentve szállít a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m, 28971

Veresáfonyabefőtli BARTA-féle, 5 kilós postaköszvény 6.- koroná FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 28972

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltozok és teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Polgári árak! Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zeliszka János angol uri szabóterem BUDAPEST, Andrásy-ut 56. 1. em.

30 korona finom szövethől dívtos férfiöltöny vagy felöltő mérték után romok szabás és finom kivitelben. Haza! versenyszabás! Budapest, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. 1. em. Vidékre mintákat bérmentve.

Villamos világítás saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Aránylat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Ajtók, ablakok VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használata és újak olcsón kaphatók: Lefkovits Jakabnál Bpest, V. Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körut közelében.

Magyar harci kanári-tenyésző Debrecenben. Mi az, ami oly szépen dalol azon ki, házban odául. Ha szatva rezzelől napcsip ebből-ó dala. Ezt kerdeső egy kit fincska a szomszós ház urától. No a fándósba akaregy kőni az atyjától. A egy jóharu kis kú náci. Mi egy araga kincs. S mo ez a harci megfízeli, olyan dezzeg nincs. Agoston István a tenyésztője. Nálja megtanulod. Árjegyzékét is ingyen küldi. Ha címöd megadod, Debrecenben a Fata-fán lakik, huszonhat szám alatt. Kérd meg tehát jó atyjától, hogy rendeljen madarat. 1 db. legjobb orosz i esközölt hangu énekes harci kanári 7, 8, 10, 12 frt. nőstények darabja 2 forint.

A legnagyobb tenyésző és szétküldési intézet.

15 forintért tisztá gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa. ur! szabóterem Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékvétel utasítással bérmentve. Holynben szabásunkat mintákkal bázhhoz küldjük.

HYGIA GUMMI ÓVSZEREK

legelőkelőbb gyártmányú tucsat a 3, 4, 5, 7, 8 koroná. ARANIS a legelőkelőbb férfiövzser, tucsat 8 koroná. "Kantaron" tucsat 10 koroná. "Legyalab" "Salome" 6 foivonásban 1 do box 6 drb K 6.- 12 drb K 11.- FISCHER gumliáruház Bpest, VII. Damjanich-u 23/3 Szétküldés díszköl és bérmentve. Vtíri idegóródtól 1/2 literos K 9,50.

Pénzkölcsönt

4. 4 1/2 és 5% alapon föld-birtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. honyen 5-70 évig törleszt-hető. Személyhitel tisztviselőknél gyorsan eszközözöttetik. HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körut 11a.

Gramofonok kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok részlet-fizetésre is kaphatók. MAGY. IPAR ÉS KERESKEDELMI R. T. BUDAPEST, VI., Teréz-körut 19. Kérjen árjegyzéket. 27894

A lege önyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czim balmot, hegedűt

készpénzbeni arakon a leg-újabb rendszerű bank hitel utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőtlet, málna-, szamóca-, csipkebogyózt, gomba- és huskontervet, pastilemokat a nál a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Második kiadás. Szenczevics utónsá! A nemi kérdés és a társadalom Iria Fényes László.

Tartalom: I. Bevezetés. — II. A nő és a prostitució az ó-korban. — III. kereszténység ideje. (V. A mai kor állapota. — VI. A prostitució világa. — VI. A jövő irányja. Fényes László, a jeles magyar publicista, ezt a kérdést gyönyörű realizmussal rajzolja meg, az igazságnak teljesen megfelelő érzinteséggel és bátorsággal. Hogy milyen sikere volt e könyvnek, fényes bizony-sága az, hogy hihetetlen gyorsan kelt el az első kiadás 40.000 példánya. Ez már a második kiadás. Ara 90 fillér. Bélyegben is beküldhető. Aki csak egy kicsit is érdeklődik az emberiség nemi és társadalmi kérdéseiről, annak okvetlen el kell olvasni ezt a rendkívül érdekes és aktuális könyvet. Kapható a "Molnárak Lapja" könyvny. mdájában. Budapest 06. V. Csáky-u. 12

Magastörzsű rózsafák 2 éves koronával 10 darab 12.- 18 K. Magastörzsű rózsafák 8 éves koronával, csak régebbi legjobb és újabb legjobb fajlak, 20 K. Bokorrozás, 2 évesek 10 drb 6-8 K. Amerikai dírásszegfűk, egy éves, erősen virágzó, 5 drb 10 K. Császár-szegfűk, folyton virítók, 10 drb 5-10 K. Kerekedem biztos megfogamásért és gazdag virágzásért Szétküldés nélkülözve bérmentve utánvétel. Képes árjegyzék díjlanul.

Krausz T. kiviteli kortársale FEKETEHALOM, Brassó mellett. Us. és kir. szab. élti vas-pálva-farsaság. Hatóhelyekkel berendezett kocsi forgalma Budapest d. v. és Meran között.

Az eddig Budapest déli vasutól Franzensfösteig (Pragerhof-Marburgon át) és viszont közlekedő közvetlen kocsi, melyek I. és II. osztályu kocsiszakaszon kívül négy 1. osztályu hálóhelyivel bírnak, t. évi február hó 1-től kezdve a merani idény alatt Meranba és Meranból fognak közlekedni. Indulási Budapestről este 8 órakor, érkezés Buda-pestre délelőlt 10 óra 12 perckor. Az I. osztályu hálóhelyek használatáér a rendes I. oszt. menetjegyeken felül Budapest d.-v.-ról Meranba vagy viszont hálóhelyenként 21.00 korona póhilleték fizetendő. Ugyanzen hálóhelyiletek számoltatik a részvonalakon megtett utra is. A hálókocsijegyek a vonatok kiindulási állomásán (Budapest d. v. és Meran) a személypénztárnaknál, továbbá naponként délután 5 óráig a Budapesti városi menetgyárirodában Vlagodér 1.) válthatók, míg utközben, ha hálóhely még rendelkezésre áll, a jegyet a kalauz adja ki.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 283

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszűléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 ft. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettával, labda-exponálással, EGESEN UJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 88ra objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászlegyver, fényképezőgép binokli, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb áron ugyiszintén minden olcsón eladok és újakra becserélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49083

Nősülni óhajt?
Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt, gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnékiek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelige alatt e címre L. Schlesinger, Berlin 18.

Ugynökök,
a kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek eladásával foglalkozni akarnak, a mellyel naponta 10-20 koronát keresni lehet, küldjék ajánlatukat füstosa postafiók 237. Budapest.

Csinos 3 szoba,
konyha, kamra, pincze, kert, szőllő stb.-vel ellátott ház, állomáshoz közel kiadó, esetleg örök áron eladó. Ertekezni Alberti-Irsán a takarékbán lehet.

Gyümölcsfa
diszta és rózsaszárjegyekkel ingyen szolgálatot Weber faiskolaja Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Régi ezüsttárgyak
és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugy-mint régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Révfülöpön
a Balatonparton, a Lenke nyaraló két szoba, konyha, veranda, éléskamara, pinczével, teljes felszereléssel és fürdőkabinhasználattal 350 koronáért a fűrdőidényre kiadandó Tudakozódás a házmesternél. Budapest. V. ker., Molnár-utca 24.

20,000 rózsza
magas törzsű kapható. Árjegyzék bérmentve Novák János rózsatelepen Székelyhid.

A valódi gyöngy
szilyórium kellemes izére és jószágára felelősségvállal. — Egy postacsomag-nál literjét 3 koronáért szállítja utánvétel mellett bérmentve Schneider Geza, Paks. 28283

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítványokból is) Kolozsvarra, Budapestre ugyiszintén államszámveleltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminarium, Budapest VI., Bőssa-u. 44. III. 8.

Butor
1 kredenz, legfinomabb elegáns divatos gyönyörű réz- és üvegbetét, hozzáálló oszlopos szekrény kihúzó asztallal, 6 valódi börszék, értéke 900 forint, kapható 400 forintért. Berekartozási vállalat Veres Pálné-utca 12. I. em. (volt Zöldfa-utca).

Részletfizetésre
porcellán szervizek, lámpák: Kérésre árlap ingyen. Ivánkovits Károly Szeged.

Réthy
név látható a valódi pe-metefü cukorka minden egyes darabkáján, 721v

A Falkogen
tűdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ara 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27/96

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egy-letek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság Nagy-mező-utca E. 46. 279/3 C.

!! Figyelem !!
Cséplőgéptulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjék be Heizer és társa cégnek (Bpest, Népszínház-utca 1-3.), a hol a legszakavatottabban és legjutányosabban javíttatnak, illetve újra befonatnak.

Mérlegképes
könyvelő és magyar-német levelező azonnal mellék-foglalkozást keres. Szives ajánlatokat J. S. jelige alatt a kiadóba kéretik.

Ügyvédjelöltet
és irnokot keresek azonnali belépésre. dr. Izsó Bertalan ügyvéd Torna, Abauj-Tornamegye. 27290

Nyúltenyésztőminta-telap.
Csillaghegy, elad belgaóriásikat, bécsi-ke-ket 25.— K. ezüstszőrméket, normandiákat 15.— K. Válaszbélyeg! 5577

Olcsó.
gyors, előnyös tisztviselő-köcsönt életbiztosítás nélkül is. Nyugdíjasoknak 35 évre kezesek nélkül. Magasrangúknak előjegyzés nélkül. Jelzálogkölcsönt 4-6%, 4-7% és 5-10% annuitás 4-4 1/2% kamat mellett. Privátpenzt aznap. Leszámitolást, váltót stb. különben. Ingatlanok, erdők bányák adásvétele. Kun Andor és társa bankiroda, Erzsébet-körút 43. (Royal-palota) Telefon 105-34. (Válaszbélyeg). 28293

Egy csinos
fiatal szobaleány ajánlkozik előkelő úri házhoz. Szépen tud varni és szabni. Cím Bajza-utca 46. I. 22. 5533

Asszonyok figyelmébe!
Tulnag gyermekáldás ellen megtanít védekezni: Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönőlevél. Egy korona (esetleg levél-bélyegeken) beküldése ellenében megküldi Fischer Róza Budapest, Damjanich-utca 28./B.-2.

1000 családnak
azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 2766-

Polgari, gimnáziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

Lakást,
bérhelyiséget, fizetlet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva

Kolozsvári
Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítettük elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikertét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazás al. Levél-beli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Melyik nemesszívü
üzlettulajdonos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves lel kezü fiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett Czim: Hauzer Kálmán. Budapest, IX., Szvetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

Gépezéseket
cséplés idejére ugyiszintén gazdasági személyzetet, szakértelmet és józanságért teljes felelőseget vállalok a hely adó urak részére teljesen költés és díjmentesen ajánl Krakaner Armin Budapest Nagymező-u. 25. Telefon 94-76.

Polgáriszkolai
gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnőtt (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárok vezetésével. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosításai szolgálat „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47, 27750

Zálogcédulákat,
orilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Gimnáziumi,
reál, kereskedelmi, polgár-egyes érettségi, bármely érettségi vizsga letéveséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kifutó philologus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megtekinthetők. Goitlen Heinrich Budapest, VII, Damjanich-utca 39 II emelet 10.

Fénykép-készüléket
objectívet vesz, elad, cserél hi-res Appolo lemezek egyedül-eláruló helye.

HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13., földsz. Erzsébet-körút 68. Alapítotott 1877. Sokkal olcsóbb, mint részletfizetésre.

Csemegealma
téli nemese fajlama és óriás dírsalma postakosarakunk 8 kor. 25 kiló ára 19 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Kifutó birs-alma-sajt 2 kor., Cukor-édes szilvaiz 1.40 K. kilója Fajboroknak helyettesítést 50 koronáért szállítja Szabó K. L. Csongrád. 28010

Lakást,
üzlethehelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

INGYEN!
és bérmentve küldöm szülő-otvány és vesszőköl árjegyzéket, mely minden szülő- és kerttulajdonosnak nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz. Az árak meglepő olcsók. Számos olcsó levél igazolja otvány- és vessző- anyagom jószágát. Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen íjrt nem kell sem beutáni, sem permentozni. Szücs S. fia szülőtelepe Bihar-díszeg.

Modern
urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalón-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorokban.
GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezülett Gyár-utca. Telefon 14-09.

Parketagyár
Gyönyörűen ajánlja gyártmányait. 27733

Sodronykerítésfonó-
gépet küldök 60 koronáért, kész sodronykerítéseket árlap szerint. Resch Bács. 28254

Nem kell
már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethehelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-lélo, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.— bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Urasági
butorokat,
szőnyegeket,
csillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni palisander vagy masfajta háló, ebédlő, őr szoba és szalónbutorokban. Bészhalászokák, börtgarnitúrák és kárpitosfélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

ELEKTRO-
MOTOROK
minden nagyságban, Al-lardó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalón-berendezések, továbbá őr szoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börtgarnitúrák eladása és vétele.
Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I emelet 263
Kasziny-utca sarok.

Ujdonság!
Gamsbua
Ujdonság!
— K. 3 80-tól felfelé. —
A. Sachsel Bécs
kalapkészítő
XVII., Kalvarienberg, Nr. 34., II., Taborsstrasse Nr. 39., XVI., Neu erfelderstr. Nr. 2.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy és Fia
BUDAPEST,
Simmelwels-utca 21,
állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17-77.
Urasági butorok, új és használt butorok.

Nagy és Fia
Lakberendezési összes tárgyak.

Nagy és Fia
modern butorok: mahagoni, palisander, ében- és ezitromfa.

Nagy és Fia
Angol börtgarnitúra, francia olasz stílusú butorok.

Nagy és Fia
Valódi perzsa és smyrna szőnyegek.

Nagy és Fia
Velencei tükrök, üveg, csillárok festmények stb.

Nagy és Fia
CSILLAR ÜZLET.

Nagy és Fia
antique butorok és szövetek, szalongszobák.

Nagy és Fia
Nippek, bronzszobrok olasz faragványok, meiszeni és altwien porcellán.

Nagy és Fia
Fiókkizlet nincsen össze nem tévesztendő hasonlevű czéggel.

Nagy és Fia
Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezéseket vidéken is

Nagy és Fia
Állandó butor és antiquitások beszerzése a bécsi, párisi, velencei és romai árveréseken.

Megbizottak a kontinens minden nagy városában.

Amerikai veszedelem.

Budapest, április 4.

Sokat irtak már ugy az avatottak, mint a kevésbé avatottak arról a veszedelemről, mely az amerikai kivándorlás által gazdasági életünket fenyegeti és arról a káros jelenségről, amely nemzeti vérvesztésünk következtében megint a egész valójában a nemzetet, de arra a jelenségre nagyon kevesen fordítottak figyelmet, amely ennél sokkal fontosabb, mert az nemcsak a gazdasági életet támadja meg, hanem egyenesen a nemzeti egység megbontását célozza egy újabb oldalról.

Igaz ugyan, hogy ez a veszedelem még csak csirájában van meg, de nagyon gyorsan kifejlődhetik és akkor a nemzetet annál kellemetlenebbül fogja érni, mert azokat látja majd ellenségei táborában, akik mindenkor barátai és fegyvertársai voltak és akiket ezer esztendő közös szenvedése és közös öröme, már mintegy beforrasztott a magyar nemzet organizmusába.

Ezek a barátaink és fegyvertársaink ezer esztendő óta a rutének és az északkeleti gör. kat. szlávok voltak, most pedig épp ezek részéről fenyeget újabb veszedelem, amelynek hatását most ugyan még nem igen érezzük, de amelynek kialakulását minden ember észreveheti, kit a sors a tengerentúltra vetett és akinek alkalma van beletekinteni ennek a népnek a belső életébe.

Általános igazság, hogy a tudatlan tömeg mindig a legalkalmasabb anyag a nemzetiségi agitációk felkarolására, illetve annak a feltörő kosznak a szerepére, amelyre a nemzetiségi agitátorok azt rendszeresen fel szokták használni.

Erre a szerepre akarják most felhasználni a mi ruténeinket és felvidéki görög-katolikus szláv-ságunkat is és ezt nekünk annál komolyabban kell venni, mert most már nemcsak a rubeléken kitarított oroszországi agitátorok kacsintgatnak feléjük a fairokosság alapján, hanem utabban az ukrainizmus hóbortjának gyógyíthatatlan elméjű apostolai is kivették rá a hálót.

Eddig csak az oroszországi befolyás ellen kellett védeni és vezetni Magyarországból idekerült papjainknak ezt a népet. Ez is óriási küzdelem volt, hanem azért mégis sikerült, ha nem is megtörni, de legalább ellensúlyozni ezt a befolyást annyira, hogy annak hatása Magyarországon csak egy-két, inkább vallási jelentőségű skizmatikus mozgalomban nyilatkozott meg.

Annak idején a magyar kormány is észrevette ezt a veszedelmet és az ellene való védekezés tekintetében nem lehet közönyösséggel vádolni, mert gondoskodott őrszemekről és maga a kormány segítette elő azoknak a magyar papoknak a kijövetelét, akik egyuttal arra a nemzeti misszióra is vállalkoztak, hogy nemcsak vallási, hanem politikai szempontból is küzdelemre keljenek a nép ezerszázados tradícióinak becsületéért.

Sőt a kormány tovább ment és elhatározta, hogy ennek a papságnak a pozícióját teljesen megerősíti és azt függetleníti egy amerikai magyar görög-katolikus püspökség felállításának készülésével. Csak hogy ezt a tervet és annak már eddig is elért minden eredményét lerombolta a római pápa egyetlen kézvonása, amelylyel az amerikai görög-katolikusok részére, akiknek $\frac{2}{3}$ része magyarországi és csak $\frac{1}{3}$ része galicziai, kinevezte a galicziai származású Ortinszky Istvánt püspöknek.

Eleinte senki sem tulajdonított ennek a kinevezésnek valami nagy politikai jelentőséget, sőt amikor dr. Hoffmann Ottó orsz. képviselő ebben az ügyben interpellációt jegyzett be, maga Apponyi Albert vallásminiszter birta rá, hogy álljon el az interpellációtól és ne dobjon tüskét az új püspök első útjára, amíg tetteit és működését nem ösmeri, annál is inkább, mert Ortinszky ugy nála, mint a miniszterelnöknel is tisztelgett és kijelentette, sőt formális ígéretet tett, hogy a magyarországi érdekekre különös gondot fog fordítani.

A miniszterek hittek egy püspök adott szavának szentségében anélkül, hogy meggondolták volna ennek az ígéretnek képtelenségét, mert ha meggondolják, akkor előre látják, hogy az az ember, aki addig magyar földön sohasem volt, akinek nemcsak a nyelve idegen, hanem a gondolatvilága is, aki már gyermekkorában magába szívta az Ukrainizmus iskolájának hóbortjait, már csak azért sem lehet a magyar érdekek képviselője,

mert hiszen azok az érdekek határozottan elneveznek az ő politikai ideáljával.

S hogy ez így volt, szomorúan igazolják a következmények. Az új püspök legelőször akkor védte meg a magyar érdekeket, mikor a new-yorki kongresszuson nyíltan kijelentette, hogy ő a Russok (értve alatta az ukrainistákat) püspöke s mint ilyen nem tűri meg a magyar politikát, illetve az ő szavait használva: a magyarizmust. Ugyanezen alkalommal mondta különben azt is, hogy az ő meggyőződése szerint a magyar nyelvű istentiszteletek egyházi szempontból teljesen érvénytelenek.

Másodszor akkor mutatta ki a magyarok iránti szimpátiáját, mikor a püspöki kancelláriát tisztán galicziai papokból állította össze, bár a magyarországi papok száma körülbelül hatvan, a galicziaiaké pedig csak huszonöt. Természetesen ezt is csak azzal a szándékkal tette, hogy azok a galicziai papok hiúséges tanácsadói legyenek a magyar érdekek védelmében?!

Ez volt a kezdet és ennél meg nem állott, hanem most már a leghatározottabban és minden egyházi befolyását felhasználja arra, hogy a new-yorki kongresszuson tett ígéretét beváltsa és hogy az Amerikában élő magyarországi görög-katolikusok között a nemzeti eszme és a magyar érdekek érvényesülésének útját szegje.

Püspöki kegyének minden jelével csakis az ukrainistákat halmozta el.

Ez az eljárás a mi papjaink között természetesen nagy visszatetszést szült és többen nyíltan zugolódni kezdtek, nem ugyan mint főpap, hanem kizárólag mint közönséges politikai ágens ellen, aki egyházi hatalmát is politikája érvényesítésére használja fel.

Erre azután a püspök ur gondolt egy nagyot és merészet és elhatározta, hogy az ő politikai irányának ellenszegülő magyar papságot kiüldözi Amerikából, hogy így majd a vezető nélkül maradt tudatlan népet az ő ukraalista torzképére formálhassa át.

Hogy célját elérje, legelőször kijelentette, hogy magyarországi női görög-katolikus papokat nem fogad el. Ez egy előre kiszámított ravasz sakkhúzás volt, mert a püspök ur nagyon jól tudja, hogy azoknak a papoknak csak 5%-a nőtlen.

Most aztán a dolog úgy áll, hogy magyarországi papjaink egyrészt nem mernek kijönni, másrészt pedig a püspökeik sem adják meg nekik az elbocsátó engedélyt, mert a nagyobbbrészt családos embereket nem akarják kitenni annak a kellemetlenségnek, hogy Ortinszky ur esetleg visszautasítsa őket. Az itteni papokat pedig, akik szilárdan mertek állani magyar lelkül becsületes meggyőződése mellett, formálisan üldözni kezdte. Többeket közülök minden kánonjogi alap nélkül áthelyezéssel, sőt felfüggesztéssel fenyegetett meg és annyira terrorizálja őket, hogy azok minden támogatás hiányában előbb-utóbb kénytelenek lesznek visszatérni az ő hazába és magyar papjaink közül csak azok maradnak itt, akik minden magasabb misszió nélkül, rideg anyagiságból és opportunizmusból a hatalomhoz szegődnek. Akkor pedig ez a nép Magyarországra nézve teljesen elvesztett és mint egy gazdátlan bitang jószággon megosztzkodnak rajta az orosz agitátorok és ukrainisták.

Ez tehát olyan kérdés, melylyel minden intéző magyar politikusnak komolyan kell foglalkozni.

A magyarországi veszedelmet a magyar kormány már ösmeri, mert volt alkalma arról meggyőződni az izai és nagylyeska skizmatikus mozgalmakból. Erre talán szükségtelen felhívni a figyelmét utabban és elég lesz megjegyezni azt, hogy a mióta Ortinszky amerikai püspök vagyis, a mióta a mi papjainknak nemcsak az orosz agitátorok, hanem ő ellene és az ő politikai törekvései ellen is küzdeni kell, tehát amióta egy irányba koncentrált ereit meg kell osztani, ismét hat helyen állott elő komoly szakadás, illetve ezeken a helyeken a magyar görög katolikusok majdnem felezésében áttértek a skizmára és ezzel a magyarországi eszme politikai céljainak szolgálatába szegődtek.

Ortinszky püspök törekvéseiről és politikájáról ellenben úgy látszik a magyar kormány mit sem tud, vagy pedig félre van vezetve; legalább is azt engedni következtetni gróf Apponyi Albertnek egy Amerikában élő Barillo nevű görög katolikus emberhez intézett levele, amelyben a magyaroknak atyailag azt tanácsolja,

hogy mindenben engedelmeskedjenek és kövessék Ortinszky intézkedéseit.

Nem rójiuk mi ezt a magyar kormány hibájául, mert utána néztem a dolognak és megtudtam, hogy a magyar kormány amerikai hivatalos képviselője által informáltatta magát, ellenben bűnös könnyelműség terheli azokat, akik olyan felületes információt adtak a püspökről és azzal felültették az otthon intéző kö-
röket.

Felelősség terheli azokat a hivatalos tényezőket, amelyek nem vettek maguknak annyi fáradságot, hogy ezt a kérdést komolyan tanulmányozzák, hanem egy-két látogatással és egy szűkebbkörű bankettel intézték el az egész fontos ügyet.

Mert hát tulajdonképpen ki is informálta ezeket a hivatalos tényezőket?

Első sorban maga Ortinszky, másod-, harmad- és utolsó sorban pedig az ő néhány uszályhordozója, akik között — sajnos — van ugyan két kétségbeesett magyarországi pap is. Egyikük csak nemrégén a teljes anyagi letörés következtében jött ki Amerikába, s aki, valamint egykor otthon a Tisza-féle nagymihályi választás alkalmával, most itt is kalandor módra portyázik arra az alkalomra, amely őt még egyszer felszínre vetné. A másikat jellemezni nem is szükséges, mert minden Amerikában élő magyar ember szégyenkezve bizonyíthatja, sőt a pittsburgi konzulátus is igazolhatja, hogy Balogh Mihály, aki Ortinszky kegyéből jelenleg pittsburgi görög katolikus lelkész, őt esztendeig mint oroszországi skizmatikus lelkész működött és az orosz rubeléken kitarított legveszedelmesebb agitátorok közé tartozott.

Ezek természetesen azzal hintettek port a magyar hivatalos tényezőkre szemébe, hogy Ortinszky az oroszországi agitáció ellen küzd, ugyanakkor azonban azt nem vallották be, hogy hát akkor Ortinszky ur miért üldözi az ő politikai spekulációját átlátó magyar papokat, miért nem engedi meg a magyarországi papok kijövetelét és miért igyekszik az amerikai parochiakat galicziai papokkal telepíteni be, holott ezeknek a parochiaknak tulnyomó része a mi népünk keservesen szerzett filléreiből van felépítve. Nem vallotta be a püspök ur azt sem, hogy ha nem fogad magyar női papokat, akkor miért fogadja be a galicziai női papokat és azok közül miért tart magánál egynéhányat mindig raktáron. Mert ha mindezeket bevallotta volna, akkor az illető hivatalos tényezők is belátják, hogy az az ember, aki a magyar papságot kiüldözi, vagy pedig nem fogadja be, a galicziai papságot talán mégsem a magyar érdekek védelmére telepíti Amerikába. És akkor valószínűleg gróf Apponyi Albert sem ajánlotta volna le-
velében azt, hogy az itteni magyar görög katolikusok alkalmazkodjanak Ortinszky intézkedéseikhez.

Épp azért kívánatos lenne, hogy a magyar kormány egész alaposan informáltatná magát az itteni viszonyokról addig, amíg nem késő s amíg a jelenlegi tituláris püspök, tényleges püspökké nem lesz. Mert hogyha ennek az embernek a gazdálkodását még tovább is tűri, sőt talán még támogatja, akkor a szomorú következményeket, minden különösebb jóstehetség nélkül, bárki is megővendőlheti.

Ortinszky a magyar papokat elrettenti a kijöveteltől, az itteni papok tulnyomó része pedig, ha továbbra is azt fogja tapasztalni, hogy a magyar kormány az ő törekvéseik ellenében a nemzeti eszme egyik legnagyobb ellenségét támogatja, lelkében a legnagyobb csalódás érzetével fog elállani eddigi szerepétől s kineveti azt, aki ilyen viszonyok között hazafias misszióra vállalkozik.

Ortinszky pedig eléri a célját, mert a diplomákat, iskolákat, az építendő papnevelő-intézetet és tanítóképezdét betölti az ő ukraalista barátjaival.

Ezek fogják a népet vezetni, ezek fogják tanítani és hogy milyen irányban, azt is tudhatja mindenki, aki ismeri a galicziai ukrainisták fantasztikus politikai ábrándjait a jövő nagy Ukrainát illetően, amelyhez elméletileg már régebben bekebelezték a magyarországi északkeleti vármegyét is.

Es ennek a népnek ilyen irányba való átfarmálása sokkal könnyebben fog sikerülni, mint ahogyan azt sokan gondolják, sőt ez a törekvés sokkal hamarabb fog számottevő ered-

ményt elérni, mint a nagy orosz agitáció. Mert míg ezt a népet Oroszországtól elválasztja a vallás és a jelentékeny nyelvkülönbség, addig a galicziai ukrainistákkal közös a vallásuk, ugyanaz a nyelvük és eddig is csak az az érzés szeparatizálta őket az ukrainistáktól, amelyet a hazafias vezetőknek sikerült beléjük plántálni.

Ezt az érzést azonban a galicziai rutén papok nagyon gyorsan kiverik belőlük és beléjük oltják azt a vad gyűlöletet, amelylyel ők viselkednek Magyarországra és azt a vad fanatizmust az ukrainizmus eszméje iránt, amely az újabb időkben Galicziában annyi kellemetlenséget okoz.

És így majd Amerikán keresztül, illetve Amerika közvetítésével, az északkeleti Kárpátok aljában, ahol most egy szegény, de becsületes és hazáját szerető népfaj lakik, nem is olyan sokára a magyar nemzeti állameszme legújabb ellenségei fogják fejüket felütni, akik előtt nem lesz többé szent az ezeréves történelmi hagyomány és akik nem a nemzet munkáit, hanem a politikai Jurigákat fogják szaporítani.

Egy amerikai magyar.

KÖZIGAZGATÁS.

Meglesz a Jegyzők árvaháza.

Öt évi szakadatlan agitáció után, amelyet az „Egyetértés” az utóbbi időben mindinkább türelmetlenebb hangon folytatott, végre a jegyzők árvaháza ügyében döntő lépés történt.

Nincs szándékunkban részletesen felsorolni, hány alkalommal szólaltunk föl és miket mondtunk el az árvaház létesítését akadályozó okokról. Azt azonban nem hallgathatjuk el, hogy valahányszor felszínre hozta a jegyzői élet e tengeri kigyóját valami véletlen esemény, az „Egyetértés” mindig hangoztatta, hogy azokkal az eszközökkel, amelyekkel eddigelé kísérleteztek, az árvaházból nem lesz soha semmi. Ajánltuk, hogy a központi egyesület vezetői forduljanak a kormányhoz — eddig soha sem tették. Ők tudják, miért. Most végre ezen a héten megemeberték magukat és sorba járták a minisztereket. Hogy miért éppen most? Ezt meg mi tudjuk. És el is mondjuk.

A jegyzők árvaházának létesítését mintegy tíz év előtt kezdték emlegetni, az egyesületi közgyűléseken határozatokat is hoztak az országos gyűlés megindítására és ezen az úton pár év alatt össze is hoztak mintegy 120.000 koronát. Ez még az Uszkay elnöksége előtti időkben történt és ha folytatták volna a gyűlést, az alapítók ma már két-három annyira növekedett volna.

De nagyon furcsa eset történt: még az Uszkay főjegyzősége idején módosították az egyesület alapszabályait s ebben külön fejezet szól az árvaház szervezetről. Mikor ezt a fejezetet ősmertettük, megjósoltuk, hogy ez végét fogja vetni a további adakozásoknak, mert a főjegyző ur, ki a szervező szabályzatot készítette, az adományozókkal, sőt az alapítókkal szemben is igen szűkkeblű volt és számukra semminemű jogot nem tartott fenn. Nekik csak az az egy kötelességük lett volna, hogy a pénzüket megcsinálják az árvaházra, de az igazgatásába már nem folyhattak be s ami még jobban elkedvetlenítette a jegyzőket: még csak a megyei egyesületek útján sem szólhattak be, hogy az árvaházba kiket vegyenek föl. Holott ez a legfőbb a dolgokban, mert akik egy árvaházra pénzt adnak, azoknak az adott összeghez képest joggal kell birniok ahhoz, hogy megfelelő számú gyermek föl vételét biztosíthassák. A szabályzatból azonban ez is hiányzik, ott minden jog az egyesületi tisztikarra van ruházva, ami sem nem méltányos, sem nem célszerű.

Mert az egyesület vezetéséhez egészen más

tulajdonságok kellenek, mint egy árvaház igazgatásához, az adakozókat pedig a felvételek irányításából kizárni olyan hatalmaskodási törekvés, ami előreláthatólag megboszlta magát. Jósiatunk szóról-szóra be is teljesedett: az adakozások véglegesen megszűntek. A jegyzők átlátták a szítán: olyan árvaházra nem akartak pénzt adni, mely csak arra való lenne, hogy a központi egyesület tisztikarának kegyosztó hatalmát növelje.

Igy állott ez az ügy egészen a múlt év végéig. Akkor egy nevezetes eset történt: a belügyminiszter a törvényhatósági tisztviselők adósságainak konvertálására egy millió koronát adományozott.

Mi szívünkben örültünk ennek, de egyben figyelmeztettük a jegyzőket, hogy el ne szalaszszák ezt az alkalmat, álljanak elő ők is a kérelmükkel, járuljanak a kormány tagjaihoz, mutassanak rá arra a szomorú helyzetre, amelyben a kevésbé jómódu jegyzők gyermekei vannak különösen nevelés tekintetében, már árváságuk előtt is. A jegyzőket tudniillik hivatásuk a fajúkhoz köti s ha pénzüik nincs, hogy gyermekeiket a városokban neveltessék, rendszeres iskolázásban nem részesíthetik őket. Ezen a bajon olyan nevelőintézettel lehet segíteni, amelybe nemcsak az árvákat, de az életben levő jegyzők gyermekeit is fölveszik, vagy teljesen ingyen, vagy első díjért. A dolog természete azonban úgy kívánja, hogy ilyen nevelőintézet ne csak egy vagy kettő legyen, hanem állítsanak mind a két ország részben legalább is egyet-egyet. Mi nem tartottuk kizártnak, hogy a kormány tagjai, (kik nagyon is jól tudják méltányolni, hogy nemzetiségekre tagolt hazánkban minő hivatása van a jegyzőnek és milyen elsőrangú államérdek a jegyzők gyermekeinek nemzeti szellemű nevelésben való részesítése), készséggel fölkarolják a nevelőintézetek alapításának eszméjét és létesítésükre megfelelő támogatást nyújtanak. Csak kérni tessék és pedig mentől sürgősebben, amíg a konvertálásra adott egy millió emléke fölött napirendre nem tér a közvélemény.

Beszélhetünk mi! A központi egyesület urai meg nem mozdultak. Hetek és hónapok multak el, az analógia már-már kezdett elhomályosodni s az árvaház ügye egy lépést sem mozdult.

Megmozdultak azonban a jegyzők. Egy hónap előtt adtunk hírt róla ugyane helyen, hogy a jegyzők elégedetlenek az árvaház ügyének lagymatag vitelével és elégedetlenségüknek figyelemreméltó módon akarnak kifejezést adni. Küldöttséget szerveznek, mely föl fogja keresni a kormányférfiakat, első sorban a belügyminisztert és előtte kiöntik szívüket, amelyben bizony jócskán felgyülemlt a keserűség. Elmondtuk, hogy az új mozgalom élén néhány nagy népszerűségű jegyző áll, akiknek csak rá kell szánniok magukat a nyilvánosság elé való lépésre és nem lesz senki a testületben, aki zászlójuk alá ne szegődne.

Nos — ilyen előzmények után végre a jegyzői egyesületben nagy csoda történt. A vezető férfiak, Uszkay Bálint elnök ural az élükön, folyó hó 2-án megjelentek a belügyminisztériumban és amit jó egy pár év óta ajánlunk nekik, végre előállottak a jegyzők kérelmével. Felkeresték mindenekelőtt gróf Hadik János belügyi államtitkárt és megkérték, legyen szószólójuk a miniszternél. Az államtitkár, a közélet egyik leghumánusabb gondolkozású és legnemesebb lelkületű embere, amint ez előre látható volt, az utolsó betűig magáévá tette a kérelmet és nemcsak a legnagyobb készséggel vezette a küldöttséget gróf Andrássy Gyula belügyminiszter elé, de a legmelegebb szavakkal pártolva nyújtotta át a jegyzők gyermekei számára állítandó nevelőintézetekről szóló emlékiratot.

A miniszter minden jót és szépet ígért és ez nála nem üres szó. Ajánlotta egyben, hogy keressék föl a pénzügyminisztert is. Másnap elmentek tehát a képviselőházba és ott Wekerle előtt megismételték a kérésüket. A miniszterelnök aztán megígérte, hogy az Andrássy kedvéért a jövő évi költségvetésben gondoskodni fog az árvaházak és nevelőintézetek fölállításáról.

Igy történt a dolog. Uszkay ur hosszas töprengés, nógatás és a szemrehányások egész áradata után megindult és — győzelemmel tért vissza. Távol legyen tőlünk, hogy az elért eredményt kicsinyeljük, vagy a siker nyomában keld örömet másképpen megrosszuk. Sőt ellenkezőleg: gratulálunk neki és szerencsét kívánunk hozzá.

Ezt jól csinálta, sőt azt is készséggel beismerjük, hogy ügyesen csinálta. Amikor megszégyesítette, hogy a dolog nem tréfa, és ha nem siet a háta mögött levők okvetlenül elébe kerülnek nos, akkor felismerte a helyzetet, és — sietett Szerencsésen megelőzte a lassu járásu szervezőket és most az övé lesz a pálma, az árvaházak és nevelőintézetek felállítása az ő nevéhez fog fűződni.

Ismételjük, mi csak örülni tudunk az eredménynek, főképpen, ha teljesen valóra válik. Hogy kinek az érdeme? másodrangu kérdés előttünk, a fő benne az, hogy a jegyzőknek egy régi óhajta végre teljesedni fog. Aki megcsinálja, nem sajnáljuk tőle az elismerést, akár Szegedynek hívják, akár Uszkaynak. A munkamegosztás nagy elvénél fogva nagyon szerettük volna ugyan a hazai jegyzők e két oszlopos férfit karöltve és vállaltatva látni a közügyek szolgálatában, az egyiket az egyesület, a másikat az önállósított nevelőintézetek élén, mert ez az utóbbi ügykör is teljes embert kíván. De ha ebbeli reményünk nem teljesedik, abba is bele tudunk nyugodni, föltéve, hogy egyik intézmény sem szenved miatta.

Megüresedett községi orvosi állások.

Saikkágyörgye. Községi orvosi állás, 1600 korona fizetés, 200 korona trachomopótlék, szabadlakás, látogatási díj 40 fillér, éjeli 80 fillér, április 10-ig. Főszolgabírósg Zsabolca.

Szepetk. Körorvosi állás, 970 korona fizetés, április 13-ig. Főszolgabírósg Zalaegerszeg.

Vaidahunyad. Körorvosi állás, 1000 korona fizetés, 500 korona utiátalány, április 15-ig. Főszolgabírósg Vaidahunyad.

Periámos. Körorvosi állás, 1200 korona fizetés, április 8-ig. Főszolgabírósg Periámos.

Megüresedett községi jegyzői állások.

Gornja. Körjegyzői állás, 1600 korona fizetés, 1350 korona irnoktartás és mellekilletmények, április 10-ig. Főszolgabírósg Resiczabánya.

Toplecz. Körjegyzői állás, 1600 korona fizetés, 1000 korona irnoktartás, 200 korona irodaszolgatartás, 150 korona irodaátalány, 100 korona napidijátalány, 160 korona tüziátalány, április 18-ig. Főszolgabírósg Orsova.

Nagycserged. Körjegyzői állás, 1600 korona fizetés, április 14-ig. Főszolgabírósg Balázsfalva.

Nyárádgyálfalva. Körjegyzői állás, 2040 korona javadalom, április 9-ig. Főszolgabírósg Marosvásárhely.

Alkenyér. Községi jegyzői állás, 1600 korona fizetés, 80 korona laktér, 100 korona irodaátalány, 140 korona kézb. díj, 20 korona világítás, 600 korona irnoktartás, faátalány, április 15-ig. Főszolgabírósg Szászváros.

Guta. Községi jegyzői állás, 520 korona fizetés, egy és fél telek szántóföld haszna adómentesen, 12 nagy öl beszállított puhafa, szabadlakás keruci, agédartás saját költségén kötelező, április 7-ig. Főszolgabírósg Nemesócsa.

Szomolya. Községi jegyzői állás, 1280 korona fizetés, 2/4 telek haszna (220 korona értékben) szántásváltás 100 korona, szabadlakás 3 szoba, istállóval, kerttel, fuvar- és napidijak, irodai dologi kiadásokat a község fedezi, április 7-ig. Főszolgabírósg Mezőkövesd.

Mezőberény. „Korona. hazvateki és szám

„Ügyi“ jegyzői állás, 1600 korona fizetés, 300 korona lakbér, marhalevelek díjának 1/3-da, Főszolgabíróság Békés.

Rom-gladna. Segédjegyzői, anyakönyvvezető-helyettesi állás, 1000 korona fizetés, 200 korona lakbér, április 8-ig. Főszolgabíróság Facset.

Bánasd. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, április 8-án délután 5 óráig. Főszolgabíróság Nagyhalmagy.

Helpa. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, 30 korona lakbér, április 20-ig. Főszolgabírószág Nándorvölgy.

Boszur. Segédjegyzői, anyakönyvvezető-helyettes állás, 1000 korona fizetés, április 20-án délután 4 óráig. Főszolgabírószág Facset.

Fülekkelecsény. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, április 25-ig. Főszolgabírószág Salgótarján.

Mezőcsávás. Segédjegyzői állás, 1200 korona fizetés és lakbér, április 10-ig. Főszolgabírószág Marosvásárhely.

Nagyalmás. Segédjegyzői állás, április 26-án délelőtt 9 óráig. Főszolgabírószág Hidalmás.

Az iskolai ünnepélyek.

Budapest, április 4.

Régi igazság, hogy ami sokszor ismétlődik, még ha az különben eszméjében és formájában olyan magasztos és felséges is, a sok ismétlődés folytán annyira elposványosodik, hogy olyan lesz, mint akár-melyik köznapiság. Gondoljunk csak az egyházak sátoros ünnepeire. Ha azokból minden hónapban volna egy, az emberek egész közönytől vennék. Lelkek nem emelkednek fel a mindennapi élet porából arra az eszményi magaslatra, amely a lelkeket a mostani ünnepi rendtartás mellett annyira magával ragadja.

Ilyen szempont szerint mérlegelendők az iskolai ünnepélyek is. Itt is a főszempont az, hogy azok mentől ritkábbak legyenek. Ha túlszultak: hatásuk is elveszett. Lélektani oka pedig ennek az, hogy ha lelkeink itt az egyfajta érzéki benyomások által telítettek, nem képesek az előidézett nyomokat fűden megtartani, mert a nyomok közül egyik a másikat az emlékezetből elmossa, kiszorítja. Aminek még az is a következtése, hogy a tárgy iránti érdeklődést is elveszti.

Ugy állván a dolog, azért iskolai ünnepélyeink, ha azoknak nevelői hatásukat is biztosítani akariuk, mennél ritkábbak legyenek. Sajnos, de ezek túlműveltségükkel éppen nem ezt az elvet szolgálják. Ime az ünnepélyek sorozata mutatásban: Október 4. A király nevenapja. — November 19. Erzsébet nevenap. — Márczius 15. A szabadság napja. — Április 11. Az 1848-iki törvények szentesítése. — Május 18. A fák és madarak napja. — Júnus 8. A koronázás ünnepe.

Amint látszik, ez a fajstrom egy évi ünnepi programnak talán kissé sok is. Nézzük csak röviden, nem lehetne-e ezekből egypárt lekoppintani.

Vegyük először a király nevenapját. Előre kimondjuk, hogy ezt mi is megtartandónak véljük. Nem azért, mintha talán ellenkező esetben a crimen laesae majestatis vádjától tartanánk, hanem a nemzetnek ama közjogi értelme és értelme miatt, amelynek fogva az hatalmát, erejét, boldogulásának feltételeit sohasem a köztársasági formában, hanem mindig a királyság intézményében találta fel. A koronában, amelynek egyenként és összevéve ő is részese és tagja. Ezek a közjogi vonatkozások, ezek az értelemi és érzelmi momentumok azért arra utalnak, hogy ezeket a gyermekekben, mint tradíciókat, nevelnünk és erősíteniünk kell. És ennek ünnepben is kifejezést kell adnunk.

A második iskolai ünnepély: Erzsébet nevenapja. Szó sincs róla, a nagy királyné megérdemli, hogy minden jó magyar ember megemlékezze róla. Mert onnan a trón magasságából az aszsonyi szeretetnek olyan melege talán sohase áradt felénk, mint éppen ebből a fejedelmi szívből. Mindamelllett nem volna-e lehetséges, hogy ennek a felséges alaknak az emlékezete beleolvasszattnék a koronázási ünnepélybe, már csak azért is, mert hiszen irányunkban táplált szimpátiájának és közbenjárásának gyümölcse voltaképpen ugyanis a koronázási aktusban jegyeztesedett ki. Mi azt hisszük, hogy a nagy királyné emlékezete minden emlékkisebbités

nélkül éppen ebben a kollektivitásban domborodhat-nék ki a legszerencsésebben.

A harmadik iskolai ünnep: A szabadság ünnepe. Mivel ez volt kezdete a bekövetkezett eseményeknek és a viszonyok gyökeres átalakulásának, ez az ünnep maradhatna a mostani önállóságában.

De az 1848-iki törvények szentesítésének, mint külön ünnepnek, igazán nincsen semmi létjogosultsága, mert ez minden bántó érzés nélkül bátran beleilleszhető márczius idusába. Legalább mi így fogjuk fel.

A fák és madarak napja is szerintünk elmaradhatna. Nem tagadjuk, ünnepély keretében előadva is van az eszmének némi nevelő hatása. De azért mégsem tartjuk azt olyan nevezetes témának, hogy azon egy ünnepély élhelhetne. Ennek a különben honorálni való eszmének a gyermeki lélekben való meggyökereztetése ugyanis inkább a tanítás folytonosságában lehetséges. Az iskola ezt hűségesen meg is teszi. A koncentráció nagy elvénél fogva ugyanis az oktatási működés minden vonatkoztatásra alkalmas területet felhasznál arra, hogy a fák és némely madarak hasznát és oltalmát a gyermekek előtt feltüntesse. És ide vonatkozó ismereteiket egységessé tegye. Tehát ugyancsak a koncentráció azt a sarkalatos elvét, hogy az egyes ismeretek csak akkor válnak sajátunkká, ha azok egy összefüggő egészebe beleilleszhetnek, a maga tudása és alkalmá szerint végre is hajtja. Mindezt az idevonatkozó ünnepély meg nem teheti. Mert bár összefüggő egészet nyújt és egységes a vezérgondolata, de mivel hiányzanak belőle azok az ismereti alkotórészek, amelyek az egészebe belevilágítanak, a kitűzött eredményt nem érheti el, mert részeiben üres.

Az iskola hatodik ünnepe: az 1867-iki koronázás emlékezete. Ez, mint történelmünknek epochális része, szintén megmaradhatna.

Ilyen összeolvasztás és kihagyás mellett ekképpen csak a következő iskolai ünnepélyek lennének: A mindenkori koronázott király nevenapja. A szabadság ünnepe. Az 1867-iki koronázás emlékünnep. A mostani szokványos iskolai ünnepélyeket ebbe a háromba bátran bele lehetne szorítani anélkül, hogy kegyeletben és tartalomban ezáltal bármelyik alkotórész is veszítene. Kívén persze a madarak és a fák ünnepét. De ez, mint fentebb említők, ugy a szak-, mint a koncentrációs tanításnál ugyanis megtalálja a maga méltó helyét.

Végül itt még csak azt jegyezzük meg, hogy ugyanazon alapelvénél fogva, amelyet a madarak és fák napjainál felemlítettünk, a publikális ünnepély helyett sokkal czélszerűbb volna, ha a többi ünnepély is egyes osztályokban elkülönítve tartatnék meg. Az egyes osztályfokok tanulóinak hiányos történelmi és közjogi ismeretei ugyanis az ünnepi beszédet a magok fogalmi általánosságában sokszor nem érthetik el. Aminek aztán az a következtése, hogy hallottak valamit és még se hallottak semmit. Mindennek az érthetlenségnek elejét vehetné az osztály-ünnepély, amely intimitásánál fogva már a magyarázatokra is kiterhetne. Amit az ünnepi beszéd, éppen azért, mert ünnepi, nem tehet meg.

Előadtuk véleményünket: tessék felette gondolkodni!

Szabó Kálmán.

IRODALOM.

* **Horkayné és a feminista.** Ezen a héten Horkayné a feminizmusról mond elmés megjegyzéseket az Új Időkben. Novellát az új számba Ambrus Zoltán, Nagy Samu irtak. Bródy Sándor nagyszerű darabjából, „A tanítónő”-ből egy szemelvény található. Művészeti cikket Lyka Károly irt, verset Szabolcska Mihály és Kéty Endre. A képek közt van több kép a Mücsarnok tárlatából, Sztérenyi József és Popovics Sándor arcképei, Szabolcska Mihály, aktuális fejlécetek stb. Az Új Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

* **Hazavándorlók.** Az *En Ujságom*, amely tréfakkal, mesékkel szórakoztat, arra törekszik, hogy olvasmányainak egyszerűsége tanulságos, nevelő hatása legyen. Ily természetű az a hosszabb elbeszélés, amely április elsejével kezdődött e vidám kis

képes lap hasábjain. Címe: „Hazavándorlók” s írója Gyökössi Endre. Szép és eleven történetben az idegenbe kivándorolt magyarok küzdelmes életét, oltatlan hazavágyódását és boldog hazatérését mondja el. Az *En Ujságom* előfizetési ára 2 korona 50 fillér.

* **Magyar Lányok.** (Szerkeszti Tutsek Anna.) „A leányvári boszorkány” finom és poétikus meséjét mondja el Lovik Károly a Magyar Lányok regényrovatában. Gyönyörű miliőben, az elmúlt, a régi magyar diákéletben játszódik ez a regény. Ha véget ér, egy igazán irodalmi s emellett teljességgel nekik való olvasmánygyarapszik a leánypublicum olvasótára. Folytatásait hetenként közli e képes lap, amelynek minden száma ötletes újdonság, kedvesség. Előfizetési ára negyedévenként 3 korona.

* **Beöthy Zsolt: Kálozdy Béla.** Harmincz éve, hogy Beöthy Zsolt utolsó regényét, Kálozdy Bélát megírta. A nagykonceptziójú regény a 80-as évek szépprózája mellett páratlan remekmű gyanánt hatott. Egységes kompozíciója, érdekes mesés-éve, eleven alakjai, finom lélekelemzése egyébként ma is teljes friseségben ragyognak. A könyvnek kivételes ünnepi sikere is volt; a Kisfaludy-Társaság és az Akadémia ezért a regényért választották a későbbi tudóstagjai közé. Szerencsés gondolat volt a Fraklin-Társulattól, hogy újból kiadta a Magyar Regényírók képes kiadásában. A 60 kötetre tervezett gyűjteménynek VII. sorozatában jelent meg Beöthy regénye, Mikszáth előszavával s Kacziány Ödön szép rajzaival.

* **Katonai tanintézetek felvételi szabályai.** Eppen jókor jelenik meg ez a hasznos könyvecske mindazok számára, akik fiaikat valamely katonai tanintézetben akarják elhelyezni. Tartalma: Akademién Mil. Realschulen. — K. u. K. kadettenschulen. — Marine-Akademién. — Seespirantenschulen. — Ludovika-Akadémia. — Honvéd hadapródiskolák. — Honvéd főreáliskolák. — Közös hadapródiskolák. — Fiumei haditengerészeti akadémia. — Kiadta Benkő Gyula Grill-féle udvari könyvkereskedése Budapesten. Ára 2 korona.

* **Nyugat. Ignotus** főszerkesztésében, Osváth Ernő és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő e legmagasabb irodalmi nivóú folyóiratnak legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: Schöpflin Aladár: A város, Frölichné Kaffka Margit: Az orsó mellől (novella); Fenyő Miksa: Nietzsche-irodalom, — Kunfy Zsigmond: Marx; Gellért Oszkár: A kendi (novella), Elek Artur: D'Annunzio drámái; Ady Endre: Versek. A figyelő rovatba Ignotus, Lengyel Geiza, Szász Zoltán és Gellért Oszkár irtak aktualitásokat. A gyönyörű kiállítású, változatos s a modern magyar irodalmat képviselő folyóirat előfizetési ára egy évre 20 korona. Kiadóhivatal: V., Méréleg-utca 2. szám.

* **Tolnai Világtörténelm** most rendezik sajtó alá. A nyolcz albumalaku gyönyörű diszmi terjedelme mintegy 3700 oldal lesz, több ezer képpel és műmelléklettel. Aki tudja, hogy a műveltségnek milyen nélkülözhetetlen kelléke egy világtörténelm, az ujjongva fogadja azt a hirt, hogy ezt a világtörténelmet, melynek első kötete már július 1-én megjelenik, a Tolnai Világlapja előfizetői mint rendkívüli kedvezményt kapják meg. Minderről részletes felvilágosítás a Tolnai Világlapja nyújt. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, Dohány-utca 16.

* **Ország-Világ.** Dus tartalommal jelent meg dr. Várady Antal és dr. Falk Zsigmond szerkesztésében az Ország-Világ legújabb száma. A minden ízében élénken szerkesztett hetilap száma illusztrációval van diszitve, így többek közt a hét folyamán kitüntetett két államtitkárnak: Sztérenyi Józsefnek és Popovics Sándornak arcképével. Ezenkívül a hét eseményei közül tizenegy kép teszi változatossá és élvezetessé az Ország-Világot. Tartalma a következő: Új titkos tanácsosok, Kiss Arnold: Hajdan és most (vers), Heine Henrik: Shakespeare, Farkas Emőd: Kossuth Lajosné, Feleki Sándor: A dal titokban nem marad (vers), Cs. Quits Matild: Az ébredés, Nevezky János: Az öröm (vers), Bányász László: Tavasz kiállítás, Hajnódy: Győr város története. A tartalmas irodalmi-, színházi- és hír-rovat nyújt még szórakozást az olvasó közönségnek.

* **Női diplomata.** Az Egyetemes Regénytár piros kötetének most egy Croker-regény az újdonsága. Címe: Női diplomata. A milieu/egy angol kis város Tulajdonképpeni hőse egy okos asszony, akit a városka szürke puritánjai az ördög özvegyének tartanak, csak azért, mivelhogy túljár valamennyiök eszén. Valójában finom és jólelkű, aki sok asszonyot ravaszszággal láthatatlan, de annál biztosabb taktikával bogozza két fiatal emberpár regényét, amely

igy természetesen boldog és derült házasság révébe visz. Croker munkáinak minden tulajdonsága megvan e kétkötetes regényben. Meséje vonzó, derült hangon írt. Szórakoztató, könnyű és kellemes olvasmány. Ára csinos vászonkötésben 2 kötetben 2 korona. Singer és Wolfner kiadása, Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

* Az „Uj Szemlének“ Blaskovich Sándor előkelő revüjének, most jelent meg április 1-i száma. E szám eleven és gazdag tartalmából kiemeljük Wachtel Károlynak Anglia békepolitikájáról írt politikai tanulmányát. Ambrus Zoltán tanulmányát a kritika jogáról, Fülep Lajos esszéjét az új művészi stílusról, Traveller cikkét a Nemzeti Színházról; a választói jogról írt tanulmányt és más aktuális cikkeket. Szerkesztőség és kiadóhivatal V. Alkotmány-utca 23. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és bármely könyvkereskedés utján. Előfizetési ár egy évre 24 korona, egyes szám 1 korona.

* Gyális Bella könyve. *Égő színek.* (Megjelent Révai testvérek kiadásában. Ára 2 kor. 60 fill.) Az ismert nevű tehetséges fiatal írónőnek immár ez a harmadik nagyobb munkája. Nem regény, nem novella-gyűjtemény, hanem apró, önmagukban is teljes egészét alkotó fejezeteknek finoman éreztetett láncolata, melyeknek főhőse egy ideális lelkiéletű ember, ki eszményi célokért küzd s elbukik a realizmussal folytatott harcában. Aki bele tud mélyedni az irodalmi értékkel rendelkező könyvek szépségeibe, Gyális Bella *Égő színeiben* megtalálja mindazt, ami gyönyörködtet. Aki elolvassa, nem teszi le boszankodva a könyvet, mert oly vonzóan, oly hü vonásokkal rajzol Gyális Bella, hogy még akkor is érzi a kellemességeit, mikor a cselekmény fonalai jóformán elmosódtak az emlékezetében.

* A szabad tanítás naplója. A Szabad Tanítás Magyar Országos Kongresszusának rendkívül gazdag és tanulságos anyagát a kongresszus végrehajtó bizottsága most adja ki, naplóba foglalva. A kongresszusnak ebben a Naplójában közzé teszik az értékesnél-értékesebb előadásokat, az azok nyomán elhangzott felszólalásokat és hozzászólásokat, melyek a szabad tanításnak, a nép művelésének, a felnőttek oktatásának még eléggé meg nem világított nagyfontosságú kérdéseit a legbehatóbban tárgyalják, tanulmányozzák. E tárgyalások anyaga annyira változatos, gazdag és tanulságos, hogy mindenki, aki a kérdésekkel foglalkozik, foglalkozni óhajt, vagy azok iránt érdeklődik, a kongresszus Naplóját, mint forrásművet és kézikönyvet nem nélkülözheti, mert az ezt a nagyhorderejű nemzeti kulturális ügyet minden oldalról megvilágítja. — A Napló nagy nyolczadrétegalakbap, mintegy 45 ivnyi terjedelemben készül s ára tíz korona. A kongresszusi tagok tagilletményül díjtalanul kapják meg, ha pontos lakcímüket közlik Vörösváry Ferencz titkárral (Budapest, IV., Egyetem-tér 5.). Aki a Naplót megszerezni óhajtja, ugyanarra a címre küldiék postautalványon a tíz korona előfizetési díjat is, még pedig egy héten belül, mert az előfizetést a végrehajtó-bizottság április 15-én lezárja.

* Az Egészségápolás Könyvtárának új kötetei. „A szem egészségétana ép és beteg állapotban.“ Irta dr. Sicherer Ottó müncheni egyetemi tanár. Az egészségápolás alapeszméje, hogy a test és az egyes szervek egészségétana a művelt közönség minden rétegével megismertesse. E közérdekű czélnak kitűnő szolgálatot tesz jelen mű is, mely a szem higiénéjét tárgyalja és a közönség körében elterjedt számos téves nézetet megczáfolja. Tíz rendkívül érdekes fejezetben tárgyalja e munka az emberi szem szerkezetét, működését, a rövidlátás kezelését és annak elkerülésére vonatkozó intézkedéseket, a messzelátást, öreg emberek látóképességét, az astigmatismust, a szemüvegekkel való javítást, a szembetegségek megakadályozására irányuló óvrendszabályokat, a testi betegségek viszonyait a szembetegségekhez, a dohány és alkohol káros hatását a szemre, a szem sérüléseit ipariüzemek következtében és ekkép kimerítően tárgyalja a szem legfontosabb megbetegedéseit, a betegségek elkerülését és amennyire szükséges annak gyógyítását szabatos, tömör irányban. Minden művelt embernek könnyen megérthető, komoly tudományos munkával van dolgunk, melynek külső tetszetős kiállítása becsületére válik a kiadó cégnek. Ára vászonkötésben 2 korona.

„Az orr, a garat és gége egészségétana ép és beteg állapotban.“ Irta dr. Neumayer János egyetemi tanár Münchenben. Az Egészségápolás Könyvtára nemcsak a józan, életmód alap-törvényeit hirdeti a legszűlesebb körökben, hanem megállapítja a test egyes szerveinek életfeltételeit is ép és beteg állapotban. E czélnak kitűnően megfelel az előtűnik fekvő kötet, mely magas tudományos nivón állva, mégis könnyen érthető szabatos irányban megismerteti az olvasót a felső légutak egészségétanával. Előrebocsátjuk, hogy ily könyvek írása nem csekély nehézségbe ütközik, mert tudományos színvonalon népszerű irányban írni, nem könnyű feladat. Szerző, a híres müncheni szakorvos

és szerkesztő, a szorgalmas szakiró azonban fényesen oldották meg feladatukat, úgy, hogy az olvasó feszült érdeklődését mindvégig lekötni képesek. Több részben tárgyalja a mű a felső légutak szerkezetét és működését, az egészséges felső légutak ápolását, a betegségek okait, tüneteit és azok legyőzését, a megbetegedéseknél követendő általános és részletes utasító szabályokat, a felső légesutak tekintetbevételével az életpálya megválasztásánál és sportoknál. A könyv ára 2 korona.

„Az ép és beteg gyomor, bél, máj és vese egészségétana.“ Irta professor Ewald Károly titkos tanácsos Berlinben. E kötet mestertollal megírva, teljes képét nyújtja a vegetatív szervek egészségétanának és kétségkívül értékes nyeresége a magyar irodalomnak. A kötet ára 2 korona.

* Temesvár és Délmagyarország. A délvidéki megyék és városok országrészük ismertetése s idegenforgalmuk növelése végett fenti czímen nagyobb szabású művet adnak ki, mely az egykori Temesi grófság történetén s jelen közállapotainak ismertetésén kívül a Délvidék s főként az Alduna és a Krassó-Szörényi hegyvidék turista utmutatóját is közölni fogja. A 80 képpel és számos térképpel illusztrálandó munka dr. Bodor Antal és Bellai József szerkesztésében pár hét múlva fog megjelenni. Előfizetési ára 2 korona.

* A tüzgépek (gáz, benzin s más hasonló anyaggal dolgozó motorok) szerkezete és kezelése. Irta Jalsoviczky Géza gépészmérnök. Szerző „a tüzgépek“ új magyar szóval mindazokat a motorokat foglalta össze, amelyeknél magában a gépben égés megy végbe. Ennek megfelelően — előleges tájékoztatás után — leírja a legkülönbözőbb szerkezetű és típusu gáz, benzin, nyersolaj, petroleum és spirítusz-motorok hosszú sorát. Foglalkozik ezután mindegyike mozgató, hőfejlesztő anyagaival, fejlesztésükkel, tulajdonságaikkal, majd a tüzgépek minden alkotórészeivel, különös tekintettel lévén a legfontosabbakra: a szabályozást, vezérlést és gyújtást végzőkre. Magyarítja a motorok számításának módjait, valamint megadja az itt szükséges adatokat is. Kiválóan gyakorlati az a része, amely a különböző motorok rendes kezelését, az indikálást, fékezést, továbbá a szokásos motortelep költségeit ismerteti. Általában a könyv igen gyakorlati, s egyszerűbb előadás módja mellett is teljesen szakszerű és alapos. Előnyös tulajdonsága még, hogy főképpen a hazai gyárak típusaival, vagy a nálunk legjobban elterjedt motorfajtákkal foglalkozik. Szövegét kétszázötvenhat szövegrészre és tizenöt lapra terjedő külön értékes rajzgyűjtemény teszi érthetővé. Ára a rajzokkal együtt nyolcz korona s megrendelhető a szerzőnél (VIII., Népszínház-utca 8. szám.).

SAKK.

Rovatvezető: Gajdos János.

175. számú játszma.

Játszották a bécsi mesterversenyen 1908. április 1. *Franzta védelem.*

Világos:	Sötét:
Alapin	Maróczy
1. e2—e4	c7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Hb1—c3	Hg8—f6
4. c4—e5
Steinitztől eredő folytatás, melyet először az 1873. bécsi versenyen játszott dr. Fleissig ellen.	4.
5. Hc3—e2	Hf6—d7
Steinitznek ezen változata manapság már ritkán fordul elő; szokásosabb az ugyancsak Steinitz által bevezett 5. f2—f4, c7—e5 6. d4×e5 stb. játékmód.	5.
6. c2—c3	Hb8—c6
Hasonló állásban a hazai versenyen Alapin ellen Rotlewi 6. c5×d4 játszott, de később ugyanaz az állás jött létre, mint a jelen játszmaiban. A tett lépés szokásosabb.	7. f2—f4
7. f2—f4	f7—f6
A Csigorin által ajánlott védelem.	8. Hg1—f3
8. Hg1—f3	Vd8—b6
9. g2—g3
Ezen kitűnő lépést játszotta Alapin már Rotlewi ellen is. Schallopp az 1877. leipzig-i versenyen Paulsen L. ellen 9. a2—a3-mal folytatta. 9. He2—g3 most nem volna jó 9. c5×a4 10. c3×d4, Ff8—b4† miatt.	9.
10. c3×d4	c5×d4
11. f4×e5	f6×e5
12. He2—c3	Ff8—b4
13. Fc1—f4	0—0
A hadállás e lépésig megegyezik az Alapin—Rotlewi játszmaival, melyben most a gyöngébb 13. Vb6—a5 történt.	14. Vd1—d2
14. Vd1—d2	g7—g5!

Maróczy ezzel igen szellemes nyitást vezet be, mely alkalmasnak látszik a világos által választott játékmód megdöntésére.

15. Hf3×g5	Fe7×g5
16. Ff4×g5	Hc6×d4
17. 0—0—0
Nincs jobb.	Hd4—f3
17.
18. Fg5—e3
18. Vd2—c3 rossz volna d5—d4 miatt.	Hf3×d2
18.	a7×b6
19. Fe3×b6	Hd7×e5
19. Hd2×f1-re következnek 20. Fb6—d4.
20. Bd1×d2
Sötétnek följénye már könnyen szembeötlő; va, egy gyalog előnye és két szabad gyalogja a középben	21. Ff1—h3
21. Ff1—h3	He5—c6
22. b2—b3	d5—d4
23. Hc3—a4	e6—e5
24. Fh3—g2
24. Ha4×b6-ra Fc8×g4 után sötét két könnyű tisztet kap a bástyáért	24.
24.	Hc6—b4
25. Bh1—e1	Fc8—f5
Sötét igen eredeti módon védekezik.	26. Fg2×b7
26. Fg2×b7	Ba8×a7
27. Fb7—e4	b6—b5
28. Fe4×f5	Bf8×f5
29. a2—a3
Nincs más.	29.
29.	b5×a4
30. a3×b4	a4×b3
31. Kc1—b1	Ba7—a4
32. Bd2—e2	Ba4—a2!
Ismét a legerélyesebb, mely után világos hátrányban marad.	33. Be2×e5
33. Be2×e5	Bf5×e5
34. Be1×e5	d4—d3
35. Be5—e1	Kg8—f7
36. Be1—e3
Világosnak nincs mentsége; 36. Be1—d1-re következik 36. d3—d2 és a sötét király nyugodtan közeledhetik a bástyára.	36.
36.	d3—d2
37. Be3×b3
37. Be3—d3 nem ér semmit 37. Ba2—c2 ; utána Bc2—e1† miatt.	37.
37.	d2—d1V
Világos a reménytelen játékot még az 55. lépésig folytatta, aztán feladta.

176. számú játszma.

Játszották a bécsi mesterversenyen 1908. április 1. *Vezérgyalog királygyalog ellen.*

Világos:	Sötét:
Salve	Mieses
1. e2—e4	d7—d5
2. e4×d5	Vd8×d5
3. Hb1—c3	Vd5—a5
4. d2—d4	Hg8—f6
5. Ff1—d3	Hb8—c6
6. Hg1—e2	Fc8—g4
7. f2—f3	Fg4—h5
E megnyitólépésekkel régebbi rovatainkban már bővebben foglalkoztunk. A következőkben Salve saját utján halad.	8. Fc1—e3
8. Fc1—e3	0—0—0
9. Vd1—d2	Fh5—g6
10. Hc3—e4
Világos feladja a sánczolást s ebből kifolyólag erős támadásnak lesz kitéve.	10.
10.	Va5×d2†
11. Ke1×d2	e7—e5
12. c2—c3
A gyalog természetesen nem üthető Hf6×e4 stb. miatt.	12.
12.	Ff8—e7
13. Kd2—c2	Hf6—d5
14. Fc3—f2	e5×d4
15. He2×d4	Hc6—e5
16. Fd3—f1
A futárnak lépni kell a renyegető c7—c5 miatt.	16.
16.	c7—c5
17. Hd4—b3	He5—g4!
Mieses e ponttól kezdve kitűnően vezeti a támadást; a tisztjei igen jól érvényesülnek.	18. f3×g4
18. f3×g4	Fg6×e4†
19. Ff1—d3	Hd5—e3†!
20. Fe2×e3	Bd8×d3
21. Fe3—d2	c5—c4
22. Ba1—e1
Nincs jobb: 22. Hb3—c1-re jönne egyszerűen Bd3—d5† és Bf8—d8 stb. azonnali nyeréssel.	22.
22.	c4×b3†
23. a2×b3	Bh8—d8
24. Be1×e4	Bd3×d2†
25. Kc2—b1	Bd2—d1†
26. Bh1×d1	Bd8×d1†
27. Kb1—c2	Bd1—d7
28. g2—g3	Kc8—d8
29. h2—h4	Fe7—d6
30. Be4—e3	Bd7—e7
31. Be3—f3	f7—f6
Világos néhány lépés után feladta.

Sakk-hírek.

Páris. Az „Union Amicale de la Régence” kilencz résztvevővel kétfordulós versenyt rendezett, mely márczius 25-én ért véget. Első győztes lett és a bajnoki címet nyerte Grommer 13½ egységgel. Utána következnek Lazard F. 11½, Silbert és Weinstein 10, Herve 7½, Giband 6½, Pape 4½, dr. Goubeau 2½, Lazard G. 2 egységgel.

Taubenhaus rövid idő előtt szimultánjátékban mérkőzött 15 ellenféllel; megnyert 12, veszített 2 játszmát és 1 remis lett.

Posen. Marshall, mint a poseni kör vendége, múlt hó elején 28 ellenféllel mérkőzött szimultánjátékban. Eredménye: 19 nyert, 2 veszített és 7 remis 5½ óra alatt.

Rostock. Leonhardt a bécsi utja közben itt egyidejűleg 6 játszmát vezetett a tábla megtekintése nélkül; négy óra alatt megnyert 4, veszített 1 játszmát és 1 remisvel végződött.

A bécsi verseny legszebb játszmáira báró Rotschild A. 300 és 200 koronás szépségdíjat tűzött ki.

Sakk-üzenetek.

T. Nándor. Cleveland Ohio. Csakis a német közül: „Deutsche Schachzeitung” Leipzig, Veit & Comp. kiadásában. Szerkeszti Berger gráci mester. Megjelen havonta 32 oldalnyi terjedelemben. Egyike a legjobb sakkújságoknak. Ára egy évre 9 márka. Másik a „Wiener Schachzeitung” (Wien, IX/3. Schwarzspernerstrasse 15.) Szerkeszti és kiadja: Marco mester. Ára 11 korona. Megjelen havonta. Jó könyvet ajánlani bajos; magyarban nincs a német nyelvűek pedig már elavultak. A Bardeleben és Mieses „Lehrbuch” megjelent 13 év előtt, ára 10 márka. Ugyanabban az időben jelent meg Schmidt „Systematische Anordnung der Schacheröffnungen” könyve: 10 márka. Mindkettő Veit & Comp. Leipzig. Ujabb kiadás nincs, legelőbb a Reclam-kiadásban (Leipzig) Mieses kis tankönyve circa 4 év előttről. Ennek ára talán 2 márka. Szíves üdvözlét!

Dr. M. L. Komárom. Köszönettel megkaptam. A csinos játszma jönni fog. A kérdéses, illetőleg kifogásolt jelző természetesen teljes egészében fönmarad, azzal a megtoldással, hogy tehetséggel párosult. Aminthogy méltóztatott is ennek ismételtén fényes bizonyosságát adni. A teljes siker reményében szíves üdvözlét!

G. Márton. A rada. A játszmát alkalomadtán közölni fogjuk.

A gyermekek, mint szülőnevelők.

Budapest, április 4.

Első tekintetre kissé talán különösnek tetszhetik előttünk annak a feltevése, amit a czimirat mond. Hogyan? Hát a gyermekek is lehetnek a szülők nevelői? ... Hisz ez merő képtelenség! Hiszen éppen a szülők vannak arra nemcsak hivatva, de egyenesen predesztinálva, hogy vezetőik, nevelőik legyenek gyermekeiknek, attól az időtől fogva, mikor a lélek, az öntudat nyilatkozni kezd ...

Igen, ez így is van. De vannak a családi életben mozzanatok, amidőn a gyermek és a szülő között való viszonyban a gyermeklélek sokszor öntudatlan megnyilatkozásának sajátos, de mindannyiszor vonzó, megkapó és felemelő jelenségeivel találkozunk. És vannak olykor-olykor csodás fordulatok, amidőn a rendes és természetes viszonytól eltérőleg, tehát megfordítva: néha-néha éppen a gyermek válik a szülők nevelőjévé viszont ... amidőn egy-egy szavával, egy-egy feleletével avagy megjegyzésével, sőt sokszor egyetlen tekintetével és nem egyszer kedves lényének csupán láttatásával valószínűs nevelő munkát végez és csodálatos hatást gyakorol a lelkiekre ...

A szellemi élet jelenségei a gyermeknél természet szerint sokasodnak meg a feildés fokozatával. Csakhamar elöszeregettel viselkedik bizonyos színek, hangok és alakok iránt, de legjobban a kíváncsiság fészkel meg magát az agyban, hogy aztán soha többé ne hagyja el. Sokan hajlandók feltételezni, hogy a gyermek, aki minden elpusztítani igyekszik, kegyetlen természetű.

Tévedés. A gyermek nem kedveli a pusztítást s nem is kegyetlen: ő csak tudni akar. A dolgok külső látszatával és formáival nem sokáig éri be. Látni akar ott is, ahol nem láthat semmit. Innen van az — amin a szülők rendszeren megbotránkoznak — hogy a gyermek, mikor már játéka külsőségeivel betellett, annak szétbontásához kezd nagy kíváncsian, hogy belső mivoltával is megismerkedjék, ami persze nem eshetik meg a játék szétszedése nélkül.

És ha a szülő ilyenkor megpirongatja, hogy miért rontotta el: minden himezés-hámózás nélkül őszintén meg is mondja az okát. Azt feleli:

— Tudni akarom, hogy mi van ott belül.

Világos és szabatos felelet. Meg természetes is. A gyermeklélek megnyilatkozása egyenes, mint a nyíl. Nem ismeri a kertelést.

És ha még tovább is tart a leczkéztetés, hát azt a megjegyzést fűzi hozzá:

— Hiszen édes apám is így tett gyermekkorában.

Valóban, okosabb és hasznosabb dologgal alig fejezhető be a gyermek a játékkal való foglalkozását, mint ha töviről-hegyire végére jár a csinyjának-binjának!

Olykor a gyermek szavai a legeredetibb formákban nyilatkoznak meg s belőlük megkapó következtetés és igazság szól, amely igen alkalmas arra, hogy az anyát megpirítsa, észére térítse és ne folytassa tovább ugyanazt az esztelelenséget, ami miatt a gyermek igaz, találó szavai hallatára pirulni s helyes módot követni vala kénytelen. Ime egy példa a sok közül.

Egy művelt urinőnek és anyának négy éves leánykája volt, akit az anya kivágott ruháskában járatott. Addig-addig, hogy a leányka tudatára ébredt a kivágott ruha czélljának. A legkaczerább módon illette-billegette szép gömbölyű vállacskaít, ha észrevette, hogy ezeket csodálja valaki. Egy ízben meglepte a mamát a korai kaczeráság fölött való aggodalom, s így szólt a leánykához:

— Megmondom a kis Jézusnak, hogy te olyan nagyon mutogatsz a vállaidat.

A kis leány erre szem-meresztve az anyjára nézett, s ezt felelte:

— Hát minek ad rám a mama ilyen kivágott ruhát! Én is megmondom a kis Jézusnak, hogy tiltsa meg a mamámnak, hogy kivágott ruhát adjon reám, akkor nem fogom a vállaimat mutogatni.

A gyermeknek ez a nyilatkozata öntudatlanul is az erkölcsi igazságot szolgálja. Ez a példa azt bizonyítja, hogy a leányka oktatja ki az anyát, tudatára ébredve annak, a mit az anya hiúságtól elvakultan nem lát: hogy az anyának nem kellett volna a kaczeráságot fejleszteni, ami a leánygyermekben különben is megvan.

Gyakran hangzik el apák és anyák ajakáról ilyen fölkiáltás: „Csak gyermekem ne volna, mindjárt másképp cselekedném!”

S vajjon miben akadály a szerető gyermek?

Tapasztalásból tudjuk, hogy szülők, akik így kiáltanak fel, gyakorta olyan cselekmény elkövetésére vonának hajlandók, amelynek szívök szava, érzelve ellene mond ugyan, de az erkölcsi magaslaton erős lélekkel megállani teljességgel nem képesek.

De ott van mellettük a nemtő ...

Az egyik szeretne boszút, talán véres boszút állani ellenségén, vagy bántalmazóján. De az a gondolat, hogy cselekvésének következményeit gyermeke fogná megkeserülni, visszatartja őt és végképp lemondva boszutervéről: a boszu érzelmét a nemes megbocsátás szelid érzelve váltja fel ...

A másik szeretne legalább hébe-korba egy-egy jó napot csipni magának, mikor pihenő idejét élvezni munkájának. De arra a gondolatra, mely gyermeke nevelését, jövőjének egyengetését és biztosítását teszi elutasíthatatlan kötelességévé, megtagadja magát azt a kis örömet is: a pihenés óráját is haszonnal tölti, küzd, fárad szakadatlanul apa voltának magasztos tudatában.

Majd ismét egy harmadik, életének egy szomorú, súlyos pillanatában, halálra szánja el magát. A kétségbeesett apa öngyilkossági gondolatokkal tépelődve ér haza lakásába. Ott találja kis gyermekét az asztalnál, amint a leczkeirás nagy munkájától kimerülve, elszunnyadt. Az irka is ott van előtte, az irtól is. Az öngyilkosságra elszánt apa az irkára bucsu-sorokat akar írni s ott találja kis fiának utolsó sorait, amelyek így hangzanak:

„Jó istenkém, reménységem, Apuskámat tartsd meg nekem!”

Ez megtéríti és lemond a halál gondolatáról ... Számos olyan példát hozhatnánk fel, ahol éppen gyermekek voltak azok, akiknek védő, oltalmazó szelleme mentett meg egyes szülőket, apákat vagy anyákat a balvégzetű, szomorú lépéstől.

A gyermekek nem szoktak nagy feneket keríteni

a dolognak s az ő eszökjárásában nincsen meg a logikai egymásután és következetesség. Őket nem vezérli a jószándéku akarat öntudatosága, hogy elűzzék a vétkes gondolatot apjuk vagy anyjuk zaklatott agyából; nem rendelkeznek a szavak meggyőző erejével, nem állanak elő indító okokkal és meggyőző érvekkel: ehhez a kicsi gyermekek ugyan értenek, de meg nem is tudnak ők ez vagy ama bünös szándék takargatásáról semmit ... Ők nem ismerik a bölcsesség ama titkát, amelylyel a felzaklatott és magával meghasonlott lelket lecsillapítani, kibékíteni lehet. Nem, ilyenhez ők nem értenek.

Az ő erejük, hatalmuk egészen másban van. Ők egyedül csak individuális lényök, ártatlan tekintetők vagy kedélyök, vagy egyes öntudatlanul elejtett szavaik által nyulnak bele a felnőttek szívébe s mintegy villámütésre lángra lobban benne a szeretet érzelme s világánál a kötelesség tudata előtérbe lép, rámutatva szívök magzatára, a gyöngö gyámoltalan lényre, aki az ő gondviselésök nélkül semmivé leszen ...

Akadnak ugyan imitt-amott a gyermekek között olyan „különleges” apróságok is, akiknek minden varázsuk és egész erkölcsi mivoltuk abban kulminál, hogy a szülőket orruknál fogva hurczolják s akik valószínűs zsarnokok a háznál. De mi ilyenekre itt nem gondolunk. Ezek nem is gyermekek, hanem kegyetlen deszpóták, akik nélkülözök mindazt, ami a gyermekben kedves, szép és nemes és ami magasztos gerjedelemre ragadhat.

Most mi csakis olyan szív- és léleknyilvánulásokra gondolunk, amik a romlatlan gyermek öntudatos vagy öntudatlan bátorításából származnak s amik olyan leplezetlenül nyilatkoznak meg a naiv gyermeklélek őszinteségében és igazságában, amely örvendeztetőleg, kérlelőleg, erősítőleg és nemesítőleg hat a szülők szívére és lelkére ... Mindenekfelett a gyermek ártatlan öröme az, ami a felnőtteket fölvidítja, földeríti.

Tünődve, tépelődve ül az apa dolgozó-asztala mellett. Kötelességének súlyos földadatai s a napi gondok komorságát, el nem palástolható levertséget mutatnak verejtéktől gyöngyöző homlokán. Csak nehéz fáradsággal tudja megszerezni a ház szükségletét. A föld kin és gyötrellem völgyének tünik föl előtte s már-már kiveszöben van az a keblében lappangó parányi vidámság és örömezés is ...

Egyszerre csak fölpatlan az ajtó s rajta nagysebten beoson kicsinyke magzata, szemében az ártatlan öröm fénye tündöklik s a gondtalan életöröm mesterkéletlen, gyermeteg hangján, gyöngéd simogatás között szólítja meg a mély gondolatokba merült édes apát:

— Jaj, kedves apám, tudja-e már: a puszkám a háztetőre lő? ... Tessék csak jönni, mindjárt megmutatom. Nyilvesszöm a háztetőn van most is, jaj, ott egy nagy lyukat csinált. De édes apám, ugy-e az nem baj? ...

A gyermek szemében égő fényes örömsugár a borongó apa szívéhez utat talál, és legott elsimulnak homlokáról a bu, a gond barázdái. Őlébe kapja gyermekét, cseveg vele nyájas-édesdeden, nézi hosszasan, soká ... érzi, mily jótékony hatással van rá a gyermek jelenléte. Erőt adó balzsamot csepegtetnek belé azok a beszédes ajkak, azok a fénylő szemek ... együtt mosolyog kis gyermekével, vállán megkönynyebbedni érzi a gond súlyát, s többé nem busul ...

Sokan, akiknek szívét az élet különböző csapásai meghidegítették, akik embergyűlölet érzelmét hozdozták magokban és az elkeseredés legszűcs stádiumában valának: a bútalan, életvidám gyermekek közé lépve, lélekbéli egészségüket csakhamar visszanyerték s új életöszönt merítették az ő gyönyör-érzetökből.

A gyermekszív tisztasága a felnőttekre nemesítőleg sugároz vissza. Egy anya többi között egyik jó ismerősének bizonyos órára látogatást ígért amit az illető nemcsak örömmel fogadott, de egész bizonyossággal számot is tartott rá. Később azonban az anya mást gondolt s anélkül, hogy akadályozva lett volna ígérete beváltásában, megváltoztatta látogatásbeli szándékát. Magát kimentendő, kis leányát akarta barátjánéhoz elküldeni, még pedig azzal a valótlan, hazug üzenettel, hogy hirtelen rosszul lett s így nagyon sajnálja, de ígérte meg nem tarthatja.

A kis leányka hallván e szavakat, okos szemével egy darabig csak néz, majd szomorúan, az igaz

érzés hangján, amelyen öntudatlan féddés vonult át, felkiált:

— De, édes anyám, ezt csak nem mondhatom! Ilyent nem lehet, hisz az hazugság!

Van-e anyai érzés, amely itt föl nem magaszkodnék? Van-e nemes érzésű anya, aki keblére nem ölelné azt a gyermeket, akinek tiszta szívéből az igazság géniusza hozzá oly őszintén, oly hangosan, oly ékesen beszél? . . . Bizonyára nincs és nem lehet.

Az anya efféle érdemleges erkölcsi tanítást hallva gyermeke ajkáról, bizonyosan el fog pirulni, mert el kell pirulnia. De egy jóérezű anya az erkölcsi érzés és tisztánlátás illetén való megnyilatkozása fölött csakis örömet érezhet és kell, hogy mélyen áthatva legyen annak szükségérzetétől, hogy mindig olyan szavakat adjon a gyermek szájába, amelyekből az erény sugárzik ki s amelyekben az az igazságot arcul csapni nem tapasztalja. Az anya illetén kényes helyzetében szükségképpen helyreigazítani törekszik elkövetett hibáját, kimagyarázni iparkodik a gyermek előtt a dolgot, hogy hát azt ő nem úgy értette, amivel természetesen ismét egy másik hibába esik. Mert akármiként szépítse is a dolgot: az egyszer világosan kimondott hazugságot az igazmondás mezébe öltöztetni többé nem lehet.

Hányszor cselekszenek a felnőttek megmondatlanul, hányszor követnek el hibát a gyermek előtt szóban és tettben! Mily sokszor nem törődnek az illet szabályaival és az erkölcs törvényével, ha egyszer a nyelvük kerekét megoldják!

A gyermek szorosán az erkölcsi szabályhoz ragaszkodik: a szülők ellenben nem mindig tanusítanak önmérsékletet és óvatosságot a tiszta lelkek előtt, s nem tartózkodnak kellőképpen a beszédmódtól és kifejezésektől, amelyek a romiatlan gyermekszívet könnyen megmetyélezhetik.

Gyakran a szülők káros életnézetét is megmetsíti a gyermekszív egy-egy nyilatkozata, az emberek iránt becslést mutató szava és nyájas magaviselete.

Egy előkelő, magasállású egyén egyszer alsórendű, de különben becsületos polgárembert fogadott magánál. Hidegen és kimért feszességgel viszonzotta a köszöntését, amint belépett. Pöfeszkedő kevélysége, gögöle kiült arcára s összeránczolva szemöldökét, nyers és szigorú hangon kérdezte az idegentől, hogy mi tetszik.

E pillanatban belépett a kis fia, aki amint meglátta az egyszerű embert, akit jól ismert, odament hozzá, kezét nyújtott neki s nyájasan üdvözlőlvén, szíves szavú beszélgetésbe ereszkedett vele. Majd bucsút véve tőle, e szavakkal távozott a szobából:

— Másszor is látogasson meg bennünket, bácsika!

A romlatlan gyermekszívből megnyilatkozó eme valódi emberi vonás megindította a dőlős apát s nyomban megváltoztatta a szegény emberrel szemben tanúsított előbbi magaviseletét. Humánus bánásmódra készítette és megértette, hogy van egy kötelék, amely gazdagot és szegényt, magasállású és alsórendűt bensőleg egybekapcsol.

És nem lettek-e már sokszor gyermekek a saját környezetükben békéltetők? Nem békéltette már sokszor össze az egymással meghasonlott szülőket a közlékeny, simulékony, ragaszkodó, haragtartást nem ismerő gyermekmérészet?

Hányszor visszahozza a békeséget a háziasiekek között a gyermeknek egy-egy, bár öntudatlanul elrejtett, de szívből eredő és szívhez szóló, édes, meghatározó szava! . . .

A felnőttek szívében igen soká szokott égni a civődés, a torzsalkodás, a harag emésztő lángja; szinte táplálékot látszanak találni a civődés hangulatában, a szenvedélyben, gyanakodásban és kételkedésben. A gyermekszívből a harag és nehezeltetés, a gyanakodás és kételkedés csak pillanatig tartó: szétoszlik mihamar, mint a kéklő ködhamály, ha a déli nap ráveti fényes sugarát. . . . A gyermek örömmel ragadja meg az első alkalmat, hogy kezét nyújtson egymásnak a kibékülésre.

Hányszor megtörtént már, hogy ellenséges viszonyban levő szülők gyermekei együtt játszódnak, a torzsalkodó szomszédokat, haragvó rokonokat és barátokat egymással szemben egyszerre csak megindították és a szívében egymás iránt hosszú időn át táplált gyűlölködés pislogó parázsát végkép kioltották! . . .

Keményzy Kálmán.

Üzleti hetiszemle.

Bertésvásár. Budapest-Kőbánya, 1908. április 4. Az üzlet csendes volt. Heti átlagárak magyar válogatott áru 320—380 kilogr. nehéz 126—128 fill. 280—300 kgr. nehéz, 128—130. Öreg 300 kgr. tulli — fillér, vidéki sertés — fill. Szerb — fill. tiszta kgr.; páronként 45 kgr. életsúlylevonás és 4 százalék engedmény szokásos. Egységárak: Tengeri uj K 13.18. Arpa K 15.80 Kőbányán átvéve. Helyi állomány: Márc. 27-én maradt 27751 drb. Felhajtás: Belföld 3436 drb. Szerbiából — egyéb államokból — drb, összesen 31187 drb. Elhajtás: Budapesti fogyasztásra (I—X. ker.) 420 drb, belföldre 558 drb, Bécsbe 445 drb, osztrák tartományokba — drb, német birodalomba (Bajorország) — drb, egyéb országokba (Hévízia) — drb, a szappangyárban feldolgozott 10 a szállásokban elhullott drb, vagonokból kirakott hulla — drb borsókásnak találtatott drb összesen 1463 drb, maradt állomány 29.724 drb. A részvényszállásokban elhelyezve 5588 drb van.

Bécsi vásár: márc. 31. Felhajtás 13748 drb sertés, köztük 5960 drb lengyel. Üzlet lanyhább volt. Nehéz 112—114 fill. közép nehéz 104—108 fill. süldő 84—112 fill. 100 kgr.-ként elevensúlyban.

Dresdai vásár: márc. 30. A vásáron volt 2089 darab vidéki és — drb. magyar sertés; előbbieket 52—58 utóbbiak — márcán keltek; 50 kg. eleven súly szerint.

Berlini vásár: márc. 28. Felhajtás 19322 darab sertés. Az üzlet vontatott volt. Finom husos 52—53 husos 50—52, silányabb 46—49 szalonna sertés — márká.

Kőolaj. Az „Apollo” kőolajfinomítógyár részvénytársaság jegyzései a következők: Liliomkirályolaj 40 korona, Háromszív kőolaj 32 korona, Csillagkereszt kőolaj 31 korona tiszta súlyu 100 kg.-ként, hordóval együtt, 20% vagy tiszta göngysúlyszámmal, Pozsonyban átvéve, készpénzben engedmény nélkül. III. Apollo könnyű gépolaj 30 korona, VI. Apollo nehéz gépolaj 42 korona, Apollo hengerolaj 60 korona tiszta súlyu 100 kg.-ként, hordóval együtt, tiszta göngysúlyszámmal, Pozsonyban átvéve, fizetendő készpénzben 2% engedménnyel vagy 4 havi váltóra.

Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása.) A melegebb időjárás beálltával ismét lendületet vett a vetőmagvak forgalma. Oly rengeteg sok volt a megrendelés vörös löhere él luczernamagra, hogy bár a készletek még elegendőnek mutatkoztak az eddigi szükséglet kielégítésére, mégis már oly mértékben fogytak meg, hogy ha még tovább is oly számosan érkeznek a rendelések, akkor ki van zárva, hogy az elkésett megrendelőket is kilehessen elégtelen. Takarmányrépamag. Minél előbbre halad a tavasz, annál jobban győződnek meg a gazdák, hogy az impregnált magból nyert répák a legjobban eltarthatók. A főképpen az idén nyert ez irányú tapasztalat majdnem minden racionális gazdát arra indít, hogy szükségletét impregnált magból fedezze és ez szakadatlanul oly nagy mértékben nyilvánul meg, hogy dacára annak, hogy kétszer annyit volt belőlük a készlet, mint a múlt évben, az évad befejezésével az összes mag el lett pörgetve. Fűmagvaké rendkívül élénk forgalma változatlan. Fűmagvaké rendkívül élénk. Jegyzések nyersáruért 100 kilogrammonként: Vörös löhere 200—210 K, vörös löhere, nagy arankás 175—185 K, luczerna, világos szemű 190—200 K, luczerna, barnás szemű 180—185 K, nyulszapuka 150—155 K, biborhere 36—40 K, baltaczim 38—40 K, tavaszi búkköny 14—15 K.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József nyakkereskedő jelentése.) A hetivásáron széna és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladott: középmínőségű jobb és elsőrendű széna 2.80—3.80 K muhar 4.20 K, alomszalma 2.40, zsupszalma 3.10 K, szécska 3.10 per 50 kilo fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 3.60—4—K, préselt szalma 1.80—2—K 50 kilónként a jőzsefvárosi pályaudvaron. — Gabonamétek: zab 7.60—7.90 K, tengeri 6.60—6.90 K, rozs 10.50 K, arpa 7.50 K 50 kilónként.

Petroleum. A Kőolajfinomítógyár részvénytársaság gyártmányainak árjegyzése nagyban eladásoknál a következő: Fiumei kristályolaj 36.50 K, fiumei White-Star kőolaj (háromcsillagos) 30.50 K, fiumei Standard-White kőolaj (kétszillagos) 28.50 K. (Az árak 100 kg. tisztasúlyért tényleges göngysúlylyal, hordóval Budapestre bérmentve szállítva értendők). Egyes hordók 1 K-val drágábbak.

Ásványkenőolajok. A Kőolajfinomítógyár-részvénytársaság kenőolajgyártmányainak árjegyzései nagyban eladásoknál a következők: Fiumei 0. számú tisztítottolaj 20—K, fiumei 1. számú orsóolaj 30—K, fiumei 2. számú könnyű gépolaj 34—K, fiumei 3. számú nehéz gépolaj 40—K, fiumei 4. számú vulkán (henger)olaj 20—K, fiumei 5. számú fénytelen olaj 24—K, fiumei 6. számú fénytelen olaj 42—K, hengerolaj, sötét 68—K, 00 jegyű hengerolaj, világos 73—K. (100 kg. tisztasúlyért, hordóval, valódi göngysúlylyal, Budapestre szállítva).

Szalonna. (Pürner R. terménykereskedő-cég heti jelentése.) A lefolyt hét forgalma nem volt nagy

arányu, miután gyenge vidéki szükséglet folytán a vevők is többnyire tartózkodó álláspontot foglaltak el, és miután az élősértés-felhajtás valamivel javult, a kínálat is nagyobbodott, az árak fél koronával csökkentek. Budapesti táblaszalonna jegyzett a hét végével 3 oldalas 56.—K pénz és 56.50 K áru, 4 oldalas 53.—K pénz és 53.50 K áru 50 kg.-ként.

Disznósír meglehetősen jó kereslet tárgya volt és az árak ebből kifolyólag magukat tarthatták. Budapesti disznósír jegyzett a hét végével 69.—K pénz és 69.50 K áru 50 kg.-ként.

Szilva. Effektív áru — kiürült raktarak folytán — és gyenge kínálat mellett teljesen üzletellen. Szerb uj szilva 120, 100 és 85 drb.-os garnitúrák októberi szállításra jegyzett 13.50 K szerb állomásokon átvéve 50 kg.-ként. Boszniai garnitúrák 14.50 K Brcka állomáson véve. Érdeklődés gyenge.

Szilvaiz kész áruban gyengén irányult, mivel a tulajdonosok áruikon tudni igyekeznek és árengedményekre voltak hajlandók. Effektív szerbiai árut 16.—15.50 K Budapesten véve kínáltak, de csak vételkedv mellett. Uj szilvaizben szeptember-októberi szállításra eladók még nem jelentkeztek.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 4. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Várady Béla dési törvényszéki joggyakornokot a tordai törvényszékhez, dr. Kovács László veszprémi járásbírói joggyakornokot a keszthelyi, Emödi Géza aranyosmaróti törvényszéki joggyakornokot a letenyei és dr. Schöpf Antal győri járásbírói joggyakornokot a homonnai járásbíróshoz jegyzőkké; a kereskedelemügyi miniszter Vuchetich Farkas posta- és távirat-segédtitstet a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű posta- és táviratfogalmazóvá; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Ordace Valér balázsfalvi lakost pénzügyi fogalmazógyakornokká nevezte ki a debreczeni pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Karczag Lajos homonnai járásbírói jegyzőt a sátoraljai helyi, Vásárhelyi Imre felsővisó járásbírói jegyzőt a máramaroszi törvényszékhez, Horváth Gábor ógyallai járásbírói ideiglenes minőségű tekkönyvi betétszerkesztő irnokot, a bírósági irnokot rendes létszámba való evidéjü beosztása mellett az ógyallai, Tóth Gyula alibunári járásbírói irnokot pedig az antalfalvi járásbíróshoz helyezte át.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter Baja thji városban a bajai anyakönyvi kerületbe D. Reiser Antal II. aljegyzőt anyakönyvvezető-helyetteséssé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetőssével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Milhofer Lajos pécsi lakos Magyarra, kiskoru Fuchs Sándor, Imre, Antal, Ferenc és Gyula kiskeméti lakosok Podorra, Lozsek Viktor Géza esztergomi lakos Loskaira, Löwy Henrik budapesti lakos, valamint Károly és Dezső nevű kiskoru gyermekei Lászlóra, Fischer József dunatöldevári lakos Halászra, kiskoru Grünberger Vilmos és Károly kiskunfélegyházi lakosok Nemesre, Lerchenfeld Sándor soproni lakos Révöszre, kiskoru Grünbaum Lajos, Sándor és Ervin sátoraljai helyi lakosok Györgyre, Nagy Ferenc Lajos battonyai lakos Törökre, kiskoru Motiocu (Moczk) Tivadar marosvásárhelyi lakos Macskásira, kiskoru Faul János Parkásra és kiskoru Knell Lajos győri lakos családi névének Karácsonyra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Pogony községben (Nógrád várm.) postai ügynöki állásra április hó 10-ig: a kiskunfélegyházi állami tanítóképző-intézetnél igazgatói állásra 3 hét és az aradi állami gyermekmenhelynél másodorvosi állásra 8 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLAS.

		apr. 3. apr. 4.				apr. 3. apr. 4.	
		m é t e r				m é t e r	
Inn	Sharding	0.70	0.73	Tizza	M.-Szeged	0.20	0.23
Osna	Passau	2.17	2.25		Tekelháza	0.56	0.59
	Linz	0.85	0.47		V.-Namény	0.92	0.83
	Bécs	0.49	0.58		Tolna	2.24	2.82
	Pozsony	1.41	1.89		Tiszafüred	2.52	2.70
	Komárom	2.47	2.75		Szolnok	8.08	2.94
	Budapest	1.57	1.04		Csongrád	3.18	2.88
	Paks	1.14	1.22		Szeged	3.40	3.18
	Mohács	2.08	2.10		T.-Bocsa	2.77	2.55
	Gombos	2.17	2.41		Tülei	3.02	2.93
	Ujvidék	2.28	2.21	Óndava	Hód	0.30	0.40
	Pancsova	2.83	2.21		Hód	0.94	0.78
	Órrova	2.81	2.78		Bárta	3.82	3.59
	Horvát	2.85	2.47		Ladány	2.12	2.50
	Zala	0.91	1.80		Sala	0.60	0.55
	Trencsén	0.82	0.80		Horvát	0.12	0.10
	Szeged	1.46	1.17		Borottyó	0.20	0.16
	Szt.-Gothárd	0.42	0.40		Cenca	0.28	0.82
	Sárvár	0.68	0.49		N.-Vásár	0.04	0.04
	Győr	2.22	2.42		Bolányos	0.89	0.87
	Vasvár	1.48	1.47		Tenke	0.18	0.02
	Zákány	0.10	0.10		Gurahony	0.49	0.46
	Harc	0.07	0.09		Borosjenő	0.10	0.10
	Eszék	0.84	0.82		Bákcs	0.91	0.84
	M.-Herdah	0.64	0.69		Gyoma	1.64	1.64
	Zágráb	0.48	0.88		Gy.-Fehérvár	0.18	0.08
	Szilak	1.26	0.84		Branyicska	0.14	0.20
	Mitrovicsa	8.08	2.67		Soborján	0.00	0.00
	Déas	0.02	0.05		B.-Újfalva	0.20	0.16
	Szatmár	1.06	1.04		Cenca	0.28	0.82
	N.-Majtény	0.62	0.72		N.-Vásár	0.04	0.04
	Latorna	0.40	0.88		Bolányos	0.89	0.87
	Labarca	0.14	0.88		Tenke	0.18	0.02
	Homonna	0.25	0.25		Gurahony	0.49	0.46
	Peresznye	0.25	0.25		Borosjenő	0.10	0.10
					Bákcs	0.91	0.84
					Gyoma	1.64	1.64
					Gy.-Fehérvár	0.18	0.08
					Branyicska	0.14	0.20
					Soborján	0.00	0.00
					B.-Újfalva	0.20	0.16
					Cenca	0.28	0.82
					N.-Vásár	0.04	0.04
					Bolányos	0.89	0.87
					Tenke	0.18	0.02
					Gurahony	0.49	0.46
					Borosjenő	0.10	0.10
					Bákcs	0.91	0.84
					Gyoma	1.64	1.64
					Gy.-Fehérvár	0.18	0.08
					Branyicska	0.14	0.20
					Soborján	0.00	0.00
					B.-Újfalva	0.20	0.16
					Cenca	0.28	0.82
					N.-Vásár	0.04	0.04
					Bolányos	0.89	0.87
					Tenke	0.18	0.02
					Gurahony	0.49	0.46
					Borosjenő	0.10	0.10
					Bákcs	0.91	0.84
					Gyoma	1.64	1.64
					Gy.-Fehérvár	0.18	0.08
					Branyicska	0.14	0.20
					Soborján	0.00	0.00
					B.-Újfalva	0.20	0.16
					Cenca	0.28	0.82
					N.-Vásár	0.04	0.04
					Bolányos	0.89	0.87
					Tenke	0.18	0.02
					Gurahony	0.49	0.46
					Borosjenő	0.10	0.10
					Bákcs	0.91	0.84
					Gyoma	1.64	1.64
					Gy.-Fehérvár	0.18	0.08
					Branyicska	0.14	0.20
					Soborján	0.00	0.00
					B.-Újfalva	0.20	0.16
					Cenca	0.28	0.82
					N.-Vásár	0.04	0.04
					Bolányos	0.89	0.87
					Tenke	0.18	0.02
					Gurahony	0.49	0.46
					Borosjenő	0.10	0.10
					Bákcs	0.91	0.84
					Gyoma	1.64	1.64
					Gy.-Fehérvár	0.18	0.08
					Branyicska	0.14	0.20
					Soborján	0.00	0.00
					B.-Újfalva	0.20	0.16
					Cenca		

Szabott gyári árak!

Részajándéktárgyak minden árban. Spitzer Miksa utóda. HOLCZER m. kir. szab. ékezerész.

Budapest, IV., Károly-körút 22. Kösser Bazár. Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

LEGESZEBB... LEGJOBB... LEGOLCSÓBB... PAP LAN PAP LAN PAP

GIGNER JÁNOS

Ágyonemű réz- és vasbutor-gyáros... BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.

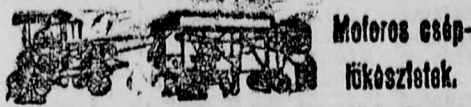

CLAYTON & SHUTTLEWORTH Budapest, Váci-körút 68.

Locomobil és gőzcsepplőgépek.

szalmakaszalók, járgény-csepplőgépek, löher-csepplők, szitáló-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planer, szepálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalomok, egyetemes szél-akók, 2- és 3-vasú akók és más egyéb gazdasági gépek.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen kadjak.

Dobry Ant motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselője:

Kovács Mihály és Társa Budapest, V., Nold-utca 23. sz.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. TELEFON 62-80.

Katzky Lajos építőművelésközi-mester

Zephire szab. ajtócsukók és elsőrendű tűzhelyek minta raktára

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 14.

GRAND PRIX PARISI VILÁGKIÁLLITÁS 1900. KWIZDA-FLUID

Kigyó-védjegy. (TURISTA-FLUID)

Régóta kitűnőnek elismert illatos bedörzsölés az izmok és inak erősítésére. Erősítés és erőmegújítás céljából használják az összes turisták, körképárosok és lovagok turák után.

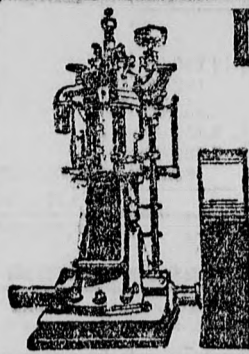
Ára 1 egész kor. 2.-, fél üveg kor. 1.20.

KWIZDA-fle FLUID

VALÓDI A GYÓGYTÁRAKBAN KAPHATÓ. Képes árjegyzék ingyen és bérment. küldetik. Főraktár: TOROK JOZSEF gyógyszerésznél. BUDAPEST, Király-utca 12. sz. és Andrássy-ut 26.

DIESEL-motorral a tényleges löerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a Fegyver- és Gépgyár R.-t. Budapest.

Spóra-féle

világhírű Mattani dísz- és oriaszegfűk.

Kitűntetve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a/M. legmagasabb kitüntetésekkel.

10 darabonként Elite választék, 20 kor. Kiallítás és reklam minta ajok 20 > Oriasi szegfű... 10 > Dísz szegfű... 5 > Kerti szegfű... 2.50.

Fr. Spóra szegfűkivitt KLOTTAU (Oroszország)

Fűthető fürdőkád. 50 koronától kezdve, kádak 18 koronától kezdve mindenféle szivattyú és vízvezeték berendezéssel szállítók

LEFKOVICS ADOLF Wessely-utca 61. E. Kereskedelmi-körút és Harsány-utca között. Árjegyzék és minta.

FRIED J.

mlibutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenféle kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881

Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből: Költségvetés díjmentes.

Rézbutor

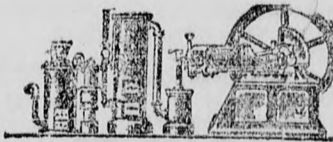
vasbutor, sodronygyűtétek, kerti vasbutor és nyommekkoci-gyártmányainak elsőrendű minőségben legújanyosabb árak mellett

VI. Andrássy-ut 2. EZ. (Fonciére-palota)

Pápai és Náthán

gyárosoknál közvetlenül beszerezhetők. Vidékre képes árjegyzék kérésre küldünk.

Legbiztosabb és legtekélyesebb üzemerő! Elsőrendű gyártmány! SZIVÓGÁZ-MOTOROK

Anticit, koksz, valamint fa-zén-üzemelőre egyaránt alkalmas!

Legmoszebbmondó SZAVATOSSÁG!

Állandóan rakáron vannak: nyersolaj- és benzín motorok, lokomoblok és csepplőszerelvények. ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Dénes B. specialista Budapest.

Iroda és raktár: V., Lipót-körút 15. ARJEGYZÉK ÉS KÖLTSEGVETÉS INGYEN!

BIZTOS gyógyulást keresőknek

nemi betegségben szenvednek,

mintha hirtelen és hirtelen bajok, húgyvesztésküldetések, vizelési zavartok, éjjeli magömlések, sebök és bujakoros bántalmak (syphilis), az öntörzés utóhatásként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármily bőségtűrés stb. nőknél fehérleány, méh bajok, alapon gyors és gyökeres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógy módjánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírv és a legelsőbb, 32 éve fennálló rendelő intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este, idült húgyvesztés és hólyag bajok vizsgálata villamos húgyvesztésküldő segélyével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakzszerű tanácsot nyújtok, gyógyszerrel gondoskodva tesz. Titoktartás biztosítva. Nőknek külön váróterem.

